

AKADEMIA
ŁOMŻYŃSKA

Załącznik nr 2
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia Łomżyńska

Siedziba Uczelni:

ul Akademicka 14

18-400 Łomża

Adres korespondencyjny:

18-400 Łomża, ul. Akademicka 14

Telefon: tel. (086) 215-59-53, fax (086) 215-66-01,

Strona internetowa: al.edu.pl

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Filologia angielska** (na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., nr DSW-WKS.8014.119.2022.4.AW nazwa kierunku Filologia, została zastąpiona nazwą Filologia angielska)

1. Poziom/y studiów: **studia I stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
językoznawstwo, literaturoznawstwo

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
językoznawstwo	53	76

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	literaturoznawstwo	17	24

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

☒ nauczyciel przedmiotu język angielski²

☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²

☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²

☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Kierunkowe efekty uczenia się

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK	
		Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)
WIEDZA Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie:			
K_W01	w zaawansowanym stopniu – wybrane pojęcia, fakty, zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa w perspektywie synchronicznej i diachronicznej oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w obszarach takich jak fonologia, morfologia, składnia, semantyka czy pragmatyka	P6U_W	P6S_WG
K_W02	w zaawansowanym stopniu – możliwości zastosowania wiedzy z zakresu językoznawstwa w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów ³	P6U_W	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu – wybrane zagadnienia językoznawcze w aspekcie porównawczym, kontrastowym i międzykulturowym	P6U_W	P6S_WG
K_W04	w zaawansowanym stopniu – wybraną terminologię, fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa anglojęzycznego, a także wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, w tym periodyzację, genologię oraz twórczość pisarzy angielskiego obszaru językowego, oraz sposoby praktycznego zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6U_W	P6S_WG
K_W05	podstawową terminologię, fakty oraz zjawiska charakterystyczne dla kultury, historii i systemu mediów krajów anglojęzycznych, ich funkcje oraz sposoby	P6U_W	P6S_WK

³ Ileokroć jest mowa w efektach uczenia się i programie studiów o działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów należy przez to rozumieć działalność edukacyjną lub działalność tłumaczeniową, gdzie wymagana jest znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej C1.

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK	
		Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)
	interpretacji, a także ich praktyczne znaczenie w kontekstach związanych z użyciem języka angielskiego		
K_W06	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów międzykulturowych i specyfiki krajów anglojęzycznego obszaru językowego	P6U_W	P6S_WK
K_W07	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania funkcjonowania instytucji właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności przemysłowej, a także podstawowe zasady tworzenia i rozwoju własnej przedsiębiorczości	P6U_W	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
Absolwent po ukończeniu kierunku studiów potrafi:			
K_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań nie w pełni przewidywalnych, stosując właściwy dobór źródeł oraz dokonując oceny, analizy, syntezy i krytycznej interpretacji informacji z nich pochodzących	P6U_U	P6S_UW
K_U02	dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne i specjalistyczne oprogramowanie, w celu rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań związanych z działalnością zawodową	P6U_U	P6S_UW
K_U03	posługiwać się językoznawczą bazą pojęciową oraz samodzielnie analizować tekst z wykorzystaniem metod lingwistycznych zgodnie z naukowym opisem języka angielskiego oraz korzystać z monografii i artykułów naukowych, analizować i syntetyzować różne źródła, a także porównywać systemy gramatyczne języka polskiego i angielskiego w celu realizacji zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6U_U	P6S_UW
K_U04	wyszukiwać, analizować i oceniać, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące głównych nurtów literackich oraz twórczości pisarzy anglojęzycznych oraz samodzielnie zdobywać wiedzę na ich temat, z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, w celu wykonania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6U_U	P6S_UW
K_U05	posługiwać się podstawowymi pojęciami przy opisie zagadnień kulturoznawczych oraz jasno i poprawnie formułować wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące kultury	P6U_U	P6S_UK

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK	
		Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)
	i historii krajów anglojęzycznych, z uwzględnieniem ich kontekstu kulturowego i historycznego		
K_U06	w podstawowym zakresie stosować przepisy prawa oraz komunikować się z podmiotami działalności gospodarczej, instytucjami, innymi osobami i specjalistami z użyciem specjalistycznej terminologii, pamiętając o zasadach i normach etycznych obowiązujących w wybranej działalności zawodowej	P6U_U	P6S_UK
K_U07	brać udział w debacie prowadzonej w języku polskim lub angielskim – przedstawiać merytoryczną argumentację z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich, a także formułować wnioski i tworzyć syntetyczne podsumowanie	P6U_U	P6S_UK
K_U08	posługiwać się językiem angielskim w mowie i piśmie zgodnie z wymogami poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UK
K_U09	posługiwać się językiem nowożytnym innym niż język angielski na poziomie co najmniej A2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UK
K_U10	poprawnie stosować struktury gramatyczne i leksykalne oraz odpowiednie rejestry językowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej w języku angielskim lub drugim języku nowożytnym	P6U_U	P6S_UK
K_U11	stosować poprawną wymowę, intonację i prozodię oraz używać odpowiednich rejestrów językowych w ustnych sytuacjach komunikacyjnych w języku angielskim lub drugim języku nowożytnym	P6U_U	P6S_UK
K_U12	rozumieć teksty pisane i mówione w języku nowożytnym, w szczególności języku angielskim, w tym teksty o charakterze popularnonaukowym, naukowym, literackim, użytkowym i publicystycznym	P6U_U	P6S_UK
K_U13	planować i organizować pracę indywidualną lub zespołową oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych także o charakterze interdyscyplinarnym	P6U_U	P6S_UO
K_U14	analizować własne działania zawodowe, identyfikować obszary wymagające modyfikacji, projektować plan rozwoju zawodowego oraz planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6U_U	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
Absolwent po ukończeniu kierunku studiów jest gotów do:			
K_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, w tym wiedzy i treści z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz krytycznej oceny własnych kompetencji językowych	P6U_K	P6S_KK

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK	
		Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U)	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S)
K_K02	uznawania znaczenia wiedzy, w tym wiedzy z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	P6U_K	P6S_KK
K_K03	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego szczególnie w zakresie działalności zawodowej, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6U_K	P6S_KO
K_K04	współdziałania i pracy zespołowej w celu realizacji zadań, w tym zadań o charakterze praktycznym	P6U_K	P6S_KO
K_K05	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: przestrzegania zasad etyki w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów i wymagania tego od innych oraz dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P6U_K	P6S_KR

Efekty uczenia się dla ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

Symbol efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla nauczycielskiej ścieżki rozwoju zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 25 lipca 2019 r.
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
KN_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;
KN_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;
KN_W03	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;
KN_W04	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych);
KN_W05	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
KN_W06	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;
KN_W07	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;
KN_W08	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;
KN_W09	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;
KN_W10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;
KN_W11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;
KN_W12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
KN_W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;
KN_W14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
KN_W15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
KN_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
KN_U02	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
KN_U03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;
KN_U04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;

Symbol efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla nauczycielskiej ścieżki rozwoju zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 25 lipca 2019 r.
KN_U05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;
KN_U06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
KN_U07	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;
KN_U08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;
KN_U09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;
KN_U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
KN_U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;
KN_U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;
KN_U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
KN_U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;
KN_U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;
KN_U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
KN_U17	udzielać pierwszej pomocy;
KN_U18	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
KN_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
KN_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
KN_K03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;
KN_K04	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;
KN_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;
KN_K06	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;
KN_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Natalia Malenko	dr / adiunkt/ Dziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych
Magdalena Forfa	dr / adiunkt / Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych / Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych
Agnieszka Piórkowska	dr / adiunkt / Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
Krzysztof Sitkowski	dr / adiunkt / Kierownik Zakładu Filologii angielskiej
Izabela Sekścińska	dr / adiunkt / Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+
Katarzyna Zacharzewska-Arnista	mgr / Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą
Magdalena Zach	Pracownik Działu Współpracy z Zagranicą
Aneta Świdarska	mgr / Dyrektor Biblioteki Ał
Natalia Cholewicka	mgr / Kierownik Działu Kształcenia i Spraw Studenckich
Anna Bagińska	mgr inż. / Zastępca Kierownika Działu Kształcenia i Spraw Studenckich
Anna Dobrowolska	mgr / Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego / doradca zawodowy
Justyna Konopka	mgr / Asystentka Dziekana
Justyna Karwowska	mgr / p.o. Kierownik Dziekanatu
Sara Polita	mgr / Pracownik Dziekanatu

Raport samooceny kierunku Filologia angielska zostanie opublikowany na stronie:

[Biuletynu Informacji Publicznej Akademii Łomżyńskiej](#)

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	59
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	87
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	95
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	110
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	115
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	122
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	139
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	142
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	153
Część III. Załączniki	155
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	155
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	170

Prezentacja uczelni

Akademia Łomżyńska została utworzona jako publiczna uczelnia zawodowa na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (Dz. U. Nr 150, poz. 1570). Obecną nazwę nadano jej na mocy Ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o utworzeniu Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego oraz zmianie nazw niektórych uczelni akademickich (Dz.U. 2023r., poz. 905). Decyzją Ministerstwa Edukacji i Nauki uczelni przyznano kategorię naukową B+ w dyscyplinie nauki prawne oraz kategorię B w dyscyplinie nauki medyczne. Uzyskanie kategorii B+ w dyscyplinie nauki prawne, zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uprawnia do nadawania stopnia doktora (art. 185) oraz doktora habilitowanego (art. 218).

Władze Uczelni:

Organem jednoosobowym Uczelni jest Rektor - dr hab. Dariusz Surowik, prof. Ał

Organami kolegialnymi Uczelni są Rada Uczelni i Senat

Sprawy dydaktyczne i studenckie prowadzone są w oparciu o obowiązujące procedury oraz decyzje Rektora, przy udziale właściwych jednostek organizacyjnych zgodnie z ich kompetencjami.

Wykaz kierunków studiów prowadzonych w Akademii Łomżyńskiej:

Wydział	Kierunek studiów	Poziom studiów	Profil studiów
Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	Filologia angielska	studia I stopnia	praktyczny
	Pedagogika	studia I stopnia	praktyczny
	Praca socjalna	studia I stopnia	praktyczny
	Zarządzanie	studia I i II stopnia	praktyczny
Wydział Prawa i Administracji	Administracja	studia I i II stopnia	praktyczny
	Bezpieczeństwo państwa	studia I stopnia	praktyczny
	Prawo	jednolite studia magisterskie	praktyczny
Wydział Nauk o Zdrowiu	Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności	studia I stopnia	praktyczny
	Dietetyka	studia I stopnia	praktyczny
	Fizjoterapia	jednolite studia magisterskie	praktyczny
	Kosmetologia	studia I stopnia	praktyczny
	Pielęgniarstwo	studia I i II stopnia	praktyczny
	Technologia żywności i żywienie człowieka	studia I i II stopnia	praktyczny
	Wychowanie fizyczne	studia I stopnia	praktyczny
Wydział Nauk Informatyczno-Technologicznych	Automatyka i robotyka	studia I stopnia	praktyczny
	Informatyka	studia I i II stopnia	praktyczny
	Logistyka	studia I stopnia	praktyczny
	Mechatronika	studia I stopnia	praktyczny

Akademia Łomżyńska realizuje misję „Kształcimy Profesjonalistów” poprzez konsekwentne rozwijanie profilu praktycznego kształcenia. Programy studiów konstruowane są we współpracy z

przedstawicielami pracodawców i instytucji publicznych, a ich treść jest regularnie dostosowywana do aktualnych potrzeb rynku pracy i oczekiwań społecznych. W proces dydaktyczny zaangażowana jest kadra łącząca doświadczenie naukowe z praktyką zawodową, co pozwala studentom zdobywać wiedzę i umiejętności w bezpośrednim odniesieniu do realiów pracy. Istotnym jest rozwój kompetencji praktycznych poprzez realizację zajęć w formie ćwiczeń, warsztatów, laboratoriów, projektów oraz praktyk zawodowych organizowanych u partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego. W ten sposób zapewniana jest ścisła integracja kształcenia z praktyką, a studenci przygotowani są do podjęcia odpowiedzialnych ról zawodowych i społecznych. Profil praktyczny stanowi tym samym fundament funkcjonowania uczelni i jest konsekwentnie rozwijany w kierunku wzmacniania jakości kształcenia oraz wspierania rozwoju regionu.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje

1.1.a. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Program studiów I stopnia kierunku Filologia angielska jest spójny z misją i strategią rozwoju Uczelni uchwalonych przez Senat w dniu 28 stycznia 2022 (Uchwała Senatu Nr 3/2022; [w sprawie przyjęcia Strategii na lata 2022-2030](#); Uchwała Nr 21/2022; [w sprawie przyjęcia zmian do Strategii Uczelni na lata 2022-2030](#)). Przyjęty praktyczny profil kształcenia oraz determinowany nim program studiów służą realizacji podstawowego założenia misji uczelni – Kształcimy profesjonalistów. Celem nadrzędnym jest kształcenie praktyczne młodzieży i dorosłych poprzez rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji najbardziej pożądanых na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem potrzeb społeczeństwa i gospodarki regionu. Cel ten realizowany jest w oparciu o zaangażowaną kadrę posiadającą zarówno dorobek naukowy, jak i doświadczenie zawodowe, z wykorzystaniem nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Przejawem powiązania koncepcji kształcenia z misją i celami strategicznymi uczelni są m.in.:

- przewaga zajęć dydaktycznych o charakterze praktycznym,
- obowiązkowe praktyki zawodowe realizowane w instytucjach zgodnych ze specyfiką kierunku i ścieżką rozwoju,
- jasno określony wymiar praktyk oraz przypisane im efekty uczenia się,
- nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych niezbędnych na współczesnym rynku pracy,
- dobór metod weryfikacji efektów uczenia się, w tym ocena umiejętności praktycznych,
- angażowanie do dydaktyki osób z doświadczeniem praktycznym,
- aplikacyjny charakter prac dyplomowych, które muszą być związane z odbytymi praktykami zawodowymi i wymagać praktycznego wykorzystania wiedzy oraz umiejętności zdobytych podczas studiów,

- współpraca z otoczeniem gospodarczym i społecznym m.in. poprzez udział interesariuszy zewnętrznych powołanych do Rady programowej na konkretnej ścieżce rozwoju, na kierunku studiów Filologia angielska. Rada Programowa współtworzy i doskonali koncepcję i program studiów, opiniuje okresową weryfikację efektów uczenia się. Z udziałem członków Rady programowej odbywają się konsultacje zmian w programach kształcenia na proponowanych ścieżkach rozwoju;
- organizowanie spotkań studentów z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, umożliwiających studentom zapoznanie się ze specyfiką pracy zawodowej oraz aktualnych wyzwań rynku pracy;
- systematyczny rozwój i modernizacja infrastruktury dydaktycznej.

Koncepcja kształcenia na kierunku Filologia angielska (profil praktyczny) wspiera także realizację celów strategicznych uczelni określonych w Strategii Rozwoju Akademii Łomżyńskiej na lata 2022–2030 ([dostępnej na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)):

CEL STRATEGICZNY 1: ROZWÓJ WŁASNEJ KADRY DYDAKTYCZNEJ ZŁOŻONEJ Z NAUKOWCÓW O DOŚWIADCZENIU PRAKTYCZNYM I PRAKTYKÓW O ASPIRACJACH NAUKOWYCH przejawia się m.in. poprzez:

- zwiększenie w strukturze zatrudnienia udziału pracowników etatowych – AŁ jest podstawowym miejscem pracy dla większości pracowników Zakładu Filologii Angielskiej,
- wspieranie awansu naukowego pracowników – dofinansowanie do studiów, przewodów doktorskich, konferencji, kursów, warsztatów, publikacji naukowych,
- premiowanie pracowników o wyróżniającym dorobku naukowym i dydaktycznym.

CEL STRATEGICZNY 2: STAŁY WZROST JAKOŚCI KSZTAŁCENIA przejawia się m.in. poprzez:

- współpracę z pracodawcami przy tworzeniu i modyfikacji programów studiów,
- monitorowanie zgodności wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwentów z wymaganiami rynku pracy – prowadzone przez Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego badania absolwentów oraz dane z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i uwzględniane w sprawozdaniach dotyczących jakości kształcenia,
- poszerzanie możliwości zdobywania certyfikatów i dodatkowych kwalifikacji – studenci kierunku Filologia angielska uczestniczyli w projektach takich jak „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych” czy „KPK – Kompleksowy Program Kształcenia w PWSliP”, umożliwiających im uzyskanie dodatkowych kompetencji przydatnych na rynku pracy,
- rozwijanie kompetencji wykładowców m.in. w ramach konkursu Doskonałość dydaktyczna (wniosek Akademii Łomżyńskiej został pozytywnie oceniony i Uczelnia uzyskała dofinansowanie w naborze nr FERS.01.05-IP.08-001/25 „Doskonałość dydaktyczna”),
- systematyczne wdrażanie nowoczesnych metod dydaktycznych oraz narzędzi cyfrowych, w tym wykorzystania platform e-learningowych, narzędzi sztucznej inteligencji i CAT tools w translatoryce,

- analizowanie opinii studentów w ramach ankiet dydaktycznych i ich wykorzystanie w doskonaleniu programu studiów oraz metod nauczania.

CEL STRATEGICZNY 6: **WSZECHSTRONNE WSPARCIE DLA STUDENTÓW** realizowany jest m.in. poprzez:

- uwzględnianie opinii studentów w działaniach dotyczących dydaktyki i organizacji wsparcia, m.in. poprzez ankiety, spotkania ze starostami grup i roczników oraz udział przedstawicieli studentów w organach kolegialnych,
- wsparcie studentów z niepełnosprawnością – pracownicy kierunku Filologia angielska uczestniczą w realizacji projektu „Akademia Łomżyńska Dostępna Plus” (2025–2029), celem którego jest kompleksowe zwiększenie dostępności uczelni w wymiarze architektonicznym, cyfrowym, informacyjno-komunikacyjnym i organizacyjnym; w ramach projektu rozwijane są również usługi wspierające edukację oraz poszerzana jest świadomość kadry w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- zapewnianie pomocy materialnej obejmującej m.in. stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnością, stypendia Rektora dla najlepszych studentów oraz promowanie informacji o zewnętrznych formach wsparcia, takich jak np. stypendia Prezydenta Miasta Łomża,
- dostęp do usług wspierających rozwój i dobrostan studentów, takich jak doradztwo zawodowe i konsultacje psychologiczne,
- rozwój aktywności studenckiej poprzez wspieranie działalności kół naukowych i organizacji studenckich.

CEL STRATEGICZNY 7: **ŚCISŁA WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM** realizowany jest m.in. poprzez:

- poszerzanie sieci przedsiębiorstw i instytucji umożliwiających studentom odbywanie praktyk i staży,
- włączenie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w doskonalenie programu studiów – interesariusze zewnętrzni uczestniczą w pracach Rady programowej kierunku studiów, opiniując efekty uczenia się, rekomendując zmiany programowe oraz wspierając organizację praktyk zawodowych,
- organizację wydarzeń popularyzujących naukę, kulturalnych i sportowych dla mieszkańców regionu – pracownicy Zakładu Filologii Angielskiej wraz ze studentami co roku prowadzą warsztaty językowe dla przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki; kierunek współpracuje także z Teatrem Lalki i Aktora w Łomży, organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WALIZKA, podczas którego studenci Filologii angielskiej pełnią funkcję tłumaczy języka angielskiego.

CEL STRATEGICZNY 8: **WZROST UMIĘDZYNARODOWIENIA** realizowany jest m.in. poprzez:

- stałe zwiększanie wskaźników mobilności międzynarodowej – pracownicy i studenci kierunku Filologia angielska korzystają z programów wymiany, takich jak Erasmus+, w tym z formuły BIP (Blended Intensive Programme), co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych i zawodowych, a także rozwija kompetencje językowe i międzykulturowe,
- przygotowanie oferty edukacyjnej dla studentów zagranicznych, która jest na bieżąco aktualizowana zgodnie ze zmianami w programach studiów,
- kształcenie studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+ – na kierunku Filologia angielska studiują osoby z uczelni partnerskich z różnych krajów, co tworzy wielokulturowe środowisko nauki, sprzyja wymianie doświadczeń i integracji międzykulturowej,
- wzbogacanie procesu dydaktycznego o elementy poszerzające idee umiędzynarodowienia – na ścieżce nauczanie języka angielskiego wprowadzono przedmiot do wyboru „Edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego”, który rozwija i pogłębia świadomość międzykulturową przyszłych nauczycieli,
- zatrudnianie obcokrajowców do prowadzenia zajęć – studenci mają możliwość kontaktu z różnorodnymi akcentami, autentycznym użyciem języka oraz kulturą krajów, z których pochodzą wykładowcy, co poszerza ich kompetencje językowe i międzykulturowe.

1.1.b. Oczekiwania formułowane wobec kandydatów

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunek Filologia angielska musi spełniać warunki rekrutacji określone stosowną uchwałą Senatu Uczelni. Zgodnie z Uchwałą Senatu Nr 27/2025 z dnia 26.06.2025 r. w sprawie: warunków, trybu i harmonogramu postępowania rekrutacyjnego na studia I stopnia, studia II stopnia i jednolite studia magisterskie w Akademii Łomżyńskiej w roku akademickim 2026/2027 ([dostępnej na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)) o przyjęcie na studia na kierunek Filologia angielska mogą ubiegać się kandydaci, którzy zdawali pisemny egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym i uzyskali min. 30% punktów możliwych do zdobycia oraz kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 60% z pisemnego egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym.

1.1.c. Oferowane specjalności/specjalizacje

Program studiów dla kierunku Filologia angielska oferuje dwie ścieżki rozwoju:

1. nauczanie języka angielskiego
2. translatoryka

1.2. Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Koncepcja kształcenia na kierunku Filologia angielska (profil praktyczny) została opracowana w bezpośrednim odniesieniu do obszarów działalności zawodowej, w których absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie i pozostaje zgodna z oczekiwaniami rynku pracy. Program studiów zapewnia zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze edukacyjnym lub w szeroko rozumianej branży tłumaczeniowej – obszarach wymagających wysokich kompetencji językowych i komunikacyjnych.

W ramach ścieżki nauczanie języka angielskiego studenci realizują pierwszy etap przygotowania merytorycznego do pracy w szkole na II i III etapie edukacyjnym, a także w prywatnych szkołach językowych i instytucjach prowadzących kursy językowe. Program obejmuje zajęcia z zakresu dydaktyki, psychologii, pedagogiki oraz praktyki zawodowej, które umożliwiają zdobycie doświadczenia w rzeczywistych warunkach pracy nauczyciela. Szczególną uwagę zwraca się na rozwijanie kompetencji w zakresie indywidualizacji kształcenia, pracy z uczniem zdolnym i uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, znajomości prawa oświatowego oraz stosowania narzędzi cyfrowych i systemów elektronicznych (np. dzienników elektronicznych) w pracy dydaktycznej. Istotnym elementem przygotowania jest także kształtowanie umiejętności interpersonalnych, odporności psychicznej i etyki zawodowej nauczyciela.

W ramach ścieżki translatoryka program studiów umożliwia rozwój umiejętności i kompetencji studentów w zakresie przekładu pisemnego, ustnego i audiowizualnego, a także tłumaczeń specjalistycznych – biznesowych, prawniczych, technicznych, literackich oraz związanych z rolnictwem, zootechniką i weterynarią. Szczególną rolę odgrywają zajęcia z zakresu stosowania narzędzi CAT i nowoczesnych technologii wspierających tłumaczenia, które przygotowują studentów do pracy w środowiskach cyfrowych oraz do funkcjonowania w zespołach projektowych. Studenci uczą się tworzenia i wykorzystywania baz terminologicznych, zarządzania procesem tłumaczeniowym oraz pracy w warunkach symulujących realne biuro tłumaczeń. Ścieżka obejmuje również treści związane z psychologią komunikacji, emisją głosu i aspektami prawnymi pracy tłumacza (m.in. ochrona danych osobowych, prawo autorskie), co pozwala na całościowe przygotowanie do wykonywania zadań translatorskich w zróżnicowanych kontekstach zawodowych.

Na obu ścieżkach kształcenia podkreśla się znaczenie kompetencji cyfrowych, które są kluczowe na współczesnym rynku pracy. Silny nacisk na praktyczność kształcenia przejawia się w dużej liczbie zajęć ćwiczeniowych i laboratoriów językowych, liczbie godzin praktyk zawodowych, jak również w przygotowaniu aplikacyjnych prac dyplomowych. Wiele zajęć ma charakter symulacyjny – realizowane są one w warunkach odzwierciedlających specyfikę przyszłej działalności zawodowej lub imitujących rzeczywiste środowisko pracy.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Proces opracowania i doskonalenia koncepcji kształcenia na kierunku Filologia angielska opiera się na systematycznej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Kluczową rolę pełni Rada programowa kierunku studiów, w skład której wchodzi także przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Rada opiniuje efekty uczenia się, rekomenduje zmiany programowe, wspiera organizację praktyk i doradza w zakresie dostosowania treści kształcenia do aktualnych wymagań rynku pracy.

Koncepcja kształcenia w ramach ścieżki nauczanie języka angielskiego odzwierciedla zapotrzebowanie szkół na nauczycieli przygotowanych do pracy w zróżnicowanych grupach. Z tego względu program obejmuje przedmioty dotyczące indywidualizacji kształcenia (m.in. pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem o SPE), diagnozy edukacyjnej, neurodydaktyki i komunikacji interpersonalnej, a także treści

związane z prawem oświatowym oraz praktyczną obsługą narzędzi cyfrowych (w tym dzienników elektronicznych). Uwzględniono również specyficzne potrzeby środowisk zawodowych — w szczególności przygotowanie do egzaminów STANAG 6001 poprzez dedykowany przedmiot do wyboru, odpowiadający aktualnym potrzebom służb mundurowych w regionie.

W ścieżce translatorycznej program został dostosowany do potrzeb instytucji kultury i branż funkcjonujących w województwie podlaskim. Współpraca z Teatrem Lalki i Aktora w Łomży oraz Międzynarodowym Festiwałem Teatralnym WALIZKA umożliwia rozwój kompetencji w zakresie tłumaczeń ustnych (konsekwentnych/dialogowych) i literackich w autentycznym kontekście pracy. Jednocześnie, biorąc pod uwagę rolę sektora agro-spożywczego w regionie, do programu włączono tłumaczenia specjalistyczne w zakresie zootechniki i weterynarii oraz tłumaczenia w rolnictwie i branży spożywczej. Moduły te, uzupełnione o narzędzia CAT, pracę z bazami terminologicznymi i technologie zdalnej pracy biura tłumaczeń, odzwierciedlają aktualne potrzeby rynku usług językowych.

W procesie weryfikacji i doskonalenia programu nauczania na kierunku uczestniczą władze i organy uczelni (Dziekan, Prodziekan, Kierownik Zakładu, Rada programowa, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Dział Kształcenia i Spraw Studenckich). Studenci współkształtują ofertę kształcenia poprzez wybór ścieżek i przedmiotów fakultatywnych, oceny w ankietach w systemie USOS oraz konsultacje bezpośrednie; po zakończeniu praktyk studenci wypełniają ankiety w systemie Ankieter, co stanowi podstawę decyzji Koordynatora praktyk o ewentualnych zmianach w ofercie kształcenia. Losy absolwentów są badane przez Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego, a wyniki — wraz z danymi ELA (Ekonomiczne Losy Absolwentów) — analizowane są przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i wykorzystywane w sprawozdaniach projakościowych.

Opinie kadry dydaktycznej i osób prowadzących zajęcia gromadzone są na zebraniach Zakładu oraz w bezpośrednich konsultacjach z Kierownikiem zakładu. Dzięki temu proces doskonalenia programu ma charakter ciągły i wieloaspektowy, łączący głos praktyków zewnętrznych, doświadczenia nauczycieli akademickich oraz informacje zwrotne od studentów i absolwentów.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent kierunku Filologia angielska zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty oraz zagadnienia z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa anglojęzycznego obszaru językowego, a zdobytą wiedzę potrafi wykorzystać w działalności edukacyjnej lub tłumaczeniowej. Posiada znajomość języka angielskiego na poziomie biegłości C1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a także posługuje się specjalistyczną terminologią właściwą dla wybranej ścieżki rozwoju. Poprawnie używa języka angielskiego w różnorodnych sytuacjach komunikacji dnia codziennego, a także wyraża złożone opinie na tematy tzw. ogólnospołeczne, odpowiednio argumentując swoje zdanie. Jego wypowiedzi są poprawne pod względem gramatycznym oraz zróżnicowane leksykalnie i strukturalnie, w mowie – poprawne pod względem fonetycznym, a w piśmie – ortograficznym. Absolwent operuje różnorodnymi stylami językowymi oraz rozumie teksty akademickie i użytkowe w języku angielskim. Posługuje się również drugim językiem nowożytnym na poziomie co najmniej A2.

Absolwent wykazuje się kompetencjami cyfrowymi, w tym umiejętnością obsługi edytorów tekstu, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz narzędzi do pracy zdalnej. Potrafi

wykorzystywać specjalistyczne oprogramowania i narzędzia informatyczne wspierające pracę nauczyciela języka angielskiego lub tłumacza. Zna podstawowe zagadnienia prawne i etyczne związane z użytkowaniem technologii cyfrowych.

Posiada umiejętność analizy współczesnych zjawisk kulturowych i promuje wartości dziedzictwa kulturowego krajów anglojęzycznych. Jest świadomy potrzeby ustawicznego kształcenia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Działa zgodnie z zasadami etyki zawodowej i naukowej, wykazując postawę prospołeczną i odpowiedzialność. Potrafi pracować samodzielnie i zespołowo oraz pełnić różnorodne role zawodowe. Uzyskany tytuł licencjata uprawnia go do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia lub na studiach podyplomowych i udziału w kursach doszkalających.

Absolwent ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego zdobył kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w klasach IV – VIII szkoły podstawowej oraz w szkołach ponadpodstawowych. Przygotowanie, które uzyskał absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Filologia angielska, umożliwia mu podjęcie pracy w szkołach językowych, prowadzenie kursów językowych, zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu języka angielskiego, świadczenie usług edukacyjnych w ramach działalności gospodarczej, w tym prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Absolwent kierunku zrealizował również pełne przygotowanie pedagogiczne (tj. psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2024, poz. 453, t.j.).

Absolwent ścieżki nauczanie języka angielskiego potrafi prowadzić zajęcia dydaktyczne z języka angielskiego, stosować nowoczesne metody nauczania, opracowywać scenariusze zajęć oraz dokonywać wyboru właściwych narzędzi edukacyjnych i metod sprawdzania efektów procesu nauczania. Umiejętnie wykorzystuje wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa anglojęzycznego obszaru językowego w działalności zawodowej, rozwijając umiejętności językowe uczestników kursu oraz wzbogacając ich edukację o aspekty literackie. Aby uzyskać kwalifikacje formalne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w różnych typach szkół, niezbędna jest kontynuacja kształcenia na studiach II stopnia na kierunku Filologia angielska o specjalności nauczycielskiej w celu uzupełnienia przygotowania merytorycznego do nauczania języka angielskiego.

Absolwent, który osiągnął efekty uczenia się przypisane do przedmiotów realizowanych w ramach ścieżki rozwoju translatoryka jest przygotowany do pracy jako tłumacz języka angielskiego. Posiada wiedzę z zakresu teorii przekładu oraz umiejętność wykonywania tłumaczeń pisemnych i ustnych z języka angielskiego na język polski oraz z języka polskiego na język angielski. Dysponuje podstawową znajomością różnych typów tłumaczeń, takich jak przekład audiowizualny, konferencyjny i symultaniczny. Jest przygotowany do tłumaczenia tekstów i wypowiedzi pochodzących z różnych dziedzin tematycznych, ze szczególnym uwzględnieniem tłumaczeń specjalistycznych i ustnych tłumaczeń konferencyjnych. Absolwent potrafi wykorzystywać nowoczesne technologie wspomagające proces tłumaczenia, zna profesjonalne narzędzia komputerowe (w tym narzędzia CAT). Umie wykonywać indywidualną i zespołową działalność tłumaczeniową i jest przygotowany do pracy tłumacza w różnorodnych kontekstach zawodowych. Zdobyte kompetencje umożliwiają mu podjęcie pracy m.in. w agencjach tłumaczeniowych, wydawnictwach, redakcjach czasopism, środkach

masowego przekazu, w sektorze usług czy produkcji, gdzie wymagana jest dobra znajomość języka angielskiego i obsługi komputera. Absolwent może również prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług tłumaczeniowych. Uzyskane kwalifikacje i nabyte umiejętności stanowią solidną podstawę do kontynuowania kształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia oraz do przygotowania się do egzaminu na tłumacza przysięgłego – po spełnieniu wymogu ustawowego, jakim jest ukończenie studiów wyższych.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanie wzorców krajowych lub międzynarodowych

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia na kierunku Filologia angielska (profil praktyczny) obejmują:

- ponadstandardowe wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi cyfrowych – w programie znalazły się zajęcia takie jak „Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego”, „Narzędzia CAT w pracy tłumacza” czy „Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej”, które przygotowują studentów do pracy w środowisku edukacyjnym lub translatorskim wykorzystującym rozwiązania cyfrowe. Unikatowym elementem oferty jest podpisana umowa z Librus Sp. z o.o., dzięki czemu studenci filologii zdobywają umiejętności obsługi dziennika elektronicznego stosowanego w szkołach. Akademia Łomżyńska jest również partnerem akademickim firmy Trados, co umożliwia studentom translatoryki praktyczną naukę pracy z najczęściej wykorzystywanym w branży narzędziem CAT. Dodatkowo kierunek zapewnia dostęp do platformy Phrase (wcześniej Memsources).
- rozwój kompetencji interpersonalnych i odporności psychicznej – w ramach takich zajęć jak „Zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela” czy „Psychologia komunikacji w pracy tłumacza” studenci uczą się pracy w zróżnicowanych grupach oraz radzenia sobie w wymagających sytuacjach zawodowych, co stanowi istotny element przygotowania zarówno do zawodu nauczyciela, jak i tłumacza.
- nowoczesna infrastruktura dydaktyczna – studenci ścieżki translatoryka mają dostęp do specjalistycznej kabiny do tłumaczeń symultanicznych, pozwalającej na ćwiczenie umiejętności w warunkach maksymalnie zbliżonych do realnych.
- kompleksowe przygotowanie do różnorodnych specjalizacji translatorskich – program obejmuje przekład biznesowy, prawniczy, techniczny, literacki i audiowizualny, a także tłumaczenia specjalistyczne z zakresu rolnictwa, zootechniki i weterynarii. Dzięki temu studenci nabywają kompetencje odpowiadające na zróżnicowane potrzeby rynku usług językowych.
- zindywidualizowane przygotowanie do pracy w edukacji – w ścieżce nauczycielskiej, obok zajęć z dydaktyki i pedagogiki, uwzględniono m.in. „Pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych”, „Metody pracy z uczniem zdolnym” oraz „Neurodydaktykę w nauczaniu języka angielskiego”. Program studiów zawiera treści rozwijające umiejętność prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych pod względem potrzeb i możliwości uczniów. Uzupełnieniem tej oferty jest przedmiot do wyboru „Nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminów STANAG 6001”, który przygotowuje do nauczania języka w środowisku wojskowym.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku

Efekty uczenia się na kierunku Filologia angielska zostały opracowane w bezpośrednim powiązaniu z koncepcją kształcenia, profilem praktycznym studiów pierwszego stopnia oraz dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany – językoznawstwem i literaturoznawstwem. Ich kształt odzwierciedla zarówno aktualny stan wiedzy w tych dyscyplinach, jak i wymogi praktyki zawodowej w obszarach właściwych dla absolwentów realizowanej ścieżki.

W obszarze wiedzy kluczowe efekty koncentrują się na znajomości w zaawansowanym stopniu podstawowych pojęć, teorii i metod badawczych z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa. Absolwent posiada wiedzę na temat zjawisk językowych w perspektywie synchronicznej i diachronicznej, zna zagadnienia fonologii, morfologii, składni, semantyki i pragmatyki, a także potrafi wyjaśniać złożone relacje między tymi obszarami. Równocześnie rozumie znaczenie komparatystyki, kontrastywności i aspektu międzykulturowego, co ma bezpośrednie przełożenie na praktykę dydaktyczną lub translatorską. W zakresie literaturoznawstwa absolwent zna periodyzację, genologię, twórczość pisarzy anglojęzycznego obszaru językowego oraz metody interpretacji tekstów. Co istotne, efekty wiedzy nie ograniczają się do wymiaru teoretycznego – obejmują także możliwość jej zastosowania w działalności zawodowej, co oznacza, że wiedza o języku i literaturze staje się podstawą dla pracy dydaktycznej lub translatorskiej. Uzupełnieniem jest wiedza z zakresu kultury, historii i systemu mediów krajów anglojęzycznych, a także znajomość podstaw prawnych i etycznych, w tym prawa autorskiego, ochrony własności intelektualnej i zasad przedsiębiorczości. Wszystkie te elementy odpowiadają praktycznym wymogom pracy w zawodach nauczyciela lub tłumacza.

W obszarze umiejętności kluczowe znaczenie ma praktyczne wykorzystanie posiadanej wiedzy. Absolwent potrafi stosować wiedzę językoznawczą i literaturoznawczą do rozwiązywania złożonych i nie w pełni przewidywalnych problemów zawodowych. Umie analizować i interpretować teksty, posługiwać się językoznawczą bazą pojęciową, porównywać systemy języka angielskiego i polskiego, a także korzystać z monografii i artykułów naukowych (z poszanowaniem zasad etyki i prawa autorskiego) w celu realizacji zadań zawodowych. W zakresie literaturoznawstwa potrafi wyszukiwać, analizować i interpretować dzieła literackie oraz wykorzystać te kompetencje w dydaktyce i w tłumaczeniu, w szczególności w tłumaczeniu literackim. Istotnym efektem jest biegłość językowa – absolwent posługuje się językiem angielskim na poziomie C1 wg ESOKJ, co oznacza, że potrafi komunikować się adekwatnie do sytuacji, w tym z uwzględnieniem podstawowych różnicowań rejestru, oraz stosować poprawne struktury gramatyczne i leksykalne, a także poprawną wymowę i intonację w sytuacjach edukacyjnych i zawodowych. Absolwent posługuje się także drugim językiem nowożytnym na poziomie co najmniej A2 wg ESOKJ, umożliwiającym komunikację w typowych sytuacjach życia codziennego i akademickiego w zakresie właściwym dla tego poziomu.

Kolejnym kluczowym obszarem jest zdolność do korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych i specjalistycznego oprogramowania – zarówno w dydaktyce (narzędzia zdalnego nauczania, dzienniki elektroniczne), jak i w translatoryce (narzędzia CAT, oprogramowanie

wspomagające przekład). Tym samym umiejętności absolwenta są bezpośrednio dostosowane do wymagań praktyki zawodowej w edukacji i w usługach językowych.

W obszarze kompetencji społecznych kluczowe znaczenie mają dwa efekty powiązane ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Po pierwsze – zdolność do współdziałania i pracy zespołowej, szczególnie w realizacji zadań praktycznych, co odpowiada wymogom pracy w szkołach i instytucjach edukacyjnych oraz w zespołach tłumaczeniowych. Po drugie – odpowiedzialne pełnienie ról zawodowych, przestrzeganie zasad etyki i dbanie o tradycję zawodu. Efekty te przygotowują absolwentów do wykonywania pracy zgodnej z wysokimi standardami jakości i odpowiedzialności społecznej. Kompetencje społeczne są również spójne z koncepcją kształcenia, która zakłada wychowanie profesjonalistów świadomych swojej roli w środowisku zawodowym i społecznym.

Podsumowując, kluczowe efekty uczenia się na kierunku Filologia angielska pozostają w ścisłym związku z koncepcją i profilem studiów. Wiedza z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa tworzy fundament teoretyczny, który jest nie tylko poznawany, ale także praktycznie stosowany w działalności zawodowej. Umiejętności skupiają się na wykorzystaniu tej wiedzy w praktyce dydaktycznej lub translatorskiej, co odpowiada wymaganiom rynku pracy i stanowi odzwierciedlenie profilu praktycznego studiów. Kompetencje społeczne dopełniają obraz absolwenta, przygotowanego do pracy w zespole i odpowiedzialnego za podejmowane działania zawodowe. Efekty te są zgodne z wymaganiami poziomu 6 PRK i pozostają aktualne wobec stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla kierunku.

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Punkt 1.7 nie dotyczy kształcenia na kierunku Filologia angielska.

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Kształcenie nauczycieli na kierunku Filologia angielska odbywa się w pełnej zgodności z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U.2024.453 t.j.). Standard ten obejmuje cztery grupy zajęć:

1. A1 – przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu,
2. B – przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne,
3. C – przygotowanie dydaktyczne w zakresie podstaw dydaktyki i emisji głosu,
4. D – przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu.

Zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym nr 11/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 października 2022 r., pełny standard kształcenia nauczycieli – obejmujący przygotowanie merytoryczne oraz psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne – nie może być realizowany wyłącznie na studiach pierwszego albo wyłącznie na studiach drugiego stopnia. Standard powinien być rozłożony pomiędzy oba poziomy kształcenia.

W przypadku kierunku Filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na studiach I stopnia realizowana jest część standardu kształcenia nauczycieli obejmująca grupy zajęć B, C i D, zapewniające pełne przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne oraz dydaktyczne. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, na studiach II stopnia, przygotowanie merytoryczne (grupa A) jest kontynuowane, rozszerzane i pogłębiane, co finalnie prowadzi do uzyskania przez absolwentów pełnych kwalifikacji nauczyciela języka angielskiego zgodnych z wymaganiami rozporządzenia.

Przygotowanie merytoryczne (A1) na studiach I stopnia obejmuje szeroki zakres przedmiotów filologicznych – ze szczególnym uwzględnieniem językoznawstwa i literaturoznawstwa – a także rozwój kompetencji językowych w języku angielskim do poziomu C1. Oprócz klasycznych komponentów filologicznych, do grupy A1 włączono również przedmioty ściśle związane z praktyką zawodową nauczyciela języka angielskiego, takie jak: gramatyka opisowa i kontrastywna dla nauczycieli, kształcenie kulturowo-literackie, elementy prawa i organizacji systemu oświaty, metody i formy pracy z uczniem zdolnym, praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, diagnostyka edukacyjna, etyka zawodu nauczyciela czy zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela. Dzięki temu przygotowanie merytoryczne ma charakter zarówno teoretyczny jak i aplikacyjny oraz bezpośrednio ukierunkowany na wykonywanie zawodu nauczyciela.

Program studiów I stopnia obejmuje tym samym zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do:

- osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie C1,
- zdobycia wiedzy zaawansowanej w obszarze językoznawstwa i literaturoznawstwa,
- nabycia umiejętności wykorzystania tej wiedzy w praktyce edukacyjnej,
- rozwinięcia kompetencji społecznych związanych z funkcjonowaniem w obszarze edukacji.

Co istotne, pełna realizacja grup zajęć B, C i D na studiach I stopnia eliminuje konieczność weryfikowania na etapie rekrutacji na studia II stopnia, które szczegółowe efekty uczenia się zostały osiągnięte. Wszystkie efekty psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne przewidziane w standardzie są bowiem w pełni realizowane już na pierwszym etapie kształcenia. Dzięki temu studenci mogą skoncentrować się na pogłębianiu przygotowania merytorycznego, bez konieczności uzupełniania braków w obszarze pedagogicznym czy dydaktycznym.

Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne (B) – obejmuje podstawowe teorie psychologiczne i pedagogiczne, a także warsztaty i praktyki rozwijające umiejętność diagnozowania potrzeb uczniów, dostosowywania metod pracy do ich możliwości oraz stosowania zasad edukacji włączającej. Zgodnie z wymogami standardu dwie trzecie godzin w tej grupie realizowane jest w formie wykładów i ćwiczeń, natomiast pozostała część została zintegrowana z praktykami zawodowymi. Rozszerzono także wymiar praktyk psychologiczno-pedagogicznych, aby studenci zdobywali doświadczenia zarówno w szkołach podstawowych, jak i ponadpodstawowych.

Przygotowanie dydaktyczne w zakresie podstaw dydaktyki i emisji głosu (C) – dostarcza studentom wiedzy teoretycznej z zakresu projektowania i prowadzenia zajęć oraz praktycznych umiejętności związanych z prawidłową techniką głosową, niezbędną w pracy nauczyciela.

Przygotowanie dydaktyczne do nauczania języka angielskiego (D) – obejmuje wykłady, ćwiczenia oraz warsztaty dydaktyczne zintegrowane z praktykami. Praktyki realizowane są w placówkach edukacyjnych na II i III etapie edukacyjnym, co pozwala studentom poznać specyfikę pracy z dziećmi i młodzieżą oraz dostosować metody nauczania do zróżnicowanych potrzeb rozwojowych. Warsztaty dydaktyczne umożliwiają natychmiastowe zastosowanie zdobytej wiedzy – uczą planowania i prowadzenia zajęć, doboru metod i środków dydaktycznych, pracy z grupą oraz ewaluacji własnych działań. Dzięki temu studenci rozwijają kompetencje dydaktyczne i są przygotowani do pełnienia roli nauczyciela na różnych poziomach edukacyjnych.

Tabela poniżej przedstawia strukturę realizacji zajęć w grupach B, C i D wraz z przypisaną liczbą godzin i punktów ECTS:

Tabela 1. Wykaz zajęć realizowanych w ramach standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela

Nazwa grupy zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Liczba godzin w podziale na formę zajęć ⁴			Liczba punktów ECTS
			W	Ćw	Pz	
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2) ⁵	60	30	30		3
	SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	30		30		2
	SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	60	30	30		3
	SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	30		30		2
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym (3)	30			30	1
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym (3)	30			30	1
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	SKN C. Podstawy dydaktyki (4)	30	30			2
	SKN C. Emisja głosu (6)	30		30		2
D. Przygotowanie dydaktyczne	SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	90	30	60		9
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym (5)	30		30		3
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym (5)	30		30		3
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym (5)	60			60	2
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym (5)	60			60	2

⁴ W – wykłady, Ćw – ćwiczenia, Pz – praktyki zawodowe

⁵ Cyfra w nawiasie oznacza semestr studiów, na którym realizowane są dane zajęcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Dobór kluczowych treści kształcenia opiera się na kilku podstawowych przesłankach. Po pierwsze, uwzględniono dyscypliny, do których kierunek jest przyporządkowany – językoznawstwo i literaturoznawstwo – oraz konieczność osiągnięcia przez studentów zaawansowanej wiedzy w tych obszarach. Po drugie, treści programowe powiązano z aktualnym stanem wiedzy i praktyki w obszarach działalności zawodowej właściwych dla absolwentów kierunku. W przypadku ścieżki przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego dodatkowo uwzględniono wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453 t.j.), które wyznacza ramy treściowe, kompetencyjne i praktyczne programu studiów.

W procesie projektowania programu przyjęto cztery główne kryteria doboru treści kształcenia i ich powiązania z efektami kierunkowymi: rolę zajęć w programie studiów; formę prowadzenia zajęć, odnoszącą się do sposobu organizacji procesu dydaktycznego; wymiar praktyczny, związany z kształceniem umiejętności i zastosowaniem wiedzy w realnych warunkach zawodowych; oraz aktualny stan wiedzy i rozwój technologiczny, które wyznaczają kierunki aktualizacji treści kształcenia. Kryteria te w różny sposób kształtują powiązanie treści z efektami uczenia się – w szczególności forma prowadzenia zajęć i wymiar praktyczny mają kluczowe znaczenie dla przypisania efektów do poszczególnych przedmiotów. Szczegółowy opis doboru treści w odniesieniu do każdego z tych kryteriów przedstawiono w dalszej części dokumentu.

1. Dobór treści ze względu na rolę zajęć w programie studiów

Dobór treści programowych opiera się na zasadę komplementarności, spójności i progresji logicznej. Oznacza to, że poszczególne przedmioty zaplanowano tak, aby wzajemnie się uzupełniały i tworzyły konsekwentną ścieżkę dydaktyczną, unikając zbędnych powtórzeń i zapewniając stopniowe podnoszenie poziomu trudności. Proces dydaktyczny został zorganizowany w sposób prowadzący studentów od kursów podstawowych, stanowiących fundament teoretyczny, przez treści o średnim stopniu złożoności, aż po zajęcia specjalistyczne i praktyczne, przygotowujące do funkcjonowania w środowisku zawodowym. Dzięki takiej konstrukcji program umożliwia stopniowe poszerzanie kompetencji – od rozumienia i analizy, poprzez praktyczne wdrożenia, aż po krytyczną ocenę i twórcze zastosowanie wiedzy.

W ramach programu wyodrębniono trzy kategorie przedmiotów, które pełnią różne funkcje edukacyjne i determinują sposób doboru treści: przedmioty progresywne, uzupełniające oraz poszerzające.

Przedmioty progresywne stanowią fundament kształcenia kierunkowego i wyznaczają główną oś programu. Ich zadaniem jest prowadzenie studentów przez kolejne etapy rozwoju akademickiego i zawodowego w taki sposób, aby każdy kolejny moduł pogłębiał i rozszerzał treści oraz umiejętności zdobyte wcześniej. Z tej logiki wynika, że treści muszą być ułożone hierarchicznie – od podstaw do specjalizacji – przy jednoczesnym unikaniu zbędnych powtórzeń i wprowadzaniu spiralnych powrotów do kluczowych zagadnień na coraz wyższym poziomie złożoności. Ta kategoria przedmiotów gwarantuje realizację efektów kierunkowych w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek (językoznawstwo i literaturoznawstwo), prowadząc do zaawansowanej wiedzy i umiejętności w tych obszarach.

W grupie przedmiotów progresywnych mieszczą się zarówno kursy jednosemestralne o funkcji wprowadzającej, które stanowią punkt wyjścia do dalszej progresji treści (np. Wstęp do językoznawstwa, Fonetyka praktyczna, Wstęp do literaturoznawstwa, Analiza tekstów literackich), jak i kursy wielosemestralne, które systematycznie podnoszą poziom zaawansowania (np. Gramatyka opisowa dla nauczycieli czy dla tłumaczy, Literatura brytyjska czy amerykańska oraz wszystkie komponenty Praktycznej nauki języka angielskiego realizowane przez sześć semestrów). Taki układ treści sprawia, że studenci przechodzą od podstawowych analiz językowych i literackich do samodzielnego rozwiązywania złożonych problemów badawczych, translacyjnych lub dydaktycznych.

Integralną częścią tej kategorii jest zaplanowany „krok po kroku” rozwój kompetencji językowych. W zakresie języka angielskiego celem jest osiągnięcie przez studentów poziomu C1 ESOKJ. Kandydaci rozpoczynają studia z poziomem co najmniej B1 (potwierdzonym wynikiem maturalnym: min. 60% na poziomie podstawowym lub 30% na poziomie rozszerzonym), a następnie realizują progresję: po I roku – B2, po II – B2+, po III – C1. Proces ten wspiera Praktyczna nauka języka angielskiego (PNJA), obejmująca 500 godzin na studiach stacjonarnych i 300 godzin na studiach niestacjonarnych; komponentowi przypisano 32 ECTS, a efekty są weryfikowane egzaminami po każdym parzystym semestrze. W przypadku drugiego języka obcego przewidziano poziom znajomości językowej A1 dla osób rozpoczynających naukę oraz możliwość rozpoczęcia na poziomie wyższym dla kontynuujących naukę tego języka. Po czterech semestrach (120 godzin) zakłada się osiągnięcie poziomu co najmniej A2, stanowiącego bazę do dalszego, samodzielnego rozwoju i funkcjonowania w środowisku wielojęzycznym.

Przedmioty uzupełniające pełnią funkcję wspierającą wobec głównej ścieżki kształcenia. Ich rolą jest dopełnienie standardowego przygotowania filologicznego o dodatkowe umiejętności potrzebne w szeroko rozumianym środowisku zawodowym. Z tej funkcji wynika sposób doboru treści – nie koncentrują się one na rdzeniu językoznawczym czy literaturoznawczym, lecz obejmują zagadnienia poszerzające praktyczny wachlarz kompetencji studenta. Są to treści z obszaru przedsiębiorczości, technologii informacyjno-komunikacyjnych, prawa i organizacji systemu oświaty, komunikacji interpersonalnej czy psychologii komunikacji. Dzięki temu absolwent zyskuje umiejętności, które choć nie stanowią osi kierunku, znacząco zwiększają jego możliwości funkcjonowania na rynku pracy i ułatwiają adaptację w różnych środowiskach zawodowych.

Przedmioty poszerzające mają charakter nowatorski i specjalistyczny, a ich dobór treści wynika z konieczności reagowania na wyzwania współczesnego rynku pracy oraz dynamiczny rozwój nowych metod i narzędzi dydaktycznych i translatorskich. W przeciwieństwie do przedmiotów progresywnych, których logika opiera się na hierarchicznej kontynuacji, oraz przedmiotów uzupełniających, które wspierają bazowe przygotowanie, zajęcia poszerzające wprowadzają treści innowacyjne i interdyscyplinarne. Ich konstrukcja wymaga uwzględnienia aktualnego stanu wiedzy i technologii, a także przewidywania przyszłych potrzeb zawodowych. Treści obejmują zagadnienia takie jak sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego, neurodydaktyka, edukacja międzykulturowa, nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminu STANAG 6001 czy specjalistyczne formy przekładu (audiowizualny, prawniczy, techniczny, w branży rolno-spożywczej czy weterynaryjnej). Dzięki nim studenci zdobywają kompetencje wykraczające poza tradycyjny profil filologiczny, co pozwala im sprostać wymaganiom nowych obszarów aktywności zawodowej i zyskać przewagę konkurencyjną na rynku pracy.

2. Dobór treści ze względu na formę zajęć

Drugim kryterium doboru treści kształcenia jest forma zajęć dydaktycznych, która determinuje zarówno sposób ich opracowania, jak i rodzaj przypisanych efektów uczenia się. W zależności od celu – czy chodzi przede wszystkim o przekazanie wiedzy, czy o rozwijanie umiejętności – treści są formułowane w odmienny sposób i w konsekwencji wiązane z różnymi kategoriami efektów. Forma zajęć wyznacza także role uczestników procesu dydaktycznego: w wykładach nauczyciel przekazuje i porządkuje treści, natomiast podczas ćwiczeń, warsztatów i laboratoriów inicjatywę przejmuje student, podczas gdy nauczyciel staje się doradcą, przewodnikiem i moderatorem. Dobór treści musi zatem odzwierciedlać tę zależność – wykłady koncentrują się na systematyzowaniu i wyjaśnianiu, a zajęcia praktyczne na analizie, działaniu i samodzielnym rozwiązywaniu zadań i problemów.

Zajęcia wykładowe powiązano, przede wszystkim, z efektami z obszaru wiedzy. Dobór treści koncentruje się tu na wprowadzaniu podstawowych pojęć, teorii i metodologii oraz systematycznym porządkowaniu materiału w taki sposób, aby stanowił punkt wyjścia do dalszego pogłębiania i praktycznego stosowania. Wykłady pełnią funkcję wprowadzającą i syntetyzującą – tworzą fundament intelektualny, który umożliwia późniejszą analizę, interpretację oraz praktyczne zastosowanie wiedzy w ramach zajęć ćwiczeniowych, warsztatowych i laboratoryjnych.

Ćwiczenia, warsztaty i laboratoria podporządkowano efektom uczenia się z obszaru umiejętności. Treści w tych formach zajęć mają charakter aplikacyjny i sprawczy – muszą umożliwiać przełożenie wiedzy na praktyczne działanie. W przypadku zajęć opartych na treściach wykładowych akcentowane jest zastosowanie zdobytej wiedzy w analizie i rozwiązywaniu problemów. Z kolei w sytuacji, gdzie w ramach prowadzenia przedmiotu wykłady nie są przewidziane (np. w zajęciach rozwijających kompetencje językowe), treści dobierane są zgodnie z celem kształcenia i są ukierunkowane na systematyczne ćwiczenie np. sprawności językowych. Charakterystyczną cechą tej formy zajęć jest przeniesienie ciężaru aktywności na studenta: to on analizuje, interpretuje, wykonuje zadania, rozwiązuje problemy czy testuje nowe narzędzia, podczas gdy nauczyciel pełni funkcję wspierającą i korygującą. Treści tego typu zajęć mają układ progresywny – od prostych analiz i ćwiczeń kontrolnych, przez zadania wymagające zastosowania określonych metod i narzędzi, aż po projekty zespołowe i symulacje sytuacji zawodowych.

Praktyki zawodowe stanowią szczególną formę zajęć, której treści rozwijają zarówno umiejętności praktyczne, jak i kompetencje społeczne. Zawierają one elementy poznawcze – związane z obserwacją i analizą funkcjonowania instytucji edukacyjnych lub translatorskich – oraz elementy sprawcze, polegające na podejmowaniu rzeczywistych działań zawodowych. Treści praktyk zostały również zaplanowane w układzie progresywnym: student rozpoczyna od roli obserwatora, przechodzi do roli aktywnego uczestnika, by następnie przejąć rolę samodzielnego praktyka. Taka struktura umożliwia nie tylko stopniowe wdrażanie studenta do zawodu, ale również kształtowanie jego odpowiedzialności, refleksyjności zawodowej oraz zdolności adaptacyjnych.

3. Dobór treści ze względu na praktyczność zajęć

Dobór treści kształcenia na kierunku Filologia angielska ze względu na praktyczność jest ściśle powiązany z formą zajęć dydaktycznych. Zajęcia o charakterze praktycznym przyjmują zawsze formę ćwiczeń, warsztatów lub laboratoriów, ponieważ ich istotą jest wykonywanie przez studentów zadań typowych dla działalności zawodowej albo realizowanych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Treści programowe muszą zatem odwzorowywać charakter tych aktywności i umożliwiać studentom nabywanie umiejętności poprzez działanie.

W praktyce oznacza to m.in.:

- na ścieżce nauczycielskiej – projektowanie scenariuszy lekcji, opracowywanie materiałów dydaktycznych, korzystanie z narzędzi cyfrowych stosowanych w szkołach (np. platformy e-learningowe, dzienniki elektroniczne takie jak Librus), prowadzenie symulacji zajęć z uczniami oraz doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela poprzez projektowanie i testowanie różnego typu zadań;
- na ścieżce translatorskiej – wykonywanie tłumaczeń różnego rodzaju tekstów (użytkowych, prawniczych, technicznych, literackich, audiowizualnych), realizację ćwiczeń w warunkach symulujących praktykę zawodową, np. w kabinie tłumaczeniowej, pracę z narzędziami wspomagającymi proces przekładu (CAT tools) oraz uczestnictwo w projektach zespołowych odwzorowujących realia pracy biura tłumaczeń.

4. Dobór treści w odniesieniu do rozwoju wiedzy i technologii

Dobór treści kształcenia pozostaje w ścisłym związku z bieżącym rozwojem wiedzy w obszarach dyscyplin przypisanych kierunkowi – językoznawstwie i literaturoznawstwie – oraz w dziedzinach praktycznych związanych z przyszłą działalnością zawodową absolwentów. Jednocześnie treści są modyfikowane pod kątem dynamicznego postępu technologicznego, który zmienia warunki pracy w edukacji językowej i translatorskiej. Oznacza to konieczność stałej aktualizacji programu studiów, tak aby odzwierciedlał on aktualny stan badań, najnowsze rozwiązania metodyczne i innowacje technologiczne wykorzystywane w praktyce zawodowej.

W praktyce przekłada się to na włączanie do treści programowych m.in. nowych metod dydaktycznych w kształceniu językowym, technologii wspierających proces nauczania (platformy e-learningowe, narzędzia do pracy zdalnej, systemy obsługi szkół), a także rozwiązań cyfrowych stosowanych w tłumaczeniu (oprogramowanie CAT, narzędzia do tłumaczeń audiowizualnych). Dzięki temu studenci zdobywają kompetencje dostosowane do aktualnych wymagań rynku pracy, a równocześnie kształtują

umiejętność adaptacji do przyszłych zmian i innowacji, które będą determinowały ich środowisko zawodowe.

Tabela poniżej przedstawia przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się na Filologii angielskiej:

Tabela 2. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Treści kształcenia	Symbol efektów uczenia się przypisanych do zajęć	Treść efektu uczenia się
Wstęp do językoznawstwa	wykład	Zakres i przedmiot językoznawstwa. Podstawowe działy językoznawstwa i ich znaczenie w analizie języka i komunikacji. Podstawowe właściwości języka ludzkiego. Język jako system znaków. Różnice między językiem a innymi systemami komunikacyjnymi. Typologia znaków i znak językowy. Relacje syntagmatyczne i paradygmatyczne w strukturze językowej. Historia językoznawstwa i kierunki rozwoju dyscypliny. Podstawowe źródła i przedstawiciele językoznawstwa. Biologiczne podstawy języka i komunikacji. Funkcje językowe w mózgu i ich lokalizacja. Akwizycja języka. Różnice między akwizycją pierwszego języka a nauką języka obcego. Pochodzenie i klasyfikacja języków.	K_W01, K_U03	K_W01 – w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane pojęcia, fakty, zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa w perspektywie synchronicznej i diachronicznej oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej w obszarach takich jak fonologia, morfologia, składnia, semantyka czy pragmatyka; K_U03 – potrafi posługiwać się językoznawczą bazą pojęciową oraz samodzielnie analizować tekst z wykorzystaniem metod lingwistycznych zgodnie z naukowym opisem języka angielskiego oraz korzystać z monografii i artykułów naukowych, analizować i syntetyzować różne źródła, a także porównywać systemy gramatyczne języka polskiego i angielskiego w celu realizacji zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów
Wstęp do literaturoznawstwa	wykład	Literaturoznawstwo jako dyscyplina naukowa. Teoria literatury, historia literatury i krytyka literacka: określenie pojęć, cele, problematyka badań. Poetyka – jej istota, rodzaje i przedmiot badań. Miejsce poetyki wśród innych dyscyplin literaturoznawczych. Literatura jako przedmiot literaturoznawstwa. Główne rodzaje literackie (liryka, epika i dramat), wraz z przykładami gatunków zaliczanych do każdego z rodzajów. Dzieło literackie, tekst, dyskurs. Interpretacja dzieła literackiego. Schemat komunikacyjny Romana Jacobsona – elementy sytuacji komunikacyjnej (nadawca, odbiorca, kod, kontakt, kontekst, komunikat). Podstawowa terminologia literaturoznawcza w języku angielskim. Teorie literaturoznawcze XX-XXI wieku: strukturalizm, hermeneutyka, post-strukturalizm, dekonstrukcja, nowy historyzm.	K_W04, K_U04	K_W04 – w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybraną terminologię, fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa anglojęzycznego, a także wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, w tym periodyzację, genologię oraz twórczość pisarzy angielskiego obszaru językowego, oraz sposoby praktycznego zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów; K_U04 – potrafi wyszukiwać, analizować i oceniać, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące głównych nurtów literackich oraz twórczości pisarzy anglojęzycznych oraz samodzielnie zdobywać wiedzę na ich temat, z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów, w celu

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Treści kształcenia	Symbol efektów uczenia się przypisanych do zajęć	Treść efektu uczenia się
				wykonania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów
Analiza tekstów literackich	ćwiczenia językowe	Rozpoznanie rodzaju i gatunku literackiego; refleksja nad tytułem utworu; identyfikacja podmiotu mówiącego i narratora; określenie adresata tekstu; opis sytuacji lirycznej lub fabularnej; wyodrębnienie elementów świata przedstawionego; rozpoznanie i analiza słów i obrazów kluczowych; obserwacja poziomu dosłowności znaczeń i treści powierzchniowych. Analiza formalna: obserwacja warstwy językowej tekstu; analiza kompozycji zewnętrznej i wewnętrznej; określenie dominanty kompozycyjnej; funkcje i znaczenie środków językowych; obserwacja rytmu, wersyfikacji, figur stylistycznych; rozpoznanie konwencji literackiej; identyfikacja kategorii estetycznych obecnych w utworze. Interpretacja: stopniowe pogłębianie rozumienia tekstu; interpretacja relacji między składnikami dzieła; relacje między dziełem a światem zewnętrznym; konfrontacja z tradycją literacką; rozpoznanie motywów, toposów i archetypów; określenie intertekstualnych odniesień; wybór kontekstów interpretacyjnych; formułowanie tezy interpretacyjnej.	K_U01, K_U12	K_U01 – potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań nie w pełni przewidywalnych, stosując właściwy dobór źródeł oraz dokonując oceny, analizy, syntezy i krytycznej interpretacji informacji z nich pochodzących; K_U12 – potrafi rozumieć teksty pisane i mówione w języku nowożytnym, w szczególności języku angielskim, w tym teksty o charakterze popularnonaukowym, naukowym, literackim, użytkowym i publicystycznym
Metodologia badań językoznawczych	ćwiczenia językowe	Zasady konstruowania problemów badawczych w językoznawstwie. Etapy procesu badawczego: definiowanie problemu, formułowanie pytań i hipotez, dobór metod, analiza materiału, interpretacja wyników. Przegląd metod badawczych stosowanych w językoznawstwie: jakościowych (wywiad, analiza treści, analiza błędów, obserwacja uczestnicząca, analiza dyskursu i kontrastywna) oraz ilościowych (eksperymenty językoznawcze, badania ankietowe, badania korpusowe, analiza statystyczna). Zasady zbierania i opracowania danych językowych: dobór materiału, tworzenie i wykorzystywanie korpusów, selekcja danych, dokumentacja źródeł. Wprowadzenie do metod badań synchronicznych i diachronicznych oraz ich zastosowań w analizach porównawczych. Analiza wybranych badań empirycznych z zakresu językoznawstwa, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych metod i narzędzi badawczych. Ćwiczenia z zakresu analizy danych językowych oraz prezentacji wyników badań.	K_W01, K_U01, K_K02	K_W01 (zob. Wstęp do językoznawstwa); K_U01 (zob. Analiza tekstów literackich); K_K02 – jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy, w tym wiedzy z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
Gramatyka kontrastywna dla nauczycieli	ćwiczenia językowe	Charakterystyka porównawcza w warstwie dźwiękowej języka polskiego i angielskiego. Porównanie systemów gramatycznych języka angielskiego i polskiego z perspektywy nauczyciela	K_W03, K_U03	K_W03 – w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane zagadnienia językoznawcze w aspekcie porównawczym,

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Treści kształcenia	Symbol efektów uczenia się przypisanych do zajęć	Treść efektu uczenia się
		języka angielskiego. Analiza kontrastywna wybranych kategorii gramatycznych: czasów, aspektu, strony biernej, przedimków, wyrażen przyimkowych. Różnice w szyku zdania i strukturze składniowej w języku polskim i angielskim. Typologia błędów uczniowskich w świetle analizy kontrastywny: błędy składniowe, fleksyjne, leksykalne i pragmatyczne. Interferencje językowe – typowe błędy wynikające z negatywnego transferu między językami. Analiza kolokacji, struktur idiomatycznych i fałszywych przyjaciół w kontekście dydaktyki. Praktyczne zastosowanie kontrastywny analizy gramatycznej w diagnozowaniu i korekcie uczniów polskojęzycznych: identyfikowanie źródeł interferencji językowej w produkcji ustnej i pisemnej, różnicowanie błędów systemowych i rozwojowych.		kontrastowym i międzykulturowym; K_U03 – potrafi posługiwać się językoznawczą bazą pojęciową oraz samodzielnie analizować tekst z wykorzystaniem metod lingwistycznych zgodnie z naukowym opisem języka angielskiego oraz korzystać z monografii i artykułów naukowych, analizować i syntetyzować różne źródła, a także porównywać systemy gramatyczne języka polskiego i angielskiego w celu realizacji zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów
Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej	laboratorium	Przegląd narzędzi cyfrowych wspierających prowadzenie zdalnych lekcji języka angielskiego: ich funkcje, potencjał dydaktyczny i przykłady zastosowań. Charakterystyka platform wideokonferencyjnych wykorzystywanych w edukacji: zarządzanie spotkaniami, praca w podgrupach, wykorzystanie czatu i tablicy interaktywnej. Tworzenie materiałów interaktywnych na potrzeby zdalnego nauczania: prezentacje, quizy, ćwiczenia i zadania projektowe przy użyciu różnorodnych aplikacji. Obsługa i zastosowanie platform e-learningowych: projektowanie kursów, zamieszczanie materiałów, ocenianie prac i zarządzanie komunikacją. Zarządzanie klasą w przestrzeni wirtualnej: planowanie zadań, utrzymywanie kontaktu z uczniami, przekazywanie informacji organizacyjnych i dydaktycznych. Prowadzenie oceniania i udzielanie informacji zwrotnej w edukacji zdalnej: wykorzystanie dzienników elektronicznych, tworzenie komentarzy, analiza postępów. Zastosowanie narzędzi wspierających pracę zespołową uczniów w środowisku cyfrowym: współdzielone dokumenty, prezentacje grupowe, fora tematyczne, aplikacje umożliwiające interakcję. Różnicowanie form pracy na zajęciach zdalnych: dostosowanie materiałów i zadań do zróżnicowanych potrzeb uczniów, angażowanie uczniów o różnych stylach uczenia się. Dobre praktyki w nauczaniu języka angielskiego online: organizacja czasu pracy, utrzymywanie zaangażowania uczniów, projektowanie zajęć o zróżnicowanej strukturze. Zagadnienia etyczne i prawne w nauczaniu zdalnym: ochrona danych osobowych, respektowanie prawa	K_U02, K_U13	K_U02 – potrafi dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne i specjalistyczne oprogramowanie, w celu rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań związanych z działalnością zawodową; K_U13 – potrafi planować i organizować pracę indywidualną lub zespołową oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych także o charakterze interdyscyplinarnym

Nazwa zajęć	Forma zajęć	Treści kształcenia	Symbol efektów uczenia się przypisanych do zajęć	Treść efektu uczenia się
		autorskiego, zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych.		
Narzędzia CAT w pracy tłumacza	laboratorium	Stanowisko pracy tłumacza i organizacja przestrzeni roboczej. Internet jako narzędzie wyszukiwania informacji, weryfikacji terminologii i badań kontekstowych. Pamięci tłumaczeniowe w SDL Trados Studio. Tworzenie, edytowanie i zarządzanie glosariuszami. Alignment tekstów i synchronizacja dokumentów dwujęzycznych. Praktyczne wykorzystanie narzędzi korpusowych w pracy translatorskiej. Obsługa platformy MateCat. Porównanie systemów CAT pod kątem funkcjonalności i zastosowań. Techniki weryfikacji tłumaczeń wspomaganych komputerowo. Kontrola jakości i spójności terminologicznej. Typowe błędy w tłumaczeniu komputerowym i ich identyfikacja. Praktyczna nauka obsługi SDL Trados Studio na przykładach rzeczywistych projektów. Rozwijanie cyfrowych kompetencji tłumacza w kontekście wymagań rynku tłumaczeń. Symulacje projektów translatorskich z wykorzystaniem narzędzi CAT. Realizacja projektów tłumaczeniowych w zespołach z wykorzystaniem funkcji współdzielenia zasobów CAT. Współpraca online przy użyciu funkcji recenzji i komentowania w środowisku CAT oraz symulacja pracy w zespole tłumaczeniowym zgodnie z rynkowymi standardami.	K_U02, K_U13	Jw.
Tłumaczenia specjalistyczne w rolnictwie i branży spożywczej	ćwiczenia językowe	Terminologia związana z przetwórstwem spożywczym, w szczególności przemysłem mleczarskim i mięsnym. Tłumaczenie tekstów dotyczących wyposażenia zakładów, procesów technologicznych, metod przechowywania żywności, usług cateringowych. Teksty związane z przepisami BHP, systemem HACCP, procedurami sanitarnymi i higienicznymi. Tłumaczenie materiałów marketingowych, etykiet, tekstów opakowaniowych, książek kucharskich, menu i ofert handlowych. Tłumaczenie instrukcji obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w przemyśle spożywczym. Terminologia i przekład tekstów z zakresu rolnictwa, produkcji roślinnej i zwierzęcej, chowu, hodowli i dobrostanu zwierząt. Tłumaczenia dokumentów formalnych: wnioski o dotacje, instrukcje stosowania środków ochrony roślin, nawozów i maszyn rolniczych. Tłumaczenie dyrektyw unijnych dotyczących rolnictwa i bezpieczeństwa żywności.	K_W02, K_U01, K_U10, K_U12	K_W02 – w zaawansowanym stopniu zna i rozumie możliwości zastosowania wiedzy z zakresu językoznawstwa w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów; K_U01 (zob. Metodologia badań językoznawczych); K_U10 potrafi poprawnie stosować struktury gramatyczne i leksykalne oraz odpowiednie rejestry językowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej w języku angielskim lub drugim języku nowożytnym K_U12 (zob. Analiza tekstów literackich)

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Dobór metod kształcenia zależy jest od treści programowych, formy prowadzenia zajęć i ich praktycznego wymiaru. Inne metody stosuje się na zajęciach wykładowych, gdzie dominują treści systematyzujące i wyjaśniające, a inne na ćwiczeniach, warsztatach i laboratoriach, w których akcent przesuwa się na działanie, wdrażanie i testowanie rozwiązań w warunkach zbliżonych do zawodowych. Ta zależność determinuje powiązanie metod z efektami uczenia się – metody podające i systematyzujące wspierają głównie realizację efektów z obszaru wiedzy, metody aktywizujące i praktyczne sprzyjają rozwijaniu umiejętności, natomiast kompetencje społeczne kształtowane są, przede wszystkim, w ramach praktyk zawodowych, pozwalających na uczenie się współpracy, odpowiedzialności i adaptacji w rzeczywistym środowisku pracy. Szczegółowy opis metod stosowanych w ramach poszczególnych form zajęć przedstawiono poniżej.

Wykłady opierają się w głównej mierze na metodach podających, w tym na wykładzie informacyjnym, którego celem jest przekazanie i usystematyzowanie podstawowych treści teoretycznych. Uzupełniają je metody problemowe – wykład problemowy, konwersatoryjny, a także dyskusje typu „burza mózgów” czy metoda przypadków, które angażują uczestników w aktywną analizę zagadnień i rozwijają ich umiejętności krytycznego myślenia oraz formułowania własnych wniosków. Stosowane są również metody eksponujące, takie jak prezentacje multimedialne, materiały filmowe czy pokaz przykładów językowych i literackich, które wspierają proces wizualizacji i ułatwiają zrozumienie treści. Wykład tradycyjny coraz częściej łączony jest z metodami aktywizującymi, takimi jak wykład z pytaniami do studentów czy wykład interaktywny, w którym prowadzący stawia problemy i kieruje przebiegiem dyskusji, a studenci proponują rozwiązania i przykłady. Tego typu podejście sprzyja rozwijaniu umiejętności analitycznych i argumentacyjnych oraz wzmacnia aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Ćwiczenia językowe stanowią podstawę kształcenia lingwistycznego i służą rozwijaniu czterech głównych sprawności językowych: mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania i pisania. Dobór metod jest bezpośrednio uzależniony od rodzaju sprawności. Ćwiczenia rozwijające mówienie opierają się głównie na metodach aktywizujących, takich jak dialogi, symulacje, odgrywanie ról, dyskusje problemowe czy prezentacje ustne. W pracy nad rozumieniem ze słuchu wykorzystywane są techniki typu listen and respond, notowanie selektywne, metoda tekstu przewodniego oraz analiza materiałów audiowizualnych. W rozwijaniu sprawności czytania dominują metody pracy z tekstem, obejmujące analizę, streszczanie, wyszukiwanie informacji i interpretację. Z kolei w doskonaleniu umiejętności pisania stosuje się redagowanie tekstów użytkowych i akademickich oraz etapowe opracowywanie prac, obejmujące planowanie, pisanie i korektę. Istotnym elementem ćwiczeń językowych jest również doskonalenie poprawności gramatycznej, stanowiącej fundament rozwijania kompetencji komunikacyjnych. W zajęciach gramatycznych wykorzystuje się metody praktyczne, takie jak analiza i transformacja zdań, uzupełnianie luk czy testy strukturalne, uzupełniane metodami podającymi, w tym objaśnieniem i wyjaśnianiem zasad stosowania reguł gramatycznych. Wspólną cechą tych metod jest

przesunięcie ciężaru aktywności na studenta, który samodzielnie wykonuje zadania i rozwija kompetencje językowe, podczas gdy nauczyciel pełni rolę moderatora i doradcy.

Ćwiczenia i warsztaty o charakterze zawodowym koncentrują się na rozwijaniu umiejętności praktycznych związanych z przyszłą działalnością nauczyciela lub tłumacza. Stosowane są tu metody aktywizujące i praktyczne, takie jak metoda projektu (opracowywanie materiałów dydaktycznych, realizacja zespołowych projektów tłumaczeniowych), symulacje (lekcji, pracy w biurze tłumaczeń), analiza przypadków, zadania problemowe czy mini zadania zawodowe. Na ścieżce nauczycielskiej oznacza to np. projektowanie scenariuszy lekcji, prowadzenie symulowanych zajęć, przygotowywanie materiałów dydaktycznych oraz korzystanie z narzędzi cyfrowych (Librus, platformy e-learningowe). Na ścieżce translatorskiej – tłumaczenia różnego rodzaju tekstów, praca w warunkach kabiny tłumaczeniowej, obsługa narzędzi CAT oraz realizacja zespołowych projektów translatorskich.

Laboratoria stanowią szczególną formę zajęć praktycznych, w których stosowane metody kształcenia koncentrują się na rozwijaniu umiejętności pracy z technologiami wspierającymi proces dydaktyczny i tłumaczeniowy. Dominują tu metody programowane (praca z komputerami, aplikacjami i zasobami online) oraz metody praktyczne, w tym wykonywanie ćwiczeń z wykorzystaniem narzędzi CAT, platform e-learningowych czy systemów obsługi nauczania lub projektów translatorskich. Istotną rolę odgrywają także metody eksponujące, polegające na prezentacji przez prowadzącego nowych narzędzi i rozwiązań technologicznych, po których następuje samodzielna praca studenta.

Praktyki zawodowe są najpełniejszą formą kształcenia praktycznego. Dobór metod obejmuje tu metody eksponujące (pokaz, instruktaż), podające (wyjaśnienia, pogadanki), problemowe (dyskusje tematyczne, analiza przypadków) oraz, przede wszystkim, metody praktyczne, takie jak job shadowing, asystentura, konsultacje czy samodzielne wykonywanie zadań. Dzięki takiej strukturze, studenci przechodzą od roli obserwatora, przez uczestnika, aż po samodzielnego praktyka, osiągając efekty zarówno w zakresie umiejętności zawodowych, jak i kompetencji społecznych.

Blended learning stosowane jest jako metoda wspierająca we wszystkich formach zajęć. Uczelniana platforma e-learningowa umożliwia studentom dostęp do materiałów dydaktycznych, ćwiczeń interaktywnych, nagrań audio i wideo, co sprzyja indywidualizacji procesu kształcenia, rozwijaniu umiejętności samokształcenia i kompetencji cyfrowych.

Stosowanie tak zróżnicowanych metod jest możliwe m.in. dzięki zapleczu dydaktycznemu uczelni, obejmującemu laboratoria komputerowe i językowe, specjalistyczną kabinę tłumaczeniową, tablice multimedialne, zestawy słuchawkowe oraz platformę e-learningową. Nowoczesna infrastruktura umożliwia wierne odwzorowanie realnych warunków pracy zawodowej i wzmacnia powiązanie stosowanych metod dydaktycznych z wymaganiami rynku pracy. Równie istotne jest zaangażowanie wykładowców oraz systematyczne podnoszenie kompetencji dydaktycznych przez nich. Priorytetem uczelni jest doskonalenie jakości kształcenia, czego potwierdzeniem jest m.in. udział Akademii Łomżyńskiej w konkursie „Doskonałość dydaktyczna”, w którym uczelnia otrzymała dofinansowanie. W ramach zaplanowanych szkoleń przewidziano m.in. doskonalenie w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych oraz wykorzystania sztucznej inteligencji w edukacji.

Cechą wyróżniającą dobór metod dydaktycznych na kierunku Filologia angielska jest ich wyraźna orientacja praktyczna, ukierunkowana na aktywizację studentów i maksymalne zbliżenie procesu

kształcenia do rzeczywistego środowiska pracy. Studenci nie tylko przyswajają wiedzę, ale uczą się też jej praktycznego stosowania – rozwiązują autentyczne problemy, uczestniczą w symulacjach, prowadzą projekty dydaktyczne lub tłumaczeniowe, korzystają z nowoczesnych narzędzi oraz rozwijają kompetencje miękkie związane z pracą zespołową i komunikacją. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są m.in. specjalistyczne programy, takie jak Trados, które umożliwiają praktyczne zapoznanie się z narzędziami CAT wykorzystywanymi w branży tłumaczeniowej oraz Librus, który pozwala przyszłym nauczycielom poznać narzędzia elektronicznej dokumentacji i komunikacji szkolnej stosowane w codziennej pracy pedagogicznej. Dzięki temu, studenci od początku studiów funkcjonują w warunkach bardzo zbliżonych do zawodowych, ucząc się nie tylko teorii, ale także praktyki dydaktycznej lub tłumaczeniowej. Tabela 3 przedstawia przykłady powiązań metod dydaktycznych z efektami uczenia się.

Tabela 3. Przykładowe powiązania metod z efektami uczenia się

Forma zajęć	Nazwa stosowanych metod nauczania	Nazwa zajęć	Przykładowe powiązania z efektami uczenia się założonymi dla kierunku w obszarze:		
			Wiedzy <i>Student zna i rozumie</i>	Umiejętności <i>Student potrafi</i>	Kompetencje społecznych <i>Student jest gotów do</i>
Wykład	- metody podające (wykład informacyjny, wykład interaktywny), - metody problemowe (wykład problemowy / konwersatoryjny, metody aktywizujące, tj. dyskusja – burza mózgów), - metody eksponujące (materiał filmowy, prezentacja multimedialna), - blended learning (wykorzystanie platformy elearningowej w celach edukacyjnych)	Historia języka angielskiego	K_W01 K_W03		
		Podstawy językoznawstwa kognitywnego	K_W01	K_U03	
		Etyka zwołu nauczyciela	K_W07		
		Wstęp do teorii przekładu	K_W01	K_U03	
		Podstawy prawne i ochrona danych osobowych w działalności tłumacza	K_W07	K_U06	
Ćwiczenia językowe	- metody praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe, metoda tekstu przewodniego), - metody podające (objaśnienie / wyjaśnienie), - metody aktywizujące (gry dydaktyczne, dyskusje, odgrywanie ról, praca w parach i grupach) - metody komunikacyjne i zadaniowe (taks-based learning) - blended learning (wykorzystanie platformy elearningowej w celach edukacyjnych)	PNJA Writing		K_U08, K_U10	
		Fonetyka praktyczna	K_W01	K_U08, K_U11	
		Metodologia badań literaturoznawczych	K_W04	K_U01	K_K02
		Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego		K_U01, K_U04, K_U05	
		Przekład pisemny	K_W02	K_U01, K_U10, K_U12	
		Lektorat języka obcego		K_U09, K_U10, K_U11	
Laboratoria	- metody programowane (z użyciem komputera i zasobów sieci internetowej) - metody praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe), - metody podające (objaśnienie / wyjaśnienie), - metody aktywizujące (symulacja komputerowa, np. przekład ustny konferencyjny, ćwiczenia w kabinie) - blended learning (wykorzystanie platformy elearningowej w celach edukacyjnych)	Technologie informacyjno-komunikacyjne		K_U02	
		Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego		K_U02, K_U13	
		Narzędzia CAT w pracy tłumacza		K_U02, K_U13	
		Przekład ustny konferencyjny	K_W02	K_U01, K_U10, K_U11, K_U12	

Forma zajęć	Nazwa stosowanych metod nauczania	Nazwa zajęć	Przykładowe powiązania z efektami uczenia się założonymi dla kierunku w obszarze:		
			Wiedzy <i>Student zna i rozumie</i>	Umiejętności <i>Student potrafi</i>	Kompetencji społecznych <i>Student jest gotów do</i>
Praktyki	• metody eksponujące (pokaz, prezentacja instruktażowa z objaśnieniem prowadzona przez opiekuna) • metody podające (pogadanka, opis, wyjaśnienie) • metody problemowe (dyskusja tematyczna, metoda przypadków) • metody praktyczne (job shadowing, asystentura, wywiad, konsultacja, learning by doing)	Praktyka zawodowa (ścieżka translatoryka)	K_W07	K_U01, K_U02, K_U06, K_U13, K_U14	K_K01, K_K03, K_K04, K_K05

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Program studiów dla kierunku Filologia angielska przewiduje możliwość realizacji części procesu dydaktycznego w formule hybrydowej, co stanowi opcjonalną formę kształcenia. W nim zostały określone zajęcia, które mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dotyczy to wyłącznie zajęć wykładowych, przy czym program hybrydowy wskazuje precyzyjnie, które przedmioty i w jakim wymiarze godzin mogą być realizowane w formie zdalnej. Liczba ta nie może być zwiększona, a żadne inne zajęcia nie mogą być prowadzone w trybie zdalnym poza tymi, które zostały wyznaczone jak hybrydowe w programie studiów. Jednocześnie program dopuszcza możliwość realizowania wskazanych zajęć w pełni stacjonarnie, w zależności od decyzji organizacyjnych. Wykłady zostały wybrane do realizacji online, ponieważ ich cel polega na przekazywaniu i systematyzowaniu treści teoretycznych, co można skutecznie osiągnąć z wykorzystaniem technologii zdalnych, podczas gdy zajęcia o charakterze praktycznym wymagają bezpośredniego kontaktu z prowadzącym i pracy w warunkach symulujących rzeczywistość zawodową i dlatego też realizowane są w 100% stacjonarnie.

Łączny wymiar zajęć możliwych do realizacji w trybie zdalnym w aktualnym programie studiów wynosi:

- w przypadku studiów stacjonarnych: 12% godzin, co odpowiada 23 ECTS na ścieżce nauczanie języka angielskiego i 26 ECTS na ścieżce translatoryka;
- w przypadku studiów niestacjonarnych: 9% godzin, co odpowiada 21 ECTS na ścieżce nauczanie języka angielskiego i 25 ECTS na ścieżce translatoryka.

W roku akademickim 2025/2026 w formie zdalnej prowadzone są wybrane wykłady takie jak: na studiach stacjonarnych „Wstęp do literaturoznawstwa”, natomiast na studiach niestacjonarnych „Wstęp do literaturoznawstwa”, „Historia USA”, „Kultura amerykańska”, „Wstęp do językoznawstwa”, oraz „Elementy prawa i organizacji systemu oświaty”. Wszystkie zajęcia zdalne realizowane są za pośrednictwem platformy Moodle, zintegrowanej z narzędziem BigBlueButton, umożliwiającym prowadzenie wykładów online, transmisji na żywo oraz interakcji ze studentami.

Platforma e-learningowa służy jako narzędzie wspierające proces dydaktyczny: wykładowcy udostępniają za jej pośrednictwem materiały dydaktyczne dla studentów, zadania do samodzielnego wykonania, testy kontrolne oraz – w przypadku praktyk zawodowych – niezbędne dokumenty i

formularze. Korzystanie z tej formy pracy pozwala studentom rozwijać umiejętność samokształcenia, doskonalić kompetencje cyfrowe oraz uczyć się pracy z zasobami online, co stanowi istotny element przygotowania do funkcjonowania w nowoczesnym środowisku zawodowym.

Studenci są przygotowywani do korzystania z narzędzi cyfrowych od początku kształcenia. Kandydaci na studia w ramach zajęć adaptacyjnych uczestniczą m.in. w szkoleniu z obsługi platformy Moodle, która stanowi podstawowe środowisko wspierające nauczanie w trybie zdalnym, hybrydowym i tradycyjnym.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Proces uczenia się na kierunku Filologia angielska został zaprojektowany w sposób umożliwiający elastyczne dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb studentów – zarówno grupowych, jak i indywidualnych – w tym szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi Regulamin studiów Akademii Łomżyńskiej, który przewiduje szereg rozwiązań organizacyjnych i dydaktycznych pozwalających na indywidualizację procesu kształcenia.

Studenci mają możliwość studiowania według indywidualnego toku studiów (ITS). O ITS mogą ubiegać się osoby, które ukończyły co najmniej pierwszy rok studiów i osiągnęły średnią ocen nie niższą niż 4,3. Decyzję o przyznaniu ITS podejmuje dziekan lub prodziekan, powołując opiekuna naukowego spośród pracowników badawczo-dydaktycznych posiadających co najmniej stopień doktora. Opiekun, we współpracy ze studentem, ustala indywidualny program studiów, uwzględniający wymagane efekty uczenia się i liczbę punktów ECTS. W przypadku braku satysfakcjonujących wyników dziekan ma prawo cofnąć zgodę na dalszą realizację ITS.

Drugą formą indywidualizacji jest indywidualna organizacja studiów (IOS), która może być przyznana studentom, gdy ich sytuacja osobista, życiowa lub zdrowotna utrudnia uczestnictwo w zajęciach według standardowego harmonogramu. IOS stosuje się m.in. w przypadku niepełnosprawności, choroby przewlekłej, ciąży, opieki nad dzieckiem, studiowania na więcej niż jednym kierunku czy realizowania części studiów w innej uczelni. IOS polega na indywidualnym ustaleniu warunków uczestnictwa w zajęciach i zaliczeń – m.in. określeniu procentowej obecności, ustaleniu indywidualnych terminów i form zaliczeń, czy zmianie grup ćwiczeniowych. Organizacja procesu dydaktycznego w ramach IOS dla studentów z niepełnosprawnością jest zawsze dostosowywana do rodzaju niepełnosprawności i możliwości danej osoby.

Indywidualizacja obejmuje także inne elementy kształcenia. Studenci mogą wybierać przedmioty fakultatywne, jedną z dwóch ścieżek rozwoju (nauczanie języka angielskiego lub translatorykę), promotora oraz temat pracy dyplomowej zgodnie z własnymi zainteresowaniami naukowymi, a także miejsce odbywania praktyk, przy czym część praktyk może być realizowana za granicą w ramach programu Erasmus+. Akademia Łomżyńska umożliwia ponadto realizację części programu studiów w innych uczelniach krajowych i zagranicznych, również w formule wymiany międzynarodowej Erasmus+.

Szczególną rolę w dostosowywaniu procesu kształcenia odgrywa zapewnienie równego i pełnego udziału osobom z niepełnosprawnością. Uczelnia systematycznie likwiduje bariery architektoniczne i cyfrowe poprzez remonty czy też adaptacje pomieszczeń i budynków oraz wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Biblioteka uczelniana oferuje szeroki zakres materiałów naukowych w wersji elektronicznej, co wspiera proces studiowania i jest szczególnie ważne dla osób z ograniczeniami mobilności czy wzroku. Studenci mają także dostęp do sprzętu wspomagającego, m.in. laptopów dotykowych, tabletów, lup elektronicznych i przenośnych skanerów. Dla osób wymagających wsparcia organizacyjnego dostępny jest pokój odpoczynku znajdujący się w budynku przy ul. Akademickiej 14.

W Akademii Łomżyńskiej działają wyznaczeni pracownicy odpowiedzialni za wspieranie studentów z niepełnosprawnością. Koordynator ds. studentów z niepełnosprawnością oraz Uczelniany Koordynator ds. dostępności odpowiadają za inicjowanie działań wspierających, monitorowanie sytuacji studentów i reprezentowanie ich interesów. Do zadań Koordynatora ds. dostępności należy m.in. opracowywanie i wdrażanie planu działania na rzecz poprawy dostępności uczelni oraz monitorowanie jego realizacji.

Regulacje uczelniane gwarantują studentom z niepełnosprawnością szeroki katalog udogodnień, takich jak:

- dostosowanie form egzaminów i zaliczeń (np. wydłużenie czasu, wprowadzenie przerw),
- możliwość korzystania z asystenta osoby z niepełnosprawnością,
- alternatywne formy materiałów dydaktycznych (druk powiększony, pliki elektroniczne),
- prawo do nagrywania wykładów i robienia zdjęć prezentacjom,
- możliwość planowania zajęć w jednym budynku,
- organizacja indywidualnych lektoratów językowych i zajęć wychowania fizycznego,
- dodatkowe zajęcia konsultacyjne i wyrównawcze, w tym indywidualne,
- zdalna obsługa w obszarze administracyjnym.

Dzięki tym rozwiązaniom studenci mogą w pełni uczestniczyć w procesie kształcenia, a jednocześnie realizować indywidualne potrzeby wynikające z ich sytuacji zdrowotnej lub życiowej.

Akademia Łomżyńska realizuje również projekty podnoszące dostępność edukacyjną. Jednym z kluczowych jest projekt „Akademia Łomżyńska dostępna plus”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W jego ramach wdrażane są działania w ośmiu obszarach:

- rozbudowa struktury organizacyjnej wspierającej dostępność,
- likwidacja barier i utrudnień w dostępności architektonicznej,
- zwiększenie poziomu dostępności informacyjno-komunikacyjnej,
- zwiększenie poziomu dostępności cyfrowej,
- wdrażanie technologii wspierających w zwiększaniu dostępności,
- opracowanie procedur inkluzyjnych i antydyskryminacyjnych sprzyjających edukacji włączającej osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój usług wspierających edukację, badania naukowe i rekrutację na studia,
- działania podnoszące świadomość problematyki niepełnosprawności wśród społeczności akademickiej.

Istotnym aspektem jest przygotowanie kadry dydaktycznej na kierunku Filologia angielska do pracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami. Nauczyciele akademicy uczestniczą w szkoleniach obejmujących aspekty psychologiczne i społeczne niepełnosprawności, pracę dydaktyczną ze studentami słabowidzącymi czy osobami z uszkodzeniem słuchu i mowy, przygotowywanie materiałów e-learningowych z uwzględnieniem potrzeb studentów z niepełnosprawnością, a także w kursach języka migowego.

Dzięki kompleksowym rozwiązaniom organizacyjnym, dydaktycznym i technologicznym, Akademia Łomżyńska zapewnia wszystkim studentom – w tym osobom ze szczególnymi potrzebami – możliwość pełnego i równego uczestnictwa w procesie studiowania oraz realizacji indywidualnych ścieżek edukacyjnych. Rozwiązania te są w pełni zgodne z praktycznym profilem kształcenia oraz umożliwiają studentom stopniowe rozwijanie zarówno wiedzy i umiejętności jak i kompetencji społecznych, które mają kluczowe znaczenie w przyszłej pracy nauczyciela lub tłumacza.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Studia I stopnia na kierunku Filologia angielska, profil praktyczny, trwają 6 semestrów i obejmują łącznie co najmniej 180 punktów ECTS. W każdym semestrze student uzyskuje minimum 30 punktów ECTS. Liczba godzin kształcenia uzależniona jest od trybu studiów oraz wybranej ścieżki rozwoju. Na studiach stacjonarnych przewidziano 2466 godzin w ścieżce nauczycielskiej oraz 2792 w ścieżce translatorskiej, natomiast na studiach niestacjonarnych odpowiednio 1744 i 2024. W ogólnej liczbie godzin uwzględniono także praktyki zawodowe, które obejmują 360 godzin w ścieżce nauczycielskiej i 960 w translatorskiej.

Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów przypisano na studiach stacjonarnych 103 ECTS w ścieżce nauczycielskiej oraz 113 ECTS w ścieżce translatorskiej. Pozostały nakład pracy studenta obejmuje samodzielną pracę i wynosi odpowiednio 77 ECTS i 67 ECTS. W przypadku studiów niestacjonarnych wymiar punktów ECTS uzyskiwanych w ramach bezpośredniego kontaktu kształtuje się na poziomie 76 ECTS w ścieżce nauczycielskiej oraz 85 ECTS w ścieżce translatorskiej, natomiast samodzielną pracę studenta szacowana jest na 104 ECTS i 95 ECTS.

W każdym semestrze na kierunku Filologia angielska realizowany jest blok zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego (PNJA), stanowiący podstawę kształcenia kompetencji językowych studentów. Łącznie blok ten obejmuje 500 godzin na studiach stacjonarnych i 300 godzin na studiach niestacjonarnych, co odpowiada 32 punktom ECTS. Liczba godzin i przypisana liczba punktów ECTS stopniowo zmienia się w kolejnych latach studiów, adekwatnie do rosnącego poziomu zaawansowania językowego. Każdy nieparzysty semestr studiów kończy się zaliczeniem na ocenę, a parzysty egzaminem, który ma na celu weryfikację osiągnięcia zakładanego poziomu kompetencji językowych. Szczegółowe zasady zaliczania i oceniania zajęć oraz tryb przeprowadzania egzaminu PNJA określa regulamin stanowiący załącznik nr 9 do niniejszego dokumentu. Wykaz komponentów wchodzących w skład bloku PNJA, wraz z ich wymiarem godzinowym oraz przypisaną liczbą punktów ECTS, przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4. Wykaz komponentów wchodzących w skład bloku PNJA

Semestr studiów	Nazwa komponentu	Liczba godzin na studiach stacjonarnych	Liczba godzin na studiach niestacjonarnych	ECTS	Forma zaliczenia
I	Writing	20	12	1	ZO
	Reading & listening	30	18	2	
	Speaking – British English/ Speaking – American English*	30	18	2	
	Practical grammar	30	18	2	
II	Writing	20	12	1	E
	Reading & listening	30	18	2	

Semestr studiów	Nazwa komponentu	Liczba godzin na studiach stacjonarnych	Liczba godzin na studiach niestacjonarnych	ECTS	Forma zaliczenia
	Speaking – British English/ Speaking – American English*	30	18	2	
	Practical grammar	30	18	2	
RAZEM I ROK		220	132	14	
III	Speaking & listening	30	18	2	ZO
	Reading & use of English	30	18	2	
	Writing	20	12	1	
IV	Speaking & listening	30	18	2	E
	Reading & use of English	30	18	2	
	Writing	20	12	1	
RAZEM II ROK		160	96	10	
V	Speaking, listening & writing	30	18	2	ZO
	Reading & use of English	30	18	2	
VI	Speaking, listening & writing	30	18	2	E
	Reading & use of English	30	18	2	
RAZEM III ROK		120	72	8	
RAZEM PNJA		500	300	32	

Kompetencje językowe w zakresie drugiego języka obcego nowożytnego kształtowane są w ramach czterosemestralnego kursu realizowanego w semestrach 1–4. Kurs obejmuje 120 godzin na studiach stacjonarnych oraz 72 godziny na studiach niestacjonarnych, a jego łączna wartość punktowa wynosi 8 ECTS. Lektorat języka obcego ma charakter przedmiotu do wyboru – studenci mogą zdecydować się na naukę języka niemieckiego, rosyjskiego lub hiszpańskiego. Zajęcia językowe realizowane są na poziomach od A1 do B2 zgodnie z ESOKJ. Studenci rozpoczynający naukę języka od podstaw (A1) osiągają co najmniej poziom A2. Studenci kontynuujący naukę języka na studiach I stopnia mają możliwość rozwinięcia kompetencji do poziomu B2, z zastrzeżeniem, że ich poziom na moment rozpoczęcia nauki w ramach lektoratu odpowiada poziomowi B1/B1+ zgodnie z ESOKJ.

Zajęcia do wyboru obejmują lektorat języka obcego realizowany w semestrach 1–4, któremu przypisano po 2 ECTS w każdym semestrze, co daje łącznie 8 ECTS. W celu spełnienia wymogu wynikającego ze standardu kształcenia nauczycieli, wskazującego, że program studiów musi umożliwiać studentom wybór zajęć w grupie zajęć A, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, jako zajęcia do wyboru zostały wprowadzone następujące komponenty: w pierwszym semestrze Historia USA lub Historia Wielkiej Brytanii (3 ECTS), Kultura amerykańska lub Kultura brytyjska (3 ECTS), w pierwszym i drugim semestrze Speaking – British English lub Speaking – American English (łącznie 4 ECTS). Dodatkowo do zajęć do wyboru zaliczone są zajęcia realizowane w ramach ścieżek rozwoju o łącznej wartości 102 ECTS. Łącznie zajęcia do wyboru stanowią 67% wszystkich punktów ECTS możliwych do zdobycia w cyklu kształcenia.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne wynosi (tabela 5):

– 91 pkt ECTS (51% punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów) dla ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego,

– 94 pkt ECTS (52% punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów) dla ścieżki rozwoju translatoryka.

Za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne uznane zostały wszystkie te, które prowadzone są w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej (np. praktyki zawodowe), a także te, które umożliwiają studentom wykonywanie czynności praktycznych i rozwijanie kompetencji niezbędnych w pracy zawodowej. Ich realizacja rozpoczyna się od drugiego semestru, po dokonaniu przez studentów wyboru ścieżki rozwoju, co pozwala od początku ukierunkować proces kształcenia na specyfikę przyszłej profesji. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono przede wszystkim ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, seminaria oraz praktyki zawodowe. Ich wspólną cechą jest stopniowe wprowadzanie studentów w coraz bardziej złożone sytuacje dydaktyczne lub translatorskie, co umożliwia rozwój sprawności praktycznych oraz umiejętności ich wykorzystania w działalności zawodowej. Struktura programu została zaprojektowana w taki sposób, aby w pierwszych semestrach dominowały zajęcia przygotowujące i wprowadzające, a w kolejnych – zajęcia specjalistyczne i praktyki zawodowe, których wymiar godzinowy oraz poziom samodzielności systematycznie wzrasta.

Na ścieżce nauczanie języka angielskiego zajęcia praktyczne koncentrują się na kompleksowym przygotowaniu studentów do pracy w szkołach oraz innych instytucjach edukacyjnych. W początkowych semestrach dominują zajęcia rozwijające warsztat językowy i metodyczny, a także podstawy psychologiczno-pedagogiczne, które stanowią fundament dalszego kształcenia praktycznego. W kolejnych semestrach studenci poszerzają kompetencje o specjalistyczne zagadnienia dydaktyczne, uczą się stosowania nowoczesnych technologii w edukacji i uczestniczą w warsztatach kształtujących praktyczne umiejętności pracy z uczniem.

Najważniejszym elementem programu na ścieżce nauczanie języka angielskiego są praktyki zawodowe, których łączny wymiar wynosi 360 godzin. W ramach praktyk psychologiczno-pedagogicznych (60 godzin) zwiększono liczbę godzin o dodatkowe 30, aby umożliwić studentom obserwację uczniów oraz pracę z nimi zarówno w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej (po 30 godzin w każdym typie szkoły). Praktyki dydaktyczne obejmują 120 godzin i realizowane są na II i III etapie edukacyjnym (po 60 godzin na każdym etapie). Dodatkowo zaplanowano 180 godzin praktyki w szkole języków obcych, której specyfika wymaga innego rodzaju zaangażowania niż w szkolnictwie publicznym, m.in. pracy z kursantami w różnym wieku, o zróżnicowanych potrzebach i motywacjach.

Nacisk na rozbudowany wymiar praktyk wynika z praktycznego profilu kierunku oraz konieczności zapewnienia studentom jak najszerszego kontaktu z realnym środowiskiem pracy. Dzięki temu studenci zdobywają doświadczenie w prowadzeniu zajęć w różnych kontekstach edukacyjnych i zróżnicowanych grupach wiekowych. Ostatni semestr obejmuje zajęcia integrujące – takie jak warsztat pracy nauczyciela, edukacja międzykulturowa, neurodydaktyka czy zarządzanie klasą – które wzmacniają gotowość do samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu nauczyciela.

Na ścieżce translatoryka zajęcia praktyczne od początku ukierunkowane są na rozwój kompetencji translatorskich. Już od drugiego semestru studenci uczestniczą w zajęciach z przekładu pisemnego, języka polskiego i gramatyki opisowej dla tłumaczy, które stanowią wprowadzenie do bardziej zaawansowanych form pracy. W kolejnych semestrach program obejmuje przekład tekstów o różnym stopniu specjalizacji – biznesowych, literackich, technicznych i prawniczych – a także zajęcia z

przekładu ustnego konferencyjnego, przekładu audiowizualnego i tłumaczeń branżowych. W procesie kształcenia dużo uwagi przywiązuje się do umiejętności korzystania z nowoczesnych narzędzi CAT, które odzwierciedlają realne warunki pracy tłumacza.

Kluczowym elementem przygotowania zawodowego na tej ścieżce są praktyki translatorskie, których łączny wymiar wynosi 960 godzin. Odbývają się one w semestrach 3–5 i mają charakter progresywny – studenci stopniowo przechodzą od obserwacji i wsparcia w pracy biura tłumaczeń do samodzielnego wykonywania tłumaczeń pisemnych i ustnych. Dzięki temu poznają standardy pracy w środowisku biura tłumaczeń, uczą się funkcjonowania w zespole oraz zdobywają doświadczenie w pracy nad różnorodnymi tekstami i projektami.

Ostatni semestr koncentruje się na zajęciach specjalistycznych, takich jak tłumaczenia prawnicze, branżowe czy audiowizualne, a także narzędzia pracy zdalnej w biurze tłumaczeń. Pozwala to studentom nabyć kwalifikacje odpowiadające wymogom nowoczesnego i zróżnicowanego rynku usług translatorskich.

Na szczególnie podkreślenie zasługuje seminarium dyplomowe, które włączono do grupy zajęć praktycznych. Seminarium nie ogranicza się do omawiania zagadnień teoretycznych, lecz wymaga od studentów samodzielnej realizacji zadań aplikacyjnych, takich jak analiza i interpretacja materiałów, przygotowanie fragmentów pracy dyplomowej o charakterze praktycznym, konstruowanie narzędzi dydaktycznych lub translatorskich, a także opracowywanie rozwiązań problemów napotykaných w przyszłej pracy zawodowej. Tym samym pełni ono funkcję zajęć integrujących wiedzę i umiejętności, a jednocześnie przygotowuje do samodzielnego działania w środowisku pracy nauczyciela lub tłumacza.

Na ścieżce nauczycielskiej seminarium obejmuje m.in. opracowanie konspektów lekcji, przygotowanie banku ćwiczeń, analizę metod dydaktycznych, projektowanie scenariuszy zajęć czy ewaluację narzędzi dydaktycznych. W części aplikacyjnej prac dyplomowych studenci konstruują własne rozwiązania możliwe do wykorzystania w praktyce edukacyjnej, np. zestawy materiałów dydaktycznych, konspekty cyklu lekcji czy analizy przypadków związanych z pracą z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dzięki temu seminarium nie tylko przygotowuje studentów do obrony pracy, ale przede wszystkim rozwija warsztat dydaktyczny przyszłego nauczyciela języka angielskiego.

Na ścieżce translatorskiej seminarium ma równie wyraźny wymiar praktyczny. Studenci opracowują tłumaczenia tekstów specjalistycznych (prawniczych, technicznych, biznesowych, literackich czy audiowizualnych), tworzą glosariusze terminologiczne, analizują błędy tłumaczeniowe, przygotowują pamięci tłumaczeniowe w narzędziach CAT czy opracowują wytyczne redakcyjne dla klienta. W części aplikacyjnej prac duży nacisk kładzie się na dokumentację procesu translatorskiego, wybór strategii oraz uzasadnienie przyjętych rozwiązań, co pozwala wiernie odtworzyć realne zadania wykonywane w biurze tłumaczeń.

Na obu ścieżkach seminarium dyplomowe pełni zatem funkcję zajęć integrujących wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Jego praktyczny charakter wynika z konieczności opracowania autorskich rozwiązań możliwych do bezpośredniego wykorzystania w działalności zawodowej. Dzięki temu seminarium stanowi nie tylko przygotowanie do napisania i obrony pracy dyplomowej, ale faktyczne przejście od etapu akademickiego kształcenia do wykonywania przyszłych ról zawodowych.

Tabela 5. Harmonogram realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Semestr	Ścieżka rozwoju nauczanie języka angielskiego	ECTS	Ścieżka rozwoju translatoryka	ECTS
SEMESTR 1	Brak podziału na ścieżki i tym samym brak zajęć kształtujących umiejętności praktyczne			
SEMESTR 2	Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego	3	Język polski dla tłumaczy	2
	Gramatyka opisowa dla nauczycieli	2	Przekład pisemny	2
	SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (ćwiczenia)	2	Gramatyka opisowa dla tłumaczy	2
	SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (ćwiczenia)	2		
	RAZEM ECTS	9	RAZEM ECTS	6
SEMESTR 3	Gramatyka opisowa dla nauczycieli	3	Przekład pisemny	2
	Metody i formy pracy z uczniem zdolnym	3	Gramatyka opisowa dla tłumaczy	3
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	3	Narzędzia CAT w pracy tłumacza	2
	Diagnostyka edukacyjna	3	Przekład tekstów biznesowych	3
	Komunikacja interpersonalna i społeczna w pracy nauczyciela	3	Praktyka zawodowa	11
	SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk	2		
	SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk	2		
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym	1		
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym	1		
	RAZEM ECTS	21	RAZEM ECTS	21
SEMESTR 4	Gramatyka kontrastywna dla nauczycieli	3	Gramatyka kontrastywna dla tłumaczy	2
	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego	2	Emisja głosu	1
	SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	6	Przekład ustny konferencyjny	2
	Seminarium dyplomowe	1	Praktyka zawodowa	11
			Seminarium dyplomowe	1
	RAZEM ECTS	12	RAZEM ECTS	17
SEMESTR 5	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego	2	Przekład tekstów literackich	3
	Pomiar dydaktyczny i ewaluacja osiągnięć ucznia	3	Przekład tekstów technicznych	3
	Praktyka dydaktyczna w szkole języków obcych	7	Przekład ustny konferencyjny	3
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym	3	Praktyka zawodowa	14
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym	3	Seminarium dyplomowe	2

Semestr	Ścieżka rozwoju nauczanie języka angielskiego	ECTS	Ścieżka rozwoju translatoryka	ECTS
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym	2		
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym	2		
	Seminarium dyplomowe	2		
	RAZEM ECTS	24		
SEMESTR 6	Warsztat pracy nauczyciela języka angielskiego	3	Przekład tekstów prawniczych	3
	Edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego / Nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminów STANAG 6001	2	Tłumaczenia specjalistyczne w zootechnice i weterynarii	3
	Neurodydaktyka w nauczaniu języka angielskiego	3	Tłumaczenia specjalistyczne w rolnictwie i branży spożywczej	2
	Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej	2	Przekład ustny konferencyjny	3
	Zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela	3	Przekład audiowizualny	2
	SKN C. Emisja głosu	2	Narzędzia do pracy zdalnej w biurze tłumaczeń	2
	Seminarium dyplomowe	10	Seminarium dyplomowe	10
	RAZEM ECTS	25	RAZEM ECTS	25
	ŁĄCZNIE	91	ŁĄCZNIE	94

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 62/2022 w sprawie: ustalenia liczebności grup studenckich dla poszczególnych form i rodzajów prowadzonych zajęć ([dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), liczebność grup studenckich dla form i zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku Filologia angielska wynosi:

- wykłady – cały rocznik studiów;
- ćwiczenia – co najmniej 20 osób; ćwiczenia z wychowania fizycznego – 20 – 30 osób;
- lektoraty języków obcych (ćwiczenia językowe) – 15 – 20 osób;
- seminaria – 20 – 30 osób;
- zajęcia laboratoryjne – 9 – 15 osób.

Dobór form zajęć został podporządkowany specyfice poszczególnych przedmiotów oraz sposobowi realizacji powiązanych z nimi efektów uczenia się. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych w formie wykładów, ćwiczeń, ćwiczeń językowych, zajęć laboratoryjnych, seminariów dyplomowych oraz praktyk zawodowych. Takie zróżnicowanie umożliwia stopniowe przejście od przyswajania wiedzy teoretycznej do jej praktycznego zastosowania w warunkach zbliżonych do realiów zawodowych. Proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 6. Liczba godzin zajęć przypisana poszczególnym formom zajęć (W – wykład, C – ćwiczenia, CJ – ćwiczenia językowe, L – lektorat, Lab – zajęcia laboratoryjne, S – seminarium, PZ – praktyka zawodowa)

Nazwa ścieżki rozwoju	Zestawienie łącznej liczby godzin zajęć wraz z procentowym udziałem w ogólnej liczbie godzin programu studiów stacjonarnych						RAZEM
	W	C	CJ/L	LAB	S	PZ	
Nauczanie języka angielskiego	385	436	1105	120	60	360	2466
% zajęć	16%	18%	45%	5%	2%	15%	100%
Translatoryka	305	122	1165	180	60	960	2792
% zajęć	11%	4%	42%	6%	2%	34%	100%

Nazwa ścieżki rozwoju	Zestawienie łącznej liczby godzin zajęć wraz z procentowym udziałem w ogólnej liczbie godzin programu studiów niestacjonarnych						RAZEM
	W	C	CJ/L	LAB	S	PZ	
Nauczanie języka angielskiego	279	286	711	72	36	360	1744
% zajęć	16%	16%	41%	4%	2%	21%	100%
Translatoryka	183	38	699	108	36	960	2024
% zajęć	9%	2%	35%	5%	2%	47%	100%

Na kierunku dominują zajęcia nacelowane na aktywne uczestnictwo studentów w procesie kształcenia, obejmujące ćwiczenia, ćwiczenia językowe, lektoraty, laboratoria, seminaria oraz praktyki zawodowe.

To one odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwiają rozwój sprawności językowych, dydaktycznych i translatorskich oraz przygotowują studentów do pełnienia przyszłych ról zawodowych. Udział tych form zajęć w programie jest bardzo wysoki: na studiach stacjonarnych stanowią one 84% wszystkich zajęć na ścieżce nauczycielskiej oraz 89% na ścieżce translatorskiej, natomiast na studiach niestacjonarnych odpowiednio 84% i 91%. Różnice między ścieżkami wynikają przede wszystkim z odmiennego wymiaru praktyk zawodowych, które są szczególnie rozbudowane na ścieżce tłumaczeniowej.

Ścieżka rozwoju nauczanie języka angielskiego została zaprojektowana w taki sposób, aby zapewnić studentom stopniowy rozwój kompetencji językowych, dydaktycznych i społecznych, zgodnie z wymogami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (SKN). Proces kształcenia obejmuje sześć semestrów, w ramach których studenci przechodzą od zajęć wprowadzających, przez przygotowanie metodyczne i pierwsze praktyki, aż po zajęcia specjalistyczne i integrujące. Szczegółowy harmonogram realizacji zajęć wraz z określeniem formy zajęć przedstawia tabela 7:

Tabela 7. Harmonogram realizacji zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela

(W – wykład, C – ćwiczenia, CJ – ćwiczenia językowe, L – lektorat, Lab – zajęcia laboratoryjne, S – seminarium, PZ – praktyka zawodowa)

STUDIA STACJONARNE										
Sem.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin							ECTS	Forma zaliczenia
		W	C/K	CJ/L	Lab	S	Pz	Razem		
Semestr 2	SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii	30	30					60	3	E
	SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki	30	30					60	3	E
	Elementy prawa i organizacji systemu oświaty	30						30	2	ZO
	Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego			30				30	3	ZO
	Gramatyka opisowa dla nauczycieli			30				30	2	ZO
	RAZEM	90	60	60	0	0	0	210	13	
Semestr 3	SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk		30					30	2	ZO
	SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk		30					30	2	ZO
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym						30	30	1	ZO
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym						30	30	1	ZO
	Metody i formy pracy z uczniem zdolnym		30					30	3	E
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych		30					30	3	E
	Diagnostyka edukacyjna		30					30	3	ZO
	Komunikacja interpersonalna i społeczna w pracy nauczyciela		30					30	3	E
	Gramatyka opisowa dla nauczycieli			30				30	3	E

STUDIA STACJONARNE										
Sem.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin							ECTS	Forma zaliczenia
		W	C/K	CJ/L	Lab	S	Pz	Razem		
	RAZEM	0	180	30	0	0	60	270	21	
Semestr 4	SKN C. Podstawy dydaktyki	30						30	2	ZO
	SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	30		60				90	9	E
	Gramatyka kontrastywna dla nauczycieli			30				30	3	E
	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego				30			30	2	ZO
	Seminarium dyplomowe					20		20	2	ZO
	RAZEM	60	0	90	30	20	0	200	18	
Semestr 5	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym			30				30	3	ZO
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym			30				30	3	ZO
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym						60	60	2	ZO
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym						60	60	2	ZO
	Praktyka dydaktyczna w szkole języków obcych						180	180	7	ZO
	Etyka zawodu nauczyciela	20						20	1	ZO
	Pomiar dydaktyczny i ewaluacja osiągnięć ucznia na II i III etapie edukacyjnym		30					30	3	E
	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego				30			30	2	ZO
	Seminarium dyplomowe					20		20	2	ZO
	RAZEM	20	30	60	30	20	300	460	25	
Semestr 6	SKN C. Emisja głosu		30					30	2	ZO
	Warsztat pracy nauczyciela języka angielskiego			30				30	3	ZO
	Neurodydaktyka w nauczaniu języka angielskiego			30				30	3	E
	Edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego / Nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminów STANAG 6001		30					30	2	ZO
	Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej				30			30	2	ZO
	Zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela		30					30	3	E
	Seminarium dyplomowe					20		20	10	ZO
	RAZEM	0	90	60	30	20	0	200	25	
	ŁĄCZNIE	170	360	300	90	60	360	1340	102	

STUDIA NIESTACJONARNE										
Sem.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin							ECTS	Forma zaliczenia
		W	C/K	CJ/L	Lab	S	Pz	Razem		
Semestr 2	SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii	30	30					60	3	E
	SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki	30	30					60	3	E
	Elementy prawa i organizacji systemu oświaty	18						18	2	ZO
	Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego			18				18	3	ZO
	Gramatyka opisowa dla nauczycieli			18				18	2	ZO
	RAZEM	78	60	36	0	0	0	174	13	
Semestr 3	SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk		30					30	2	ZO
	SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk		30					30	2	ZO
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym						30	30	1	ZO
	SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym						30	30	1	ZO
	Metody i formy pracy z uczniem zdolnym		18					18	3	E
	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych		18					18	3	E
	Diagnostyka edukacyjna		18					18	3	ZO
	Komunikacja interpersonalna i społeczna w pracy nauczyciela		18					18	3	E
	Gramatyka opisowa dla nauczycieli			18				18	3	E
	RAZEM	0	132	18	0	0	60	210	21	
Semestr 4	SKN C. Podstawy dydaktyki	30						30	2	ZO
	SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	30		60				90	9	E
	Gramatyka kontrastywna dla nauczycieli			18				18	3	E
	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego				18			18	2	ZO
	Seminarium dyplomowe					12		12	2	ZO
	RAZEM	60	0	78	18	12	0	168	18	
Semestr 5	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym			30				30	3	ZO
	SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym			30				30	3	ZO
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym						60	60	2	ZO

STUDIA NIESTACJONARNE										
Sem.	Nazwa przedmiotu	Liczba godzin							ECTS	Forma zaliczenia
		W	C/K	CJ/L	Lab	S	Pz	Razem		
	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym						60	60	2	ZO
	Praktyka dydaktyczna w szkole języków obcych						180	180	7	ZO
	Etyka zawodu nauczyciela	12						12	1	ZO
	Pomiar dydaktyczny i ewaluacja osiągnięć ucznia na II i III etapie edukacyjnym		18					18	3	E
	Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego				18			18	2	ZO
	Seminarium dyplomowe					12		12	2	ZO
	RAZEM	12	18	60	18	12	300	420	25	
Semestr 6	SKN C. Emisja głosu		30					30	2	ZO
	Warsztat pracy nauczyciela języka angielskiego			18				18	3	ZO
	Neurodydaktyka w nauczaniu języka angielskiego			18				18	3	E
	Edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego / Nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminów STANAG 6001		18					18	2	ZO
	Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej				18			18	2	ZO
	Zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela		18					18	3	E
	Seminarium dyplomowe					12		12	10	ZO
	RAZEM	0	66	36	18	12	0	132	25	
	ŁĄCZNIE	150	276	228	54	36	360	1104	102	

W ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dominują zajęcia o charakterze ćwiczeniowym, warsztatowym i laboratoryjnym, które pozwalają studentom stopniowo rozwijać umiejętności praktyczne. Wykłady dostarczają studentom niezbędnych podstaw teoretycznych i stanowią około 12% wszystkich zajęć na studiach stacjonarnych oraz 14% na studiach niestacjonarnych. Zajęcia wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (SKN) realizowane są w tym samym wymiarze godzinowym zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Na studiach niestacjonarnych pozostałe zajęcia, z wyłączeniem praktyk zawodowych, obejmują około 60% liczby godzin przewidzianych do realizacji na studiach stacjonarnych.

Struktura kształcenia według bloków SKN jest zaplanowana w układzie sekwencyjnym i stopniowo prowadzi studentów od podstaw teoretycznych do pełnej samodzielności dydaktycznej. W semestrze 2. realizowane są zajęcia z zakresu psychologii i pedagogiki, które wprowadzają studentów w problematykę funkcjonowania ucznia i szkoły oraz stanowią fundament dalszego przygotowania do pracy w zawodzie nauczyciela. Na tym etapie dominują zajęcia o charakterze wykładowym i ćwiczeniowym, których celem jest przekazanie wiedzy teoretycznej i rozwijanie pierwszych

kompetencji praktycznych w zakresie obserwacji i analizy procesów edukacyjnych. Semestr 3. ma charakter bardziej praktyczny. Studenci uczestniczą w warsztatach psychologicznych i pedagogicznych zintegrowanych z realizacją praktyk, a także w praktykach psychologiczno-pedagogicznych odbywanych w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Taka organizacja pozwala im nie tylko poznać rzeczywiste środowisko pracy nauczyciela, ale też na bieżąco odnosić doświadczenia praktyczne do omawianych treści teoretycznych. Dzięki temu możliwe jest pogłębianie umiejętności analizy, diagnozy i reagowania na zróżnicowane potrzeby uczniów.

Od semestru 4. rozpoczyna się blok C i D, obejmujący podstawy dydaktyki i dydaktykę przedmiotową. Jest to moment przejścia do bardziej zaawansowanego przygotowania metodycznego, które uczy planowania, organizowania i prowadzenia zajęć. Studenci zapoznają się z metodyką nauczania języka angielskiego, nowoczesnymi narzędziami dydaktycznymi i rozwijają umiejętność konstruowania własnych rozwiązań metodycznych. Semestr 5. stanowi etap intensywnego kształcenia praktycznego. Studenci uczestniczą w warsztatach dydaktycznych zintegrowanych z praktykami oraz odbywają praktyki dydaktyczne na II i III etapie edukacyjnym. Dzięki równoległej realizacji zajęć i praktyk mogą bezpośrednio testować zdobytą wiedzę w pracy z uczniami, analizować własne doświadczenia i doskonalić warsztat dydaktyczny pod kierunkiem opiekunów. W semestrze 6. studenci kończą przygotowanie w ramach bloku SKN, uczestnicząc w zajęciach z emisji głosu, które wspierają prawidłowe posługiwanie się głosem jako podstawowym narzędziem pracy nauczyciela.

Oprócz zajęć wynikających bezpośrednio ze standardu kształcenia nauczycieli, studenci realizują również szereg innych przedmiotów o charakterze komplementarnym. Wśród nich znajdują się m.in. elementy prawa i organizacji systemu oświaty, etyka zawodu nauczyciela, kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego, gramatyka opisowa i kontrastywna dla nauczycieli, warsztat pracy nauczyciela języka angielskiego czy zajęcia z zakresu nowoczesnych technologii i sztucznej inteligencji w dydaktyce. Są to przede wszystkim zajęcia o charakterze ćwiczeniowym i laboratoryjnym, co sprzyja ich praktycznej orientacji i pozwala studentom na bezpośrednie wykorzystywanie wiedzy w rozwiązywaniu konkretnych problemów dydaktycznych. Dzięki takiej formule zajęć, studenci doskonalą umiejętność planowania i prowadzenia zajęć, tworzenia własnych narzędzi dydaktycznych, wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz budowania warsztatu pracy opartego na aktywizacji uczniów i nowoczesnych rozwiązaniach metodycznych. Przedmioty te, choć spoza SKN, pełnią istotną rolę w procesie kształcenia – poszerzają perspektywę zawodową studentów, integrują wiedzę specjalistyczną z praktyką dydaktyczną i pozwalają na pełniejsze przygotowanie do pracy we współczesnej szkole.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

Praktyka zawodowa na kierunku Filologia angielska jest realizowana zgodnie z wybraną ścieżką rozwoju. Na ścieżce translatorycznej obejmuje ona 960 godzin, co odpowiada 36 punktom ECTS, a na ścieżce nauczanie języka angielskiego całkowity wymiar praktyki wynosi 360 godzin, co daje 13 punktów ECTS. W ramach tego wymiaru studenci odbywają praktykę psychologiczno-pedagogiczną w łącznym wymiarze 60 godzin, po 30 godzin w szkole podstawowej (klasy IV–VIII) i w szkole ponadpodstawowej. Wymiar tej praktyki został zwiększony o dodatkowe 30 godzin w stosunku do minimum przewidzianego w standardzie, aby umożliwić studentom pełniejsze przygotowanie do pracy

w obu typach szkół i zapewnić im kompleksowe przygotowanie do pełnienia roli nauczyciela. Kolejny element stanowi praktyka dydaktyczna w wymiarze 120 godzin, po 60 godzin na II i III etapie edukacyjnym, dzięki której studenci zdobywają doświadczenie w pracy z uczniami w warunkach rzeczywistych.

Ze względu na wyraźny nacisk na kształcenie praktyczne, do programu włączono dodatkową praktykę w szkole języków obcych w wymiarze 180 godzin. Rozwiązanie to wynika z potrzeby przygotowania studentów nie tylko do pracy w instytucjach systemu oświaty, ale także w różnorodnych środowiskach edukacyjnych, w których coraz częściej realizowane są zajęcia językowe. Edukacja pozaszkolna, prowadzona w szkołach językowych, kursach prywatnych czy innych formach kształcenia ustawicznego, wiąże się z odmienną specyfiką organizacyjną i metodyczną. Wymaga od nauczyciela większej elastyczności, umiejętności dostosowania tempa i metod pracy do indywidualnych potrzeb słuchaczy oraz radzenia sobie z grupami heterogenicznymi pod względem wieku, poziomu zaawansowania i oczekiwań edukacyjnych. Dzięki praktyce realizowanej w szkole językowej studenci uczą się stosowania różnorodnych technik dydaktycznych, poznają specyfikę pracy z kursantami dorosłymi oraz z dziećmi i młodzieżą uczestniczącą w zajęciach pozalekcyjnych, a także zdobywają doświadczenie w pracy w warunkach wymagających większej samodzielności i odpowiedzialności. Pozwala im to na poszerzenie kompetencji zawodowych oraz przygotowanie się do pełnienia ról wykraczających poza tradycyjne środowisko szkolne. W ten sposób dodatkowa praktyka uzupełnia i rozszerza przygotowanie uzyskane w ramach praktyk psychologiczno-pedagogicznych i dydaktycznych, zapewniając kompleksowe przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego w zróżnicowanych kontekstach edukacyjnych.

Praktyki na ścieżce nauczanie języka angielskiego są zaplanowane w semestrach III i V, natomiast na ścieżce translatoryka realizowane są w semestrach III, IV i V. Szczegółowy wymiar godzinowy oraz przypisane punkty ECTS przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8. Podział praktyki zawodowej i jej wymiar w poszczególnych semestrach

Nazwa ścieżki rozwoju	Semestr	Liczba godzin	Liczba ECTS
nauczanie języka angielskiego	III	60 godz. (w tym 30 godz. praktyki psychologiczno-pedagogicznej na II etapie edukacyjnym i 30 godz. praktyki psychologiczno-pedagogicznej na III etapie edukacyjnym)	2
	V	300 godz. (w tym 60 godz. praktyki dydaktycznej na II etapie edukacyjnym i 60 godz. praktyki dydaktycznej na III etapie edukacyjnym oraz 180 godz. praktyki w szkole języków obcych)	11
	RAZEM	360 godz.	13
translatoryka	III	300 godz.	11
	IV	300 godz.	11
	V	360 godz.	14
	RAZEM	960 godz.	36

Miejsce, w którym student odbywa praktykę zawodową, musi być zgodne z wybraną ścieżką rozwoju. Zakład pracy jest wybierany przez studenta, ale zatwierdzany przez koordynatora praktyk. Podmiotami, w których realizowane są praktyki mogą być (w zależności od semestru i ścieżki rozwoju):

Tabela 9. Wykaz miejsc, w których studenci kierunku mogą realizować praktykę

Nazwa ścieżki rozwoju	Rodzaj zakładu pracy
nauczanie języka angielskiego	– placówki oświatowe (klasy IV – VIII w szkołach podstawowych i szkoły ponadpodstawowe), w których prowadzone są zajęcia z języka angielskiego; – szkoły językowe;
translatoryka	– instytucje, w których funkcjonowaniu istotną rolę odgrywają tłumaczenia i komunikacja w języku obcym (np. biura tłumaczeń, tłumacze przysięgli, przedsiębiorstwa handlowe i produkcyjne współpracujące z zagranicą, wydawnictwa, itp.); – praktyki z zakresu tłumaczeń mogą być także realizowane w trybie zdalnym w wymiarze nie większym niż 30% godzin przewidzianych do realizacji w danym semestrze studiów;

Praktyka może być też realizowana w innych podmiotach, pod warunkiem, że zakres wykonywanych zadań w ramach jej odbywania, jest zgodny z programem studiów, a koordynator praktyki zawodowej uzna, że przebywanie na praktyce w danym podmiocie pozwoli studentowi na osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się.

Koordynator praktyki zawodowej, dokonując akceptacji miejsca na praktyki, kieruje się poniższymi kryteriami oceny. Każde kryterium oceniane jest w skali od 0 do 2 punktów. Na podstawie sumy uzyskanych punktów podejmowana jest decyzja o zatwierdzeniu miejsca praktyki. Minimalna liczba punktów kwalifikujących zakład pracy jako odpowiedni do realizacji praktyki zawodowej wynosi 6 punktów z możliwych 12. Uzyskanie wyniku poniżej 6 punktów oznacza, że zakład pracy nie spełnia minimalnych wymagań do prowadzenia praktyk zawodowych, a student nie może realizować w nim praktyki.

Tabela 10. Kryteria wyboru zakładu pracy

I.p.	Kryterium oceny	Ocena	Punkty
1.	Czy profil działalności zakładu pracy jest merytorycznie zgodny ze ścieżką rozwoju i kierunkiem studiów?	tak	2
		częściowo	1
		nie	0
2.	Czy charakter i zakres świadczonych usług umożliwia realizację efektów uczenia się zawartych w programie praktyki zawodowej?	tak	2
		w ograniczonym zakresie	1
		nie	0
3.	Czy zakład pracy posiada bazę materialną i wyposażenie techniczne niezbędne do realizacji celów praktyki?	tak	2
		częściowo	1
		nie	0
4.	Czy zakład pracy wyposażony jest w nowoczesny sprzęt umożliwiający rozwój przez studenta umiejętności praktycznych?	tak	2
		częściowo	1
		nie	0
5.	Czy zakład pracy zatrudnia pracowników z wykształceniem wyższym zgodnym z kierunkiem studiów praktykantów lub pokrewnym wykształceniem wyższym?	tak	2
		częściowo	1
		nie	0
6.	Czy zakład pracy posiada doświadczenie w prowadzeniu praktyk zawodowych?	tak	2
		bez doświadczenia, ale z „potencjałem dydaktycznym”	1
		nie	0

Zgodnie z Regulaminem Praktyk Zawodowych Akademii Łomżyńskiej, do obowiązków zakładu pracy należy wyznaczenie opiekuna zakładowego praktyk zawodowych, odpowiedzialnego za organizacyjny i merytoryczny nadzór nad realizacją praktyki przez studenta. Zakładowym opiekunem praktyki może zostać osoba spełniająca określone wymagania formalne i merytoryczne, posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz doświadczenie adekwatne do kierunku studiów praktykanta. Koordynator praktyk zawodowych dokonuje akceptacji kandydata na stanowisko opiekuna, kierując się następującymi kryteriami:

Tabela 11. Kryteria doboru zakładowego opiekuna praktyk

Kryterium oceny		Punkty
Wykształcenie	wyższe magisterskie	2
	wyższe licencyjne/inżynierskie	1
	średnie zawodowe	0
Staż pracy	powyżej 5 lat	2
	3-5 lat	1
	poniżej 3 lat	0
Kwalifikacje zgodne z kierunkiem studiów	tak	2
	częściowo	1
	nie	0
Uprawnienia pedagogiczne	posiada	2
	w trakcie kursu	1
	nie posiada	0
Doświadczenie w prowadzeniu zajęć ze studentami	powyżej 3 lat	2
	poniżej 3 lat	1
	brak	0

Wybór kandydata na opiekuna zakładowego dokonywany jest na podstawie poniższej skali oceny:

10 – 6 pkt. – kandydat spełnia kryteria i może pełnić funkcję opiekuna zakładowego praktyk zawodowych

5 – 0 pkt. – kandydat nie spełnia kryteriów i nie może zostać zatwierdzony jako opiekun zakładowy praktyk.

Dodatkowo, po zakończeniu praktyki zawodowej, student wypełnia kwestionariusz ankiety oceniający jej przebieg (załącznik nr 6 do Regulaminu praktyk zawodowych realizowanych przez studentów Akademii Łomżyńskiej; [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). Narzędzie to służy zarówno do podsumowania indywidualnych doświadczeń studenta, jak i do oceny instytucji, w której praktyka była realizowana. W ankiecie studenci dokonują oceny m.in. zgodności powierzonych im zadań z programem praktyki, stopnia realizacji założonych efektów uczenia się, poziomu merytorycznego i organizacyjnego wsparcia ze strony opiekuna praktyk w zakładzie pracy, a także warunków, w jakich praktyka była prowadzona.

Kwestionariusz umożliwia również formułowanie uwag i sugestii dotyczących poprawy jakości praktyk. Studenci mogą zgłaszać zarówno pozytywne opinie, jak i ewentualne problemy związane z organizacją praktyki czy nieprawidłowości w zakresie wykonywanych obowiązków. Informacje te są następnie analizowane przez koordynatora praktyk zawodowych w celu bieżącego monitorowania jakości

przebiegu praktyk, a także podejmowania działań naprawczych w sytuacji, gdy dany podmiot nie spełnia wymogów organizacyjnych lub merytorycznych.

Uczelnia dysponuje bazą stałych miejsc praktyk, do których studenci kierowani są cyklicznie, obejmującą 15 miejsc dla studentów ścieżki translatoryka oraz 45 miejsc dla studentów ścieżki nauczanie języka angielskiego. Liczba miejsc jest monitorowana i dostosowywana do liczby studentów kierowanych na praktyki w danym roku akademickim, tak aby zapewnić wszystkim studentom możliwość terminowej realizacji praktyk oraz opiekę merytoryczną. Równolegle baza praktyk jest systematycznie poszerzana – poza miejscami stałymi uczelnia pozyskuje również miejsca dodatkowe (jednorazowe lub okresowe), w tym wskazywane przez studentów, po ich weryfikacji pod kątem zgodności profilu z efektami uczenia się, zapewnienia opiekuna praktyk i warunków realizacji zadań.

2.8. Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć lub grup zajęć, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

2.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Program studiów na kierunku Filologia angielska na ścieżce nauczanie języka angielskiego został dostosowany do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Program obejmuje wszystkie obowiązkowe grupy zajęć: A – przygotowanie merytoryczne, B – przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, C – podstawy dydaktyki i emisja głosu, D – przygotowanie dydaktyczne.

W ramach grupy zajęć B dwie trzecie godzin realizowane jest w formie wykładów i ćwiczeń, natomiast pozostała część obejmuje warsztaty zintegrowane z praktykami oraz praktyki psychologiczno-pedagogiczne na II i III etapie edukacyjnym.

W ramach grupy zajęć C program obejmuje zajęcia z podstaw dydaktyki oraz emisję głosu.

W ramach grupy zajęć D ujęto specyfikę nauczania języka angielskiego – oprócz zajęć teoretycznych z dydaktyki przedmiotu program obejmuje warsztaty dydaktyczne zintegrowane z praktykami oraz praktyki zawodowe na II i III etapie edukacyjnym.

Program studiów obejmuje także zajęcia w ramach grupy A, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym wymagane minimum (nie mniej niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów).

Łączny wymiar praktyk psychologiczno-pedagogicznych i dydaktycznych odpowiada wymaganiom standardu. Dodatkowo, w celu lepszego przygotowania studentów do pracy w obu typach szkół, zwiększono wymiar praktyk psychologiczno-pedagogicznych o 30 godzin (w stosunku do minimum określonego w rozporządzeniu).

Realizację standardu oraz sposób organizacji kształcenia przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12. Realizacja standardu kształcenia

MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ I PUNKTÓW ECTS DLA GRUP ZAJĘĆ OKREŚLONYCH W STANDARDZIE				REALIZACJA				
GRUPA ZAJĘĆ	KOMPONENTY GRUPY ZAJĘĆ	G.	ECTS	PRZEDMIOTY	G.	ECTS	POZIOM STUDIÓW	SEM.
B.	B.1a. Zajęcia z psychologii	60	10	SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii	60	3	I	2
	B.1b. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk	30		SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk	30	2	I	3
	B.2a. Zajęcia z pedagogiki	60		SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki	60	3	I	2
	B.2b. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk	30		SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk	30	2	I	3
	Razem zajęcia w module B	180		Razem zajęcia w grupie B.1-2	180	10		
	B.3. Praktyka	30		SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym	30	1	I	3
				SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym	30	1	I	3
				Razem grupa B	30	2		
C.	C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	60	3	SKN C. Podstawy dydaktyki	30	2	I	4
				SKN C. Emisja głosu	30	2	I	6
Razem grupa C					60	4		
D.	D.1. Dydaktyka przedmiotu	150	15	SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	90	9	I	4
				SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym	30	3	I	5
				SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym	30	3	I	5
				Razem zajęcia w grupie D.1.	150	15		
	D.2. Praktyka	120	SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym	60	2	I	5	
			SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym	60	2	I	5	
Razem grupa D					120	4		

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewnienie realizacji treści programowych z dyscypliny nauki o kulturze i religii w sposób odpowiadający charakterystyce 6 poziomu PRK.	W związku z opinią Polskiej Komisji Akredytacyjnej, wskazującą, że Uczelnia nie zapewnia studentom zaawansowanej wiedzy z zakresu nauk o kulturze i religii, podjęto decyzję o zmianie przyporządkowania kierunku Filologia angielska do dyscyplin. Analiza programu studiów wykazała, że równoległe kształcenie studentów na poziomie zaawansowanym w trzech dyscyplinach naukowych (językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii) – przy jednoczesnym spełnieniu wymagań wynikających z profilu praktycznego – jest trudne do zaprojektowania i realizacji w sposób zgodny z charakterystykami 6 poziomu PRK. Dodatkowym czynnikiem była niemożność zapewnienia kadry naukowo-dydaktycznej posiadającej co najmniej stopień doktora oraz dorobek naukowy i doświadczenie w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. W konsekwencji podjęto decyzję o przyporządkowaniu kierunku Filologia angielska do dwóch dyscyplin: językoznawstwa i literaturoznawstwa, natomiast nauki o kulturze i religii uznano za dyscyplinę subsydiarną. Treści kulturowe, w tym odnoszące się do nauk o kulturze i religii, pozostają obecne w programie studiów, lecz realizowane są w zakresie podstawowym i pełnią funkcję wspierającą oraz poszerzającą wiedzę studentów o kontekst historyczny i kulturowy. Przyporządkowanie kierunku wyłącznie do językoznawstwa i literaturoznawstwa odzwierciedla rzeczywiste kompetencje kadry oraz gwarantuje realizację treści programowych na poziomie odpowiadającym charakterystyce 6 poziomu PRK. Zmiana ta została wprowadzona i odnotowana w systemie RAD-on: dostępna na stronie internetowej RAD-onu.
2.	Zaleca się zapewnienie prawidłowego przypisania zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności	W odpowiedzi na zalecenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonano szczegółowej weryfikacji oraz modyfikacji wykazu zajęć zaliczanych do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Podstawowym kryterium

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
	praktyczne oraz prawidłowego wymiaru punktów ECTS dla tych zajęć.	kwalifikacji zajęć do tej grupy była ich zgodność z wymaganiami profilu praktycznego, tj. prowadzenie ich w warunkach odpowiadających rzeczywistemu środowisku pracy lub w sposób umożliwiający studentom wykonywanie czynności zawodowych oraz rozwiązywanie zadań charakterystycznych dla przyszłej aktywności zawodowej. Z tego względu z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wyłączono zajęcia ukierunkowane na rozwój ogólnych umiejętności językowych. W efekcie do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono zajęcia realizowane w ramach ścieżek rozwoju. Ich treści koncentrują się na nabywaniu i doskonaleniu kompetencji zawodowych, a metody dydaktyczne mają charakter aplikacyjny i operacyjny. Obejmują one m.in. wykonywanie zadań zawodowych, pracę projektową, analizę przypadków, symulacje sytuacji profesjonalnych, przygotowywanie dokumentacji właściwej dla danego środowiska pracy czy rozwiązywanie problemów typowych dla roli zawodowej, do której przygotowuje dana ścieżka. Zaktualizowany wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ujęty w programie obowiązującym od roku akademickiego 2025/2026 przedstawiono w tabeli 4 w załączniku nr 1.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Proces rekrutacji kandydatów w Akademii Łomżyńskiej odbywa się na podstawie art. 69, art. 70 ust. 1-4, art. 72 ust. 1 i art. 323 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2024.1571 t.j.). Szczegółowe zasady przyjmowania na studia określone są corocznie w drodze uchwały Senatu Uczelni. Warunki rekrutacji są przygotowywane i zatwierdzane z co najmniej rocznym wyprzedzeniem.

Na rok akademicki 2025/2026 zasady rekrutacji zostały określone Uchwałą Nr 9/2025 Senatu AŁ z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie: zmiany uchwały Senatu AŁ nr 26/2024 w sprawie warunków, trybu i harmonogramu postępowania rekrutacyjnego na studia I stopnia, studia II stopnia i jednolite studia magisterskie w Akademii Łomżyńskiej w roku akademickim 2025/2026 ([dostępny na stronie](#)

[Akademii Łomżyńskiej](#)). Zmiany zasad rekrutacji zatwierdzone w maju 2025 r. obejmowały wyłącznie dodanie warunków rekrutacji na nowo utworzony kierunek Bezpieczeństwo Państwa. Nie dokonano zmian w warunkach rekrutacji na inne kierunki studiów, które zostały przyjęte Uchwałą nr 26/2024 Senatu AŁ z dnia 27 czerwca 2024 r.

Zgodnie z Regulaminem postępowania rekrutacyjnego, o przyjęcie na kierunek Filologia angielska mogą ubiegać się kandydaci, którzy zdawali egzamin maturalny i uzyskali z części pisemnej języka angielskiego:

- na poziomie rozszerzonym – minimum 30% punktów,
- na poziomie podstawowym – minimum 60% punktów.

W przypadku kandydatów z tzw. nową maturą, maturą IB lub maturą zagraniczną, wynik postępowania kwalifikacyjnego obliczany jest według poniższych zasad:

Grupa	Przedmiot (część pisemna)	Poziom	Waga
1	język angielski	podstawowy	1,0
1	język angielski	rozszerzony	2,0

O przyjęcie na kierunek Filologia angielska mogą ubiegać się kandydaci, którzy zdawali egzamin pisemny z języka angielskiego w ramach tzw. „starej natury” (egzamin dojrzałości). Wynik postępowania kwalifikacyjnego obliczany jest w następujący sposób:

Grupa	Przedmiot (część pisemna)	Poziom	Waga
1	język angielski	podstawowy	1,0

W przypadku kandydatów, którzy zdawali nową maturę dwujęzyczną z języka obcego, uzyskany wynik przeliczany jest na poziom rozszerzony poprzez pomnożenie go przez współczynnik 4/3 i zaokrąglenie do pełnego procenta. Wynik końcowy nie może przekroczyć 100% – w przypadku uzyskania wartości wyższej zostaje on ograniczony do 100%.

Proces rekrutacji na studia w AŁ odbywa się z wykorzystaniem systemu informatycznego IRK ([na stronie rekrutacyjnej](#)). Zasady i organizacja rekrutacji są upowszechniane na stronach internetowych AŁ ([Akademii Łomżyńskiej](#) w zakładce Kandydaci) i na stronie Wydziału ([Nauk Społecznych i Humanistycznych](#) w zakładce Kandydaci).

W postępowaniu kwalifikacyjnym na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie stosuje się następujące zasady:

Przyjęcie kandydatów następuje na podstawie konkursu świadectw.

Lista kandydatów ustalana jest w kolejności liczby uzyskanych punktów kwalifikacyjnych (od największej do najmniejszej).

W przypadku kandydatów, którzy zdawali tzw. „nową maturę” (egzamin maturalny), liczba punktów kwalifikacyjnych odpowiada liczbie punktów uzyskanych na maturze pisemnej z języka angielskiego. Przy przeliczaniu wyników stosuje się zasadę: 1% = 1 punkt. Wynik z poziomu rozszerzonego mnoży się dodatkowo przez współczynnik 2.

W przypadku kandydatów, którzy zdawali tzw. „starą maturę” (egzamin dojrzałości), punkty kwalifikacyjne stanowi suma punktów przeliczonych z ocen uzyskanych na egzaminie pisemnym z języka angielskiego. Ocenę przelicza się zgodnie z poniższą skalą:

Ocena	Matura do roku 1991 (skala ocen 3-5)	Matura po roku 1991 (skala ocen 2-6)
2	-	30 punktów
3	50 punktów	50 punktów
4	70 punktów	75 punktów
5	100 punktów	100 punktów
6	-	150 punktów

W przypadku kandydatów z dyplomem „International Baccalaureate” (IB) lub „European Baccalaureate” (EB), liczbę punktów kwalifikacyjnych stanowi suma punktów uzyskanych na egzaminie maturalnym z przedmiotów wymaganych na kierunku.

Kandydaci z dyplomem IB lub EB zobowiązani są do złożenia – wraz z dokumentami rekrutacyjnymi – zaświadczenia o uzyskanych wynikach (tzw. early results) wydanego przez Centrum Egzaminacyjne IBO w Cardiff lub oryginału dyplomu.

- Ostateczna decyzja o przyjęciu na studia jest podejmowana po przedłożeniu przez kandydata oryginału dyplomu IB lub EB wraz z tłumaczeniem uwierzytelnionym, najpóźniej przed rozpoczęciem roku akademickiego.
- Oceny z matury IB i EB przeliczane są na punkty według poniższych zasad:
 - Oceny z matury IB

Skala ocen	Liczba punktów odpowiadająca „Nowej Maturze” poziom podstawowy (SL)	Liczba punktów odpowiadająca „Nowej Maturze” poziom rozszerzony (HL)
7	100	150
6	90	135
5	75	113
4	60	90
3	45	68
2	30	45
1	0	0

- Oceny z matury EB

Skala ocen	Liczba punktów odpowiadająca „Nowej Maturze” poziom podstawowy	Liczba punktów odpowiadająca „Nowej Maturze” poziom rozszerzony
9,41 – 10,00	100	150
8,81 – 9,40	90	135
8,21 – 8,80	80	120
7,61 – 8,20	70	105
7,01 – 7,60	60	90
6,41 – 7,00	50	75
5,71 – 6,40	40	60
5,00 – 5,70	30	45
Poniżej 5,00	0	0

- c) Oceny z matury IB oraz EB są brane pod uwagę wyłącznie pod warunkiem, że matura została zdana z wynikiem pozytywnym przez kandydata na studia.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni – krajowej lub zagranicznej – określa Regulamin studiów Akademii Łomżyńskiej (Uchwała Senatu Nr 17/2024, [dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). Zgodnie z §17 i §18 przedmiotowego Regulaminu:

1. Student może przenieść się na inną uczelnię za zgodą uczelni przyjmującej, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących na Wydziale, który opuszcza oraz złożył podanie o przeniesienie na inną uczelnię.
2. Student innej uczelni, w tym także zagranicznej, może ubiegać się o przyjęcie do Uczelni w trybie przeniesienia pod warunkiem zaliczenia co najmniej pierwszego semestru oraz spełnienia wszystkich wymogów wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, z której się przenosi. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dziekan może zezwolić na przeniesienie studenta z innej uczelni w trakcie pierwszego semestru.
3. Dziekan, podejmując decyzję o przyjęciu, określa rok i semestr studiów oraz warunki i terminy uzupełnienia przez studenta różnic programowych.
4. Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w innej uczelni, w tym zagranicznej, przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka odpowiada efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć w Uczelni.
5. Warunkiem zaliczenia zajęć zrealizowanych w innej uczelni (w tym zagranicznej) jest uznanie przez Dziekana, że efekty uczenia się zdobyte w innej uczelni odpowiadają efektom możliwym do uzyskania w wyniku realizacji danego przedmiotu lub grupy przedmiotów w Uczelni.
6. Student może ubiegać się o przepisanie oceny z przedmiotu już zaliczonego na innej uczelni, innym wydziale, innym kierunku lub stopniu studiów, przy czym w przypadku tego samego kierunku ocena z przedmiotu zaliczonego na I stopniu studiów nie może być przepisana na II stopniu studiów.
7. Przepisania ocen z przedmiotów dokonuje koordynator przedmiotu, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) student zaliczył na dotychczasowych studiach przedmiot o tej samej lub analogicznej nazwie oraz zbieżnych treściach programowych i efektach uczenia się,
 - b) forma zajęć i liczba godzin były wystarczające do uzyskania zakładanych efektów uczenia się dla przedmiotu realizowanego w Uczelni,
 - c) liczba punktów ECTS z przedmiotu już zaliczonego była nie mniejsza niż z przedmiotu realizowanego.
8. W przypadku zaliczenia przedmiotu na innej uczelni lub wydziale, student — na wniosek koordynatora przedmiotu — zobowiązany jest do przedstawienia sylabusu (karty przedmiotu) zawierającego w szczególności informacje o zakładanych efektach uczenia się, liczbie punktów ECTS, liczbie godzin oraz formie zajęć.
9. Studenci ubiegający się o przepisanie oceny uzyskanej w dotychczasowym toku studiów zobowiązani są do zgłoszenia się do koordynatora przedmiotu w celu uzyskania zgody na

przepisanie oceny na początku semestru, jednak nie później niż w ciągu trzech tygodni od rozpoczęcia zajęć z danego przedmiotu.

10. Od rozstrzygnięcia koordynatora przedmiotu w sprawie przepisania ocen z przedmiotów przysługuje odwołanie do Dziekana w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.
11. W przypadku utrzymania rozstrzygnięcia w mocy, studentowi przysługuje odwołanie. Rozstrzygnięcie w drugiej instancji jest ostateczne.
12. Student ma prawo do realizacji części programu studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej w ramach programów realizowanych przez Uczelnię.
13. Program zajęć w innej uczelni dla studenta Akademii Łomżyńskiej ustala kierownik właściwego zakładu, a zatwierdza Dziekan. Program ten definiuje okres studiów, na który student zostaje skierowany do uczelni partnerskiej, wykaz przedmiotów, które ma tam zaliczyć, oraz liczbę punktów ECTS, które ma uzyskać.
14. Jeżeli program studiów realizowany w innej uczelni zapewnia realizację etapu studiów przewidzianego programem Akademii Łomżyńskiej, jest on traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia odpowiedniego etapu studiów.
15. Jeżeli program studiów realizowany w uczelni partnerskiej nie jest w pełni równoważny z programem Akademii Łomżyńskiej, kierownik właściwego zakładu (lub katedry) ustala wykaz przedmiotów uznanych za równoważne oraz tych, które wymagają zaliczenia w Uczelni, ze wskazaniem terminów ich zaliczenia. Ustalony wykaz przedmiotów zatwierdza Dziekan. Przedmioty wyznaczone do realizacji w Uczelni mogą być zaliczane również z wykorzystaniem platformy e-learningowej.

3.3. Zasady, warunki i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje Uchwała Senatu Nr 80/2019 ([dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)) oraz Uchwała Nr 18/2021 ([dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)).

Zgodnie z Regulaminem potwierdzania efektów uczenia się obowiązującym w AŁ, efektów uczenia nie potwierdza się na kierunkach studiów, dla których określone zostały standardy kształcenia.

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej:

- 1) dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- 2) kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie,
- 3) kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia,
- 4) kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. O kolejności przyjęcia na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się poszczególnych kandydatów. Liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu.

Potwierdzanie efektów uczenia się polega na przeprowadzeniu przez uczelnię formalnego procesu weryfikacji posiadanych przez daną osobę efektów uczenia się, mającego na celu przyjęcie jej na studia. Weryfikacją efektów uczenia się kandydatów zajmują się powołane w tym celu Komisje. Komisje powołuje właściwy Dziekan. Skład komisji nie może być mniejszy niż trzyosobowy. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, sekretarz i członek sprawozdawca. Za organizację potwierdzania efektów uczenia na poszczególnych Wydziałach odpowiedzialni są Dziekani.

Za potwierdzenie efektów uczenia się AŁ pobiera od kandydata opłatę. Sposób jej naliczania oraz wysokość określa odrębne zarządzenie Rektora. Wysokość opłaty za przeprowadzenie potwierdzania efektów uczenia się nie może być wyższa od rzeczywistych kosztów jego przeprowadzenia przez uczelnię o więcej niż 20%. Osoba ubiegająca się o uznanie efektów uczenia się podpisuje umowę o warunkach odpłatności za przeprowadzenie procedury potwierdzania efektów uczenia się.

Studenci przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się studiują według indywidualnej organizacji studiów, co oznacza, że osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się mogą uczestniczyć w mniejszej liczbie zajęć.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają:

- Regulamin studiów AŁ;
- Zarządzenie Rektora Nr 44/2022 w sprawie: zasad składania, archiwizowania i kontroli antyplagiatowej prac dyplomowych ([dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Procedura określająca ramowe zasady przygotowania prac dyplomowych oraz przebieg egzaminu dyplomowego na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych ([dostępna na stronie Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych](#)).

Warunkiem ukończenia studiów I stopnia na kierunku Filologia angielska jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów (co jest równoznaczne z osiągnięciem wszystkich założonych efektów uczenia się) oraz zdanie egzaminu dyplomowego na ocenę co najmniej dostateczną. Program studiów zakłada przygotowanie pracy dyplomowej, której elementy stanowią podstawę do uzyskania zaliczenia z seminarium dyplomowego. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z seminarium dyplomowego w 6. semestrze jest złożenie napisanej przez studenta pracy dyplomowej. W związku z powyższym zwiększono liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć z seminarium dyplomowego realizowanych w tym semestrze, ponieważ uwzględniono nakład pracy własnej studenta związany z przygotowaniem pracy dyplomowej. Za 20 godzin seminarium w 6. semestrze student otrzymuje 10 ECTS.

Kierownicy Zakładów przedstawiają do zatwierdzenia Dziekanowi, w semestrze poprzedzającym

semestr, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe wykaz osób proponowanych na opiekunów (promotorów) prac dyplomowych z zachowaniem zasady, że promotorem może być osoba zatrudniona w Ał posiadająca co najmniej stopień doktora lub (wyłącznie na studiach I stopnia) nauczyciela akademickiego z odpowiednią praktyką zawodową. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 28/2022 ([dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), od 1 kwietnia semestru letniego roku akademickiego 2021/2022, maksymalna liczba prac dyplomowych przydzielanych promotorom na rok akademicki wynosi 8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dziekan może zwiększyć liczbę prac dyplomowych przyznaną poszczególnym promotorom.

W uzasadnionych przypadkach Dziekan może także wyrazić zgodę na wyznaczenie na promotora pracy dyplomowej nauczyciela akademickiego spoza Uczelni ze stopniem co najmniej doktora. Dziekan może, w uzasadnionych przypadkach, wyznaczyć również dodatkową osobę do opieki nad pracą dyplomową, której nazwisko dopisuje się na stronie tytułowej pracy jako konsultanta.

Promotor wspólnie ze studentem ustala temat pracy dyplomowej nie później niż do końca przedostatniego semestru studiów. Temat pracy dyplomowej przygotowywanej przez studenta powinien być zgodny z jego kierunkiem studiów i związany z realizowaną ścieżką rozwoju. Zatwierdzanie tematu pracy dyplomowej przez Kierownika Zakładu oraz przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia następuje zgodnie z Procedurą ustalania tematu pracy dyplomowej na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych ([dostępną na stronie Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych](#)).

Studenci informują na piśmie Dziekana o ewentualnej zmianie tematu pracy dyplomowej. Zmianę musi zaopiniować promotor oraz zatwierdzić Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Wykonaną pracę dyplomową student przedkłada do zaakceptowania promotorowi.

Pracę dyplomową przyjętą przez opiekuna naukowego student składa w systemie APD na 14 dni przed planowaną obroną, ale nie później niż do dnia 20 czerwca na studiach kończących się w semestrze letnim i do dnia 31 stycznia w przypadku zakończenia studiów w semestrze zimowym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Dziekan, na wniosek studenta pozytywnie zaopiniowany przez promotora, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej, jednak nie dłużej niż o 3 miesiące od terminów wskazanych w Regulaminie studiów. Niezłożenie pracy w podanym terminie skutkuje skreśleniem z listy studentów. Osoba skreślona z listy studentów z powodu niezłożenia w określonym terminie pracy dyplomowej może wznowić studia na zasadach określonych przez Dziekana.

Promotor i recenzent przygotowują i wypełniają w systemie Archiwum Prac Dyplomowych (APD) ocenę pracy dyplomowej przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Praca oceniana jest niezależnie przez opiekuna naukowego i przez recenzenta według następującej skali ocen: bardzo dobra (5), dobra plus (4,5), dobra (4), dostateczna plus (3,5), dostateczna (3), niedostateczna (2).

Na uzasadniony wniosek recenzenta praca dyplomowa może być wyróżniona. Komisja egzaminu dyplomowego, po rozpatrzeniu wniosku recenzenta, podejmuje decyzję o wyróżnieniu pracy lub odmawia wyróżnienia pracy. W przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej przez recenzenta, Dziekan zasięga opinii drugiego recenzenta. W przypadku drugiej negatywnej oceny praca nie może zostać dopuszczona do obrony.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest spełnienie łącznie poniższych warunków:

- uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów w tym praktyk zawodowych, złożenie wszystkich egzaminów objętych programem studiów, uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się,
- uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów danego kierunku studiów, w tym co najmniej 180 punktów ECTS – w przypadku studiów pierwszego stopnia,
- uzyskanie pozytywnej oceny z pracy dyplomowej,
- złożenie wszystkich wymaganych dokumentów, w tym elektronicznej karty obiegowej.

Na pisemny wniosek studenta lub kierującego pracą dyplomową egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty. Prawo zadawania pytań oraz wypowiedzania uwag w trakcie takiego egzaminu przysługuje wyłącznie członkom komisji egzaminu dyplomowego.

Zgodnie z §50 Regulaminu studiów egzamin dyplomowy winien odbyć się w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od daty złożenia przez studenta wszystkich dokumentów potwierdzających spełnienie warunków dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, a także złożenia przez studenta pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi: promotor pracy i recenzent. Komisji przewodniczy Dziekan lub upoważniony przez Dziekana nauczyciel akademicki ze stopniem, co najmniej doktora. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może powołać inny skład komisji egzaminacyjnej.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, składającym się z dwóch części:

- w części pierwszej student dokonuje krótkiej prezentacji pracy dyplomowej (przedstawia przedmiot badań, podjęte problemy badawcze, cel pracy, jej zakres i uzyskane wyniki/wnioski) oraz odpowiada na pytania członków komisji egzaminacyjnej dotyczące pracy dyplomowej;
- w drugiej części egzaminu student losuje trzy pytania. Pytania na egzamin dyplomowy są jawne – opublikowane na stronie Wydziału, w zakładce Procedura dyplomowania;
- Komisja w trakcie egzaminu może formułować dodatkowe pytania;
- Komisja wylicza średnią arytmetyczną z egzaminu dyplomowego biorąc pod uwagę ocenę z prezentacji pracy oraz oceny uzyskane przez studenta z odpowiedzi na zadane pytania;
- za ocenę egzaminu dyplomowego, przyjmuje się średnią arytmetyczną ocen (zaokrągloną do dwóch miejsc po przecinku) uzyskanych podczas egzaminu, obliczaną zgodnie z zasadą:

4,51 – 5,0 – bardzo dobry;
 4,11 – 4,50 – dobry plus;
 3,71 – 4,10 – dobry;
 3,31 – 3,70 – dostateczny plus;
 3,0 – 3,30 – dostateczny;
 do 2,99 - niedostateczny.

W przypadku uzyskania przez studenta z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, co jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej, Dziekan wyznacza studentowi drugi termin egzaminu, jako ostateczny, nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca, ale nie później niż trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu dyplomowego.

W przypadku uzyskania przez studenta w drugim terminie z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie, co jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej, Dziekan wydaje decyzję o skreśleniu studenta z listy studentów.

Podstawą obliczania ostatecznego wyniku studiów są następujące średnie arytmetyczne zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku:

- średnia arytmetyczna z ocen końcowych egzaminów i zaliczeń, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych uzyskanych w trakcie studiów;
- średnia arytmetyczna ocen z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta;
- średnia arytmetyczna ocen z egzaminu dyplomowego.

Ostateczny wynik studiów stanowi ocena uwzględniająca następującą wagę ocen cząstkowych:

Średnia arytmetyczna brana pod uwagę przy wyliczaniu ostatecznej oceny, która będzie wpisana na dyplomie studenta	Waga
średnia arytmetyczna ocen z toku studiów	x 0,6
średnia arytmetyczna z egzaminu dyplomowego	x 0,2
średnia arytmetyczna ocen z pracy dyplomowej	x 0,2
RAZEM	Suma wszystkich średnich pomnożonych przez odpowiedni współczynnik wyrażający wagę oceny

Przy wystawianiu oceny na dyplomie ukończenia studiów, należy uwzględnić sumę wszystkich średnich pomnożonych przez odpowiednią wagę oraz następującą zasadą:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry
- 4,21 – 4,59 – dobry plus
- 3,76 – 4,20 – dobry
- 3,26 – 3,75 – dostateczny plus
- 3,0 – 3,25 – dostateczny

Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ostateczny wynik wpisywany na dyplomie o pół stopnia, jeżeli student z pracy dyplomowej oraz z egzaminu dyplomowego otrzymał oceny bardzo dobre oraz w toku studiów uzyskał średnią ocen co najmniej 4,0 i w obowiązującym terminie ukończył studia.

Absolwent może także otrzymać dyplom „z wyróżnieniem” jeżeli spełnił łącznie niżej wymienione warunki:

- ukończył studia w terminie określonym programem studiów;
- uzyskał średnią ocen z toku studiów nie niższą niż 4,75;
- uzyskał z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego oceny „bardzo dobre”;
- w toku studiów postępował zgodnie z treścią ślubowania, w szczególności nie została wobec niego orzeczona kara dyscyplinarna.

O przyznanie dyplomu z wyróżnieniem absolwentowi spełniającemu powyższe kryteria wnioskuje komisja egzaminacyjna.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Podstawowym narzędziem monitorowania i oceny postępów studentów w Akademii Łomżyńskiej jest Uczelniany System Obsługi Studiów (USOS), który umożliwia bieżące śledzenie i analizę przebiegu studiów. System pozwala na wyodrębnianie, sortowanie i analizowanie danych dotyczących studentów w oparciu o zdefiniowane kryteria, takie jak liczba zaliczonych przedmiotów, uzyskane punkty ECTS, średnia ocen, status w toku studiów czy terminowość realizacji programu. Dane pozyskiwane z systemu USOS stanowią podstawę analiz prowadzonych na poziomie zakładów, wydziałów oraz całej Uczelni.

Od roku akademickiego 2019/2020 szczegółowe dane dotyczące liczby kandydatów przyjętych na studia, liczby osób, które nie podjęły kształcenia, wskaźnika odsiewu/drop out'u oraz liczby studentów kończących studia w terminie, są systematycznie ujmowane w Rocznym raporcie samooceny z realizacji systemu jakości kształcenia, opracowywanym przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Informacje te są również uwzględniane w Rocznym sprawozdaniu z działalności Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz z działań projakościowych podejmowanych przez wydziałowe komisje. Oba dokumenty stanowią istotny element uczelnianego systemu monitorowania jakości kształcenia i są przedstawiane Władzom Wydziału, Władzom Uczelni oraz na posiedzeniu Senatu. Dane z raportów są analizowane na posiedzeniach Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowych Komisjach ds. Jakości Kształcenia, a także omawiane podczas zebrań zakładów i spotkań ze studentami.

Wyniki monitorowania stanowią podstawę do podejmowania działań ukierunkowanych na ograniczenie odsiewu studentów/drop out'a oraz zwiększenie liczby osób przystępujących do egzaminu dyplomowego. W tym zakresie wprowadzono szereg rozwiązań, m.in. podniesiono wymagania wobec kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek Filologia angielska. Od roku akademickiego 2012/2013 warunkiem przyjęcia było zdanie pisemnego egzaminu maturalnego z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym lub uzyskanie co najmniej 50% punktów na poziomie podstawowym. Od roku akademickiego 2020/2021 doprecyzowano zapis, zgodnie z którym o przyjęcie mogą ubiegać się kandydaci, którzy uzyskali minimum 30% punktów z egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym lub minimum 60% na poziomie podstawowym. Wprowadzono również zmiany w organizacji zajęć dyplomowych – od roku akademickiego 2018/2019 seminarium dyplomowe realizowane jest od czwartego semestru studiów, a prowadzący wraz ze studentami opracowują harmonogram pisania pracy dyplomowej. W sylabusie przedmiotu uwzględniono obowiązek wprowadzenia karty tematu pracy dyplomowej w piątym semestrze oraz etapowego przygotowywania poszczególnych elementów pracy w semestrach piątym i szóstym.

Analiza wyników nauczania prowadzona jest na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby studentów w poszczególnych okresach sprawozdawczych, liczby osób rezygnujących lub skreślonych z listy studentów oraz liczby absolwentów kończących studia w terminie. Weryfikacja postępów studentów odbywa się również na podstawie danych gromadzonych w systemie USOS, w tym protokołów zaliczeń i indywidualnych kart osiągnięć. Uczelnia prowadzi także cykliczne badania ankietowe dotyczące jakości kształcenia, realizowane w systemie USOS po każdym semestrze, badania losów i opinii absolwentów oraz analizę kart weryfikacji efektów uczenia się wypełnianych przez

koordynatorów przedmiotów. Uzupełnieniem formalnych procedur monitorowania są rozmowy ze studentami i wykładowcami, które umożliwiają bieżące identyfikowanie ewentualnych trudności w procesie dydaktycznym.

Wyniki analiz są wykorzystywane w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów. Na ich podstawie wprowadzane są zmiany w programie studiów, modyfikowane treści i metody dydaktyczne, a także weryfikowane formy sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się. Analiza wyników ankiet studenckich stanowi element oceny nauczyciela akademickiego oraz podstawę działań podejmowanych przez kierowników zakładów i wydziałowe komisje jakości. Regularna analiza ankiet po każdym semestrze pozwala na bieżącą kontrolę jakości procesu dydaktycznego oraz szybkie reagowanie w przypadku zgłaszanych problemów. Wyniki monitorowania wykorzystywane są również przy planowaniu hospitacji zajęć, zakupie materiałów dydaktycznych i rozwoju infrastruktury dydaktycznej. Analiza efektów kształcenia stanowi także podstawę do planowania szkoleń i warsztatów dla nauczycieli akademickich, w tym w ramach projektów krajowych i uczelnianych programów rozwoju, a także do racjonalnego przydzielania zajęć dydaktycznych zgodnie z kompetencjami i doświadczeniem prowadzących.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady zaliczenia roku studiów, semestru, zajęć, a tym samym oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, określa rozdział 5. Regulaminu studiów; natomiast szczegółowe zasady sprawdzania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia w ramach poszczególnych zajęć zawarte są w sylabusie przedmiotu dostępnym w systemie USOS. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się jest określany przy użyciu numerycznej skali ocen (3,0 – 5,0). Ocena 2,0 oznacza brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się odbywa się poprzez zaliczanie wszystkich zajęć określonych programem studiów w terminach ustalonych organizacją roku akademickiego. Cyklem podlegającym zaliczeniu jest semestr, natomiast rejestracja na kolejny rok studiów odbywa się w cyklu rocznym. Wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów dla kierunku Filologia angielska kończą się egzaminem lub zaliczeniem na ocenę, za wyjątkiem wychowania fizycznego, które kończy się zaliczeniem bez oceny. W przypadku przedmiotów kończących się egzaminem, warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia ze wszystkich innych form zajęć z danego przedmiotu. Udział poszczególnych form zajęć w ocenie końcowej z danego przedmiotu określa koordynator i umieszcza taką informację w sylabusie. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie oceny, co najmniej dostatecznej ze wszystkich przedmiotów przewidzianych planem studiów. Zaliczenie zajęć, w tym osiągnięcie efektów uczenia się do nich przypisanych, nauczyciel akademicki odnotowuje w systemie USOS poprzez uzupełnianie protokołu przedmiotowego i złożenie podpisanej wersji papierowej w Dziekanacie. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się po zakończeniu każdego semestru jest także generowany na karcie indywidualnych osiągnięć studenta i przekazywany do zatwierdzenia Władzom Wydziału.

Nauczyciel akademicki jest zobowiązany do przedstawienia studentom szczegółowych sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych w ramach przedmiotu podczas pierwszych zajęć oraz do zamieszczenia tych informacji w sylabusie przedmiotu udostępnionym w systemie USOS. W sylabusie, przy wskazanych sposobach weryfikacji, określa się również, które efekty uczenia się są weryfikowane

daną metodą oraz udział poszczególnych składowych oceny w ocenie końcowej. Do najczęściej stosowanych sposobów weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na poziomie przedmiotu należą:

- 1) W zakresie wiedzy i umiejętności: stosowane są zróżnicowane formy pisemne i ustne, umożliwiające ocenę zarówno poziomu opanowania wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności jej praktycznego zastosowania. Do najczęściej stosowanych należą testy sprawdzające stopień zrozumienia treści merytorycznych, prace pisemne, projekty indywidualne i zespołowe, raporty oraz dzienniki z praktyk zawodowych. Weryfikacja obejmuje także prace dyplomowe, prezentacje multimedialne dokumentujące wyniki samodzielnych lub grupowych zadań, referaty, dyskusje problemowe oraz analizy przypadków. Na zajęciach o charakterze praktycznym stosuje się metody pozwalające na sprawdzenie umiejętności działania w kontekście przyszłego zawodu. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się wówczas poprzez realizację mini zadań zawodowych odzwierciedlających rzeczywiste sytuacje z praktyki nauczycielskiej lub translatorskiej.

W przypadku ścieżki nauczycielskiej mini zadania zawodowe obejmują m.in. opracowywanie scenariuszy i projektów dydaktycznych, przygotowywanie i prowadzenie fragmentów zajęć językowych (microteaching), tworzenie materiałów dydaktycznych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb uczniów, analizę przypadków (case study) z zakresu pracy z klasą oraz rozwiązywanie problemów edukacyjnych i komunikacyjnych. Dodatkowo, ocenie podlega planowanie procesu dydaktycznego, dobór metod nauczania, umiejętność refleksji nad własną praktyką oraz gotowość do stosowania zasad edukacji włączającej i wykorzystania technologii informacyjnych w procesie kształcenia.

Na ścieżce translatorskiej ocenie podlegają praktyczne umiejętności związane z tłumaczeniem tekstów o różnym stopniu specjalizacji, tworzeniem glosariuszy terminologicznych, redakcją i korektą tłumaczeń, a także korzystaniem z narzędzi wspomagających proces translacji (CAT tools). Weryfikacja obejmuje również symulacje pracy tłumacza ustnego (konsekwentnego i symultanicznego), analizę błędów translatorskich oraz realizację zespołowych projektów tłumaczeniowych z elementami zarządzania terminologią i jakością przekładu.

Ocenie podlega nie tylko efekt, ale również proces realizacji zadania – w tym sposób planowania pracy, trafność podejmowanych decyzji, samodzielność, skuteczność rozwiązywania problemów, współpraca w zespole oraz umiejętność krytycznej refleksji nad własnym działaniem.

- 2) W zakresie kompetencji społecznych: stosowane są metody oparte na systematycznej obserwacji postawy studenta, jego aktywności, zaangażowania oraz umiejętności współpracy w środowisku akademickim i zawodowym. Weryfikacja obejmuje ocenę samodzielności w pracy, odpowiedzialności za powierzone zadania, terminowości, zdolności do pracy w grupie, gotowości do podejmowania inicjatywy oraz konstruktywnego udziału w dyskusjach. W przypadku zajęć o charakterze praktycznym, w tym praktyk zawodowych, ocenie podlega także sposób komunikowania się w środowisku pracy, kultura osobista, umiejętność dostosowania się do zasad organizacyjnych i etycznych obowiązujących w instytucjach edukacyjnych lub translacyjnych oraz stopień refleksyjności w odniesieniu do własnych doświadczeń zawodowych.

Dokumentami poświadczającymi osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się są:

Dokumentacja potwierdzająca uzyskanie efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach zajęć:

- prace pisemne;
- karty indywidualnej oceny zaliczenia / egzaminu ustnego;
- projekty, prezentacje;
- dokumentacja potwierdzająca realizację mini zadań zawodowych – obejmująca opisy wykonanych zadań, arkusze oceny lub obserwacji, refleksje studenta oraz notatki z analizy przypadku (case study);
- dzienniki i raporty z praktyk;
- zadania i quizy na uczelnianej platformie e-learning;
- wykaz ocen sumatywnych i formatywnych wystawionych przez nauczyciela akademickiego; w przypadku przedmiotu praktyka zawodowa pod uwagę jest również brana ocena wystawiona przez opiekuna zakładowego;
- samoocena studenta dokonywana po zakończeniu praktyki zawodowej;
- protokoły z przedmiotu;
- karta weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się osiągniętych w ramach przedmiotu.

Dokumentacja potwierdzająca uzyskanie efektów uczenia się przechowywana w Dziekanacie lub archiwizowana w systemie USOS:

- karty indywidualnych osiągnięć studenta;
- protokoły z zajęć;
- protokoły z egzaminu dyplomowego oraz recenzje pracy dyplomowej;
- praca dyplomowa;
- suplement do dyplomu.

Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do gromadzenia i przechowywania prac końcowych oraz etapowych, a także innych dokumentów potwierdzających osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się i przekazanie tzw. teczki z efektami koordynatorowi przedmiotu w terminie do 31 marca (semestr zimowy) oraz do 30 września (semestr letni). Koordynator przedmiotu, z kolei, przekazuje pełną dokumentację właściwemu kierownikowi zakładu, który ma obowiązek zdeponować dokumentację potwierdzającą osiągnięcie efektów uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów w Depozytorium dokumentacji dydaktycznej wytworzonej w procesie kształcenia (ul. Akademicka 1, sala A2.7). Szczegółowe zasady przechowywania dokumentacji dydaktycznej wytworzonej w procesie kształcenia określone zostały w załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora nr 111/20 [dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiąganych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Weryfikacja i ocena stopnia osiągania kierunkowych efektów uczenia się ma charakter ciągły i obejmuje wszystkie etapy kształcenia, od bieżącej pracy studenta podczas zajęć, poprzez zaliczenia i egzaminy, aż po realizację praktyk zawodowych i przygotowanie pracy dyplomowej. Warunkiem ukończenia studiów jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się na poziomie przedmiotowym, co jest równoznaczne z realizacją efektów kierunkowych. Złożenie egzaminu dyplomowego stanowi ostateczne potwierdzenie gotowości absolwenta do podjęcia pracy zawodowej oraz pełnienia roli zawodowej określonej w sylwetce absolwenta.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się określony jest w kartach przedmiotów (sylabusach). Sposób weryfikacji efektów jest ściśle powiązany z formą zajęć dydaktycznych oraz przypisanymi efektami uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W procesie tym stosowane są zróżnicowane metody, zapewniające adekwatność oceny do charakteru zajęć i ich celów dydaktycznych. Weryfikacja efektów uczenia się jest podejściem umożliwiającym bieżące monitorowanie postępów studenta, co wraz z udzielaniem informacji zwrotnej wspierającej proces uczenia się, podsumowuje dany etap kształcenia i stanowi podstawę do zaliczenia tego etapu oraz pozwala nie tylko ocenić stopień osiągnięcia efektów, ale również doskonalić jakość procesu dydaktycznego i wspierać rozwój kompetencji studenta.

W zakresie wiedzy stosowane są pisemne i ustne formy zaliczenia, pozwalające ocenić znajomość oraz rozumienie teorii, pojęć oraz ich klasyfikacji. Weryfikacja odbywa się poprzez testy, quizy, prace pisemne o charakterze opisowym, opracowania terminologiczne, krótkie zadania problemowe oraz wypowiedzi ustne, w tym referaty i prezentacje.

W zakresie umiejętności wykorzystywane są metody oparte na praktycznym zastosowaniu wiedzy. Należą do nich m.in. analiza tekstów, analiza przypadków (case study), opracowanie konspektów i fragmentów lekcji, tłumaczenia tekstów specjalistycznych, symulacje zadań dydaktycznych, prezentacje multimedialne, mini-zadania zawodowe oraz projekty indywidualne i zespołowe. Weryfikacja obejmuje również ocenę umiejętności posługiwania się narzędziami cyfrowymi i oprogramowaniem wspierającym tłumaczenia lub dydaktykę języka obcego, w tym narzędziami TIK.

W zakresie kompetencji społecznych ocenie podlegają postawy studenta obserwowane podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Weryfikacja obejmuje m.in. ocenę zaangażowania, odpowiedzialności, systematyczności, kultury komunikacji, umiejętności współpracy, gotowości do pełnienia roli zawodowej oraz refleksyjności w ocenie własnych działań. Efekty te weryfikowane są zarówno przez nauczycieli prowadzących zajęcia, jak i opiekunów praktyk na podstawie obserwacji, samooceny studenta oraz dokumentacji potwierdzającej przebieg i wyniki praktyk zawodowych.

Uwzględniając podział na formy zajęć, można wyodrębnić następujące metody weryfikacji efektów uczenia się:

- wykłady – testy i odpowiedzi ustne, prace pisemne, prezentacje, aktywność na zajęciach, udział w dyskusjach problemowych;
- ćwiczenia – zadania praktyczne, analiza tekstów, prace pisemne, testy pisemne i ustne, prezentacje, case study, projekty indywidualne i zespołowe;
- zajęcia z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych – ocena umiejętnego stosowania narzędzi cyfrowych w praktyce, np. tworzenie materiałów dydaktycznych, przygotowanie prezentacji, opracowanie zasobów edukacyjnych online lub praca z oprogramowaniem CAT;
- ćwiczenia językowe – testy pisemne i ustne, dialogi, tłumaczenia, prezentacje, praca w parach i grupach, symulacje sytuacji komunikacyjnych;
- konwersatoria – aktywność w dyskusjach, prezentacje tematyczne, odpowiedzi ustne i testy otwarte;
- seminaria dyplomowe – ocena postępów w przygotowaniu pracy dyplomowej, opracowanie planu i fragmentów pracy, bibliografii, prezentacja wyników i umiejętność krytycznej analizy literatury przedmiotu.

Szczególna uwaga poświęcona jest zajęciom o charakterze praktycznym, w tym praktykom zawodowym, które koncentrują się na weryfikacji umiejętności zawodowych. Metody weryfikacji efektów uczenia się w tym zakresie opierają się na realizacji mini zadań zawodowych odzwierciedlających rzeczywiste sytuacje w pracy nauczyciela języka angielskiego lub tłumacza. Zadania te obejmują m.in.: przygotowanie zadań dydaktycznych odpowiednich do celów zajęć i poziomu uczniów, konspektów lekcji, symulacji zajęć, analizę przypadków, rozwiązywanie problemów komunikacyjnych i translatorskich, tłumaczenia tekstów specjalistycznych, tworzenie materiałów dydaktycznych oraz adaptację treści do potrzeb różnych grup odbiorców. Ocenie podlega zarówno efekt, jak i proces realizacji zadania – w tym planowanie, samodzielność, refleksyjność oraz współpraca w zespole.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w ramach praktyk zawodowych zostały szczegółowo określone w programie praktyki zawodowej dla kierunku Filologia angielska (zał. 7). Dla każdej ścieżki kształcenia opracowano odrębne zestawy zadań oraz raporty z praktyk, które stanowią integralną część programu i są powiązane z efektami uczenia się przypisanymi do poszczególnych etapów studiów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na podstawie dokumentacji praktyki przygotowywanej przez studenta. Obejmuje ona dziennik praktyk, zawierający harmonogram realizacji zajęć, opisy wykonywanych zadań, arkusz samooceny oraz kartę oceny praktykanta wypełnianą przez opiekuna zakładowego. Uzupełnieniem dziennika są raporty semestralne z praktyk, w których student przedstawia realizację zadań, w tym mini zadań zawodowych, odzwierciedlających rzeczywiste obowiązki nauczyciela języka angielskiego lub tłumacza. Z uwagi na fakt, że praktyki realizowane są w systemie dzielonym, student zobowiązany jest do przygotowania dziennika praktyk i raportu z praktyki w każdym semestrze studiów, w którym praktyka się odbywa. Zakres zadań przewidzianych w poszczególnych raportach jest zróżnicowany, ponieważ efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji

zaprojektowane są w sposób umożliwiający systematyczną ocenę postępów studenta i stopniowe doskonalenie jego kompetencji zawodowych.

Tabela 13 przedstawia zakres zadań realizowanych przez studenta w ramach praktyki w szkole języków obcych oraz przypisane do nich efekty uczenia się i sposoby weryfikacji osiągnięcia tych efektów. Szczegółowe informacje dotyczące praktyki zawodowej realizowanej w ramach standardu kształcenia nauczycieli przedstawiono w punkcie 3.9 niniejszego raportu:

Tabela 13. Wykaz zadań do realizacji w ramach praktyki w szkole języków obcych

Praktyka dydaktyczna (Miejsce praktyki: szkoła języków obcych)			
Obszar oceny i opis zadań do wykonania		Symbol efektu uczenia się	Rodzaj dokumentu z praktyk
A	Ocena praktykanta przez zakładowego opiekuna praktyk		
1.	Zapoznanie ze specyfiką placówki, w szczególności realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, prowadzonej dokumentacji takiej jak regulamin, wzory umów z kursantami, polityka prywatności/klauzula RODO, umowa powierzenia, itp.	K_W07	Karta zaliczeń w raporcie nr 3
2.	Przedłożenie 3 arkuszy hospitacji zajęć (według wzoru załączonego do raportu) wypełnionych przez nauczyciela sprawującego opiekę nad praktykantem.	K_U02 K_U13 K_U14 K_K04 K_K05	Arkusz hospitacji zajęć w raporcie nr 3
3.	Zaplanowanie i przeprowadzenie co najmniej 2 zajęć kształtujących umiejętności kulturowo-literackie uczniów/słuchaczy. Opracowanie i przedstawienie opiekunowi uczelnianemu konspektów do tych zajęć.	K_U01 K_U02 K_U13 K_K01 K_K03	Konspekt zajęć w raporcie nr 3
4.	Zaplanowanie i przeprowadzenie co najmniej 3 zajęć pokazujących sposoby wykorzystania wiedzy językoznawczej do prowadzenia zajęć z języka angielskiego. Opracowanie i przedstawienie opiekunowi uczelnianemu konspektów do tych zajęć.	K_U01 K_U02 K_U13 K_K01 K_K03	
B	Zadania oceniane przez uczelnianego opiekuna praktyk		
1.	Ogólna charakterystyka placówki – określenie liczby słuchaczy/uczniów, zasady podziału na grupy językowe, opis wyposażenia sal dydaktycznych, informacja o podręcznikach używanych podczas zajęć z języka angielskiego.	K_W07 K_U06	Raport nr 3 z praktyki zawodowej
2.	Opracowanie 10 przykładowych analiz obserwowanych zajęć z języka angielskiego według wzoru załączonego do raportu (Zał. 2).	K_U14	Raport nr 3 z praktyki zawodowej
3.	Opracowanie 3 formularzy autoewaluacji (według wzoru załączonego do raportu).	K_U14 K_K01	Arkusz autoewaluacji w raporcie nr 3

W przypadku ścieżki translatorycznej studenci również realizują określone zadania, których wykonanie potwierdza osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Sposoby weryfikacji tych efektów zostały określone odrębnie dla każdej praktyki, a ich szczegółowy opis – wraz z raportami z praktyk – zawarty jest w programie praktyki zawodowej. Z uwagi na to, że student może realizować praktykę w różnych instytucjach w poszczególnych semestrach studiów, w każdym raporcie wymagana jest ogólna

charakterystyka zakładu pracy, obejmująca jego profil działalności, zakres obowiązków powierzonych studentowi oraz kontekst wykonywanych zadań. Tabela 14 przedstawia zestawienie zadań realizowanych przez studentów w ramach ścieżki translatoryka, wraz z przypisanymi im efektami uczenia się oraz dokumentami potwierdzającymi ich osiągnięcie.

Tabela 14. Wykaz zadań do realizacji w ramach praktyki translatorycznej

Opis zadań do wykonania przez studenta w poszczególnych semestrach studiów		Symbol efektu uczenia się	Rodzaj dokumentu z praktyk
SEMESTR 3			
1.	Ogólna charakterystyka zakładu pracy/instytucji, w której odbywała się praktyka; charakter i zakres działalności zakładu pracy/instytucji.	K_W07	Raport nr 1 z praktyki zawodowej realizowanej w ramach ścieżki rozwoju: translatoryka (Zał. 4) Dziennik praktyk
2.	Sporządzenie sprawozdania zawierającego wykaz i opis wybranych zadań związanych z wykonywaniem tłumaczeń i/lub z innymi obowiązkami pełnionymi przez studenta podczas praktyki zawodowej, z uwzględnieniem czynności wymagających użycia języka angielskiego (formułowanie pism, rozmowy telefoniczne, kontakty z klientami, itp.).	K_U06 K_K03	
3.	Przygotowanie portfolio zawierającego 10 przykładowych dokumentów (niezawierających danych wrażliwych) potwierdzających udział studenta w opisanych w raporcie i Dzienniku praktyk czynnościach tłumaczeniowych (pisma, oferty, zapytania o ofertę, opis rozmów przeprowadzonych w języku angielskim), opatrzonych podpisami osób uprawnionych do reprezentowania zakładu pracy.	K_U01	
SEMESTR 4			
1.	Ogólna charakterystyka zakładu pracy/instytucji, w której odbywała się praktyka; charakter i zakres działalności zakładu pracy/instytucji.	K_W07	Raport nr 2 z praktyki zawodowej realizowanej w ramach ścieżki rozwoju: translatoryka (Zał. 5) Dziennik praktyk
2.	Przygotowanie wykazu dokumentującego wykonanie 10 wybranych zadań powierzonych studentowi podczas praktyki, związanych z wykonywaniem tłumaczeń pisemnych z języka angielskiego na język polski lub z języka polskiego na język angielski; wykaz musi być opatrzony podpisem opiekuna zakładowego praktyki.	K_U06	
3.	Sprawozdanie zawierające opis przynajmniej 2 wybranych zadań powierzonych studentowi przez opiekuna zakładowego praktyki, związanych z wykonywaniem tłumaczeń ustnych (opis postawionych przed studentem zadań, charakterystyka napotkanych problemów językowych/ komunikacyjnych/ kulturowych/ tłumaczeniowych, zastosowane rozwiązania i wykorzystane narzędzia).	K_U02 K_K01	
SEMESTR 5			
1.	Ogólna charakterystyka zakładu pracy/instytucji, w której odbywała się praktyka; charakter i zakres działalności zakładu pracy/instytucji	K_W07	Raport nr 3 z praktyki zawodowej realizowanej w ramach ścieżki rozwoju: translatoryka (Zał. 6) Dziennik praktyk
2.	Przygotowanie pamięci tłumaczeniowej złożonej z zapisów pozyskanych podczas wykonywania tłumaczeń powierzonych przez pracodawcę w czasie odbywanej praktyki.	K_U13	
3.	Przygotowanie portfolio zawierającego 10 przykładowych tłumaczeń pisemnych (np.: umowa handlowa, umowa użyczenia, pismo wychodzące, e-mail do kontrahenta, oferta handlowa itp.) i/lub arkuszy dokumentujących przeprowadzenie tłumaczeń ustnych (z pominięciem danych wrażliwych), przy czym udział tłumaczeń ustnych nie może przekraczać 50% wszystkich dokumentów wymaganych w portfolio. Zarówno tłumaczenia pisemne jak i arkusze przeprowadzonych tłumaczeń ustnych muszą być opatrzone podpisami osób uprawnionych do reprezentowania zakładu pracy, gdzie odbywały się praktyki.	K_U14 K_K04 K_K05	

Proces dyplomowania stanowi etap końcowy weryfikacji osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się na kierunku Filologia angielska. Obejmuje on przygotowanie i obronę pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa ma na celu sprawdzenie umiejętności samodzielnego

zastosowania wiedzy teoretycznej i praktycznej w odniesieniu do wybranego zagadnienia językoznawczego lub literaturoznawczego, w powiązaniu z działalnością dydaktyczną (w przypadku ścieżki nauczanie języka angielskiego) bądź translatorską (w przypadku ścieżki translatorska).

W procesie oceny pracy dyplomowej uwzględnia się:

- zgodność treści pracy z tematem określonym w tytule,
- układ pracy, strukturę podziału treści, kolejność rozdziałów i kompletność tez,
- wartość merytoryczną pracy,
- oryginalność i ewentualne nowe treści wnoszone przez autora,
- dobór, charakterystykę i sposób wykorzystania źródeł,
- formalną stronę pracy (język, styl, redakcję, poprawność zapisu bibliograficznego),
- praktyczny sposób wykorzystania pracy (np. w dydaktyce językowej lub działalności translatorskiej).

Egzamin dyplomowy służy całościowej weryfikacji wiedzy i umiejętności zdobytych w toku studiów. Podczas egzaminu student prezentuje swoją pracę dyplomową, a następnie odpowiada na trzy pytania oceniane w skali od 2,0 do 5,0. Pytania egzaminacyjne odnoszą się do efektów uczenia się z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz ścieżek rozwoju (nauczanie języka angielskiego lub translatorska). Ocenie podlega zarówno poziom wiedzy merytorycznej, jak i umiejętność argumentacji, precyzji wypowiedzi oraz logicznego uzasadnienia stanowiska.

Szczegółowe zasady dotyczące procesu dyplomowania zostały omówione w punkcie 3.4 niniejszego raportu.

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, ze wskazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

3.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się stosowane na kierunku Filologia angielska – ścieżka przygotowująca do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego – zostały określone z uwzględnieniem wymagań Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie MNiSW z dnia 25 lipca 2019r., Dz.U.2024.453.t.j.), w tym zasady stosowania zróżnicowanych form weryfikacji adekwatnych do kategorii efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne).

W zakresie wiedzy stosowane są zarówno formy pisemne, obejmujące zadania zamknięte i otwarte, jak i formy ustne w postaci odpowiedzi indywidualnych oraz dyskusji problemowych. Weryfikacja wiedzy odbywa się ponadto poprzez analizę materiałów dydaktycznych, opracowań studenckich oraz studiów przypadków (case study), które wymagają zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce. Egzaminy pisemne i ustne są nacelowane na sprawdzenie poziomu zrozumienia zagadnień, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz zdolności do rozwiązywania problemów dydaktycznych i metodycznych. Ocena nie ogranicza się wyłącznie do sprawdzenia znajomości faktów, lecz obejmuje również umiejętność interpretacji, argumentacji oraz stosowania wiedzy teoretycznej w praktyce dydaktycznej i wychowawczej.

W zakresie umiejętności weryfikacja efektów uczenia się odbywa się, przede wszystkim, poprzez analizę mini zadań zawodowych wykonywanych przez studenta oraz ocenę jego pracy w ramach zajęć o charakterze praktycznym i symulacyjnym. Ocenie podlega umiejętność planowania, organizowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych, opracowywania konspektów lekcji, doboru metod nauczania, form aktywizujących oraz środków dydaktycznych adekwatnych do wieku i potrzeb uczniów. W trakcie kształcenia studenci wykonują zadania obejmujące projektowanie i prowadzenie fragmentów zajęć, przygotowanie materiałów dydaktycznych, tworzenie zadań językowych, analizę sytuacji wychowawczych oraz rozwiązywanie problemów komunikacyjnych w kontekście pracy nauczyciela języka obcego. Weryfikacja obejmuje również ocenę refleksyjności studenta w zakresie planowania i oceny własnych działań dydaktycznych oraz umiejętność modyfikowania ich w odpowiedzi na potrzeby uczniów. Do oceny wykorzystywane są między innymi arkusze obserwacji zajęć, formularze hospitacji, konspekty i scenariusze lekcji, raporty z praktyk, arkusze autoewaluacji oraz opinie opiekunów praktyk.

W zakresie kompetencji społecznych oceniane są postawy studenta w toku całego procesu kształcenia, zarówno podczas zajęć akademickich, jak i w trakcie praktyk zawodowych. Weryfikacja obejmuje w szczególności ocenę odpowiedzialności za powierzone zadania, zaangażowania w realizację obowiązków, umiejętności współpracy w zespole, kultury komunikacji, empatii, samodzielności oraz refleksyjności w ocenie własnych działań. Ocenie podlega również gotowość do pełnienia roli nauczyciela języka angielskiego i świadomość etyczna związana z wykonywaniem zawodu. W procesie oceniania wykorzystywane są takie narzędzia jak: arkusze samooceny praktykanta, opinia opiekuna praktyk, karty ocen, raporty z praktyk oraz analiza dokumentacji studenta, w tym dzienników praktyk. Ocena kompetencji społecznych ma charakter ciągły i stanowi ważny element oceny ogólnego przygotowania studenta do pełnienia funkcji zawodowych w środowisku edukacyjnym.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach praktyk zawodowych została szczegółowo opisana w programie praktyk dla kierunku Filologia angielska. Student realizuje praktykę psychologiczno-pedagogiczną zarówno w szkole podstawowej (klasy IV–VIII), jak i w szkole ponadpodstawowej. W ramach praktyki zobowiązany jest do wykonania określonych zadań, których realizacja potwierdza osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W ramach praktyk realizowanych w module B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna student wykonuje zadania służące weryfikacji efektów uczenia się w zakresie rozumienia kontekstu wychowawczego, opiekuńczego i społecznego pracy nauczyciela. Zadania te obejmują w szczególności:

- zapoznanie się z dokumentacją i organizacją szkoły, w tym ze statutem, programem wychowawczo-profilaktycznym, planem pracy wychowawczej, zasadami zapewniania bezpieczeństwa uczniom oraz sposobem realizacji doradztwa zawodowego,
- analizę zadań i kompetencji rady pedagogicznej,
- zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyk,
- opracowanie charakterystyki działań wychowawczych, opis obserwowanych sytuacji problemowych oraz sformułowanie wniosków i rekomendacji dotyczących sposobów rozwiązywania problemów wychowawczych.

Dodatkowo student realizuje zadania opisowe, w ramach których:

- przygotowuje charakterystykę wybranego zadania z planu pracy wychowawczej, opisuje sposób jego realizacji przez wychowawcę klasy oraz przedstawia wnioski z przeprowadzonej obserwacji,
- opisuje wybrane działanie opiekuńczo-wychowawcze przeprowadzone przez nauczyciela przedmiotu w ramach zajęć dydaktycznych wraz z analizą i oceną skuteczności interwencji wychowawczej,
- analizuje wybrany problem wychowawczy omawiany podczas posiedzenia rady pedagogicznej lub zespołu nauczycieli, formułując własne rekomendacje jego rozwiązania,
- przygotowuje opis wybranego działania pozalekcyjnego o charakterze wychowawczym, np. zajęć integracyjnych, przerw międzylekcyjnych lub wyjść grupowych,
- przedstawia trzy problemy wychowawcze charakterystyczne dla danego typu szkoły wraz z propozycją sposobów ich rozwiązania.

Realizacja tych zadań dokumentowana jest w dzienniku praktyk, a efekt ich realizacji odnotowywany jest w raporcie nr 1, obejmującym kartę zaliczeń oraz szablon scenariusza zajęć wychowawczych. Tabela 15 przedstawia wykaz zadań do realizacji przez studenta wraz z przyporządkowanymi efektami uczenia się oraz sposobami ich weryfikacji.

Tabela 15. Wykaz zadań do realizacji w ramach praktyki psychologiczno-pedagogicznej

SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna (Miejsce praktyki: szkoła podstawowa (kl. IV-VIII) i szkoła ponadpodstawowa)			
Opis zadania		Symbol efektu uczenia się	Rodzaj dokumentu z praktyk
A	Potwierdzenie zakładowego opiekuna praktyk o zapoznaniu się praktykanta z następującymi dokumentami lub wykonaniu wskazanych zadań		
1.	Zadania szkoły a praca dydaktyczna i wychowawcza nauczyciela.	B.3.W1	Karta zaliczeń w raporcie nr 1 (Załącz. 1) Dziennik praktyk
2.	Organizacja szkoły, statut i plan pracy szkoły	B.3.W2	
3.	Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny	B.3.W2	
4.	Program realizacji doradztwa zawodowego	B.3.W2	
5.	Zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	B.3.W3	
6.	Plan działań wychowawczych dla klasy	B.3.W2	
7.	Zadania i kompetencje Rady Pedagogicznej	B.3.W1	
8.	Zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyk (według wzoru załączonego do raportu).	B3.U5 B3.U6 B.3.K1	Karta zaliczeń w raporcie nr 1 (Załącz. 1) Scenariusz lekcji wychowawczej w raporcie nr 1 (Załącz. 1)
B	Zadania oceniane przez uczelnianego opiekuna praktyk		
1.	Charakterystyka wybranego zadania z planu pracy wychowawczej, opis sposobu jego realizacji przez wychowawcę klasy oraz przedstawienie wniosków z przeprowadzonej obserwacji.	B.3.U1	Zadania opisowe w raporcie nr 1 (Załącz. 1)
2.	Opis wybranego działania opiekuńczo-wychowawczego przeprowadzonego przez nauczyciela przedmiotu w ramach zajęć dydaktycznych wraz z wnioskami, np. opis i prezentacja wniosków zaobserwowanej sytuacji trudnej wychowawczo, sposobów i skutków interwencji nauczyciela.	B.3.U2 B.3.U6	
3.	Opis wybranego problemu wychowawczego poruszanego na posiedzeniu rady lub zespołu oraz własne rekomendacje sposobu jego rozwiązania.	B.3.U3	
4.	Opis wybranego pozalekcyjnego działania opiekuńczo-wychowawczego przeprowadzonego przez nauczyciela np. podczas przerw międzylekcyjnych lub wyjść grupowych wraz z wnioskami.	B.3.U4	
5.	Przedstawienie 3 problemów wychowawczych charakterystycznych dla danego typu szkoły i sposobów ich rozwiązania.	B.3.U6 B.3.K1	

W ramach praktyki dydaktycznej realizowanej na drugim i trzecim etapie edukacyjnym student odbywa łącznie 120 godzin zajęć dydaktycznych, po 60 godzin w każdym typie szkoły – podstawowej (klasy IV–VIII) oraz ponadpodstawowej. Celem praktyki jest rozwijanie kompetencji dydaktycznych, metodycznych i komunikacyjnych, niezbędnych do samodzielnego prowadzenia zajęć z języka angielskiego oraz refleksyjnej analizy własnych działań nauczycielskich.

Potwierdzeniem osiągnięcia efektów uczenia się, oprócz dziennika praktyk, jest raport nr 2, w którym dokumentowana jest realizacja zadań przypisanych do tego etapu kształcenia. Zgodnie z założeniami programu praktyki do podstawowych zadań studenta należy:

- zapoznanie się z organizacją i dokumentacją pracy dydaktycznej szkoły, w tym z planem nauczania, rozkładem materiału, arkuszami obserwacji i procedurami oceniania,
- przeprowadzenie co najmniej 20 godzin zajęć z języka angielskiego pod nadzorem opiekuna praktyk,
- przygotowanie i przedstawienie 10 konspektów lekcji oraz 5 analiz obserwowanych zajęć,
- sporządzenie opisu wybranego zdarzenia pedagogicznego, przeprowadzenie jego analizy i zaproponowanie sposobów rozwiązywania problemu.

Raport nr 2 zawiera szablony wymaganych dokumentów, w tym arkusz obserwacji zajęć oraz konspekt lekcji, a także kartę zaliczeń potwierdzającą realizację praktyki. Dokumentacja ta stanowi podstawę weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w zakresie planowania, prowadzenia i ewaluacji procesu dydaktycznego.

Tabela 16 przedstawia szczegółowy wykaz zadań do realizacji przez studenta w ramach praktyki dydaktycznej wraz z przyporządkowanymi efektami uczenia się oraz sposobami ich weryfikacji.

Tabela 16. Wykaz zadań do realizacji w ramach praktyki dydaktycznej

SKN D.2. Praktyka dydaktyczna (Miejsce praktyki: szkoła podstawowa (kl. IV-VIII) i szkoła ponadpodstawowa)			
Opis zadania		Symbol efektu uczenia się	Rodzaj dokumentu z praktyk
A	Potwierdzenie zakładowego opiekuna praktyk o zapoznaniu się praktykanta z następującymi dokumentami lub wykonaniu wskazanych zadań		
1.	Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę	D.2.W1	Karta zaliczeń w raporcie nr 2 (Zał. 2)
2.	Sposób funkcjonowania oraz organizacja pracy dydaktycznej szkoły	D.2.W2	
3.	Rodzaj dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole	D.2.W3	
4.	Zaplanowanie i przeprowadzenie 20 godz. zajęć z języka angielskiego pod nadzorem opiekuna praktyk.	D.2.U2 D.2.K1	Dziennik praktyk
B	Zadania oceniane przez uczelnianego opiekuna praktyk		
1.	Opracowanie 5 przykładowych analiz obserwowanych zajęć z języka angielskiego według załączonego do raportu wzoru.	D.2.U1	Arkusz obserwacji zajęć w raporcie nr 2 (Zał. 2)
2.	Opracowanie 10 szczegółowych konspektów zajęć z języka angielskiego według załączonego do raportu wzoru.	D.2.U2	Konspekt zajęć w raporcie nr 2 (Zał. 2)
3.	Opis wybranego zdarzenia pedagogicznego zaobserwowanego lub doświadczonego w czasie praktyk, jego analiza i propozycje rozwiązań.	D.2.U3 D.2.K1	Raport nr 2 z praktyki zawodowej (Zał. 2)

3.10. Rodzaj, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Na kierunku Filologia angielska weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w oparciu o prace etapowe i egzaminacyjne, zadania/projekty zaliczeniowe przewidziane w sylabusach (realizowane

indywidualnie lub zespołowo), dokumentację praktyk zawodowych oraz pracę dyplomową i egzamin dyplomowy. Formy weryfikacji dobierane są na poziomie przedmiotów w odniesieniu do efektów uczenia się oraz rodzaju zajęć. Tematyka prac wynika z treści programowych i literatury wskazanej w sylabusie oraz odpowiada zakresowi zagadnień realizowanych w danym semestrze. Zadania zaliczeniowe i tematy egzaminacyjne są konstruowane w sposób umożliwiający weryfikację stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do przedmiotu, w tym wymagających samodzielnej analizy, interpretacji lub zastosowania wiedzy w sytuacjach typowych dla danej ścieżki kształcenia.

Prace etapowe obejmują w szczególności testy i kolokwia (zadania zamknięte i otwarte), eseje problemowe, analizy i interpretacje tekstów, zadania praktyczne oraz zadania aplikacyjne związane ze ścieżką rozwoju. Na ścieżce nauczania języka angielskiego są to m.in. opracowania dydaktyczne (konspekty/scenariusze, materiały dydaktyczne, zadania mikro-dydaktyczne), natomiast na ścieżce translatorycznej – zadania przekładowe, analiza rozwiązań translatorskich, praca terminologiczna (np. glosariusze) oraz autokorekta i post-edycja tłumaczenia. Prace egzaminacyjne mają formę pisemną lub ustną i obejmują zadania sprawdzające zarówno opanowanie treści kształcenia, jak i umiejętność ich zastosowania. Egzaminy w zakresie kompetencji językowych mają na celu ocenę stopnia opanowania sprawności językowych właściwych dla danego poziomu ESOKJ.

Zwieńczeniem kształcenia na studiach I stopnia jest praca dyplomowa licencjacka oraz egzamin dyplomowy. Praca dyplomowa ma charakter aplikacyjny i przygotowywana jest w obszarach odpowiadających kierunkowi i wybranej ścieżce kształcenia, a egzamin dyplomowy obejmuje prezentację założeń i wyników pracy oraz odpowiedzi na pytania komisji.

3.11. Rodzaj, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)

Warunkiem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku Filologia angielska jest złożenie pracy dyplomowej w ostatnim semestrze studiów. Jednym z warunków zaliczenia przedmiotu seminarium dyplomowe jest przedstawianie wykładowcy elementów pracy dyplomowej, zgodnie z przyjętym harmonogramem pisanie pracy ustalonym na początku roku akademickiego.

Ogólne zasady dotyczące prac dyplomowych reguluje rozdział 7. Regulaminu Studiów. Zgodnie z §41 Regulaminu studiów, temat pracy dyplomowej powinien zostać zatwierdzony nie później niż do końca przedostatniego semestru studiów. Na Wydziale obowiązuje Procedura ustalania tematu pracy dyplomowej [dostępna na stronie Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych](#), która określa poszczególne etapy zatwierdzania tematu pracy w systemie wymiany dokumentów (SWD). Po zatwierdzeniu tematu pracy przez promotora, Kierownika Zakładu i Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, student może przystąpić do pisanie pracy dyplomowej. Wykonywana jest ona pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego, co najmniej stopień doktora lub nauczyciela akademickiego z odpowiednią praktyką zawodową. Dziekan może wyznaczyć do kierowania pracą dyplomową nauczyciela akademickiego, a także dodatkową osobę do opieki nad pracą dyplomową jako konsultanta.

Regulamin studiów podkreśla, że praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem wskazanego w temacie praktycznego zagadnienia odpowiedniego dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia. Dyplomant powinien celowo i umiejętnie wykorzystywać efekty uczenia się nabyte podczas studiów oraz wykazać się umiejętnością samodzielnego analizowania i wnioskowania. Zgodnie z Wytycznymi do prac dyplomowych dla kierunku Filologia angielska (załącznik nr 11), praca dyplomowa musi być przygotowana zgodnie z realizowaną ścieżką rozwoju i zakresem praktyki zawodowej. Jednym z celów praktyki zawodowej jest właśnie zdobycie umiejętności, wiedzy oraz materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej.

Zgodnie z wytycznymi opracowanymi dla kierunku Filologia angielska (załącznik nr 11), praca dyplomowa musi mieć charakter aplikacyjny, być ukierunkowana na określonego odbiorcę oraz zawierać propozycję rozwiązania możliwego do zastosowania w środowisku zawodowym właściwym dla wybranej ścieżki rozwoju. Praca musi składać się z części teoretycznej oraz części praktycznej, która prezentuje wykorzystanie treści omówionych w części teoretycznej w kontekście działań zawodowych.

W przypadku ścieżki nauczanie języka angielskiego część praktyczna obejmuje dwa rozdziały (w uzasadnionych przypadkach trzy). W pierwszym rozdziale części praktycznej przedstawia się zastosowanie omówionych metod, środków dydaktycznych, teorii dydaktycznych lub zasad nauczania danego aspektu języka bądź wybranej sprawności językowej w praktyce edukacyjnej. Autor pracy może również uwzględnić analizę i ewaluację wybranych metod lub środków dydaktycznych oraz zaprezentować wyniki własnych działań badawczych. W kolejnym rozdziale (rozdział kończący część praktyczną) przedstawia się propozycję rozwiązań dydaktycznych w jednej z następujących form:

- dwóch scenariuszy zajęć z języka angielskiego, uzupełnionych krótkimi podsumowaniami (autoewaluacją) zawierającymi zwięzłe wnioski dotyczące przebiegu lekcji;
lub
- banku ćwiczeń zawierającego 10 opracowanych przez autora propozycji aktywności uczniów, wraz ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi grupy docelowej, przebiegu ćwiczenia, zastosowanych metod i pomocy dydaktycznych oraz źródła inspiracji.

Zarówno przedstawione scenariusze, jak i bank ćwiczeń powinny w sposób praktyczny odzwierciedlać tematykę pracy oraz argumentację zaprezentowaną w części teoretycznej, a także cechować się poprawnością metodyczną, różnorodnością i elementami nowatorstwa.

W przypadku ścieżki translatoryka część praktyczna przedstawia rozwiązania o wartości użytkowej możliwe do zastosowania w środowisku zawodowym (np. w biurze tłumaczeń, firmie, instytucji). Część ta prowadzi do opracowania produktu lub zestawu produktów translatorskich (np. tłumaczenia, glosariusza, pamięci tłumaczeniowej, wytycznych redakcyjnych), a rezultaty pracy przedstawia się w załącznikach. Zakres części praktycznej może obejmować jeden lub kilka elementów, np.:

- analizę materiałów tłumaczeniowych wraz z identyfikacją typowych problemów i przygotowaniem poprawnych wersji oraz zaleceń jakościowych,
- opracowanie glosariusza specjalistycznego na podstawie materiałów z danej domeny, wraz z komentarzem i zasadami ujednolicania terminologii,

- stworzenie pamięci tłumaczeniowej (TM) lub bazy terminologicznej w narzędziu CAT wraz z opisem sposobu jej przygotowania i wykorzystania,
- przygotowanie zestawu wzorcowych tłumaczeń dokumentów powtarzalnych wraz z propozycją systemowego rozwiązania problemów terminologicznych i stylistycznych,
- opracowanie tłumaczeń materiałów użytkowych (np. strony internetowej, broszur, korespondencji) wraz z omówieniem zastosowanych strategii,
- adaptację lub lokalizację tekstu (także multimodalnego) do określonego rynku lub grupy odbiorców wraz z uzasadnieniem zastosowanych rozwiązań.

Dopuszcza się również inne formy opracowania części praktycznej pracy dyplomowej. Wszelkie odstępstwa od przedstawionych wytycznych wymagają wcześniejszej zgody promotora.

Wszystkie elementy pracy (rozdziały, podrozdziały) muszą być związane z tematem pracy określonym w tytule. Wykaz tematów prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2023/2024 oraz 2024/2025 zawarty został w części pierwszej w sekcji **Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających**.

3.12. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Dokumentowanie efektów uczenia się osiągniętych przez studentów realizowane jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 111/20 w sprawie: wprowadzenia zasad przechowywania dokumentacji dydaktycznej wytworzonej w procesie kształcenia [dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#); Zarządzeniem Nr 44/2022 w sprawie: zasad składania, archiwizowania i kontroli antyplagiatowej prac dyplomowych w Akademii Nauk Stosowanych w Łomży [dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

Dokumentowanie efektów uczenia się przeprowadzane jest w sposób następujący:

- Efekty uczenia się osiągane przez studentów w ramach zajęć dydaktycznych, w tym prace etapowe, prace egzaminacyjne, zadania, projekty, dzienniki praktyk, itp. są przechowywane przez prowadzącego zajęcia do czasu zakończenia bieżącego semestru, a następnie przekazywane Koordynatorowi przedmiotu w terminie do 31 marca (semestr zimowy) oraz do 30 września (semestr letni). Koordynator przedmiotu przekazuje pełną dokumentację właściwemu Kierownikowi Zakładu. Po zakończeniu roku akademickiego Kierownik Zakładu przekazuje zgromadzoną dokumentację do „Depozytorium dokumentacji dydaktycznej wytworzonej w procesie kształcenia” mieszczącego się w budynku Uczelni przy ul. Akademickiej 1.
- Prace dyplomowe archiwizowane są w systemie informatycznym Archiwum Prac Dyplomowych (APD).
- Protokoły z zajęć, protokoły z egzaminów dyplomowych, karty okresowych osiągnięć studenta są przechowywane w Dziekanacie Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych oraz w bazie danych USOS.

3.13. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Do badania losów absolwentów uczelnia wykorzystuje m.in. dane z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA). Wygenerowane z bazy ELA raporty dla poszczególnych kierunków studiów są analizowane przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, a wnioski z analizy są uwzględniane w Rocznym raporcie samooceny z realizacji systemu zapewniania jakości kształcenia. Dane zawarte w raporcie ELA umożliwiają m.in. pozyskanie danych odnośnie liczby osób kontynuujących kształcenie po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku Filologia angielska. W chwili obecnej system ELA umożliwia pozyskanie informacji o absolwentach, którzy uzyskali dyplom w 2023 r. Zgodnie z danymi zawartymi w raporcie w roku 2023 dyplom licencjata uzyskało 19 osób, z czego 52,6% miało doświadczenie studiowania po uzyskaniu dyplomu, a 36,8% absolwentów podjęło studia II stopnia. Na chwilę obecną brak danych odnośnie liczby absolwentów, którzy podjęli i ukończyli studia II stopnia.

Na poziomie Uczelni, badaniem losów absolwentów AŁ zajmuje się Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego (BKIKU). BKIKU jest komórką odpowiedzialną za przeprowadzanie badań w zakresie:

- oceny Uczelni przez absolwentów;
- badania losów zawodowych absolwentów;
- badania opinii pracodawców.

Zarządzenie Nr 18/22 określa zasady przeprowadzania badań wśród studentów kończących Uczelnię, absolwentów oraz pracodawców; [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). Zgodnie z zarządzeniem, studenci ostatniego roku studiów, po wyrażeniu zgody na udział w badaniu dot. oceny Uczelni, wypełniają kwestionariusz ankiety stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 18/22. Ostatnie badanie dot. oceny Uczelni zostało przeprowadzone w grudniu 2024 r. wśród studentów ostatniego semestru kierunku Filologia angielska. Wyniki badania zostały poddane analizie przez Biuro Karier oraz Kierownika Zakładu Filologii Angielskiej i przekazane Władzom Wydziału.

Dodatkowo, po pierwszym roku od obrony pracy dyplomowej, absolwenci otrzymują drogą elektroniczną kwestionariusz ankiety dot. badania losów zawodowych absolwentów. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 18/22. Badanie absolwentów, którzy ukończyli studia I stopnia na kierunku Filologia angielska w 2020 r., zostało przeprowadzone w terminie kwiecień – sierpień 2022 r. W badaniu wzięło udział 19 absolwentów na 25 uprawnionych do głosowania – zwrotność ankiet wyniosła 76%.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewnienie aplikacyjności prac dyplomowych w dyscyplinie wiodącej lub w	W odpowiedzi na zalecenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej Uczelnia podjęła szereg działań systemowych mających na celu zapewnienie, aby wszystkie prace dyplomowe realizowane na kierunku Filologia angielska posiadały

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
	dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.	charakter aplikacyjny, były powiązane z realnymi zadaniami zawodowymi oraz były osadzone w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Po wizytacji w 2023 roku wprowadzono obowiązek oceny aplikacyjności oraz zgodności tematu z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, już na etapie przyjmowania karty tematu pracy dyplomowej. Uzasadnienie tematu musi wskazywać jego związek z praktyką zawodową i określać planowane działania o charakterze praktycznym. Dodatkowo wszystkie tematy są konsultowane w zespołach odpowiedzialnych za poszczególne ścieżki rozwoju, co zapewnia ich spójność, realność i zgodność z założeniami profilu praktycznego. W związku ze zmianami w programie studiów, likwidacją ścieżki język angielski w biznesie oraz dostosowaniem kierunku do dwóch dyscyplin naukowych zaktualizowano i uszczegółowiono wytyczne dotyczące części praktycznej pracy dyplomowej. Nowy zestaw wytycznych, obowiązujący od roku akademickiego 2025/2026, określa, że praca dyplomowa musi dotyczyć realnego problemu zawodowego zidentyfikowanego na podstawie doświadczeń zdobytych podczas praktyk w szkole lub w biurze tłumaczeń. Część teoretyczna pracy musi być osadzona w językoznawstwie lub literaturoznawstwie. Każda praca zawiera obowiązkową część praktyczną o charakterze aplikacyjnym, a studenci muszą wykazać, że materiały wykorzystane w tej części (np. konspekty lekcji, tłumaczenia, projekty, autorskie materiały dydaktyczne) powstały w toku lub w ścisłym związku z realizacją praktyki zawodowej. Na ścieżce nauczycielskiej doprecyzowano obowiązek przygotowania elementów o wyraźnym charakterze aplikacyjnym, takich jak banki ćwiczeń, projekty dydaktyczne, autorskie materiały oraz co najmniej dwa scenariusze lekcji powiązane z tematem pracy. Na ścieżce tłumaczeniowej określono, że część praktyczna musi wynikać z potrzeb miejsca praktyk i może obejmować m.in. analizę materiałów tłumaczeniowych, opracowanie glosariuszy terminologicznych, tworzenie pamięci tłumaczeniowych, opracowanie tłumaczeń materiałów użytkowych, adaptację lub lokalizację tekstu do określonego rynku lub grupy odbiorców oraz przygotowanie zestawów tłumaczeń powtarzalnych dokumentów wykorzystywanych w instytucjach. Szczegółowe wytyczne do prac obowiązujące od roku

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
		akademickiego 2025/2026 stanowią załącznik nr 11 do niniejszego raportu.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Kadrę prowadzącą zajęcia na kierunku Filologia angielska stanowią nauczyciele akademicy posiadający kwalifikacje i dorobek naukowy w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, a także rodzimi użytkownicy języka angielskiego (native speakers).

W Zakładzie Filologii Angielskiej (ZFA) zatrudnionych jest łącznie 11 nauczycieli akademickich, w tym:

- 1 pracownik badawczo-dydaktyczny ze stopniem doktora habilitowanego reprezentujący dyscyplinę literaturoznawstwo,
- 10 pracowników dydaktycznych, w tym: 4 ze stopniem doktora reprezentujących językoznawstwo, 1 ze stopniem doktora w dyscyplinie literaturoznawstwo, 2 native speakerów, 3 magistrów.

Zajęcia z języków obcych prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie praktyczne w nauczaniu języków obcych. W roku akademickim 2025/2026 studenci kierunku Filologia angielska realizują lektoraty z języka hiszpańskiego oraz języka niemieckiego.

Oprócz zajęć kierunkowych studenci ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego uczestniczą również w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych w Zakładzie Pedagogiki. Szczegółowe informacje dotyczące tej części kadry przedstawione są w punkcie 4.6 niniejszego raportu.

Wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni odbyli w roku 2020 szkolenie z zakresu obsługi platformy e-learningowej Moodle, wykorzystywanej do realizacji zajęć prowadzonych w trybie zdalnym. Nowo zatrudniani pracownicy są szkoleni w tym zakresie przez pracowników Działu Systemów Komputerowych. Dzięki temu zarówno nauczyciele akademicy, jak i nowoprzyjęci studenci są odpowiednio przygotowani do uczestniczenia w zajęciach realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Filologia angielska posiadają wysokie kompetencje językowe, potwierdzone wykształceniem filologicznym oraz bogatym doświadczeniem praktycznym. Kadra stale dąży do pogłębiania swoich kompetencji, o czym świadczy jej aktywne zaangażowanie w różne formy doskonalenia zawodowego. Nauczyciele regularnie uczestniczą w szkoleniach, webinarach, kursach specjalistycznych oraz studiach podyplomowych, które pozwalają im rozwijać warsztat dydaktyczny i metodyczny oraz aktualizować wiedzę w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby edukacyjne.

Stałe doskonalenie zawodowe nauczycieli akademickich ma kluczowe znaczenie dla utrzymania wysokiego poziomu kształcenia oraz zapewnienia studentom dostępu do nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych. Dynamiczny rozwój technologii, w tym narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, a także zmiany w obszarze edukacji językowej i potrzeb uczniów wymagają od nauczycieli ciągłego podnoszenia kwalifikacji i dostosowywania metod nauczania do współczesnych realiów.

Uczelnia uzyskała dofinansowanie w ramach naboru nr FERS.01.05-IP.08-001/25 „Doskonałość dydaktyczna”, co umożliwia dalszy rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Filologia angielska. W ramach projektu zaplanowano specjalistyczne szkolenia obejmujące m.in. tematykę wykorzystania sztucznej inteligencji w dydaktyce, tłumaczeń specjalistycznych oraz pracy z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami lękowymi i depresją. Dzięki temu nauczyciele będą mogli jeszcze skuteczniej dostosowywać metody kształcenia do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych studentów i realiów współczesnej edukacji.

Dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku zostały przedstawione w charakterystyce kadry dydaktycznej (załącznik nr 2_4 do niniejszego raportu).

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)

Zasady planowania zajęć dydaktycznych w AŁ reguluje Zarządzenie Nr 113/18 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#), zgodnie z którym za obsadę zajęć dydaktycznych odpowiadają Kierownicy Katedr lub Zakładów oraz Kierownik Akademickiego Centrum Języków Obcych. Kierownicy zobowiązani są do wprowadzenia w systemie elektronicznym „zdalne obciążenia” w terminach: do 10 sierpnia w semestrze zimowym oraz do 10 grudnia w semestrze letnim, obciążeń dydaktycznych oraz koordynatorów przedmiotów. Wymiar godzin do wypracowania dla wykładowcy w danym semestrze określony jest w serwisie internetowym „Obciążenia dydaktyczne”, do którego wszyscy pracownicy posiadający konto w systemie USOS mają dostęp.

W przypadku kierunku Filologia angielska za obciążenia dydaktyczne odpowiada Kierownik Zakładu Filologii Angielskiej. W stosunku do zajęć, które wchodzi w zakres przedmiotowy dydaktyki innych katedr lub zakładów – Kierownik ZFA zgłasza kierownikom tych jednostek „zapotrzebowanie” na wprowadzenie obciążeń w tym zakresie. Kierownicy innych jednostek organizacyjnych zajmują się obciążeniem takich przedmiotów jak wychowanie fizyczne, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz niektóre przedmioty realizowane w ramach nauczycielskiej ścieżki rozwoju.

Przy planowaniu obsady zajęć przez Kierownika ZFA brane są pod uwagę przede wszystkim:

- zakres tematyczny zajęć oraz ich forma, wymiar oraz rodzaj niezbędnych do nabycia przez studentów w ramach tych zajęć kompetencji, w tym umiejętności praktycznych,
- kwalifikacje, wykształcenie, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe i/lub praktyczne kadry dydaktycznej,
- pensum dydaktyczne niezbędne do wypracowania przez nauczyciela akademickiego,
- wyniki hospitacji zajęć,
- opinie studentów wyrażane podczas wypełniania kwestionariuszy ankiet dot. oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej po zakończeniu każdego semestru, a także opinie studentów przekazywane w formie ustnej lub pisemnej Kierownikowi ZFA.

Szczególne znaczenie przywiązuje się do właściwego doboru kadry prowadzącej zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne studentów. Do prowadzenia tych zajęć wyznaczani są nauczyciele posiadający odpowiednie przygotowanie zawodowe oraz doświadczenie praktyczne zdobyte w pracy dydaktycznej lub tłumaczeniowej. Obecność praktyków w procesie kształcenia ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia wysokiej jakości nauczania, umożliwiające studentom zapoznanie się z rzeczywistymi uwarunkowaniami pracy zawodowej i skonfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką. Nauczyciele z doświadczeniem zawodowym potrafią nie tylko przekazać wiedzę wynikającą z literatury przedmiotu, lecz także zilustrować ją przykładami z codziennej pracy nauczyciela języka obcego czy tłumacza, wskazać dobre praktyki oraz skuteczne strategie działania w sytuacjach zawodowych. Dzięki temu zajęcia mają charakter aplikacyjny i lepiej przygotowują studentów do wykonywania przyszłych obowiązków zawodowych.

Należy zaznaczyć, że na koniec każdego roku akademickiego Kierownik Zakładu zobowiązany jest do sporządzenia sprawozdania z działalności Zakładu, dzięki któremu uzyskuje niezbędne informacje od pracowników dotyczące ich rozwoju naukowego, osiągnięć w zakresie działalności dydaktycznej i naukowej, a także form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyli, lub awansu uzyskanego w danym roku akademickim. Dane te stanowią ważne źródło informacji przy planowaniu obciążeń dydaktycznych na kolejny rok akademicki, ponieważ pozwalają na optymalne dopasowanie zajęć do kompetencji, doświadczenia i aktualnych obszarów rozwoju nauczycieli akademickich. Dzięki temu możliwe jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz właściwego doboru kadry do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym i specjalistycznym.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Większość osób realizujących zajęcia na kierunku Filologia angielska to doświadczeni praktycy, którzy łączą działalność dydaktyczną z praktyką zawodową i rozwojem naukowym. Takie połączenie pozwala na systematyczne aktualizowanie treści kształcenia oraz wprowadzanie do zajęć elementów wynikających zarówno z najnowszych badań, jak i z doświadczeń zdobytych poza uczelnią. Część nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Filologia angielska posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i szkołach językowych, co umożliwia im bieżące odniesienie do realiów współczesnej edukacji i wzbogacanie zajęć o przykłady z praktyki szkolnej. Wśród kadry znajdują się również egzaminatorzy egzaminu maturalnego z języka angielskiego, a także egzaminatorzy TELC na poziomach A1–B2.

Kadrę kierunku tworzą także czynni tłumacze ustni i pisemni współpracujący z biurami tłumaczeń, instytucjami publicznymi oraz przedsiębiorstwami. Niektórzy z nich realizują tłumaczenia specjalistyczne i biznesowe, prowadzą korekty tekstów w języku angielskim lub pełnią funkcje biegłych – m.in. w policji, prokuraturze i sądzie. Do grona nauczycieli należą również psycholodzy pracujący w szkołach średnich, w charakterze biegłych sądowych bądź prowadzący własną praktykę psychologiczną.

Działalność naukowa, choć ma charakter uzupełniający, stanowi ważne wsparcie dla dydaktyki i przyczynia się do aktualizacji treści kształcenia. Pozwala nauczycielom akademickim utrzymywać kontakt z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie językoznawstwa, literaturoznawstwa, dydaktyki języków obcych lub translatoryki, a także włączać do zajęć aktualne wyniki badań, nowe koncepcje i rozwiązania metodyczne. Udział w konferencjach, publikowanie artykułów naukowych oraz współpraca z innymi ośrodkami akademickimi umożliwiają wymianę doświadczeń i dobrych praktyk dydaktycznych, co bezpośrednio przekłada się na doskonalenie programów studiów i podnoszenie jakości nauczania.

Ponadto nauczyciele akademicy aktywnie uczestniczą w szkoleniach, kursach i webinarach, stale podnosząc swoje kwalifikacje i kompetencje, aby lepiej odpowiadać na potrzeby studentów oraz wyzwania współczesnej edukacji językowej. Uczelnia wspiera te działania poprzez udział w projektach rozwojowych, takich jak „Doskonałość dydaktyczna,” w ramach których kadra kierunku Filologia angielska będzie uczestniczyć w szkoleniach m.in. z zakresu innowacyjnych metod nauczania, wykorzystania sztucznej inteligencji w dydaktyce, tłumaczeń specjalistycznych czy pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Szczegółowa charakterystyka dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego kadry znajduje się w załączniku nr 2_4 do niniejszego raportu.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

AŁ prowadzi transparentną, opartą na przepisach wewnętrznych politykę kadrową, a rozwój własnej kadry dydaktycznej złożonej z naukowców o doświadczeniu praktycznym i praktyków o aspiracjach naukowych stanowi kluczowy cel strategiczny Uczelni. Główne założenia polityki kadrowej AŁ w kontekście zapewniania jakości kształcenia w Uczelni obejmują:

- stałe zwiększanie w strukturze zatrudnienia udziału pracowników etatowych,
- wspieranie awansu naukowego pracowników,
- udoskonalenie istniejącego w Uczelni systemu ocen okresowych nauczycieli akademickich oraz powiązanie go z systemem zatrudnienia w Uczelni,
- premiowanie pracowników o wyróżniającym dorobku naukowym i dydaktycznym,
- wprowadzenie narzędzi motywujących pracowników do zwiększonej mobilności,
- uwzględnienie zasad zawartych w Europejskiej Karcie Naukowca i Kodeksie Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.

Dobór oraz rekrutacja odpowiedniej kadry dydaktycznej stanowi jeden z kluczowych procesów w obszarze kształcenia w Uczelni, mający zasadniczy wpływ na właściwą realizację założeń programu studiów, w szczególności realizacji i weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. Polityką kadrową kieruje Rektor, we współpracy z Senatem Uczelni oraz kierownikami odpowiednich jednostek organizacyjnych, którzy zgłaszają zapotrzebowanie na zatrudnienie nauczycieli akademickich w danej dyscyplinie oraz składają do Rektora wnioski o wyrażenie zgody na ogłoszenie konkursu i zatrudnienie osób, które spełniły wymagania określone w treści ogłoszenia konkursowego i są rekomendowane do zatrudnienia przez komisję konkursową.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz dydaktyczni zatrudniani są na podstawie ogłaszanych konkursów, które odbywają się wedle obowiązujących regulacji prawnych. W ramach stosowanych w konkursach kryteriów uwzględniane są wymagania określone w §64 – §67 Statutu Uczelni. W procesie zatrudniania pracowników na stanowisku nauczyciela akademickiego Uczelnia zwraca szczególną uwagę na następujące kryteria: kwalifikacje, uzyskane stopnie i tytuły zawodowe/naukowe, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki, stopień zgodności doświadczenia i posiadanych kompetencji oraz kwalifikacji związanych z działalnością zawodową z zakresem kształcenia praktycznego realizowanego w ramach danego kierunku studiów.

Rekrutacja współpracowników odbywa się w mniej sformalizowany sposób, m.in. poprzez:

- wybór kandydatów na podstawie złożonych przez nich aplikacji oraz rozmowy kwalifikacyjnej z Kierownikiem Zakładu i/lub Władzami Dziekańskimi,
- przeprowadzenia lokalnego rozpoznania, polecenia przez innych pracowników oraz rozmowy kwalifikacyjnej,
- wyszukiwanie osób (m.in. w placówkach oświatowych, biurach tłumaczeń) z konkretnie wymaganymi kompetencjami praktycznymi.

Zgodnie ze Statutem Uczelni (§73 i §74) nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej, która dokonywana jest nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Rektora. Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup nauczycieli akademickich zatwierdzone zostały Uchwałą Senatu Nr 53/2022 ([dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). W przypadku oceny negatywnej, kolejna ocena okresowa jest dokonywana nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. Ocenie poddawani są również nauczyciele akademicy zatrudnieni na czas określony i ubiegający się o przedłużenie umowy o pracę. Na każdym Wydziale funkcjonuje Komisja ds. oceny okresowej nauczycieli akademickich, która przeprowadza analizę arkuszy oceny nauczycieli oraz przedstawia propozycję oceny Dziekanowi Wydziału. Skład Komisji ds. oceny okresowej nauczycieli akademickich WNSiH został zatwierdzony Zarządzeniem Nr 51/25 ([dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)).

Ponadto, Uczelnia umożliwia studentom dokonanie oceny nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Po zakończeniu każdego semestru studiów, studenci mają możliwość oceny zajęć dydaktycznych poprzez system USOS prowadzonych przez danego wykładowcę. Ankieta jest w pełni anonimowa, a wyniki analizy ankiet wypełnianych przez studentów są brane pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli oraz mają istotny wpływ na wyniki rozpatrywania wniosku o przedłużeniu umowy o zatrudnienie. Nauczyciel akademicki podlega również ocenie podczas hospitacji zajęć, która przeprowadzana jest przez Kierownika Zakładu, bądź też osobę wskazaną przez Kierownika.

Polityka kadrowa Uczelni obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Wewnętrzne akty prawne w tym zakresie obejmują:

- Regulamin pracy (Zarządzenie Nr 71/2024 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Politykę antymobbingową (Zarządzenie Nr 14/15 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#), Zarządzenie Nr 5/19 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#), Zarządzenie Nr 63/2020 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Zarządzenie Nr 88/2022 w sprawie: powołania rzecznika dyscyplinarnego m.in. nauczycieli akademickich [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#);
- Zarządzenie Nr 36/22 w sprawie: powołania zespołów do oceny ryzyka zawodowego nauczycieli akademickich [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#);
- Zarządzenie Nr 89/20 w sprawie: powołania Zespołu Reagowania Kryzysowego, rozwijanego doraźnie w sytuacjach kryzysowych i w okresie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

Warto podkreślić, że w Uczelni funkcjonuje Akademicki Ośrodek Rozwoju Osobistego i Społecznego FOCUS, który świadczy pomoc psychologiczną studentom, absolwentom i pracownikom AŁ [strona główna FOCUS-a](#). Celem działania jednostki jest m.in. wsparcie psychologiczne w sytuacji doświadczenia kryzysu/przemocy lub bycia świadkiem przemocy, mediacja w sytuacji konfliktu interpersonalnego w Uczelni, czy też wskazanie sposobów radzenia sobie z problemami osobistymi, rodzinnymi, społecznymi. W Uczelni działa również Centrum Mediacji [strona główna Centrum Mediacji](#) utworzone na mocy Zarządzenia Nr 26/2019 [dostępnego na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Uczelnia stwarza swoim pracownikom perspektywę rozwoju, wspiera i motywuje kadrę w rozwoju zawodowym, naukowym, a także zachęca do podnoszenia kompetencji dydaktycznych poprzez następujące działania:

- przekazywanie informacji o odpowiednio sprofilowanych szkoleniach zewnętrznych lub/i wewnętrznych, ogłoszeniach o konkursach na projekty badawcze;
- zapewnianie dofinansowania dla osób biorących udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, seminariach;
- organizowanie wewnętrznych szkoleń/warsztatów, m.in. w ramach projektów realizowanych przez Uczelnię;
- przyznawanie dofinansowania na pokrycie kosztów studiów magisterskich, studiów podyplomowych, studiów doktoranckich;
- przyznawanie dofinansowania na pokrycie kosztów publikacji, przewodu doktorskiego / postępowania habilitacyjnego/postępowania o nadanie tytułu profesora;

- wdrażanie zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (dnia 7.09.2022 r. Ał przyznano Logo HRS4R);
- udzielanie urlopów naukowych, zezwoleń na uczestnictwo w stażach naukowych;
- obniżenie pensum dydaktycznego.

Szczegółowe zasady dofinansowania podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników zostały określone w Procedurze określającej zasady dofinansowania kwalifikacji zawodowych pracowników ANSŁ wprowadzonej Zarządzeniem Nr 96/2022 [dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

Elementem polityki kadrowej Uczelni jest system motywowania pracowników do rozwoju naukowego. Szczegółowe informacje na temat wsparcia udzielanego przez Uczelnię pracownikom prowadzącym działalność badawczą dostępne są na stronie [Akademii Łomżyńskiej](#). Wykaz dokumentów/procedur regulujących wsparcie działalności badawczej obejmuje:

- Regulamin działalności badawczej (Zarządzenie Nr 2/2025 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Procedura składania wniosków o dofinansowanie projektów dotyczących prowadzenia prac badawczych (Zarządzenie Nr 10/2024 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej (Zarządzenie Nr 78/2019 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#));
- Regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych Zarządzenie Nr 79/2019 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)).

W Uczelni obowiązuje wewnętrzna procedura awansowania nauczycieli akademickich (Zarządzenie Nr 61/2022 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), która określa wymagania i opisuje ścieżki awansowania nauczycieli akademickich zatrudnionych w Ał w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Zarządzeniem Nr 13/2020 ([dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)) została także powołana Komisja m.in. oceny dorobku naukowego i dydaktycznego w przypadku zatrudniania nauczycieli akademickich na stanowisku profesora uczelni.

W Uczelni stosowany jest przejrzysty system przyznawania nagród. Zgodnie z §82 i §83 Statutu Uczelni, Rektor może występować z wnioskami o nadanie orderów, odznaczeń oraz nagród państwowych i medali resortowych wyróżniającym się pracownikom i osobom zasłużonym dla Uczelni. Dodatkowo, Rektor może przyznać nagrody nauczycielom akademickim za osiągnięcia dydaktyczne, naukowe lub organizacyjne uzyskane w roku poprzedzającym ich przyznanie albo za całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego lub organizacyjnego. Zasady przyznawania nagród i wyróżnień dla pracowników Uczelni określa Regulamin przyznawania nagród wprowadzony Zarządzeniem Nr 105/2021 [dostępnym na stronie Akademii Łomżyńskiej](#).

Nagrody przyznawane są przez Rektora corocznie zarówno za osiągnięcia naukowe jak i dydaktyczno-organizacyjne. Wnioski o nagrody za osiągnięcia naukowe składane są przez pracowników do właściwych Dziekanów do dnia 30 kwietnia, a następnie weryfikowane przez Bibliotekę i opiniowane przez Komisję ds. nagród Rektora Ał dla nauczycieli akademickich (Zarządzenie Nr 29/2025 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). Wnioski o nagrody dydaktyczno-organizacyjne składane są przez

Dziekanów do Działu Spraw Osobowych w terminie do 30 listopada. Regulamin przyznawania nagród Rektora określa szczegółowe zasady przyznawania nagród za osiągnięcia naukowe i dydaktyczno-organizacyjne.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie m.in. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w m.in. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia w ramach ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego posiadają niezbędne kwalifikacje do nauczania prowadzonych przez nich przedmiotów, a także bogate doświadczenie zawodowe w zakresie nauczania tych przedmiotów. Są to osoby legitymujące się odpowiednim wykształceniem kierunkowym, doświadczeniem dydaktycznym oraz praktyką zawodową zdobywaną zarówno w szkolnictwie wyższym, jak i poza nim. Dzięki temu proces kształcenia łączy solidne podstawy teoretyczne z praktycznym przygotowaniem do zawodu nauczyciela języka angielskiego.

Zajęcia z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego realizowane są przez osoby prowadzące działalność naukową i specjalizujące się w dyscyplinach psychologia i pedagogika. Prawidłowa obsada zajęć jest możliwa m.in. dzięki współpracy z Zakładem Pedagogiki, który zapewnia wysoko wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną niezbędną do realizacji przedmiotów z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, podstaw dydaktyki, emisji głosu oraz wybranych treści z zakresu edukacji włączającej. Współpraca ta gwarantuje zgodność obsady zajęć z wymogami określonymi w Standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453) oraz umożliwia studentom uzyskanie kompetencji psychologiczno-pedagogicznych i dydaktycznych wymaganych w pracy nauczyciela języka obcego.

Przygotowanie dydaktyczne do nauczania języka angielskiego studenci uzyskują dzięki wiedzy i umiejętnościom przekazywanym przez nauczycieli-dydaktyków posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza systemem szkolnictwa wyższego. Wśród osób prowadzących zajęcia znajdują się czynni zawodowo nauczyciele języka angielskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, lektorzy w szkołach językowych oraz egzaminatorzy egzaminów maturalnych. Do prowadzenia zajęć z zakresu dydaktyki nauczania języka angielskiego wskazywani są nauczyciele, którzy prowadzą działalność naukową w dyscyplinie językoznawstwo, a także rozwijają swoje kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach, kursach i projektach doskonalących. Osoby te aktywnie interesują się nowymi trendami w nauczaniu języka obcego, w tym wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych jako narzędzia wspierającego proces dydaktyczny, co znajduje odzwierciedlenie w ich praktyce akademickiej.

Nadzór nad właściwą realizacją przedmiotu praktyka zawodowa sprawuje zarówno Koordynator praktyk zawodowych, jak i Opiekun zakładowy praktyk zawodowych. Koordynatorem praktyk jest nauczyciel akademicki posiadający doświadczenie w organizacji i prowadzeniu tego przedmiotu. Jest on odpowiedzialny za nadzór merytoryczny, współpracę z placówkami oraz weryfikację dokumentacji praktyk. Opiekunem zakładowym praktyk jest natomiast nauczyciel zatrudniony w placówce oświatowej, w której student odbywa praktykę, posiadający odpowiednie kwalifikacje pedagogiczne i

doświadczenie w pracy dydaktycznej. Współdziałanie tych osób zapewnia prawidłową realizację celów praktyk oraz skuteczną weryfikację osiąganych przez studentów efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

AŁ realizuje swoją działalność w budynkach zlokalizowanych przy ul. Akademickiej 14, ul. Akademickiej 1 i przy ul. Wiejskiej 16 oraz 16 A. Łączna powierzchnia dydaktyczna Uczelni to 15 692,45 m², w tym powierzchnia własna 13 094,45 m², powierzchnia wynajmowana 2 598,00 m². Na mocy porozumienia zawartego z Prezydentem Miasta Łomża Uczelnia korzysta z miejskiej bazy sportowej: hali sportowej i dwóch siłowni przy II Liceum Ogólnokształcącym w Łomży (ul. Plac Kościuszki 3), pływalni miejskiej MOSIR w Łomży (Park Wodny) (ul. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego 15), hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 9 w Łomży (ul. Księżnej Anny 18), zewnętrznego boiska sportowego oraz stadionu lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 9 w Łomży (ul. Księżnej Anny 18), zewnętrznych kortów tenisowych MOSIR w Łomży (ul. Zjazd 18) i zewnętrznych kortów tenisowych przy III Liceum Ogólnokształcącym w Łomży (Senatorska 13).

Zajęcia na kierunku Filologia angielska prowadzone są głównie w dwóch budynkach: budynku przy ul. Akademickiej 14 (sale: 6, 14, 15, 107, 108, 111, 112, 114, 115, 208, 210, 211, 213, 214, 315) i budynku przy ul. Akademickiej 1 (sale: B0.7, B0.8, B1.5, B1.8, B1.9, B2.5, B2.6, B2.7, B2.8, B2.9). Oba budynki są własnością Akademii Łomżyńskiej.

Uczelnia posiada bogate zaplecze i wyposażenie do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Wszystkie sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w sprzęt komputerowy i audiowizualny oraz nagłośnienie. W wyposażeniu Uczelni są także laptopy i mikrofony, które mogą być wypożyczone z Działu Systemów Komputerowych w celu m.in. prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia w formie zdalnej mogą być prowadzone przez wykładowców w siedzibie Uczelni. Idealnym miejscem do realizacji zajęć w formie zdalnej jest sala do badań fokusowych, gdzie znajdują się kamery i mikrofony, umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną rejestrację oraz zapis audio-video prowadzonych zajęć.

Zajęcia z przedmiotu wychowanie fizyczne realizowane są głównie w sali gimnastycznej Liceum Mistrzostwa Sportowego, którego organem prowadzącym jest Akademia Łomżyńska. Siedzibą Liceum

Mistrzostwa Sportowego jest budynek położony w Łomży przy ul. Wiejskiej 16. Dodatkowo, w Domu Studenta AŁ, zlokalizowanym przy ul. Wiejskiej 16A, znajduje się także siłownia oraz sala do fitness, z której studenci kierunku Filologia angielska mogą korzystać w ramach zajęć z wychowania fizycznego. Ponadto, na mocy porozumienia zawartego z Prezydentem Miasta Łomża, Uczelnia korzysta z miejskiej bazy sportowej: hali sportowej i dwóch siłowni, pływalni miejskiej, hali widowiskowo-sportowej, boiska sportowego, stadionu lekkoatletycznego oraz zewnętrznych kortów tenisowych. Uczelnia na mocy porozumienia polegającego na przekazaniu gruntów pod budowę hali sportowej II LO (ul. Plac Kościuszki 3), nabyła również prawo do korzystania nieodpłatnego z gotowej już infrastruktury sportowej liceum, w tym: hali sportowej, siłowni i sali fitness. Z obiektu korzystają studenci w ramach realizacji przedmiotu wychowanie fizyczne. Terminy wykorzystania obiektu są uzgadniane z Dyrekcją II LO. Szczegółowe informacje dotyczące infrastruktury Uczelni zostały ujęte w załączniku nr 2_5 do niniejszego raportu.

Łącznie Uczelnia posiada:

Sale wykładowe: 14 sal – łącznie dla 1554 studentów

Sale ćwiczeniowe/seminaryjne: 13 sal – łącznie dla 252 studentów,

Pracownie kształtujące umiejętności pielęgniarские w Centrum Symulacji Medycznej

- sala umiejętności pielęgniarских na 10-14 miejsc,
- sala umiejętności technicznych na 10-14 miejsc,
- sala ALS + BLS na 10-14 miejsc,
- sala wysokiej wierności na 10-14 miejsc,
- sala OSCE na 10-14 miejsc.

Pracownie informatyczne:

- 8 pracowni komputerowych dla 148 studentów, w tym 23 stanowiska komputerowe wyposażone w oprogramowanie Trados – sala B2.8, oraz 20 stanowisk w sali 210.

Pracownie nauki języków obcych:

- 4 pracownie językowe, w tym 2 wyposażone w system Mentor, dla 78 studentów,
- 1 pracownia językowa wyposażona w system Mentor na 20 miejsc z dwuosobową kabiną szkoleniową dla tłumaczy konferencyjnych,

Pozostałe sale:

- Sala konferencyjna,
- Centrum Technik Zdalnych,
- Laboratorium Systemów Mobilnych,
- Laboratorium Programowalnych Systemów Sterowania,
- Laboratorium Mechatroniki,
- Laboratorium Technik Multimedialnych,
- Laboratorium analiz instrumentalnych,
- Pracownia ocen sensorycznych,
- 2 Laboratoria mikrobiologiczne,
- 2 Laboratoria Badania Właściwości Fizycznych Żywności,
- Pracownia Fizyki,

- Laboratorium Automatyki i Robotyki,
- Laboratorium Mediów Drukowanych,
- Laboratorium Chemii Ogólnej i Nieorganicznej,
- Laboratorium Chemii Fizycznej,
- Laboratorium Chemii Organicznej i Biochemii,
- Centrum Mediacji,
- 1 siłownia,
- 1 sala sportowa.

Zgodnie z sylwetką absolwenta zaprezentowaną w punkcie 1.4. niniejszego raportu, absolwent kierunku Filologia angielska w toku studiów osiąga efekty uczenia się, które są niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Do najistotniejszych umiejętności praktycznych uzyskiwanych przez studentów w procesie kształcenia należą:

- umiejętność posługiwania się językiem angielskim na poziomie C1;
- umiejętność korzystania z technologii cyfrowych;
- umiejętność zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas realizacji zajęć z zakresu wybranej ścieżki rozwoju: nauczanie języka angielskiego lub translatoryka.

Działalność Uczelni nakierowana jest na rozwijanie kluczowych kompetencji studentów. W tym celu AŁ stale modernizuje bazę dydaktyczną, aby stworzyć jak najlepsze warunki do kształcenia umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy w zawodzie, w kierunku którego studenci AŁ uzyskują wykształcenie. Dlatego też, w przypadku kierunku Filologia angielska, zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego prowadzone są w pracowniach językowych. Uczelnia dysponuje 5 takimi pracowniami, które wyposażone są w sprzęt komputerowy, projektory, tablice multimedialne (2 pracownie) lub tablice interaktywne Vivitek (3 pracownie), wzmacniacze, głośniki oraz wizualizery. Trzy pracownie są dodatkowo wyposażone w system Mentor, w którego skład wchodzi m.in. komputerowa jednostka centralna, słuchawki z mikrofonami, pulpity sterowania dla studentów.

Kompetencje cyfrowe studentów Filologii angielskiej rozwijane są w pracowniach komputerowych pod okiem wykwalifikowanych wykładowców z Zakładu Informatyki. Każdy student ma zapewnione własne stanowisko komputerowe. Wszystkie stanowiska w pracowniach komputerowych wyposażone są w system operacyjny Windows 7 Professional lub nowszy, MS Office 2013 Professional lub nowszy, LibreOffice, Corel Draw wersja 2021 lub nowsza oraz, w wybranych pracowniach, Adobe Photoshop CS4 lub nowszy. Pracownie komputerowe wyposażone są w nowoczesne stacje robocze, sprzęt multimedialny i system okablowania strukturalnego obejmujący wszystkie budynki Uczelni wykonany zgodnie z wymogami kategorii 6, pozwalający na transmisję danych z prędkością 1000 megabitów na sekundę. Wszystkie urządzenia transmisji danych i stacje robocze zarządzane są centralnie dzięki serwerom zainstalowanym w głównym punkcie dystrybucyjnym. Warto też podkreślić, że studenci, nauczyciele akademicki oraz pracownicy administracji mają również dostęp do systemu informacji prawniczej LEX, który zawiera wiedzę ze wszystkich dziedzin prawa. Nauczyciele akademicki oraz studenci mają możliwość wyselekcjonowania z tej elektronicznej bazy informacji wiedzy prawnej dotyczącej m.in. organizacji funkcjonowania placówek oświatowych czy też najważniejszych aktów prawnych przetłumaczonych na język angielski. Umiejętność korzystania z jednego z największych i

najbardziej znanych polskich systemów informacji prawnej jest bez wątpienia przydatna w działalności zawodowej każdego rodzaju.

W ramach przygotowania do wykonywania zawodu tłumacza, studenci kierunku Filologia angielska realizują zajęcia w pracowniach komputerowych, gdzie rozwijają swoje praktyczne umiejętności w zakresie wykorzystania z narzędzi typu CAT wspomagających pracę tłumacza. W Uczelni jest pracownia komputerowa obejmująca 21 stanowisk, w której zainstalowane jest oprogramowanie Trados służące do tłumaczenia wspomaganego komputerowo. Studenci ścieżki rozwoju translatoryka korzystają również z dwuosobowej kabiny tłumaczeń zainstalowanej w jednej z pracowni językowych. Do dyspozycji wykładowców i studentów są także profesjonalne kabiny do tłumaczeń symultanicznych zamontowane w auli w budynku przy Akademickiej 1 i Akademickiej 14.

Studenci ścieżki nauczanie języka angielskiego mają dostęp do dziennika elektronicznego Librus, z którego korzystają szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Dzięki podpisanej umowie z Librus Sp. z o.o. mogą oni pracować w środowisku analogicznym do tego, które funkcjonuje w polskich szkołach. Umożliwia im to wcielanie się w rolę nauczyciela, wychowawcy lub pedagoga oraz poznawanie praktycznych aspektów dokumentowania procesu dydaktycznego i wychowawczego, takich jak: wprowadzanie ocen, zapis frekwencji, komunikacja z rodzicami i uczniami, tworzenie planów zajęć czy przygotowywanie informacji o postępach uczniów.

Dodatkowo jedna z pracowni została przekształcona w pracownię dydaktyczną, w której zgromadzono materiały dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć metodycznych. Znajdują się tam pomoce edukacyjne, zestawy kart pracy, materiały multimedialne, publikacje metodyczne, zestawy gier językowych oraz przykłady narzędzi stosowanych na różnych etapach edukacyjnych. Pracownia umożliwia studentom samodzielne przygotowywanie ćwiczeń i scenariuszy zajęć, testowanie materiałów dydaktycznych oraz przeprowadzanie symulacji lekcji.

Ponadto, w przypadku ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego, do realizacji zajęć specjalistycznych Zakład Filologii Angielskiej angażuje wykwalifikowanych nauczycieli akademickich, przede wszystkim pracowników Zakładu Pedagogiki. Dzięki ich przygotowaniu psychologicznemu i pedagogicznemu, studenci kierunku Filologia angielska mają możliwość rozwijania praktycznych umiejętności związanych z pracą wychowawczą i dydaktyczną. Zajęcia prowadzone przez tych specjalistów pozwalają studentom poznać różnorodne narzędzia rozwojowo-edukacyjne oraz metody pracy stosowane w pracy nauczyciela, pedagoga i wychowawcy.

Studenci przygotowujący się do wykonywania zawodu nauczyciela zdobywają wiedzę i umiejętności dotyczące projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych, tworzenia sytuacji wychowawczo-dydaktycznych sprzyjających aktywizacji uczniów oraz efektywnego wykorzystywania materiałów dydaktycznych na różnych poziomach edukacyjnych. Uczą się również kreatywnego dostosowywania narzędzi i treści do potrzeb grupy oraz projektowania własnych materiałów na podstawie zdobytych doświadczeń.

W ramach zajęć wykorzystywane są różnorodne narzędzia dydaktyczne i rozwojowe, które wspierają przygotowanie studentów do praktycznej pracy w środowisku szkolnym. Wśród nich znajdują się m.in.:

- Podświetlany blat LED oraz liczmany – wykorzystywane do omawiania trudności poznawczych uczniów oraz sposobów wspierania procesów percepcji i przetwarzania informacji.
- Emocje twarzy – narzędzie ułatwiające pracę nad emocjami, komunikacją i integracją grupy poprzez elementy pedagogiki zabawy.
- Puzzle kolorowe kształty – materiał do ćwiczeń percepcyjnych, pomocny w omawianiu metod wspierania rozwoju poznawczego dzieci.
- Klocki tęcza – narzędzie rozwijające kreatywność i wyobraźnię, wykorzystywane w projektowaniu aktywności ruchowych i twórczych.
- Kolory i ich cienie – zestaw dydaktyczny do pracy nad rozpoznawaniem kolorów i elementów percepcji wzrokowej.
- Puzzle – mapa Europy – pomoc wykorzystywana do zajęć integrujących treści edukacji ogólnej z elementami języka angielskiego.
- Tunel animacyjny – narzędzie stosowane w aktywnościach ruchowych i integracyjnych, pozwalające wprowadzić element zabawy do zajęć językowych.
- Filomatki – karty uczuć i potrzeb – wykorzystywane przy pracy nad rozwojem emocjonalnym i komunikacyjnym uczniów.
- Karty relacji – narzędzie wspomagające budowanie relacji w grupie oraz rozwijanie umiejętności społecznych.
- Zasoby – Twoje kompetencje – materiał ułatwiający rozpoznawanie mocnych stron i zasobów uczniów, możliwy do użycia także na zajęciach językowych.
- Zestawy kart Mentalsteps, karty rozwojowe Sens, Pytania – droga do zmiany – narzędzia wspierające rozwój refleksyjności, samoświadomości oraz kompetencji interpersonalnych.

Zastosowanie tych narzędzi pozwala studentom zdobywać doświadczenie praktyczne, rozwijać warsztat dydaktyczny oraz uczyć się projektowania działań dostosowanych do wieku, potrzeb i możliwości uczniów. Dzięki temu uczestnicy ścieżki nauczanie języka angielskiego lepiej przygotowują się do pracy w zróżnicowanym środowisku szkolnym, potrafią trafnie dobierać metody i formy pracy oraz tworzyć aktywności angażujące i wspierające rozwój uczniów. Narzędzia te mogą być również wykorzystywane jako materiały dydaktyczne w edukacji językowej, wspomagając rozwijanie słownictwa, komunikacji i umiejętności społecznych w trakcie nauki języka angielskiego.

Warto również podkreślić, że przy Zakładzie Pedagogiki powołana została Pracownia diagnozy psychologiczno-pedagogicznej, która wyposażona została w testy i narzędzia do diagnozy psychologicznej i pedagogicznej. Dzięki zasobom pracowni, studenci ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego, mają możliwość uzyskania praktycznej wiedzy w zakresie stosowanych form diagnozy, rozpoznawania potrzeb uczniów czy też właściwego odczytywania orzeczeń lekarskich i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Do zasobów wchodzących w skład Pracowni diagnozy psychologiczno-pedagogicznej należą m.in.:

IDS 2 – Skale Inteligencji i Rozwoju dla Dzieci i Młodzieży – narzędzie przeznaczone do diagnozowania osób wieku 5-20 lat, umożliwiające wszechstronną ocenę zdolności i kompetencji psychomotorycznych, społeczno-emocjonalnych i szkolnych oraz postaw wobec pracy. Pozwala na zaprezentowanie w praktyce omawianych na zajęciach zagadnień związanych ze zdolnościami jednostki i jej kompetencjami.

TMS – Test Matryc Ravena – test służy do pomiaru poziomu inteligencji ogólnej. Badanie przeznaczone jest dla dzieci powyżej 6. Roku życia, młodzieży (15 – 19) lat oraz dorosłych. TMS pozwala na zaprezentowanie w praktyce omawianych na zajęciach zagadnień, związanych z inteligencją. Studenci zapoznają się z metodami diagnozy wykorzystywanymi w pracy psychologiczno-pedagogicznej. Dzięki temu nabywają umiejętności właściwego interpretowania zapisów w orzeczeniach lekarskich czy opiniach i orzeczeniach pochodzących z poradni psychologiczno - pedagogicznych, z którymi stykać się będą w pracy zawodowej.

TMR – materiał uzupełniający do TMS, służący do badania składników inteligencji ogólnej, czyli procesów uczestniczących w tworzeniu pojęć i zdolności takich jak: porównywanie, abstrahowanie, uogólnianie czy zdolność wnioskowania.

TMZ – Test Matryc Ravena w wersji dla zaawansowanych. Test służy także do badania osób ponadprzeciętnie zdolnych.

TSD – test słownikowy dla dzieci w wieku 4 – 7 lat badający zdolności werbalne (produkowanie i rozumienie mowy) oraz inteligencję skrytowaną.

TSN – test szybkiego nazywania przeznaczony dla dzieci 5 – 12 lat umożliwiający ocenę tempa nazywania.

WISC V – Skala Inteligencji Wechslera dla Dzieci – test służy do badania poziomu inteligencji, wykrywania wysokich umiejętności i zaburzeń procesu uczenia się lub niepełnosprawności intelektualnej. Narzędzie to przeznaczone jest do oceny IQ u dzieci w wieku od 6 do 16 lat. Jest to jedno z najlepszych i najpopularniejszych narzędzi do badania i opisu szeroko pojętych zdolności intelektualnych. Pozwala na obliczenie ilorazu inteligencji, a elastyczna forma narzędzia pozwala na dostosowanie zakresu badania do potrzeb.

Warto podkreślić, że Uczelnia dysponuje pracownią wyposażoną w lustro weneckie zapewniające bezpośredni podgląd przebiegu badania i kompletny system monitorowania tj. kamery i mikrofony, które umożliwią synchroniczną i asynchroniczną rejestrację i zapis audio-video wywiadów. Planowane jest udostępnienie możliwości przeprowadzenia badań w Pracowni diagnozy psychologiczno-pedagogicznej dla środowiska lokalnego. Usługi będą świadczone bezpłatnie, ale warunkiem udziału w badaniu prowadzonym przez kompetentnych specjalistów, zatrudnionych w Uczelni na stanowisku badawczo-dydaktycznym, jest zgoda opiekuna uczestnika programu, by spotkaniu z udziałem podopiecznego mogli przyglądać się zza lustra weneckiego studenci m.in. kierunku Filologia angielska. Pozwoli im to na rozwój umiejętności z zakresu rozpoznawania potrzeb rozwojowych uczniów i diagnozowania odchyleń oraz zaburzeń rozwojowych. Poprzez obserwację, studenci nabywają także świadomość konieczności dostosowywania procesu kształcenia do potrzeb indywidualnych ucznia, a także uczą się pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W celu rozwijania umiejętności współdziałania w grupie oraz kształtowania kompetencji przedsiębiorczych studenci kierunku Filologia angielska, podczas wybranych zajęć – w szczególności w ramach przedmiotu przedsiębiorczość – mogą korzystać z gier edukacyjnych znajdujących się w zasobach Katedry Ekonomii i Finansów, współpracującej z Zakładem Filologii Angielskiej. Wśród wykorzystywanych narzędzi dydaktycznych znajdują się:

- Siła założeń – 4 układanki – łamigłówka rozwijająca umiejętność kreatywnego myślenia, rozwiązywania problemów oraz patrzenia na zadanie z różnych perspektyw. Gra wspiera kształtowanie postaw takich jak pewność siebie, odwaga w proponowaniu nieszablonowych rozwiązań oraz otwartość na myślenie niestandardowe.
- Team Balance oraz Matrix – gry zespołowe ukierunkowane na rozwijanie kompetencji współpracy, przestrzegania reguł, wzajemnego wspierania się oraz odpowiedzialności za realizację zadania grupowego. Uczestnictwo w grach sprzyja budowaniu umiejętności komunikacji i efektywnego działania w zespole.
- Rozmowy handlowe: techniki komunikacyjne – gra skoncentrowana na doskonaleniu kompetencji komunikacyjnych w sytuacjach zawodowych. Studenci uczą się stosowania różnorodnych technik komunikacyjnych, formułowania konstruktywnej informacji zwrotnej oraz prowadzenia wymagających rozmów z klientem, także pod presją czasu.
- T jak transakcja + przesyłka (2 w 1) – gra ukierunkowana na rozwijanie kompetencji negocjacyjnych. Uczestnicy przechodzą przez pełny proces negocjacyjny, ucząc się budowania relacji, szukania kompromisu oraz radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Wykorzystanie gier edukacyjnych wspiera realizację efektów uczenia się, szczególnie w zakresie kształtowania umiejętności pracy zespołowej, komunikacji interpersonalnej, kreatywności oraz przedsiębiorczości. Dodatkowo umożliwia studentom nabywanie doświadczenia w stosowaniu metod aktywizujących, które mogą wykorzystać w przyszłej pracy nauczyciela języka angielskiego.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Dostęp do infrastruktury i wyposażenia poza Uczelnią jest odpowiedni, aby osiągać efekty uczenia się przypisane do zajęć z zakresu praktyki zawodowej, co można stwierdzić m.in. na podstawie sprawozdań studentów z praktyk zawodowych i ankiet wypełnianych przez studentów po realizacji praktyk zawodowych. Akceptacji miejsc, w których realizowana jest praktyka zawodowa dokonuje Koordynator praktyk zawodowych na podstawie wymagań określonych w programie praktyki zawodowej, wniosków z badania ankietowego przeprowadzonego wśród studentów po zakończeniu praktyki zawodowej, rozmów indywidualnych ze studentami, hospitacji zajęć w miejscu realizacji praktyki zawodowej. Szczegółowy wykaz miejsc, w których może być realizowana praktyka zawodowa w ramach poszczególnych ścieżek rozwoju ujęty został w programie praktyk zawodowych dla kierunku Filologia angielska dostępnym na stronie Wydziału ([Nauk Społecznych i Humanistycznych](#)) oraz załączonym do raportu samooceny (załącznik nr 7).

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Na terenie Uczelni zapewniony jest dostęp bezprzewodowy do sieci EDUROAM dla wszystkich osób, które posiadają niezbędne dane uwierzytelniające. Dostęp do Internetu oraz innych ośrodków

akademicznych i instytucji realizowany jest w ramach ogólnopolskiej sieci PIONIER. Studenci, nauczyciele akademicki oraz pracownicy administracji mają również dostęp do systemu informacji prawniczej LEX. W budynku przy Akademickiej 1 i Akademickiej 14 znajdują się infokioski wyposażone w monitor dotykowy, głośniki, klawiaturę ze znakami Braila i trackball'em, czytnikiem kodów QR oraz dostępem do Internetu. Do dyspozycji studentów jest też kawiarenka internetowa znajdująca się w budynku przy Akademickiej 14. Na korytarzach znajdują się kserokopiarki, z których studenci i nauczyciele mogą korzystać logując się za pomocą identyfikatora.

Uczelnia korzysta z Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów. Każdy student oraz nauczyciel akademicki mają założone indywidualne konta w systemie USOS obsługującym najważniejsze procesy administracyjne i dydaktyczne związane z kształceniem. W Uczelni uruchomiona jest platforma edukacyjna MOODLE elearning.al.edu.pl do zdalnej komunikacji oraz wymiany danych ze studentami, a także do kształcenia asynchronicznego i synchronicznego wykorzystującego wtyczkę BigBlueButton umożliwiającą przeprowadzanie wideokonferencji i zajęć zdalnych. Na początku roku akademickiego wszyscy studenci oraz nowozatrudnieni pracownicy odbywają szkolenie z obsługi platformy elearningowej oraz otrzymują dane do logowania na indywidualne konta w systemie USOS.

Sale wykładowe są wyposażone w projektory multimedialne, tablice, komputery, nagłośnienie pozwalające wykładowcom prowadzić wykłady metodami wykorzystującymi nowoczesne technologie informacyjne. W laboratoriach językowych znajdują się głośniki, tablice multimedialne lub interaktywne, słuchawki z mikrofonem dla studentów i nauczyciela, komputerowe jednostki centralne Mentor, wizualizery. W jednej z sal językowych zainstalowana została dwuosobowa kabina do tłumaczeń symultanicznych. Jest ona wyposażona w sprzęt używany w trakcie prawdziwych tłumaczeń, co umożliwia prowadzenie symulacji tłumaczeń konferencyjnych oraz daje studentom możliwość zapoznania się z obsługą sprzętu w kabinie, poznania warunków panujących w trakcie tłumaczeń wykonywanych w kabinie oraz rozwijania umiejętności praktycznych z zakresu tłumaczeń konferencyjnych. Zainstalowany sprzęt umożliwia wykonywanie dwóch tłumaczeń jednocześnie (dwóch studentów tłumaczy z języka polskiego na język angielski lub z języka angielskiego na język polski), a także tłumaczenie z wykorzystaniem języka pośredniego (pierwszy student tłumaczy z języka angielskiego na język polski, natomiast drugi tłumaczy w drugą stronę pracując na wersji pierwszego). Prowadzący zajęcia ma możliwość kontroli i bieżącego komentowania pracy studentów zarówno w kabinie, jak i poza nią.

Ponadto, studenci ścieżki rozwoju translatoryka mają dostęp do narzędzi CAT, takich jak Trados, MATECAT, WORDFAST ANYWHERE, DEEPL, PHRASE, eTRANSLATE.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Infrastruktura dydaktyczna dostosowana jest również do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W budynkach są podjazdy, windy, toalety uwzględniające wymagania osób z niepełnosprawnością. Przed każdymi drzwiami wejściowymi do budynków znajdują się utwardzone pola manewrowe. Przy budynkach dydaktycznych wyodrębniono 16 miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością, usytuowanych 20 m od wejścia do budynku. Drzwi wejściowe do budynków Uczelni i sali gimnastycznej usytuowane są na poziomie chodnika. Do jednych z drzwi wejściowych prowadzi pochylnia. Studenci z niepełnosprawnością posiadają dostęp do wszystkich sal i laboratoriów. W każdym budynku

dydaktycznym znajdują się windy. Drogi komunikacyjne i drzwi wewnętrzne dostosowane są do ich potrzeb. Podłogi w salach nie posiadają różnicowań poziomu, a stoły w salach wykładowych i stanowiska laboratoryjne umożliwiają wjazd na wózku. Na każdej kondygnacji budynków dydaktycznych znajduje się minimum jedno pomieszczenie sanitarno-higieniczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Przegrody szklane w ciągach komunikacyjnych są oklejone pasami ostrzegawczymi ułatwiającymi poruszanie się w budynku studentom słabowidzącym. W budynku przy Akademickiej 1 i Akademickiej 14 znajdują się infokioski wyposażone w monitor dotykowy, głośniki, klawiaturę ze znakami Brailla i trackball'em, czytnikiem kodów QR oraz dostępem do Internetu. Oprogramowanie systemu operacyjnego posiada wbudowane funkcje ułatwień dostępu dla osób z niepełnosprawnością i zawiera takie funkcjonalności jak:

- zmianę rozmiaru aplikacji i tekstu,
- zmianę rozmiaru i koloru kursora oraz wskaźnika myszy,
- powiększanie fragmentu obrazu (funkcja lupa) z możliwością zmiany wartości powiększenia,
- zmianę/filtrowanie kolorów (odwrócenie kolorów, skala odcienie szarości, odwrócona skala odcieni szarości, filtry czerwono-zielony, niebieski-żółty),
- włączanie widoku dużego kontrastu,
- czytnik głosowy zawartości ekranu ułatwiający nawigację i obsługę systemu osobom słabowidzącym.

Do uczelnianej biblioteki i czytelnicy prowadzi szeroki korytarz z bezprogowymi drzwiami wejściowymi. Odpowiednio przygotowane stanowiska do czytania umożliwiają podjazd na wózku inwalidzkim. Dodatkowo AŁ zapewnia studentom z niepełnosprawnością zdalny dostęp do części księgozbioru, dzięki czemu mogą oni korzystać z zasobów biblioteki bez wychodzenia z domu.

Pomieszczenia Działu Kształcenia i Spraw Studenckich oraz Koordynatora ds. studentów z niepełnosprawnością zlokalizowane są na I piętrze, w pobliżu windy, co umożliwia swobodny dostęp wszystkim zainteresowanym. Pomieszczenie Koordynatora ds. dostępności znajduje się na parterze.

Część proponowanych przez Uczelnię rozwiązań nastawiona jest na indywidualizację potrzeb konkretnego studenta, m.in. dostosowanie stolików do potrzeb wybranych studentów z niepełnosprawnością. W przypadku studentów dotkniętych niepełnosprawnością ruchową zajęcia dydaktyczne są planowane w najbardziej dostępnych salach, w miarę możliwości w jednym budynku w celu ograniczenia konieczności przemieszczania się. W każdej sali wykładowej znajdują się przynajmniej dwa krzesła ergonomiczne przeznaczone do wielogodzinnego siedzenia w czasie zajęć dydaktycznych, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także ławki szkolne dla osób z niepełnosprawnością. Dla osób niedosłyszących planowane są zajęcia w salach wyposażonych w pętle indukcyjne, wspomagające słyszenie. Studentom słabowidzącym stwarza się możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych z powiększoną czcionką i w wersji elektronicznej a ich zajęcia planuje się w salach z dużymi monitorami interaktywnymi. Uczelniana czytelnia posiada w swoim wyposażeniu drukarkę, monitor, klawiaturę i notatnik brajlowski.

W Domu Studenta wjazd na I piętro umożliwiają schody wyposażone w platformę przyschodową. Studenci poruszający się na wózkach inwalidzkich mają dostęp do wszystkich pokoi i innych pomieszczeń zlokalizowanych na parterze i I piętrze. Dwa pokoje dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Przy budynkach Uczelni znajdują się przystanki autobusowe. Wszystkie pojazdy zatrzymujące się na przystankach zlokalizowanych w pobliżu Uczelni wyposażone są w obniżany pomost umożliwiający wjazd studentom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

W ramach realizacji projektów finansowanych ze środków BP i UE (w ramach projektu POKL.04.01.02-00-047/11 „Zaprogramuj swoją przyszłość – kierunki zamawiane w Łomży) Uczelnia zakupiła wyposażenie dla osób z niepełnosprawnością m.in.:

- 3 komplety systemu wspomagania słyszenia – pętla indukcyjna PLS – 10,
- monitor brajlowski,
- drukarka brajlowska,
- notatnik brajlowski.

W trakcie realizacji projektu zakupiono bezprzewodową klawiaturę z touchpadem. W ramach projektu POKL.04.01.02-00-107/12 „Zostań inżynierem – kierunki zamawiane w PWSliP w Łomży” zakupiono także 3 pętle indukcyjne wraz z dodatkowym wyposażeniem dla studentów słabosłyszących oraz głuchoniemych. W roku 2020 r. Uczelnia rozpoczęła także realizację projektu „PWSliP w Łomży- dostępna i bez barier”. Pozyskane w ramach projektu środki przyczyniły się do poprawy dostępności Uczelni pod kątem osób z niepełnosprawnością. Podkreślić należy, że wprowadzone udogodnienia są do wykorzystania przez wszystkich, także pełnosprawnych studentów, co podnosi potencjał oraz prestiż uczelni. Projekt przewidywał wsparcie zmian organizacyjnych oraz zwiększenie wiedzy i świadomości kadry Uczelni z zakresu niepełnosprawności poprzez realizację działań mających na celu zapewnienie przez Uczelnię:

- dostępności komunikacyjnej,
- dostępności architektonicznej,
- administrowanych stron internetowych,
- narzędzi informatycznych,
- procedur w kształceniu na poziomie wyższym,
- wprowadzenie modyfikacji do programów studiów celem zapewnienia lepszej dostępności studentom z niepełnosprawnością.

Dzięki środkom z UE znaczna liczba sal dydaktycznych została wyposażona w pętle indukcyjne. Narzędzia wspomagające słuch umieszczono również w miejscach bezpośredniej obsługi kandydata i studenta (dziekanatach, portierniach). W celu poprawy bezpieczeństwa studentów z niepełnosprawnością Uczelnia zakupiła materace i krzesła ewakuacyjne a także opracowała procedurę umożliwiającą sprawną ewakuację osób z niepełnosprawnością. Ponadto zakupiono infokioski z funkcjonalnościami dla studentów z niepełnosprawnością. Infoboksy umieszczono na parterach w budynkach przy ul. Akademickiej 1, Akademickiej 14, Wiejskiej 16A.

Informacje na temat działań podejmowanych przez Uczelnię w celu zwiększenia jej dostępności dla osób z niepełnosprawnością przedstawione zostały [w filmie umieszczonym na uczelnianym kanale Youtube](#).

Dodatkowo w ramach projektu „Akademia Łomżyńska dostępna plus” planowany jest wzrost dostępności w 8 obszarach (struktura organizacyjna, dostępność architektoniczna, dostępność informacyjno-komunikacyjna, dostępność cyfrowa, technologie, procedury, usługi wspierające edukację, działania podnoszące świadomość niepełnosprawności) w Akademii Łomżyńskiej dla osób ze

szczególnymi potrzebami (w tym osób z niepełnosprawnościami). Działania zaplanowane w projekcie znacząco przyczynią się do zwiększenia poziomu niezależności studentów z niepełnosprawnością, poprawią komunikację i umożliwią uczestnictwo OzN w wielu dziedzinach życia akademickiego. Dzięki nim, osoby z niepełnosprawnościami będą mogły osiągnąć swoje cele zawodowe, edukacyjne i społeczne, co przyczyni się do zwiększenia ich poczucia równości i włączenia społecznego.

Uczelnia w ramach projektu zakupi okulary dla studentów niewidomych i słabowidzących, które będą pełniły funkcję wirtualnego asystenta, przekazującego informacje o przedmiotach i osobach, których student samodzielnie nie może zobaczyć. Podobną rolę dla osób z dysfunkcjami dłoni i rąk będą spełniały okulary do sterowania komputerem przy pomocy wzroku. Budynki Uczelni zostaną wyposażone w fakturowe oznaczenia nawierzchni, nowe kontrastowe oznaczenia schodów, plany tyflograficzne, które znacząco ułatwią poruszanie się w budynkach osobom z problemami z orientacją przestrzenną, szczególnie osobom niewidomym lub słabowidzącym.

W projekcie przewidziano również zakup robotów do komunikacji w czasie rzeczywistym, które będą reprezentować nieobecnego na zajęciach studenta. Student będzie mógł poruszać głową robota tak, aby widzieć obraz z innego miejsca sali, zgłosić chęć zabrania głosu lub zasygnalizować chęć bycia wyłącznie obserwatorem. Użytkownik robota będzie się czuł tak, jakby uczestniczył w zajęciach razem ze swoimi kolegami i koleżankami z roku.

Wniosek o dofinansowanie zakłada także zakup symulatora VR wystąpień publicznych. Symulator umożliwi ćwiczenie przemówień w bezpiecznych warunkach i pozwoli na przełamanie lęku osobom ze szczególnymi potrzebami, które mają problem z mówieniem publicznym. W projekcie uwzględniono zakup windy do domu studenta, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, dzięki czemu każdy student będzie miał możliwość dostać się na każdą kondygnację budynku. Projekt zakłada zakup książkomatu z funkcjonalnościami dla osób z niepełnosprawnościami zapewniającym dostęp do księgozbioru w dogodnym dla nich terminie, bez ograniczeń związanych z godzinami otwarcia biblioteki.

W ramach projektu powstanie strefa rekreacyjna dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, która zapewni komfortowy wypoczynek dla studentów uczelni, umożliwiając organizację spotkań i grillowanie na świeżym powietrzu. Studenci z niepełnosprawnościami będą czuli się swobodnie w przestrzeni, która jest im znana i zapewni im możliwość odpoczynku i integracji z rówieśnikami. Dostępność strefy relaksu z altaną oraz grillem na uczelni ma służyć zapewnieniu warunków do pełnego uczestnictwa w życiu uczelni i społeczności akademickiej dla osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym osób z niepełnosprawnościami.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Studenci kierunku Filologia angielska mają zapewniony dostęp do infrastruktury uczelnianej niezbędnej do wykonywania pracy własnej oraz realizacji zadań wynikających z programu studiów. Mogą korzystać z sal dydaktycznych i pracowni komputerowych po uzgodnieniu z planistami i za zgodą Władz Wydziału, tak aby praca własna nie kolidowała z harmonogramem zajęć dydaktycznych. Studenci mają także dostęp do specjalistycznego oprogramowania, w szczególności do programu

Trados wykorzystywanego w ramach kształcenia translatorycznego, zarówno w trakcie zajęć, jak i w ramach pracy własnej. Osoby realizujące ścieżkę nauczanie języka angielskiego mają indywidualne konta w dzienniku elektronicznym Librus, co umożliwia im wykonywanie zadań dydaktycznych, zapoznanie się z dokumentacją szkolną oraz ćwiczenie kompetencji praktycznych również poza Uczelnią.

Ponadto studenci korzystają z zasobów biblioteki uczelnianej, materiałów dydaktycznych udostępnianych na platformie Moodle oraz narzędzi i materiałów zgromadzonych w pracowni dydaktycznej. Dostępność tych zasobów zapewnia możliwość samodzielnego przygotowywania projektów, analiz, zadań językowych oraz innych elementów pracy własnej wymaganych w ramach programu studiów.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

W AŁ działa system biblioteczno-informacyjny, kluczowym punktem którego jest biblioteka zlokalizowana w budynku przy ul. Akademickiej 1. Biblioteka wykonuje zadania informacyjne, usługowe, naukowe oraz służy do popularyzacji nauki i czytelnictwa. W skład biblioteki wchodzi czytelnia, wypożyczalnia oraz czytelnia dokumentów elektronicznych wyposażona w 7 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Na terenie biblioteki czytelnicy mogą pracować wykorzystując również własne laptopy dzięki bezprzewodowej sieci EDUROAM. Biblioteka udostępnia zasoby biblioteczne na miejscu w czytelni, poprzez indywidualne wypożyczenie na zewnątrz, wypożyczenia międzybiblioteczne, jak również dostęp do baz danych on-line.

Na wyposażeniu biblioteki znajdują się: dwa komputery przeznaczone dla pracowników, 6 stanowisk komputerowych z dostępem do systemu LEX oraz innych baz udostępnianych przez bibliotekę, jedno stanowisko przeznaczone do korzystania z darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej – Academica, drukarka wielofunkcyjna, skaner samoobsługowy, który umożliwia przesyłanie skanów dokumentów na pocztę elektroniczną lub bezpośredni zapis do pamięci USB. W bibliotece znajduje się stanowisko komputerowe przeznaczone dla osób poruszających się na wózku, dostępny jest sprzęt dla osób niedowidzących i niewidomych: komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem JAWS, dzięki któremu osoby niewidome mogą korzystać z komputera, lupa powiększająca z dotykowym monitorem, przenośny skaner, klawiatura z powiększoną czcionką oraz drukarka brajlowska. Biblioteka umożliwia osobom używającym aparatów słuchowych lub implantów ślimakowych korzystanie z pętli indukcyjnej, która znajduje się przy stanowisku bibliotekarza i jest oznaczona specjalnymi biało-niebieskimi piktogramami.

Biblioteka AŁ pracuje w oparciu o system biblioteczny KOHA, który oprócz podstawowych funkcji, umożliwia rezerwację książek przez stronę internetową, przedłużenie przez czytelnika okresu wypożyczenia, powiadamianie czytelników e-mailem o zbliżającym się terminie zwrotu oraz dostępności zarezerwowanej książki. Podstawowym źródłem informacji o zbiorach jest katalog elektroniczny dostępny dla wszystkich użytkowników mających dostęp do Internetu [strona systemu KOHA](#). Do czasopism i księgozbioru podręcznego w czytelni użytkownicy mają bezpośredni dostęp, mogą też korzystać z katalogu lub osobiście zasięgnąć informacji u bibliotekarza.

Na dzień 12.11.2025 r. zasoby biblioteczne obejmują – 16333 woluminów książek, 5862 woluminów czasopism, 124 dokumentów cyfrowych oraz 7348 tytułów książek elektronicznych w czytelni IBUK LIBRA. Zbiory zgromadzone w bibliotece są zgodne z zapotrzebowaniem kierunków studiów oraz realizowanymi ścieżkami rozwoju.

O konieczności zakupu nowych pozycji do biblioteki, wykładowcy informują Kierownika Zakładu, bądź też kontaktują się bezpośrednio z Dyrektorem Biblioteki. Dodatkowo, przed rozpoczęciem każdego semestru, pracownik biblioteki przypomina prowadzącym zajęcia dydaktyczne o możliwości zgłaszania propozycji książek do zakupu. Nauczyciele akademicki, we współpracy z biblioteką AŁ, dokładają wszelkich starań, aby wszystkie pozycje z literatury podstawowej wskazane w sylabusach były dostępne w bibliotece. W sylabusach zajęć podawana jest literatura podstawowa i uzupełniająca. Zgodnie z Instrukcją uzupełniania sylabusu w systemie USOSweb (załącznik nr 14), przy pozycjach wskazanych jako literatura podstawowa, wykładowca zobowiązany jest podać bazę, w której dostępna jest dana pozycja. Do wyboru są następujące bazy: baza KOHA, baza IBUK Libra oraz e-zasoby biblioteki. Literatura uzupełniająca nie jest traktowana jako obowiązkowa i dlatego też jej dostępność w bibliotece może być ograniczona.

Biblioteka zapewnia użytkownikom dostęp do szerokich zasobów online [wymienionych na stronie internetowej](#). Do dyspozycji studentów kierunku Filologia angielska są takie bazy danych jak:

- Wirtualna Biblioteka Nauki WBN – baza zapewniająca dostęp do baz Ebsco, Elsevier, Nature, Science, Scopus, Springer, Web of Knowledge, Wiley;
- Bazhum – baza umożliwiająca dostęp do polskich czasopism naukowych z zakresu humanistyki i innych nauk społecznych;
- Bazy Biblioteki Narodowej – baza zasobów internetowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych;
- Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych – platforma umożliwiająca dostęp do największych w Polsce zbiorów cyfrowych zasobów naukowych: baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych z różnych dziedzin wiedzy w otwartym dostępie;
- BazEkon zawierająca abstrakty lub pełne artykuły naukowe o tematyce ekonomicznej i tematach pokrewnych;
- Directory of Open Access Journals DOAJ – baza danych zawierająca spis międzynarodowych, recenzowanych czasopism naukowych do których dostęp jest darmowy. Baza zawiera linki do stron głównych czasopism, abstrakty lub pełne artykuły naukowe;

Studenci kierunku Filologia angielska mogą też korzystać z czasopism on-line [dostępnych bezpośrednio ze strony biblioteki](#). Do czasopism przydatnych dla studentów ocenianego kierunku można zaliczyć:

- The Journal of Teaching English with Technology – czasopismo upowszechniające nowatorskie prace koncentrujące się przede wszystkim na wykorzystaniu technologii w nauczaniu języka angielskiego;
- Crossroads. A Journal of English Studies – to recenzowany, otwarty kwartalnik elektroniczny, poświęcony badaniom z zakresu języka angielskiego, językoznawstwa i literatury anglojęzycznej;
- Języki obce w szkole – czasopismo zawierające publikacje na temat programów nauczania oraz metod pracy stosowanych na lekcjach języka obcego;

- Journal of Preschool and Elementary Education – periodyk naukowy poświęcony zagadnieniom związanym z podstawową edukacją szkolną;
- Przegląd Badań Edukacyjnych – półrocznik w całości poświęcony raportom z badań nad procesami edukacyjnymi;
- Czytelnia Czasopism PAN – umożliwiająca dostęp do czasopism z nauk humanistycznych i społecznych, biologicznych i rolniczych, technicznych oraz medycznych;
- EduAkcja – Magazyn Edukacji Elektronicznej – czasopismo o charakterze naukowym utworzone przez Polskie Towarzystwo Naukowe Edukacji Internetowej. Celem czasopisma jest upowszechnianie wyników badań naukowych nad szeroko rozumianą edukacją elektroniczną;
- Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce – kwartalnik podejmujący dyskurs nad problemami edukacji dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- Psychologia – czasopismo z zakresu psychologii zdrowia, uzależnień;
- Zarządzanie Przedsiębiorstwem – wolny dostęp do archiwalnych numerów czasopisma.

Biblioteka AŁ umożliwia również studentom dostęp do e-booków poprzez takie cyfrowe wypożyczalnie jak: Academica, IBUK Libra oraz Biblioteka Nauki.

W czytelni biblioteki studenci mają do dyspozycji szereg czasopism prenumerowanych przez AŁ. Dla przykładu studenci ścieżki rozwoju nauczanie języka angielskiego, kierunku Filologia angielska mogą skorzystać z takich czasopism jak np. Głos Pedagogiczny lub magazynu psychologicznego Charaktery.

Biblioteka aktywnie współpracuje z nauczycielami akademickimi i studentami. Organizuje szkolenia biblioteczne dla nowoprzyjętych studentów, informuje o szkoleniach zewnętrznych takich jak webinaria Elsevier z zakresu wykorzystywania funkcji SciVal, Profil Autora w PBN, szkolenia przygotowane przez Ebsco czy IBUK Libra. Warto podkreślić, że informacje o szkoleniach otrzymują również studenci AŁ. Ponadto, Dyrektor Biblioteki zachęca do planowania seminarium dyplomowego w bibliotece AŁ, w ramach którego bibliotekarze służą pomocą w wyszukiwaniu źródeł w zasobach biblioteki oraz szkolą studentów w zakresie właściwego samodzielnego wyszukiwania materiałów do pracy dyplomowej poprzez katalog biblioteczny oraz katalogi on-line, a także wyjaśniają w jaki sposób korzystać z baz danych w celu wyszukiwania informacji związanych z tematem pracy. Zainteresowani studenci i wykładowcy otrzymują również kody PIN do czytelni IBUK Libra umożliwiające dostęp spoza Uczelni do pozycji zakupionych przez bibliotekę.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Zarówno baza dydaktyczna i naukowa uczelni jak i system biblioteczno-informacyjny stale są modernizowane i doposażane dzięki systematycznemu zgłaszaniu potrzeb przez nauczycieli akademickich. Na początku każdego roku kalendarzowego nauczyciele, za pośrednictwem kierowników katedr i zakładów, przekazują Władzom Wydziału informacje o konieczności modernizacji sal, uzupełnienia wyposażenia lub zakupu nowoczesnych pomocy dydaktycznych, a zestawione zapotrzebowanie trafia następnie do Rektora, który dokonuje analizy i decyduje o uwzględnieniu poszczególnych pozycji zgodnie z planem finansowym Uczelni. Nowe potrzeby mogą być również zgłaszane w ciągu roku akademickiego, a ich realizacja zależy od zakresu zgłoszonych zmian/potrzeb oraz dostępnych środków finansowych. W sytuacji pojawienia się konkursów na doposażenie uczelni

Uczelnia analizuje aktualne potrzeby i, przystępując do konkursu, uwzględnia wnioski zgłaszane wcześniej przez nauczycieli akademickich.

Podobnie wygląda proces doskonalenia systemu biblioteczno-informacyjnego, w którym pozycje do zakupu mogą być zgłaszane na bieżąco bezpośrednio do Dyrektora Biblioteki. Takie rozwiązanie umożliwia elastyczne reagowanie na aktualne potrzeby w zakresie literatury specjalistycznej, materiałów metodycznych czy publikacji naukowych. Dodatkowo, przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego Dyrektor Biblioteki informuje pracowników o możliwości zgłaszania propozycji zakupu literatury, co sprzyja systematycznemu uzupełnianiu zbiorów oraz ich dostosowaniu do specyfiki kierunku oraz bieżących potrzeb dydaktycznych.

W procesie doskonalenia infrastruktury uczestniczą również studenci, którzy po każdym semestrze wypełniają ankiety oceny zajęć i mogą wskazywać swoje oczekiwania dotyczące wyposażenia sal, jakości stosowanych narzędzi dydaktycznych oraz funkcjonalności wykorzystywanego oprogramowania. Opinie te są analizowane przez kierowników zakładów i uwzględniane przy planowaniu zmian w zakresie organizacji zajęć i doposażenia sal. Cennym źródłem informacji są również badania losów absolwentów, którzy odnoszą się m.in. do tego, w jakim stopniu dostępna na kierunku infrastruktura wspierała ich przygotowanie do pracy zawodowej.

Uwagi dotyczące konieczności aktualizacji zasobów dydaktycznych i wyposażenia zgłaszane są także podczas posiedzeń Rady Programowej Kierunku Studiów, w których uczestniczą interesariusze zewnętrzni, w tym potencjalni pracodawcy. Ich perspektywa pozwala uwzględniać aktualne potrzeby rynku pracy i kierunki rozwoju kompetencji zawodowych, co sprzyja dopasowaniu infrastruktury do wymogów współczesnej edukacji językowej.

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie m.in. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w m.in. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Proces kształcenia w AŁ odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury, która umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Uczelnia dysponuje odpowiednio wyposażonymi pracowniami dydaktycznymi, w tym laboratoriami językowymi wyposażonymi w słuchawki oraz system Mentor, który pozwala realizować zajęcia w sposób zbliżony do pracy w szkolnych pracowniach językowych. Sprzęt ten umożliwia m.in. indywidualizację pracy studenta, monitorowanie jego postępów oraz prowadzenie ćwiczeń rozwijających kompetencje rozumienia ze słuchu i komunikacji ustnej.

Uczelnia posiada również dostęp do dziennika elektronicznego Librus, co pozwala studentom ścieżki nauczanie języka angielskiego na zapoznanie się z narzędziem powszechnie stosowanym w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Dzięki temu absolwenci kierunku są przygotowani do elektronicznej obsługi procesu dydaktycznego i organizacyjnego, w tym m.in. prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, komunikacji z uczniami i rodzicami oraz planowania pracy wychowawczej.

Praktyki zawodowe realizowane są w szkołach podstawowych (w klasach IV–VIII) oraz w szkołach ponadpodstawowych, czyli w placówkach, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela wymagane są kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Zapewnia to pełną zgodność organizacji praktyk z wymaganiami standardu, a jednocześnie gwarantuje studentom możliwość zdobycia doświadczeń zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy szkoły.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Intensywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami — zarówno w obszarze kształcenia, jak i badań naukowych — stanowi jeden z głównych celów i założeń strategii rozwoju Akademii Łomżyńskiej. Model funkcjonowania Uczelni opiera się na stałym dialogu z interesariuszami zewnętrznymi, systematycznym rozpoznawaniu potrzeb rynku pracy oraz budowaniu trwałych relacji z podmiotami tworzącymi otoczenie społeczno-gospodarcze. Dzięki temu AŁ pozyskuje aktualne informacje o dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku pracy oraz o oczekiwaniach pracodawców wobec kandydatów do pracy — w tym absolwentów studiów filologicznych. Pozwala to na bieżąco dostosowywać oferowane ścieżki rozwoju i treści kształcenia do realnych wymagań środowiska zawodowego.

W celu wzmocnienia współpracy z pracodawcami przy kierunku Filologia angielska powołano Radę programową kierunku studiów (RPKS). W jej skład wchodzi przedstawiciele instytucji edukacyjnych i biznesowych powołani ze środowisk, w których będą realizować się zawodowo absolwenci kierunku, co umożliwi systematyczną wymianę opinii i doświadczeń pomiędzy interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie planowania, realizacji i doskonalenia procesu kształcenia. Zgodnie z Uchwałą nr 5/2024 Senatu AŁ [dostępną na stronie Akademii Łomżyńskiej](#) do zadań RPKS należy:

- doskonalenie koncepcji kształcenia i programu studiów;
- analiza zasad rekrutacji na kierunkach studiów realizowanych na wydziałach;
- rekomendacje dotyczące zasad organizacji, odbywania i zaliczania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- rekomendacje dotyczące zasad procesu dyplomowania, w tym przygotowywania i oceny prac dyplomowych a także przebiegu egzaminu dyplomowego;

- opiniowanie wykazu pytań obowiązujących na egzaminie dyplomowym na podstawie propozycji przesłanych przez koordynatorów przedmiotów;
- analiza systemu wsparcia dydaktycznego, w tym wyposażenia sal dydaktycznych oraz zasobów bibliotecznych wykorzystywanych w procesie kształcenia;
- analiza wyników badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów danego kierunku studiów;
- uzyskiwanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących programu studiów oraz przygotowania zawodowego absolwentów;
- przeprowadzenie okresowej weryfikacji programów studiów, w szczególności w zakresie:
- właściwego doboru przedmiotów oraz form zajęć dydaktycznych wymaganych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się;
- zgodności efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów z aktualnym stanem wiedzy i praktyki oraz ich trafności w stosunku do oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy;
- tworzenia i likwidacji ścieżek rozwoju realizowanych na danym kierunku studiów;
- opracowywania projektów zmian w programie studiów i występowanie do Dziekana Wydziału z inicjatywą ich wprowadzenia.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego (BKikU), które pełni istotną rolę we współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz w przygotowaniu studentów do wejścia na rynek pracy. Biuro wspiera różne grupy odbiorców, oferując szeroki zakres usług dostosowanych do ich potrzeb. W odniesieniu do studentów Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego pośredniczy w nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami, pomaga w znalezieniu pracy, stażu lub praktyk poprzez udostępnianie aktualnych ofert oraz udziela wskazówek dotyczących planowania rozwoju zawodowego. Pracodawcom umożliwia dotarcie do potencjalnych kandydatów, publikując ogłoszenia o pracę i oferty praktyk na swojej stronie internetowej ([Oferty pracy](#)).

BKikU oferuje również indywidualne poradnictwo zawodowe skierowane do studentów, absolwentów i kandydatów na studia, wspierając ich w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych. Ważnym obszarem działalności Biura jest współpraca z Uczelnią, Wydziałami i kierunkami studiów poprzez realizację badań ankietowych wśród pracodawców oraz absolwentów wszystkich kierunków. Wyniki tych badań stanowią cenne źródło informacji wykorzystywane przy modyfikacji programów studiów oraz opracowywaniu nowych ofert dydaktycznych. BKikU angażuje się również w działania skierowane do kandydatów na studia, w tym koordynowanie organizacji kursów maturalnych i spotkań z przedstawicielami Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży. Ponadto przedstawiciel Biura sprawuje opiekę administracyjną nad dokumentacją studiów podyplomowych realizowanych w Uczelni, zapewniając sprawny przebieg procesów organizacyjnych.

Formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane w ramach ocenianego kierunku można zdefiniować w kilku podstawowych obszarach:

Doskonalenie i upracticznianie procesu kształcenia

Przedstawiciele podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego są włączani w proces kształcenia m.in. poprzez opiniowanie dokumentów istotnych dla prowadzenia kierunku, takich

jak programy studiów, zagadnienia na egzamin dyplomowy, regulaminy praktyk zawodowych czy dokumentacja związana z praktykami – odbywa się to w ramach prac Rady programowej kierunku studiów. Pracodawcy wspierają także praktykantów w zbieraniu materiałów do prac dyplomowych, zgłaszają uwagi dotyczące aktualnych programów studiów oraz proponują zmiany w treściach kształcenia. Dodatkowo biorą udział w badaniach ankietowych, w których oceniają przygotowanie studentów i absolwentów do pracy zawodowej.

Organizacja i realizacja praktyk zawodowych

Właściwa współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest kluczowym elementem realizacji praktyk zawodowych. Kierunek Filologia angielska umożliwia odbywanie praktyk zarówno w instytucjach współpracujących z Uczelnią, jak i w miejscach wskazanych przez studentów, z którymi Uczelnia może zawrzeć indywidualne porozumienie. Za organizację praktyk odpowiada Koordynator praktyk zawodowych, natomiast przebieg praktyki nadzoruje Zakładowy opiekun praktyki, który jest pracodawcą lub wyznaczonym przez pracodawcę pracownik. Opiekun praktyk pozostaje w stałym kontakcie z Koordynatorem, dokonuje oceny praktykanta oraz może zgłaszać uwagi dotyczące dokumentacji praktyk, stopnia przygotowania studenta do pracy zawodowej i zakresu zakładanych efektów uczenia się. Uwagom tym nadaje się dalszy bieg podczas spotkań Zakładu Filologii Angielskiej lub indywidualnych konsultacji Koordynatora z Kierownikiem ZFA.

Spotkania z pracodawcami, wykłady, warsztaty oraz wizyty studyjne

Studenci uczestniczą w wykładach, warsztatach i spotkaniach organizowanych przez instytucje zewnętrzne, co pozwala im poszerzać wiedzę praktyczną i akademicką. Spotkania z praktykami umożliwiają poznanie specyfiki pracy w zawodzie, wymagań rekrutacyjnych, codziennych obowiązków oraz możliwości rozwoju kariery. W ostatnim czasie studenci Filologii angielskiej uczestniczyli m.in. w spotkaniu z Ryszardem Chojnowskim (Rysław), tłumaczem gier komputerowych; w warsztatach „Kariera w instytucjach UE? Poznaj pracę tłumaczy!” organizowanych przez Biuro Parlamentu Europejskiego w Polsce i Fundację Civis Polonus; w wydarzeniu „Jak zostać tłumaczem literackim?” wydawnictwa RM; w spotkaniu „Tłumacze polskiego języka migowego bez tajemnic” z udziałem przedstawicielek Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego oraz w szkoleniu prowadzonym przez przedstawicieli biura tłumaczeń BIRETA Professional Translations A. Kempieńska J. Woźniakowska Sp. j. oraz tłumaczem w zakresie AVT (tłumaczenia audiowizualne) Michałem Wojnarowskim.

1. Organizacja wydarzeń, konferencji, warsztatów, szkoleń i kursów dla społeczności lokalnej.

Nauczyciele Zakładu Filologii Angielskiej oraz studenci kierunku angażują się w działania na rzecz lokalnej społeczności, popularyzując naukę i wspierając promocję Uczelni. W ramach Koła Naukowego Anglistów studenci brali udział m.in. w organizacji Nocy Muzeów w Sądzie Okręgowym w Łomży, prowadzili sesje tłumaczeniowe podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WALIZKA oraz przygotowywali zajęcia językowe dla przedszkolaków. Nauczyciele ZFA organizują również warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki oraz zajęcia w ramach Dni Otwartych Uczelni. We wszystkie wydarzenia, w których

uczestniczą nauczyciele ZFA, angażowani są również studenci, co pozwala im rozwijać kompetencje praktyczne i społeczne.

2. Angażowanie do prowadzenia zajęć dydaktycznych praktyków posiadających doświadczenie zawodowe spoza szkolnictwa wyższego.

Wielu nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Filologia angielska ma bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w różnych instytucjach i sektorach, co sprzyja budowaniu relacji z tymi podmiotami i wzbogaca proces kształcenia o perspektywę praktyczną.

Dzięki szerokiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym kierunek Filologia angielska systematycznie aktualizuje koncepcję kształcenia, program studiów oraz zakładane efekty uczenia się. Opinie pracodawców pozyskiwane w ramach prac RPKS, badań ankietowych i współpracy przy praktykach przekładają się na modyfikacje programów studiów, w tym aktualizację treści przedmiotów, dobór metod dydaktycznych oraz dostosowanie ścieżek rozwoju do realnych potrzeb rynku pracy. Współpraca ta wpływa również bezpośrednio na realizację programu: studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez praktyków, poznają narzędzia i procedury stosowane w instytucjach zewnętrznych oraz otrzymują wsparcie pracodawców w ramach praktyk zawodowych i przygotowania prac dyplomowych. Dzięki temu kształcenie ma aktualny, praktyczny charakter i lepiej przygotowuje absolwentów do wejścia na rynek pracy.

6.2. Sposoby, częstości i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest jednym z kluczowych elementów strategii Uczelni i podlega systematycznemu doskonaleniu. Rozwijaniu współpracy sprzyja uczestnictwo przedstawicieli Akademii Łomżyńskiej w wydarzeniach, inicjatywach i działaniach organizowanych przez podmioty lokalne, regionalne i krajowe. Uczelnia bierze udział w przedsięwzięciach o charakterze edukacyjnym, społecznym i kulturalnym, co pozwala utrzymywać bieżący kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz lepiej rozpoznawać jego potrzeby. Uczelnia organizuje również liczne wydarzenia popularyzujące naukę, kulturę i sport, co umożliwia budowanie relacji i stały dialog z otoczeniem. Do działań wpisanych w strategię należą również aktualizacja oferty badawczej dla przedsiębiorstw, współpraca z samorządami, rozwijanie programów stypendialnych oraz poszerzanie sieci instytucji umożliwiających studentom odbywanie praktyk i staży.

Pracownicy Zakładu Filologii Angielskiej aktywnie angażują się w inicjatywy realizowane przez Uczelnię na rzecz środowiska lokalnego i regionalnego, co stanowi istotny element utrzymywania kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi. Są to m.in. działania prowadzone w ramach Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki, Dni Otwartych Uczelni, Nocy Muzeów czy współpracy z Teatrem Lalki i Aktora w Łomży. Pracownicy ZFA inicjują także działania społeczne, takie jak kursy języka polskiego dla uchodźców z Ukrainy czy pomoc w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych kandydatów na studia.

Istotnym elementem organizacji współpracy jest działalność Rady programowej kierunku studiów, która stanowi forum konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Spotkania RPKS odbywają się w razie potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz w roku. Konsultacje mogą mieć charakter synchroniczny (spotkania, rozmowy) lub asynchroniczny (opinie pisemne), co pozwala na

szybkie uzyskiwanie informacji zwrotnych, m.in. dotyczących zmian w programie studiów, aktualizacji pytań egzaminacyjnych czy modyfikacji dokumentacji praktyk. Spotkania zwołuje najczęściej Kierownik Zakładu Filologii Angielskiej.

W zakresie praktyk zawodowych Koordynator praktyk utrzymuje bieżący kontakt z miejscami praktyk poprzez wizytacje, rozmowy telefoniczne i konsultacje z zakładowymi opiekunami praktyk. Dzięki temu możliwe jest monitorowanie jakości praktyk oraz szybkie reagowanie na potrzeby zgłaszane przez pracodawców. Opiekunowie praktyk dostarczają informacji dotyczących stopnia przygotowania studentów do realizacji zadań zawodowych oraz zgłaszają propozycje zmian w dokumentacji lub zakresie zakładanych efektów uczenia się.

W proces monitorowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym istotną rolę pełni Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego, które co roku prowadzi badania ankietowe wśród pracodawców, absolwentów oraz studentów kończących studia. Badania te obejmują ocenę jakości przygotowania absolwentów, ocenę funkcjonowania Uczelni oraz analizę losów zawodowych, stanowiąc jedno z kluczowych źródeł informacji wykorzystywanych do doskonalenia programów studiów oraz aktualizacji treści kształcenia. Wyniki badań są przekazywane Władzom Uczelni i jednostkom odpowiedzialnym za programy studiów, dzięki czemu mogą być systematycznie uwzględniane w decyzjach dotyczących modyfikacji i rozwijania oferty dydaktycznej.

Aby zapewnić szeroki zasięg badań i wysoką rzetelność wyników, Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego współpracuje z instytucjami takimi jak WUP, PUP, OHP oraz jednostkami samorządu terytorialnego, które wspierają promocję badań i umożliwiają dotarcie do większej liczby respondentów. Realizowane są trzy cykle badań prowadzone w stałej, corocznej częstotliwości:

1. Ocena Uczelni przez absolwentów — prowadzona wśród studentów kończących ostatni rok studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich;
2. Badanie losów zawodowych absolwentów — realizowane po upływie roku od obrony pracy dyplomowej;
3. Badanie opinii pracodawców — prowadzone w pierwszym półroczu każdego roku kalendarzowego.

Po zakończeniu każdego cyklu Biuro Karier sporządza raport, który jest prezentowany na posiedzeniach Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Senatu i Dziekanom Wydziałów. Zebrane informacje wykorzystywane są m.in. przy modyfikacji programów studiów, projektowaniu nowych kierunków oraz przy podejmowaniu decyzji dotyczących ewentualnego zamykania kierunków, które nie odpowiadają aktualnym potrzebom rynku. Wszystkie badania realizowane są drogą elektroniczną, co znacząco ułatwia udział respondentów i usprawnia cały proces badawczy.

Uwagi pracodawców, absolwentów oraz partnerów instytucjonalnych mają bezpośredni wpływ na doskonalenie programu kierunku Filologia angielska. Przykładem takich zmian jest uruchomienie ścieżki rozwoju translatoryka, a także wprowadzenie do programu przedmiotów „tłumaczenia specjalistyczne w zootechnice i weterynarii” czy „tłumaczenia specjalistyczne w rolnictwie i branży spożywczej”. Zostały one wdrożone w odpowiedzi na sygnały płynące z rynku pracy i konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi, co potwierdza praktyczny wpływ współpracy na rozwój kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie stanowi jeden z priorytetowych kierunków rozwoju Akademii Łomżyńskiej i jest trwale wpisane w strategię Uczelni. Działania podejmowane w tym obszarze wywierają bezpośredni wpływ na koncepcję kształcenia, realizację programu studiów oraz efekty uczenia się na kierunku Filologia angielska. Wspiera to rozwój kompetencji językowych, interkulturowych, komunikacyjnych i społecznych studentów oraz zwiększa ich gotowość do funkcjonowania w środowisku wielojęzycznym i wielokulturowym — co stanowi ważny element profilu absolwenta.

W strategii Uczelni ujęto działania wzmacniające umiędzynarodowienie, obejmujące m.in. zwiększanie mobilności studentów i pracowników, dostosowywanie programów studiów do standardów międzynarodowych, rozwijanie struktur odpowiedzialnych za współpracę zagraniczną, poszerzanie oferty zajęć w językach obcych oraz rozwój lektoratów. Istotną rolę odgrywa również Akredytowane Centrum Egzaminacyjne Pearson English International Certificate (PEIC), umożliwiające uzyskanie międzynarodowych certyfikatów znajomości języka angielskiego.

Na kierunku Filologia angielska umiędzynarodowienie realizowane jest poprzez szereg działań wpływających zarówno na program studiów, jak i codzienną praktykę dydaktyczną, w tym:

- zwiększanie mobilności studentów w ramach programu Erasmus+ (studia i praktyki),
- włączanie w proces internacjonalizacji pracowników kierunku poprzez rozwój kompetencji językowych i udział w mobilnościach,
- prowadzenie większości zajęć w języku angielskim,
- zatrudnianie zagranicznych wykładowców, w tym native speakers, oraz współpracę ze stypendystami Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta,
- organizowanie wykładów gościnnych, warsztatów i zajęć z udziałem nauczycieli akademickich z uczelni partnerskich,
- umożliwienie studentom zagranicznym (np. Erasmus+) uczestnictwa w zajęciach oraz integracji poprzez wydarzenia uczelniane,
- angażowanie studentów w międzynarodowe wydarzenia w regionie, m.in. Międzynarodowy Festiwal Teatralny WALIZKA,
- przyjmowanie na kierunek studentów-obcokrajowców, zwłaszcza z Europy Wschodniej, co sprzyja tworzeniu wielokulturowych grup zajęciowych.

Działania te przyczyniają się do rozwijania kierunku poprzez poszerzanie oferty zajęć w języku angielskim, zwiększanie udziału zagranicznych wykładowców i praktyków oraz aktualizowanie efektów uczenia się zgodnie z wymaganiami środowiska międzynarodowego i globalnego rynku pracy.

W planach rozwoju kierunku w obszarze umiędzynarodowienia znajdują się:

- zwiększanie liczby zagranicznych partnerstw akademickich, umożliwiających poszerzenie oferty mobilności studentów i pracowników oraz wzrost liczby studentów przyjeżdżających do AŁ,
- zwiększenie udziału zagranicznych praktyków i wykładowców w dydaktyce, zarówno podczas wizyt stacjonarnych, jak i w formie zdalnych wykładów prowadzonych przez nauczycieli z uczelni zagranicznych,
- rozwój wielojęzycznego środowiska kształcenia poprzez dalsze działania na rzecz pozyskiwania studentów-obcokrajowców,
- wdrażanie rozwiązań wspierających mobilność studentów, w tym rozwój oferty praktyk zagranicznych oraz usprawnienie rozliczania osiągnięć uzyskanych w trakcie mobilności.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Program studiów na kierunku Filologia angielska zawiera liczne elementy sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, w szczególności w zakresie kształcenia w językach obcych. Większość zajęć realizowana jest w języku angielskim, co umożliwia studentom funkcjonowanie w naturalnym środowisku językowym oraz rozwijanie kompetencji komunikacyjnych na poziomie wymaganym w międzynarodowym środowisku akademickim i zawodowym. Dodatkowo cały program studiów został przetłumaczony na język angielski, podobnie jak sylabusy przedmiotów, co ułatwia prezentowanie oferty kierunku kandydatom zagranicznym i studentom przyjeżdżającym w ramach mobilności akademickiej.

Umiędzynarodowieniu służy również oferta językowa dostępna w ramach programu studiów. Studenci uczestniczą w lektoratach z języka hiszpańskiego lub niemieckiego, dzięki czemu rozwijają kompetencje wielojęzyczne, stanowiące istotny element profilu absolwenta filologii. Wielojęzyczność zwiększa także ich możliwości funkcjonowania w zróżnicowanym środowisku międzynarodowym i przygotowuje do pracy w organizacjach, instytucjach i firmach wymagających znajomości więcej niż jednego języka obcego.

Umiędzynarodowienie programu wspierają również wybrane treści kształcenia, w szczególności:

- komponenty interkulturowe obecne w zajęciach z kultury, literatury, historii i realioznawstwa krajów anglojęzycznych,
- elementy translatoryczne obejmujące kontakt z autentycznymi tekstami kultury anglosaskiej,
- zastosowanie materiałów dydaktycznych pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym podręczników akademickich, materiałów literackich, medialnych i multimedialnych,
- wykorzystanie standardów i narzędzi upowszechnianych w międzynarodowej dydaktyce języków obcych (np. podejście komunikacyjne, task-based learning, autentyczne materiały językowe).

Dodatkowo w programie uwzględnia się realizację zajęć lub ich modułów przez nauczycieli, dla których język angielski jest językiem ojczystym lub którzy zdobyli doświadczenie akademickie za granicą. Wpływa to na podnoszenie jakości kształcenia językowego oraz umożliwia studentom kontakt z różnymi odmianami języka angielskiego i różnorodnymi stylami dydaktycznymi.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Studenci kierunku Filologia angielska są odpowiednio przygotowani do uczenia się w językach obcych, ponieważ już na etapie rekrutacji wymagane jest potwierdzenie znajomości języka angielskiego na poziomie umożliwiającym rozpoczęcie studiów realizowanych głównie w tym języku. Większość zajęć od pierwszego semestru prowadzona jest w języku angielskim, co umożliwia systematyczne rozwijanie kompetencji komunikacyjnych w naturalnym środowisku dydaktycznym i stopniowe osiągnięcie biegłości zgodnej z zakładanymi efektami uczenia się.

Program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2025/2026 obejmuje rozbudowany blok zajęć z Praktycznej nauki języka angielskiego (PNJA). Zajęcia te są prowadzone w całości w języku angielskim i rozwijają wszystkie sprawności językowe: mówienie, pisanie, czytanie, słuchanie oraz poprawność językową. Kursy realizowane są na kolejnych poziomach zaawansowania, dzięki czemu studenci osiągają poziom C1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).

Weryfikacja kompetencji językowych w zakresie języka angielskiego odbywa się przede wszystkim poprzez egzaminy PNJA realizowane po każdym parzystym semestrze studiów. Egzaminy te potwierdzają osiągnięcie przez studentów poziomu B2 po pierwszym roku studiów, poziomu B2+ po drugim roku oraz poziomu C1 po trzecim roku. Dodatkowo kompetencje językowe są oceniane na podstawie bieżących prac pisemnych, prezentacji, projektów ustnych, testów sprawdzających oraz aktywności podczas zajęć prowadzonych wyłącznie w języku angielskim.

Studenci rozwijają także kompetencje wielojęzyczne dzięki udziałowi w lektoratach z języka rosyjskiego, hiszpańskiego lub niemieckiego. Stopień przygotowania do nauki drugiego języka obcego jest oceniany przez prowadzącego na początku pierwszego semestru, co pozwala na dostosowanie poziomu nauczania do umiejętności wyjściowych studentów. Poziom opanowania drugiego języka weryfikowany jest poprzez zaliczenia semestralne obejmujące sprawności receptywne i produktywne oraz egzamin końcowy realizowany po czwartym semestrze studiów. W zależności od poziomu wyjściowego studenci osiągają biegłość w zakresie drugiego języka obcego na poziomie A2–B2 ESOKJ.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

AŁ stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów oraz podejmuje systematyczne działania w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez między innymi wzbogacanie oferty i form wymiany międzynarodowej na poziomie europejskim i światowym. Pracownicy AŁ mają możliwość wyjazdu w celach szkoleniowych (STT) lub w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA). Nauczyciele i studenci korzystają również z oferty udziału w intensywnych programach mieszanych (Blended Intensive Programme – BIP).

Studenci AŁ mogą ubiegać się o wyjazdy na studia długoterminowe i krótkoterminowe, a także praktyki zagraniczne. Studenci z orzeczoną niepełnosprawnością lub znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej (pobierający stypendium socjalne) są uprawnieni do otrzymania zwiększonego dofinansowania (tzw. wsparcie dla osób z mniejszymi szansami / fewer opportunities). Studenci decydujący się na wyjazd na studia mogą wybrać uczelnię zagraniczną z list uczelni partnerskich realizowanych w ramach projektów KA131 (dawniej KA103) – kraje członkowskie UE i stowarzyszone lub KA171 (dawniej KA107) – kraje partnerskie z innych regionów świata, zgodnie z wybranym kierunkiem studiów i możliwościami danego projektu. Czas trwania studiów w uczelni zagranicznej musi wynosić min. 3 miesiące (90 dni), lecz zawsze rekomendowany jest studentom pobyt na pełen semestr (np. 4.5-5 miesięcy), aby zapewnić im możliwość realizacji wszystkich założonych komponentów edukacyjnych, a także podejścia do egzaminów i zaliczeń. Student ma także możliwość realizacji praktyk obowiązkowych i nieobowiązkowych w instytucjach i firmach poza granicami Polski. Czas trwania praktyk zagranicznych to min. 2 miesiące (60 dni).

Oferta wyjazdów dla studentów AŁ obejmuje łącznie 110 umów międzyuczelnianych, w tym 23 umowy dotyczące wymiany na kierunku Filologia angielska (tabela 17) – 21 umów międzyinstytucjonalnych w

ramach wymiany z krajami partnerskimi w Projekcie KA131 (dawniej KA103) i 2 umowy z uczelniami z krajów trzecich niestowarzyszonych ramach Projektu KA171 (dawniej 107).

Tabela 17. Wykaz uczelni partnerskich, z którymi są podpisane umowy o współpracę na kierunku Filologia angielska

Lp.	Nazwa uczelni
1	Republic of Macedonia Goce Delcev State University Stip (Macedonia) – Erasmus code: MK STIP01
2	Mersin University (Turcja) - Erasmus code: TR MERSIN01
3	Trakya University (Turcja) – Erasmus code: TR EDIRNE01
4	Afyon Kocatepe University (Turcja) - Erasmus code: TR AFYON01
5	Aydin Adnan Menderes University (Turcja) - Erasmus code: TR AYDIN01
6	Mustafa Kemal University (Turcja) - Erasmus code: TR HATAY01
7	Ordu University (Turcja) – Erasmus code: TR ORDU01
8	Klaipeda State College (Litwa) - Erasmus code: LT KLAIPED09
9	University of Jaen (Hiszpania) - Erasmus code: E JAEN01
10	Mardin Artuklu University (Turcja) – Erasmus code: TR MARDIN01
11	Bitlis Eren Universitesi (Turcja) - Erasmus code: TR BITLIS01
12	Istanbul Sabahattin Zaim University (Turcja) - Erasmus code: TR ISTANBU41
13	Univerzita Jana Evangelisty (Czechy) - Erasmus code: CZ USTINAD01
14	Karabuk University (Turcja) - Erasmus code: TR KARABUK01
15	Istanbul Aydin University (Turcja) – Erasmus code: TR ISTANBU25
16	Istanbul Sisli Vocational School (Turcja) - Erasmus code: TR ISTANBU44
17	University of Pannonia (Węgry) - Erasmus code: HU VESZPRE01
18	Ibrahim Chechen University (Turcja) - Erasmus code: TR AGRI01
19	Sakarya University (Turcja) - Erasmus code: TR SAKARYA01
20	Technická univerzita v Liberci (Czechy) - Erasmus code: CZ LIBEREC01
21	Maltepe Üniversitesi (Turcja) - Erasmus code: TR ISTANBU18
22	Universidad de Almeria (Hiszpania) - Erasmus code: E ALMERIA01
23	Ankara Yildirim Beyazit University (Turcja) - Erasmus code: TR ANKARA15
24	Namik Kemal University (Turcja) - Erasmus code: TR TEKIRDA01
25	Ventspils University of Applied Sciences (Łotwa) - Erasmus code: LV VENTSPI01
26	Abant İzzet Baysal University (Turcja) - Erasmus code: TR BOLU01
27	KTO Karatay University (Turcja) - Erasmus code: TR KONYA02
28	Yozgat Bozok University (Turcja) - Erasmus code: TR YOZGAT01
29	International Alatau University (Kirgistan) – projekt KA171
30	Sokhumi State University (Gruzja) – projekt KA171

W latach 2023 – 2025 w wyjazdach w ramach programu Erasmus+ KA131 i KA171 uczestniczyło 5 pracowników i 21 studentów AŁ kierunku Filologia angielska. W ocenianym okresie w ramach programu Erasmus+ KA 131 i KA171 oraz innych międzynarodowych umów bilateralnych studiowało na kierunku Filologia angielska 29 studentów z uczelni zagranicznych. Wykaz mobilności na kierunku Filologia angielska w latach 2023 – 2025 przedstawia tabela poniżej:

Tabela 18. Liczba mobilności nauczycieli akademickich i studentów kierunku Filologia angielska w latach 2023 - 2025

Rok akademicki	Liczba mobilności nauczycieli akademickich wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+	Liczba mobilności nauczycieli akademickich przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+	Liczba mobilności studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+	Liczba mobilności studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+
2022/2023	2	1	6 – studia SMS BIP	4 – studia
2023/2024	2	4	3 (1x studia SMS i 2x praktyki SMT)	4 – studia
2024/2025	1	3	12 (7x studia SMS, 5x studia SMS BIP)	21 – studia

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyja udział wykładowców zagranicznych w zajęciach prowadzonych na kierunku Filologia angielska. Mobilność pracowników dydaktycznych z zagranicy systematycznie wzrasta i stanowi efekt planowych działań Uczelni ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji językowych, międzykulturowych i akademickich studentów. W ramach programu Erasmus+ regularnie realizowane są przyjazdy wykładowców z uczelni partnerskich, którzy prowadzą zajęcia, warsztaty i wykłady specjalistyczne w języku angielskim.

Zajęcia prowadzone przez zagranicznych specjalistów obejmują zarówno treści filologiczne, jak i dydaktyczne, a ich zakres jest każdorazowo dostosowywany do potrzeb studentów oraz aktualnych efektów uczenia się. Wykładowcy zagraniczni prowadzący zajęcia w AŁ reprezentują różne ośrodki akademickie, co wzbogaca proces kształcenia o zróżnicowane perspektywy metodyczne i kulturowe. Udział gości zagranicznych w zajęciach sprzyja również podnoszeniu jakości kształcenia, umożliwia studentom kontakt z różnymi odmianami języka angielskiego i różnorodnymi metodami nauczania oraz wzmacnia przygotowanie absolwentów do pracy w środowisku międzynarodowym.

Tabela 19. Liczba mobilności nauczycieli akademickich i studentów kierunku Filologia angielska w latach 2023 - 2025

Rok akademicki	Nazwa Uczelni	Kraj	Liczba wykładowców z zagranicy	Liczba godzin zrealizowanych z udziałem studentów kierunku Filologia angielska
2022/2023	Bitlis Eren University	Turcja	1	8
2023/2024	Agri Ibrahim Cecen University (2 osoby) Ala-too International University (1 osoba)	Turcja Kirgistan	3	24
2024/2025	Ala-too International University	Kirgistan	1	8

7.6. Sposoby, częstości i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Filologia angielska odbywa się systematycznie w cyklu semestralnym i rocznym oraz w ramach okresowej oceny nauczycieli akademickich. Celem tych działań jest bieżąca ocena stopnia umiędzynarodowienia oraz wykorzystywanie uzyskanych rezultatów do doskonalenia programu studiów i warunków jego realizacji. Na początku każdego semestru Wydziałowy Koordynator ds. Programu Erasmus+ przekazuje Dziekanowi listę studentów zagranicznych studiujących w Akademii Łomżyńskiej oraz wykaz zajęć prowadzonych dla tej grupy, wraz z nazwiskami wykładowców. Dane te pozwalają monitorować liczbę mobilności przyjazdowych, zainteresowanie kierunkiem wśród studentów z zagranicy oraz planować działania promocyjne i ofertowe wspierające rozwój mobilności. Systematyczne zestawienia dotyczące mobilności przygotowuje również Dział Współpracy z Zagranicą, który opracowuje raporty semestralne i roczne obejmujące informacje o wyjazdach i przyjazdach studentów oraz pracowników, także w ramach projektów KA171. Raporty te, oceniane przez Narodową Agencję Programu Erasmus+, mają bezpośredni wpływ na wysokość grantów w kolejnych latach, co wzmacnia wagę rzetelnego monitorowania przebiegu mobilności.

Stałym elementem oceny umiędzynarodowienia jest również Roczny raport samooceny przygotowywany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Zawiera on informacje dotyczące udziału kadry w międzynarodowych programach dydaktycznych i wymianach, aktywności w konferencjach krajowych i zagranicznych, uczestnictwa studentów w mobilnościach, liczby studentów zagranicznych, wykazu przedmiotów prowadzonych w językach obcych, zajęć realizowanych przez wykładowców zagranicznych, wydarzeń o charakterze międzynarodowym organizowanych przez Wydział oraz współpracy z krajowymi i zagranicznymi instytucjami wspierającymi proces kształcenia. Raport zawiera również analizę SWOT w zakresie umiędzynarodowienia, co stanowi podstawę do formułowania rekomendacji rozwojowych.

Stopień zaangażowania w umiędzynarodowienie uwzględniany jest również w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. Punktowane są działania związane z aktywnością międzynarodową, w tym recenzowanie publikacji zagranicznych, funkcje redaktorskie i udział w radach redakcyjnych czasopism o zasięgu międzynarodowym, udział w projektach badawczych, aktywność w organizacjach międzynarodowych oraz współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. W zakresie dydaktyki oceniane jest m.in. prowadzenie zajęć w języku angielskim oraz uczestnictwo w mobilnościach dydaktycznych Erasmus+, natomiast w działalności organizacyjnej – mobilności pracownicze realizowane w celach szkoleniowych. Zakres punktacji pełni funkcję motywacyjną i wspiera rozwój umiędzynarodowienia na poziomie indywidualnym.

Rezultaty monitorowania prowadzone przez DWZ, WKJK oraz koordynatorów kierunkowych są omawiane podczas spotkań Zakładu Filologii Angielskiej i posiedzeń Rady Programowej Kierunku Studiów. Analizy te służą podejmowaniu decyzji dotyczących kierunkowych zmian w programie, takich jak rozszerzanie liczby przedmiotów prowadzonych w języku angielskim, dostosowywanie treści zajęć PNJA do wymogów międzynarodowych standardów kształcenia, wzmacnianie komponentów związanych z wielojęzycznością czy rozwijanie współpracy z partnerami zagranicznymi w zakresie praktyk, staży oraz zajęć dydaktycznych. Rezultatem prowadzonych analiz jest również wprowadzanie

nowych przedmiotów odzwierciedlających potrzeby środowiska międzynarodowego, czego przykładem jest przedmiot do wyboru edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego, odpowiadający na rosnące zróżnicowanie kulturowe uczniów w polskich szkołach.

Umieędzynarodowienie wzmacniają także inicjatywy angażujące studentów, w tym wydarzenia organizowane przez Dział Współpracy z Zagranicą, takie jak wieczory integracyjne dla studentów programu Erasmus+ czy Erasmus Open Day. Istotną rolę pełni tu Wydziałowy Koordynator ds. Programu Erasmus+, będący jednocześnie pracownikiem Zakładu Filologii Angielskiej, co sprzyja aktywnemu włączaniu studentów kierunku Filologia angielska w działania o charakterze międzynarodowym oraz ułatwia przepływ informacji dotyczących możliwości mobilności i aktywności międzykulturowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W 2021 r. Akademia Łomżyńska ponownie uzyskała Kartę Erasmus dla szkolnictwa wyższego (Erasmus Charter for Higher Education – ECHE) na lata 2021–2027. ECHE określa ramy i zasady uczestnictwa uczelni w programie Erasmus+ oraz stanowi podstawowy warunek ubiegania się o dofinansowanie działań mobilnościowych studentów i pracowników, a także udziału w projektach edukacyjnych realizowanych w ramach programu. Wniosek złożony przez Uczelnię został oceniony na maksymalną liczbę 100 punktów, co potwierdza wysoki poziom przygotowania Akademii do prowadzenia współpracy i działań o charakterze międzynarodowym.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

System wsparcia studentów AŁ uwzględnia potrzeby różnych grup, w tym studentów z niepełnosprawnością, i ma charakter stały, kompleksowy oraz systematyczny. Studenci doświadczający trudności edukacyjnych lub znajdujący się w sytuacji wymagającej dodatkowego wsparcia — życiowej, materialnej czy zdrowotnej — mogą korzystać z pomocy Rektora, Dziekana i Prodziekana Wydziału, Opiekuna roku, Działu Kształcenia i Spraw Studenckich, Koordynatora ds. studentów z niepełnosprawnością, Dziekanatu oraz Samorządu Studenckiego. Wsparcie psychologiczne jest dostępne zarówno online, jak i w ramach działalności Ośrodka Rozwoju Osobistego i Społecznego FOCUS, obejmującego studentów, absolwentów i pracowników AŁ. Studentom pomoc oferuje również Dział Współpracy z Zagranicą, sprawujący opiekę nad obcokrajowcami studiującymi w AŁ, w tym uczestnikami programu Erasmus+. Uzupełnieniem systemu wsparcia jest Biuro Karier i Kształcenia

Ustawicznego, które wspiera studentów i absolwentów w planowaniu ścieżki zawodowej oraz przygotowaniu do wejścia na rynek pracy.

I. Wsparcie w zakresie organizacji studiów i procesu kształcenia

System wsparcia funkcjonujący w AŁ uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów i obejmuje rozwiązania umożliwiające dostosowanie przebiegu kształcenia do indywidualnych sytuacji życiowych, zdrowotnych i edukacyjnych. Jednym z podstawowych mechanizmów jest indywidualna organizacja studiów (IOS), która może zostać przyznana studentowi znajdującemu się w sytuacji utrudniającej regularny udział w zajęciach. IOS umożliwia częściowe zwolnienie z obowiązku uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych i pozwala na zaliczanie ich w terminach odmiennych od przewidzianych w organizacji roku akademickiego, jednak nie później niż do końca danego roku akademickiego. Do przesłanek uzasadniających udzielenie IOS należą: stan zdrowia uniemożliwiający systematyczne uczęszczanie na zajęcia, studiowanie równoległe na więcej niż jednym kierunku, realizacja części studiów w innej uczelni, przyjęcie na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się oraz inne ważne okoliczności dokumentujące potrzebę elastycznej organizacji studiów. Wybitnie uzdolnieni studenci mogą ubiegać się o indywidualny tok studiów (ITS), który umożliwia szybsze lub bardziej zindywidualizowane tempo kształcenia. ITS może zostać przyznany studentom po ukończeniu pierwszego roku studiów, pod warunkiem uzyskania średniej ocen co najmniej 4,3 ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów (§13 i §14 Regulaminu Studiów).

Studenci mogą również korzystać z urlopów od zajęć — długoterminowych (semestralnych lub rocznych) oraz krótkoterminowych (do czterech tygodni). Urlopy są udzielane m.in. w przypadku długotrwałej choroby, urodzenia dziecka lub konieczności sprawowania nad nim opieki, a także innych istotnych zdarzeń losowych. Zgodnie z §40 Regulaminu Studiów, studentce w ciąży oraz studentowi będącemu rodzicem nie można odmówić zgody na urlop. W okresie urlopu student zachowuje prawa studenckie, a za zgodą Dziekana może uczestniczyć w wybranych zajęciach i przystępować do zaliczeń.

Aby ułatwić nowoprzyjętym studentom wejście w środowisko akademickie, przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych organizowane są zajęcia adaptacyjne. Obejmują one przedstawienie zasad funkcjonowania AŁ, omówienie dokumentów regulujących proces kształcenia, a także szkolenie z obsługi systemu USOS oraz platformy Moodle wykorzystywanej w e-learningu. Swoje szkolenie organizuje również Samorząd Studencki, zapoznając studentów z ich prawami, obowiązkami oraz możliwościami aktywności w strukturach uczelnianych.

W codziennym wspieraniu studentów kluczową rolę odgrywają Dziekan, Prodziekan oraz pracownicy Dziekanatu, którzy udzielają informacji dotyczących toku studiów, procedur regulaminowych, opłat czy zasad składania prac dyplomowych i podań. Godziny pracy Dziekanatu są dostosowane również do potrzeb studentów pracujących, w tym studiujących niestacjonarnie. Na każdym roku studiów powoływany jest opiekun roku, którego zadaniem jest reprezentowanie interesów studentów wobec Władz Wydziału i nauczycieli akademickich oraz udzielanie wsparcia w kwestiach organizacyjnych i dydaktycznych — zarówno bieżących, jak i dotyczących całych grup studenckich.

Dodatkowe elementy wsparcia obejmują pomoc Koordynatora praktyk zawodowych oraz Kierunkowego koordynatora ds. programu Erasmus+, którzy wspierają studentów odpowiednio w realizacji praktyk oraz w procesie ubiegania się o wyjazdy na studia lub praktyki zagraniczne.

Kierunkowy koordynator ds. programu Erasmus+ pełni także rolę opiekuna studentów zagranicznych przyjeżdżających do AŁ, zapewniając im wsparcie organizacyjne i dydaktyczne. Wsparcie merytoryczne w zakresie poszczególnych przedmiotów zapewniają nauczyciele akademicki prowadzący konsultacje, które mogą odbywać się stacjonarnie lub w formie zdalnej.

II. Wsparcie w zakresie rozwoju naukowego i zawodowego studentów

Uczelnia stwarza studentom szerokie możliwości rozwoju naukowego, zawodowego i kompetencyjnego, oferując zróżnicowane formy aktywności wspierające zarówno pogłębianie wiedzy, jak i zdobywanie doświadczenia praktycznego. W AŁ działa szereg kół naukowych, które umożliwiają studentom rozwijanie zainteresowań, prowadzenie badań pod opieką nauczycieli akademickich oraz podejmowanie inicjatyw naukowych, dydaktycznych i popularyzatorskich związanych z daną dyscypliną. Studenci mogą również publikować wyniki swoich prac w uczelnianym czasopiśmie Polish Journal of Applied Sciences, a także uczestniczyć w konferencjach naukowych organizowanych przez AŁ — zarówno jako słuchacze, jak i prelegenci. Uczelnia regularnie organizuje wizyty studyjne, spotkania z pracodawcami, warsztaty specjalistyczne i szkolenia rozwijające umiejętności potrzebne na rynku pracy.

Możliwości rozwoju indywidualnego obejmują również instrumenty motywacyjne. Studenci osiągający średnią co najmniej 4,3 mogą ubiegać się o indywidualny tok studiów, natomiast studenci studiów niestacjonarnych ze średnią 4,8 mogą starać się o częściowe zwolnienie z opłat za czesne. Ponadto Uczelnia przyznaje stypendia Rektora za wyniki naukowe, sportowe i artystyczne. Studenci mogą ubiegać się także o stypendium Prezydenta Miasta Łomża.

Uczelnia zapewnia zaplecze informatyczne niezbędne dla współczesnego procesu kształcenia. Studenci mają dostęp do sieci eduroam na terenie kampusu, a także do komputerów rozmieszczonych w bibliotece i kawiarence internetowej. Na korytarzach znajdują się kserokopiarki przeznaczone do samodzielnego kopiowania materiałów dydaktycznych. Ważnym elementem wsparcia jest również dostęp do platformy Azure for Students, będącej częścią chmury obliczeniowej Microsoft Azure. Dzięki niej studenci mogą bezpłatnie korzystać z wybranych narzędzi i usług związanych m.in. z programowaniem, analizą danych, projektowaniem aplikacji, uczeniem maszynowym, bazami danych czy obliczeniami w chmurze. Jest to szczególnie wartościowe w kształceniu praktycznym i projektowym, a także w rozwijaniu kompetencji odpowiadających współczesnym oczekiwaniom rynku pracy.

Biblioteka AŁ zapewnia szeroki dostęp do zasobów cyfrowych i tradycyjnych. Studenci mogą korzystać z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, która udostępnia zasoby Biblioteki Narodowej, w tym współczesne publikacje naukowe ze wszystkich dziedzin. Biblioteka oferuje również dostęp online do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki min. Elsevier, Springer, Wiley online Library, EBSCO, do Polskiej Bibliografii Lekarskiej, bazy LEX oraz do ponad siedmiu tysięcy ebooków na platformie IbukLibra. Zapewnienie dostępu do tych baz pozwala studentom prowadzić samodzielne kwerendy naukowe oraz przygotowywać prace zaliczeniowe i dyplomowe na wysokim poziomie merytorycznym.

Infrastruktura uczelni obejmuje również infokioski dostępne w budynkach przy ul. Akademickiej 1 i Akademickiej 14 oraz w Domu Studenta. Infokioski wyposażone są w monitor dotykowy, głośniki,

klawiaturę ze znakami Braille’a, trackball oraz czytnik kodów QR i zapewniają dostęp do Internetu, wspierając zarówno studentów z niepełnosprawnościami, jak i osoby potrzebujące szybkiego dostępu do informacji uczelnianych. W przestrzeniach uczelni znajdują się także jedno- i dwuosobowe kabiny akustyczne przeznaczone do cichej pracy indywidualnej, wyposażone w dostęp do prądu i Internetu. Kabiny te umożliwiają komfortowe warunki do nauki, spotkań online oraz realizacji projektów wymagających skupienia.

III. Wsparcie psychologiczne

Wsparcie psychologiczne w AŁ zapewnia Akademicki Ośrodek Rozwoju Osobistego i Społecznego FOCUS, którego działania koncentrują się na udzielaniu pomocy w sytuacjach wymagających natychmiastowej lub krótkoterminowej interwencji. Ośrodek oferuje wsparcie w sytuacjach kryzysowych, w przypadku doświadczania przemocy lub bycia jej świadkiem, po wypadkach lub innych traumatycznych wydarzeniach, a także w sytuacji konfliktów interpersonalnych w środowisku akademickim. Studenci mogą uzyskać pomoc również w okresie żałoby, choroby lub niepełnosprawności oraz w procesie adaptacji, w tym adaptacji studentów Erasmus+. Ośrodek zapewnia także wsparcie w zakresie motywacji do uczestnictwa w zajęciach poprzez rozmowy wyjaśniające powtarzające się nieusprawiedliwione nieobecności.

W ramach działań pomocowych Ośrodek prowadzi rozpoznanie trudności zgłaszanych przez studentów, w tym problemów psychicznych, rodzinnych, społecznych oraz sytuacji, w których istnieje podejrzenie uzależnienia. W takich przypadkach studenci kierowani są do odpowiednich specjalistów lub instytucji. Celem Ośrodka jest krótkoterminowe wsparcie psychologiczne w kryzysie, udzielanie informacji, psychoedukacja oraz wskazanie dalszych możliwych form pomocy, natomiast jednostka nie prowadzi psychoterapii indywidualnej ani grupowej ani długoterminowego leczenia.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Akademickiego Ośrodka Rozwoju Osobistego i Społecznego FOCUS dostępne są na stronie [internetowej](#). Dodatkowo, w ramach projektu „PWSiP w Łomży dostępna i bez barier”, zapewniono studentom możliwość skorzystania z bezpłatnej, zdalnej usługi wsparcia zdrowia psychicznego online.

IV. Wsparcie finansowe

Studenci AŁ mają możliwość ubiegania się o różne formy wsparcia materialnego ([Informacje dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), obejmujące:

1. stypendia socjalne,
2. stypendia dla osób z niepełnosprawnością,
3. stypendia Rektora za wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, sportowe lub artystyczne,
4. stypendia Ministra za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe,
5. zapomogę,
6. stypendium Prezydenta Miasta Łomża.

Zasady przyznawania pomocy materialnej określa Regulamin świadczeń pomocy materialnej dla studentów AŁ, wprowadzony na mocy Zarządzenia Rektora Nr 87/2024 z dnia 30 września 2024 r.

([dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)). Wnioski stypendialne wypełniane są w [portal](#)u stypendialnym.

Uczelnia zapewnia także możliwość uzyskania ulg i zwolnień z opłat. Zgodnie z §7 Regulaminu zasad pobierania opłat za studia ([dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), student studiów stacjonarnych, który otrzymał urlop z powodu choroby, ma prawo do bezpłatnego powtarzania niezaliczonego z tego powodu semestru. Studenci w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej powodującej znaczne pogorszenie sytuacji materialnej mogą zostać zwolnieni z części lub całości należnych opłat za studia — zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Dodatkowe możliwości dotyczą studentów studiów niestacjonarnych: osoby osiągające najwyższe wyniki w nauce mogą ubiegać się o zwolnienie z opłat za studia w całości lub części. Pełne zwolnienie dotyczy studentów legitymujących się średnią ocen 5,0 z ostatniego roku studiów oraz aktywnym udziałem w działalności koła naukowego. Studenci ze średnią 4,8 i aktywni w działalności koła naukowego mogą wnioskować o częściowe zwolnienie z czesnego.

Ponadto studenci AŁ mogą ubiegać się o stypendium Prezydenta Miasta Łomża, przyznawane na zasadach określonych przez władze miasta.

V. Wsparcie studentów z niepełnosprawnością

W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością AŁ podejmuje działania mające na celu zapewnienie im pełnej dostępności procesu kształcenia i umożliwienie studiowania na zasadzie równych szans. Już na etapie rekrutacji kandydaci mogą uzyskać poradę i informacje dotyczące dostępnych form wsparcia oraz procedur ich przyznawania.

System wsparcia obejmuje m.in. dostosowanie form egzaminów i zaliczeń do indywidualnych możliwości studenta, możliwość korzystania ze sprzętu wspomagającego proces kształcenia (np. laptopy dotykowe, dyktafony) oraz zmiany warunków uczestnictwa w zajęciach. Studenci mogą otrzymać pomoc asystenta w zakresie sporządzania notatek, skanowania materiałów, przemieszczania się między budynkami oraz, w razie potrzeby, obecności podczas zajęć. Dostępne jest również udostępnianie materiałów dydaktycznych w wersji elektronicznej lub w druku powiększonym oraz zgoda na nagrywanie zajęć dydaktycznych. W obszarze formalnym i administracyjnym osoby z niepełnosprawnością mają prawo do zdalnej obsługi.

W przypadku studentów z niepełnosprawnością ruchową Uczelnia stara się planować zajęcia w salach o najlepszej dostępności, często w jednym budynku, aby ograniczyć konieczność przemieszczania się. Osobom niedostępszącym umożliwia się udział w zajęciach w salach wyposażonych w pętle indukcyjne, natomiast studentom słabowidzącym zapewnia się dostęp do powiększonych lub elektronicznych materiałów dydaktycznych oraz zajęcia w salach z dużymi monitorami interaktywnymi. Czytelnia wyposażona jest w drukarkę, monitor, klawiaturę i notatnik brajlowski. Istnieje również możliwość realizacji indywidualnych zajęć z wychowania fizycznego dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. W części sal dydaktycznych znajdują się specjalne stoliki umożliwiające podjazd wózkiem.

Uczelnia oferuje organizację transportu dla osób, które nie są w stanie samodzielnie dotrzeć na zajęcia. Przy budynkach AŁ znajdują się przystanki autobusowe, a trasy przejazdów zostały uzgodnione z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Łomży. Wszystkie pojazdy obsługujące te linie wyposażone są w platformy ułatwiające wjazd osobom poruszającym się na wózkach.

AŁ zapewnia także zdalny dostęp do części księgozbioru biblioteki, co umożliwia korzystanie z zasobów bez konieczności odwiedzania kampusu.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Uczelnia zapewnia szeroki zakres działań wspierających studentów w procesie uczenia się, obejmujący rozwiązania dydaktyczne, organizacyjne i środowiskowe sprzyjające osiąganiu efektów uczenia się. Wsparcie to obejmuje w szczególności:

1. możliwość stałego kontaktu z osobami prowadzącymi zajęcia, w tym komunikacji mailowej i konsultacji,
2. profesjonalną obsługę administracyjną w obszarze kształcenia i spraw studenckich,
3. pełny dostęp do informacji o programie studiów, toku studiów i obowiązujących procedurach,
4. stosowanie metod dydaktycznych wspierających uczenie się, w tym metod aktywizujących, pracy projektowej, prezentacji i dyskusji,
5. kształtowanie procesu dydaktycznego w sposób sprzyjający mobilności międzynarodowej, m.in. dzięki stosowaniu systemu ECTS i spójności efektów uczenia się z programami uczelni partnerskich,
6. możliwość udziału studentów w badaniach naukowych i konferencjach,
7. wspieranie kontaktów studentów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym zapewnianie wartościowych miejsc praktyk, wizyt studyjnych i spotkań z praktykami,
8. transparentny system oceniania i jasne kryteria weryfikacji osiągnięć,
9. indywidualne podejście do potrzeb studentów,
10. możliwość studiowania według IOS i ITS,
11. wsparcie opiekunów roczników w zakresie bieżących problemów studenckich,
12. dostęp do serwisu USOSweb,
13. nowoczesną infrastrukturę dydaktyczną wspierającą proces uczenia się.

Istotnym narzędziem wspierającym studentów w osiąganiu efektów uczenia się jest platforma e-learningowa Moodle. Umożliwia ona gromadzenie i udostępnianie materiałów dydaktycznych, wykonywanie zadań w ramach pracy własnej studenta, prowadzenie konsultacji online oraz organizowanie wideokonferencji. Platforma stosowana jest również do realizacji zajęć dla studentów, którzy ze względu na niepełnosprawność nie mogą uczestniczyć w zajęciach stacjonarnych, oraz do prowadzenia spotkań z praktykami w formie hybrydowej. Przykładem jej wykorzystania są spotkania z tłumaczem gier komputerowych Ryszardem Chojnowskim (Rysław), tłumaczami polskiego języka migowego – Panią Magdaleną Sipowicz, Prezesem Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego oraz Panią Wiceprezes Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego, Małgorzatą Limanówką, ambasadorem karier UE, członkiem Polish European Professionals Network – Panią Martyną Lepieszą, która odbywała staż w Dyrekcji Generalnej ds. Tłumaczeń Komisji Europejskiej.

8.3. Formy wsparcia:

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

Wsparcie w zakresie mobilności krajowej i międzynarodowej realizowane jest przede wszystkim przez Dział Współpracy z Zagranicą (DWZ) oraz Kierunkowego i Wydziałowego koordynatora ds. programu Erasmus+.

DWZ odpowiada za organizację, nadzór i kompleksową obsługę wszystkich działań związanych z mobilnością studentów i pracowników AŁ, w tym za przygotowanie ofert wyjazdowych, rekrutację uczestników, obsługę formalną projektów, kontakt z uczelniami partnerskimi oraz prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych. Uczelnia zapewnia studentom szerokie możliwości udziału w wymianach zagranicznych w ramach programu Erasmus+ zarówno w celu odbycia studiów, jak i praktyk zagranicznych. Każdy student na danym cyklu kształcenia posiada kapitał mobilności wynoszący 12 miesięcy, który może wykorzystać na studia, praktyki lub staże. Uczelnia udziela uczestnikom projektów wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i finansowego, a także aktywizuje studentów poprzez działania informacyjne oraz wydarzenia promujące mobilność, realizowane we współpracy z Samorządem Studenckim i władzami wydziałów.

Dodatkową formą wsparcia studentów zagranicznych jest możliwość uczestniczenia w zajęciach z języka polskiego jako obcego, organizowanych na potrzeby studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ oraz innych form mobilności. Ważną rolę we wsparciu adaptacji pełni również student-mentor wyznaczony przez AŁ, który pomaga studentom zagranicznym w pierwszych tygodniach pobytu, udziela informacji o funkcjonowaniu uczelni i miasta oraz wspiera ich w sprawach organizacyjnych i codziennych. Uczelnia zapewnia ponadto działania integracyjne dla studentów zagranicznych organizowane przez DWZ, które ułatwiają adaptację do środowiska akademickiego i wspierają budowanie relacji międzykulturowych.

Na poziomie wydziałowym wsparcie mobilności jest realizowane przez Wydziałowego koordynatora ds. programu Erasmus+, do którego zadań należy m.in.:

- informowanie studentów i pracowników Wydziału o możliwościach uzyskania stypendium programu Erasmus+, kryteriach kwalifikacji oraz wymaganej dokumentacji,
- monitorowanie przygotowań studentów do wyjazdu na studia i praktyki oraz przebiegu ich pobytu w uczelniach i instytucjach zagranicznych,
- pełnienie funkcji osoby kontaktowej dla pracowników dydaktycznych i administracyjnych z uczelni partnerskich odwiedzających Wydział w ramach mobilności Erasmus+.

Wsparcie na poziomie kierunku zapewnia Kierunkowy koordynator ds. programu Erasmus+, który pełni funkcję podstawowego kontaktu dla studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających oraz udziela wsparcia w sprawach dydaktycznych i akademickich. Do jego zadań należy m.in.:

- pomoc studentom wyjeżdżającym na studia w przygotowaniu karty zaliczeń oraz porozumienia o programie zajęć (Learning Agreement for Studies),
- pomoc studentom i absolwentom wyjeżdżającym na praktyki/staże w przygotowaniu porozumienia o programie praktyk (Learning Agreement for Traineeships),

- stały nadzór nad przebiegiem mobilności i zatwierdzanie zmian w porozumieniu o programie studiów lub praktyk w trakcie pobytu studenta za granicą,
- weryfikacja wykazu zaliczeń (Transcript of Records) otrzymanego z uczelni przyjmującej po zakończeniu mobilności,
- pomoc w rozliczeniu praktyk Erasmus+ zgodnie z Learning Agreement for Traineeships oraz dokumentacją złożoną po powrocie,
- współpraca z Dziekanatem oraz DWZ w zakresie formalnego rozliczenia studentów po zakończeniu mobilności,
- udzielanie wsparcia studentom zagranicznym w przygotowaniu Learning Agreement for Studies / Learning Agreement for Traineeships oraz ich zmian,
- kontrola terminowego wystawiania ocen studentom zagranicznym,
- przygotowanie i przekazywanie do DWZ oraz bezpośrednio do studentów planów zajęć dla studentów zagranicznych,
- współpraca z DWZ w działaniach integrujących studentów zagranicznych ze społecznością Wydziału,
- współpraca z Wydziałowym koordynatorem ds. programu Erasmus+ w kwestiach wymagających wspólnej decyzji.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

W AŁ funkcjonuje Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego (BKIKU), które odgrywa kluczową rolę w przygotowaniu studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz podejmowania świadomych decyzji dotyczących dalszej edukacji. Biuro pełni funkcję centrum doradztwa zawodowego, oferując zarówno konsultacje indywidualne, jak i zajęcia grupowe, podczas których studenci mogą określić swoje kompetencje, poznać możliwości zawodowe i edukacyjne, a także uzyskać wsparcie w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowaniu do rozmów kwalifikacyjnych.

BKIKU prowadzi również systematyczną działalność informacyjną. Gromadzi i udostępnia aktualne dane dotyczące pracodawców, zawodów, kursów zawodowych i językowych, stypendiów, studiów podyplomowych oraz zagranicznych ofert edukacyjnych. Na stronie Biura regularnie publikowane są oferty pracy, praktyk i staży, co umożliwia studentom szybki dostęp do atrakcyjnych możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego. Ważnym elementem działalności Biura są także spotkania z pracodawcami, warsztaty kompetencyjne, szkolenia związane z rozwojem umiejętności miękkich oraz wizyty studyjne w firmach i instytucjach, pozwalające studentom nawiązać bezpośrednie kontakty z przedstawicielami rynku pracy.

Wspieraniu rozwoju zawodowego studentów sprzyja również współpraca AŁ z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnia utrzymuje relacje z lokalnymi i regionalnymi przedsiębiorstwami, instytucjami kultury, szkołami oraz urzędami administracji publicznej, co umożliwia organizowanie praktyk, wolontariatów i projektów dydaktycznych realizowanych we współpracy z partnerami zewnętrznymi. Dzięki temu studenci mają możliwość zdobycia praktycznego doświadczenia, które wzmacnia ich pozycję na rynku pracy i ułatwia dokonanie świadomych wyborów dotyczących ścieżki zawodowej.

Uczelnia wspiera studentów również w rozwijaniu kompetencji potrzebnych do kontynuowania edukacji, w tym w procesach rekrutacyjnych na studia drugiego stopnia czy studia podyplomowe. W

ramach konsultacji studenci otrzymują pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia oraz planowaniu rozwoju kompetencji zgodnego z indywidualnymi potrzebami i aspiracjami zawodowymi.

Działalność wspierająca studentów we wchodzeniu na rynek pracy jest uzupełniana przez aktywność kół naukowych oraz możliwość uczestniczenia w projektach, konferencjach i inicjatywach akademickich. Udział w nich sprzyja budowaniu portfolio osiągnięć, rozwijaniu umiejętności prezentacji i pracy zespołowej oraz zdobywaniu pierwszych doświadczeń zawodowych w środowisku bliskim przyszłej pracy zawodowej.

c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

Uczelnia wspiera rozwój aktywności studentów w wielu obszarach, stwarzając im warunki do kształtowania zainteresowań, rozwijania talentów oraz budowania kompetencji istotnych w życiu społecznym i zawodowym. Studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora za osiągnięcia sportowe, artystyczne i organizacyjne, a także – w uzasadnionych przypadkach – realizować studia w ramach indywidualnej organizacji studiów, co pozwala godzić aktywność pozadydaktyczną z obowiązkami akademickimi.

Aktywność sportowa jest rozwijana przede wszystkim dzięki działalności Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego, który umożliwia udział w różnorodnych zajęciach sportowych. Rozbudowana infrastruktura sportowa zlokalizowana w Domu Studenta Rubikon obejmuje siłownię o powierzchni 68 m² (wyposażoną m.in. w atlas, wioślarz, drabinki, drążki, bieżnie i rowery), salę fitness wykorzystywaną m.in. do zajęć typu crossfit i joga, salę taneczną o powierzchni 71 m² oraz stół do tenisa stołowego. Studenci mogą korzystać z tych przestrzeni po uzyskaniu zgody kierownika obiektu, a także wypożyczyć rower. Bliskość kampusu względem ścieżek biegowych i rowerowych prowadzących do pobliskiego lasu sprzyja aktywności rekreacyjnej. Istotnym elementem promocji aktywności sportowej są również wydarzenia sportowe organizowane przy wsparciu Uczelni, takie jak Otwarte Akademickie Mistrzostwa Łomży w Biegu Ulicznym, odbywające się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Łomża, które integrują społeczność akademicką i lokalną oraz zachęcają studentów do regularnej aktywności fizycznej.

W okresie wakacyjnym pracownicy Zakładu Wychowania Fizycznego organizują obozy sportowe dla młodzieży i seniorów, podczas których uczestnicy rozwijają umiejętności w takich dyscyplinach jak koszykówka, siatkówka, pływanie, lekkoatletyka czy sporty walki. Obozy te zapewniają wysoki standard zakwaterowania, wyżywienia oraz dostęp do infrastruktury sportowej, a dodatkowo stwarzają możliwość przeprowadzenia testów motoryczno-wydolnościowych przez trenera przygotowania motorycznego. Studenci zainteresowani rozwijaniem kompetencji sportowych mogą również podjąć studia na kierunku wychowanie fizyczne, który można łączyć z innym kierunkiem w ramach indywidualnej organizacji studiów. Warto podkreślić, że znaczną część kadry kierunku stanowią trenerzy z doświadczeniem w pracy z kadrą narodową.

Aktywność artystyczna studentów rozwijana jest poprzez możliwość prezentowania dorobku artystycznego podczas wydarzeń organizowanych przez Uczelnię. AŁ współpracuje ponadto z Teatrem Lalki i Aktora w Łomży – organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WALIZKA – w którym studenci, zwłaszcza kierunku Filologia angielska, wspierają obsługę uczestników, świadcząc usługi tłumaczeniowe. W ramach oferty ogólnouczelnianej dostępne są także zajęcia artystyczne, takie

jak „Muzyka – sztuka dźwięków i komunikacji międzykulturowej”, prowadzone przez osoby o wykształceniu muzycznym, m.in. przez tenora posiadającego stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie wokalistyka.

Aktywność organizacyjna i społeczna rozwijana jest przede wszystkim poprzez działalność Samorządu Studenckiego, który organizuje inicjatywy integrujące społeczność akademicką i wspierające kształtowanie kompetencji leaderskich, organizacyjnych i komunikacyjnych. Studenci angażują się również w działalność kół naukowych, realizując projekty badawcze, organizując konferencje oraz różnorodne przedsięwzięcia edukacyjne i społeczne.

Aktywność w zakresie przedsiębiorczości wspierana jest poprzez zarówno ofertę dydaktyczną, jak i działalność organizacyjną Uczelni. W programie studiów kierunku Filologia angielska znajduje się przedmiot *przedsiębiorczość*, który wprowadza studentów w podstawy prowadzenia działalności gospodarczej i rozwija kompetencje inicjatywne. Szczególną rolę odgrywa także Studenckie Koło Naukowe Młodych Przedsiębiorców, działające w trzech sekcjach: biznesowej, projektowej i naukowej. Studenci uczestniczą w warsztatach, projektach zadaniowych, spotkaniach z praktykami biznesu oraz badań naukowych, które mogą być publikowane w formie artykułów. Dodatkowo mają możliwość rozwijania zainteresowań przedsiębiorczych poprzez studia na kierunku zarządzanie (I i II stopnia).

Wyjątkową formą aktywności przedsiębiorczej i projektowej jest uczestnictwo w ENACTUS – międzynarodowej sieci studenckiej dostępnej w regionie wyłącznie w Akademii Łomżyńskiej. Studenci biorą udział w zespołach projektowych działających w obszarach employer branding, university relations, innowacji, CSR oraz networkingu leaderskiego. Udział w ENACTUS umożliwia zdobywanie realnego doświadczenia zawodowego, współpracę z menedżerami dużych przedsiębiorstw, poznawanie kultury organizacyjnej firm oraz budowanie relacji z przedstawicielami biznesu, które często owocują zatrudnieniem w renomowanych organizacjach. ENACTUS tworzy środowisko sprzyjające kreatywności, współpracy oraz rozwojowi kompetencji przyszłych liderów, stanowiąc naturalną przestrzeń łączącą studentów i potencjalnych pracodawców.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów do osiągnięcia wysokich wyników w nauce oraz wspierania studentów wybitnych obejmuje zarówno rozwiązania finansowe, organizacyjne, jak i merytoryczne. Elementami tego systemu są: wewnętrzny system stypendialny, stypendia ministerialne i samorządowe, możliwość studiowania według indywidualnego toku studiów, zwolnienia z opłat za studia, wyróżnienia na zakończenie studiów, wsparcie działalności naukowej oraz szeroka promocja osiągnięć studentów.

Podstawowym elementem motywacji finansowej jest stypendium Rektora, które może otrzymać student przyjęty na pierwszy rok studiów, który w roku złożenia egzaminu maturalnego został laureatem olimpiady międzynarodowej, laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego lub medalistą Mistrzostw Polski w danym sporcie, a także student wykazujący się wyróżniającymi wynikami w nauce, osiągnięciami naukowymi, artystycznymi lub sportowymi co najmniej na poziomie krajowym. Wysokość stypendium wynosi od 1300 zł do 1500 zł miesięcznie, co stanowi istotny element motywujący do rozwoju.

Dla studentów wybitnych Uczelnia przewiduje możliwość studiowania według indywidualnego toku studiów (ITS), realizowanego pod opieką nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora. ITS mogą otrzymać studenci, którzy zaliczyli pierwszy rok studiów oraz osiągnęli średnią co najmniej 4,3.

Motywacji sprzyja również możliwość całkowitego lub częściowego zwolnienia z opłat za studia. Student studiów niestacjonarnych może ubiegać się o pełne zwolnienie z czesnego, jeśli uzyskał średnią 5,0 i aktywnie uczestniczy w działalności koła naukowego, natomiast częściowe zwolnienie przysługuje studentom ze średnią 4,8 spełniającym takie same warunki. Wybitni studenci mogą także uzyskać dyplom z wyróżnieniem, jeśli spełnią określone kryteria związane z wynikami w toku studiów i ocenami końcowymi.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do rozwoju działalności naukowej studentów. Funkcjonuje szeroka sieć kół naukowych, których aktywność wspierana jest finansowo ze środków subwencji oraz budżetu własnego Uczelni. Opiekunowie kół – nauczyciele akademicy – wspierają studentów merytorycznie, pomagając w przygotowaniu referatów, wystąpień konferencyjnych, projektów badawczych i publikacji. Studenci mają możliwość udziału w konkursach naukowych, projektach badawczych oraz przedsięwzięciach popularyzatorskich organizowanych na uczelni i poza nią. Ważnym elementem wsparcia są również targi kół naukowych, podczas których koła prezentują swoją działalność i zachęcają studentów do włączenia się w prace zespołów badawczych.

Uczelnia wspiera ponadto rozwój kompetencji zawodowych poprzez spotkania z pracodawcami i wizyty studyjne, które pozwalają studentom poznać specyfikę pracy w danej branży, wymagania pracodawców, przebieg procesów rekrutacyjnych oraz możliwości rozwoju zawodowego.

Istotną formą motywacji jest także systematyczna promocja osiągnięć studentów. Informacje o sukcesach naukowych, projektowych, artystycznych, sportowych oraz inicjatywach społecznych są regularnie publikowane na stronie internetowej Uczelni, w mediach społecznościowych oraz w komunikacji wewnętrznej. Uczelnia prezentuje zarówno indywidualne osiągnięcia studentów, jak i sukcesy zespołowe – m.in. zdobyte nagrody, zrealizowane projekty, wyróżnienia w konkursach krajowych i międzynarodowych czy inicjatywy podejmowane w ramach kół naukowych i organizacji studenckich. Widoczność tych działań wzmacnia prestiż środowiska akademickiego, buduje kulturę doceniania osiągnięć i stanowi istotny czynnik motywujący studentów do rozwijania swojej aktywności w różnych obszarach.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

AŁ wykorzystuje zróżnicowane i komplementarne sposoby informowania studentów o dostępnych formach wsparcia, w tym o zasadach pomocy materialnej. Informacje przekazywane są zarówno w formie zbiorowej, jak i indywidualnej, z wykorzystaniem kanałów cyfrowych i bezpośredniej komunikacji. Uczelnia organizuje spotkania grupowe, w tym spotkania adaptacyjne dla studentów I roku, a także udziela informacji podczas indywidualnych rozmów prowadzonych przez osoby pełniące funkcje wspierające studentów. Kluczowe komunikaty publikowane są na stronach internetowych Uczelni i Wydziału oraz na tablicach ogłoszeń, a także umieszczane w systemie USOS. Studenci otrzymują informacje za pośrednictwem poczty elektronicznej, profili Uczelni w mediach społecznościowych (takich jak Facebook czy Instagram) oraz za pośrednictwem Samorządu

Studenckiego. Dodatkowo opiekunowie roku i starości przekazują studentom bieżące informacje otrzymane z Uczelni.

Szczegółowe komunikaty dotyczące form wsparcia są stale dostępne na stronie internetowej Uczelni, m.in. w obszarach:

- wsparcie finansowe [opisane na stronie Akademii Łomżyńskiej](#),
- wsparcie dla osób z niepełnosprawnością [opisane na stronie Akademii Łomżyńskiej](#), [opisane na stronie projektu](#),
- wsparcie psychologiczne [na stronie FOCUS-a](#), [opisane na stronie projektu](#),
- wsparcie w zakresie mobilności Erasmus+ [opisane na stronie Programu](#),
- poradnictwo zawodowe i planowanie kariery [opisane na stronie Biura Karier i Kształcenia Ustawicznego](#).

Studentom udzielają informacji również osoby i jednostki organizacyjne zaangażowane w system wsparcia, w tym Dziekan i Prodziekan Wydziału, Dział Kształcenia i Spraw Studenckich, Dział Współpracy z Zagranicą, Dziekanat, Samorząd Studencki, opiekunowie roku, starości roczników oraz wydziałowi i kierunkowi koordynatorzy ds. programu Erasmus+.

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

System rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków studentów w AŁ funkcjonuje zgodnie z przepisami Regulaminu Studiów oraz obowiązującymi procedurami administracyjnymi. Studenci mogą zgłaszać swoje wnioski i skargi w formie ustnej lub pisemnej za pośrednictwem różnych kanałów, co zapewnia elastyczność i dostępność procesu.

W pierwszej kolejności studenci mogą zwrócić się bezpośrednio do osób pełniących określone funkcje w Uczelni, takich jak starosta roku, opiekun roku, kierownik zakładu, władze dziekańskie i rektorskie, dyrektor administracyjny czy kierownik Domu Studenta. Problemy wymagające interwencji mogą być również zgłaszane Samorządowi Studenckiemu, który – w zależności od charakteru sprawy – udziela wsparcia bezpośrednio lub przekazuje wniosek właściwym władzom dziekańskim lub rektorskich.

Wnioski kierowane do władz dziekańskich składane są za pośrednictwem Dziekanatu i dotyczą najczęściej kwestii związanych z przebiegiem i organizacją studiów, takich jak: wznowienie studiów, przeniesienie z innej uczelni, zgoda na indywidualną organizację studiów, powtarzanie roku lub semestru, zaliczenia komisyjne, przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej, zmiana tematu pracy, przeniesienie między formami studiów lub na inny kierunek oraz udzielenie urlopu.

Dodatkowym narzędziem zgłaszania opinii i problemów są badania ankietowe obejmujące m.in.: jakość kształcenia, przestrzeganie praw studentów, ocenę infrastruktury i usług administracyjnych oraz ocenę Uczelni przez absolwentów. Studenci mogą również kierować skargi i wnioski do Sekretariatu Rektora, gdzie prowadzona jest oficjalna księga skarg i wniosków. W sytuacjach wskazujących na naruszenie prawa lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu Uczelni funkcjonuje także procedura sygnalisty — student może złożyć zgłoszenie zgodnie z Regulaminem zgłoszeń sygnalisty, dostępnym na stronie Uczelni (Zarządzenie nr 124/2024 [dostępne na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)).

Po rejestracji skargi lub wniosku właściwy organ podejmuje działania wyjaśniające, w razie potrzeby wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia treści, a także zbiera materiały od odpowiednich komórek organizacyjnych. Procedura prowadzona jest zgodnie z zasadami Kodeksu postępowania administracyjnego i powinna zakończyć się w terminie do miesiąca, a w sprawach bardziej złożonych – do dwóch miesięcy. Student jest każdorazowo informowany o sposobie rozstrzygnięcia, a w przypadku braku satysfakcji przysługuje mu odwołanie do Rektora. Rozstrzygnięcia Rektora mają charakter ostateczny.

Sprawy o charakterze dyscyplinarnym kierowane są do właściwych komisji dyscyplinarnych, w tym: Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej oraz Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich. W Uczelni działają również Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów oraz Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich, odpowiedzialni za prowadzenie postępowań wyjaśniających.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmują się następujące jednostki organizacyjne, mające bezpośredni wpływ na realizację procesu kształcenia:

1. Dziekanat – odpowiada za organizację i obsługę administracyjną procesu dydaktycznego Wydziału. Do głównych zadań Dziekanatu należy m.in.: monitorowanie i prowadzenie dokumentacji toku studiów w systemie USOS (będącym kluczowym narzędziem obsługi studentów), prowadzenie teczek osobowych studentów, przygotowywanie i wydawanie zaświadczeń o statusie studenta, przyjmowanie wniosków o elektroniczne legitymacje studenckie oraz ich duplikaty, obsługa wniosków o pomoc materialną, stypendia i zapomogi, przygotowywanie suplementów do dyplomów i wyciągów ocen oraz dokumentów niezbędnych do egzaminów dyplomowych.
2. Dział Kształcenia i Spraw Studenckich – realizuje obsługę studentów w drugiej instancji, prowadzi pomoc socjalną, odpowiada za administracyjną organizację oraz raportowanie procesów kształcenia, a także czuwa nad zgodną z planami realizacją procesu dydaktycznego. Dział sprawuje również opiekę nad studentami z niepełnosprawnościami oraz współpracuje z Komisją Dyscyplinarną ds. Studentów i Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną ds. Studentów.
3. Biblioteka – zapewnia studentom oraz pracownikom dostęp do zasobów naukowych, księgozbioru i baz danych, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne.
4. Dział Współpracy z Zagranicą – odpowiada za obsługę mobilności studentów w ramach programu Erasmus+ oraz kontakt z uczelniami partnerskimi.
5. Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego – prowadzi działania edukacyjne i informacyjne związane z rozwojem zawodowym studentów i absolwentów, w tym doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy i współpracę z pracodawcami.

We wszystkich jednostkach zatrudnione są osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w zakresie obsługi procesu kształcenia w szkolnictwie wyższym. Zakres obowiązków poszczególnych działów określa Regulamin organizacyjny ([dostępny na stronie Akademii](#))

[Łomżyńskiej](#)). Pracownicy regularnie podnoszą kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i seminariach, m.in. organizowanych we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Forum Dziekanatów.

Proces obsługi studentów wspierają rozwiązania cyfrowe, w szczególności system USOSweb, umożliwiający dostęp do informacji o toku studiów, harmonogramach, wynikach zaliczeń, formularzach i dokumentach. Uczelnia rozwija również elektroniczne formularze i kanały komunikacji zdalnej, co przyspiesza załatwianie spraw i zwiększa dostępność usług dla studentów studiujących w różnych trybach. Obsługa studentów zagranicznych realizowana jest również w języku angielskim, co zapewnia pełną dostępność dokumentacji i informacji dla uczestników programów mobilności.

Skuteczność działania systemu administracyjnego wspierana jest przez bieżącą współpracę między jednostkami dydaktycznymi i administracyjnymi, w tym Dziekanatem, Działem Kształcenia i Spraw Studenckich, Biurem Karier i Kształcenia Ustawicznego, Działem Współpracy z Zagranicą i Biblioteką, co gwarantuje sprawny przepływ informacji i szybkie reagowanie na potrzeby studentów. W Uczelni obowiązują również standardy komunikacji i obsługi studenta, oparte na zasadach rzetelności, terminowości i dostępności. Pracownicy udzielają odpowiedzi w zgodzie z przyjętymi procedurami obiegu dokumentów i zasadami jakości obsługi.

Jednostki administracyjne funkcjonują zasadniczo w standardowych godzinach pracy Uczelni (8:00–16:00). Wyjątkiem są Dziekanat i Biblioteka, których godziny pracy dostosowano do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Biblioteka działa w godzinach: pon.–czw. 8:00–15:00, pt. 8:00–18:00 oraz w soboty zjazdowe 8:00–15:00. Informacje o godzinach pracy Dziekanatu dostępne są na stronie Wydziału. Studenci mogą również kontaktować się z pracownikami poprzez pocztę elektroniczną i telefon.

W ramach realizowanych projektów „PWSliP w Łomży dostępna i bez barier” oraz „Akademia Łomżyńska dostępna plus” Uczelnia rozwija rozwiązania zwiększające dostępność obsługi administracyjnej, w tym procedury zdalnej obsługi osób z niepełnosprawnością, materiały e-learningowe dostosowane do ich potrzeb oraz szkolenia z zakresu WCAG, etykiety wobec osób z niepełnosprawnością, metod pracy dydaktycznej i języka migowego.

Szybkość i skuteczność obsługi studenckiej wynika z odpowiedniego podziału obowiązków, właściwej organizacji pracy oraz systematycznego doskonalenia kompetencji pracowników. Jakość obsługi administracyjnej jest poddawana ocenie w badaniach ankietowych prowadzonych wśród studentów i nauczycieli akademickich; uzyskuje ona stabilnie wysokie i bardzo wysokie wyniki, a najczęściej wskazywanymi atutami są: kompetencje kadry, uprzejmość, dostępność informacji oraz sprawność organizacyjna.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Uczelnia prowadzi szeroki zakres działań informacyjnych i edukacyjnych ukierunkowanych na zapewnienie bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałanie przemocy, dyskryminacji oraz innym naruszeniom praw studenta, jak również na udzielanie wsparcia osobom pokrzywdzonym. Jednym z

podstawowych działań jest obowiązkowe szkolenie BHP, organizowane dla studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Prowadzone jest ono podczas zajęć adaptacyjnych pod koniec przerwy wakacyjnej lub w pierwszym dniu nowego roku akademickiego przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.

Istotnym elementem działań edukacyjnych jest również szkolenie z zakresu etykiety akademickiej oraz praw i obowiązków studenta, prowadzone przez Samorząd Studencki. Obejmuje ono także zagadnienia związane z bezpieczeństwem, reagowaniem na przemoc i sposoby zgłaszania nieprawidłowości. Samorząd uwzględnia sugestie pracowników Uczelni dotyczące treści szkoleń, co pozwala reagować na realne potrzeby i problemy zgłaszane przez studentów. Kwestie bezpieczeństwa omawiane są także podczas spotkań z opiekunami roku, którzy pozostają w stałym kontakcie ze studentami i wspierają ich w rozwiązywaniu bieżących trudności.

Studenci informowani są o możliwości korzystania z Akademickiego Ośrodka Rozwoju i Pomocy Społecznej FOCUS oraz bezpłatnego wsparcia psychologicznego. Psycholog Uczelni udziela pomocy osobom doświadczającym przemocy, znajdującym się w kryzysie lub będącym świadkami niepokojących zdarzeń. Wsparcia udzielają również Władze Dziekańskie i pracownicy Dziekanatu, którzy kierują studentów do odpowiednich form pomocy, w tym także do poradnictwa prawnego dostępnego na Uczelni. Narzędziem monitorowania relacji student–wykładowca są także anonimowe ankiety z realizacji zajęć. Dodatkowo Uczelnia przeprowadza badania ankietowe dotyczące przestrzegania praw studenta, realizowane za pośrednictwem systemu Ankieter.

Znaczącą rolę w rozwiązywaniu sporów i konfliktów pełni Centrum Mediacji, prowadzone przez wykwalifikowanych mediatorów będących jednocześnie pracownikami naukowymi i stałymi mediatorami sądowymi. Skargi i wnioski kierowane do Centrum można składać poprzez formularz dostępny na stronie internetowej. Celem mediacji jest umożliwienie stronom rozmowy i osiągnięcia porozumienia, co pozwala zakończyć sytuację konfliktową w sposób ugodowy.

Uczelnia posiada także rozbudowany system osób i organów odpowiedzialnych za reagowanie na naruszenia bezpieczeństwa i godności studenta, w tym:

- osobę przyjmującą skargi dotyczące mobbingu,
- Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Nauczycieli Akademickich,
- Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Studentów,
- Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów,
- Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną ds. Studentów,
- Uczelnianą Komisję Dyscyplinarną ds. Nauczycieli Akademickich.

Ponadto powołany został Zespół Reagowania Kryzysowego (ZRK) odpowiedzialny za działanie w sytuacjach zagrożenia oraz wdrażanie procedur w związku z obowiązującymi stopniami alarmowymi i CRP. W razie potrzeby studenci informowani są o działaniach ZRK poprzez stronę internetową, pocztę elektroniczną i media społecznościowe.

Uczelnia wdrożyła również Plan równości płci oraz powołała Rzecznika ds. równości, którego zadaniem jest monitorowanie przestrzegania zasady równego traktowania, reagowanie na przypadki dyskryminacji oraz prowadzenie działań edukacyjnych w tym obszarze.

Zgłaszanie naruszeń i nieprawidłowości jest możliwe także za pośrednictwem systemu zgłoszeń dla sygnalistów, funkcjonującego zgodnie z obowiązującymi procedurami. System ten zapewnia poufność i ochronę osoby zgłaszającej, umożliwiając przekazanie informacji dotyczących naruszeń prawa, standardów etycznych czy bezpieczeństwa w sposób bezpieczny i chroniony.

Wszystkie sytuacje dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa, dyskryminacji, przemocy lub konfliktów analizowane są indywidualnie, a sposób ich rozwiązania zależy od charakteru sprawy i zaangażowanych stron. Standardowo sprawy rozwiązywane są na poziomie Wydziału przez Opiekuna roku, Kierownika Zakładu lub Władze Dziekańskie, a w sytuacjach poważniejszych – przy udziale Władz Uczelni i administracji centralnej, m.in. Działu Kształcenia, Działu Prawnego lub odpowiednich komisji. Studenci mogą zgłaszać problemy do: Starosty roku, Opiekuna roku, Kierownika Zakładu, Prodziekana, Dziekana, pracowników Dziekanatu i Działu Kształcenia lub Rektora.

Zasady zgłaszania nieprawidłowości, procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz dane kontaktowe osób odpowiedzialnych za wsparcie są publikowane na stronie internetowej Uczelni i regularnie aktualizowane.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Aktywność studentów stanowi istotny element wpływający na skuteczność funkcjonowania Uczelni. Samorząd Studencki pełni ważną rolę konsultacyjną i opiniodawczą, będąc znaczącym źródłem informacji o potrzebach i problemach społeczności akademickiej. Jego udział w dyskusjach dotyczących sposobów komunikacji, usprawniania procedur czy wdrażania działań prostudenckich pozwala na weryfikację i modyfikację procesów, co bezpośrednio przekłada się na jakość funkcjonowania środowiska akademickiego.

Studenci biorą czynny udział w procesach decyzyjnych dotyczących organizacji kształcenia. Jako członkowie Senatu mają realny wpływ na kształt przepisów ogólnouczelnianych, w tym regulaminu studiów. Uczestniczą również w spotkaniach z Władzami Uczelni i Wydziału, podczas których zgłaszają postulaty i propozycje zmian. Przedstawiciel studentów, wyłaniany przez Samorząd Studencki, zasiada w Radzie Programowej Kierunku Studiów, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz w Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, biorąc udział w opiniowaniu m.in. zmian w programach studiów, regulaminach praktyk zawodowych oraz zasadach dyplomowania.

Samorząd Studencki pełni również funkcję opiniodawczą przy wyborze opiekunów roku oraz Prodziekana. Studenci zasiadający w Kolegium Elektorów uczestniczą w wyborze Rektora, a przedstawiciel studentów jest członkiem Komisji Wyborczej. Reprezentanci studentów wchodzi również w skład Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich, Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej, Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów, a także Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej. Zapewnia to istotny udział studentów w kształtowaniu funkcjonowania Uczelni.

W skład Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej, liczących co najmniej sześć osób, wchodzi delegowani przez Samorząd Studencki studenci oraz pracownicy AŁ, przy czym większość składu stanowią studenci.

W zakresie orzekania w sprawach dyscyplinarnych studentów działają dwie komisje: Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów. Każda z nich powoływana jest przez Rektora w składzie: dwóch przedstawicieli nauczycieli akademickich z każdego Wydziału, dwóch studentów z każdego Wydziału. Członkostwo w obu komisjach jednocześnie nie jest dopuszczalne.

8.10. Sposoby, częstotliwości i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Nadzór nad funkcjonowaniem, oceną i doskonaleniem systemu wsparcia oraz motywowania studentów sprawują Władze Uczelni, Władze Dziekańskie oraz Dział Kształcenia i Spraw Studenckich. Monitorowanie odbywa się w sposób ciągły i obejmuje zarówno bieżącą analizę zgłaszanych przez studentów potrzeb, jak i systematyczną ocenę jakości obsługi administracyjnej oraz skuteczności stosowanych form wsparcia.

Istotnym elementem monitoringu są informacje pozyskiwane podczas spotkań z przedstawicielami studentów – Samorządem Studenckim, opiekunami roku oraz starostami. Zgłaszane uwagi są analizowane na bieżąco, a możliwe do wdrożenia propozycje usprawnień są wprowadzane w życie. Przykładem takiego działania była modyfikacja organizacji przyjmowania podań stypendialnych poprzez wprowadzenie systemu kolejkowego, co usprawniło obsługę i skróciło czas oczekiwania.

System wsparcia jest również poddawany ocenie poprzez badania ankietowe prowadzone cyklicznie wśród studentów. Ankiety pozwalają ocenić dostępność informacji o formach wsparcia, jakość obsługi administracyjnej, przejrzystość procedur, funkcjonowanie pomocy materialnej oraz ogólną satysfakcję z warunków studiowania. Wyniki analizowane są przez Dział Kształcenia i Spraw Studenckich oraz prezentowane Wydziałowym Komisjom ds. Jakości Kształcenia i Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, które wypracowują wnioski służące doskonaleniu rozwiązań organizacyjnych.

Kadra wspierająca proces kształcenia podlega ocenie w ramach badań ankietowych dotyczących jakości obsługi studenckiej, a także w ramach wewnętrznych procesów oceny pracowniczej. Ocenie podlega m.in. rzetelność, terminowość, komunikatywność oraz sposób prowadzenia spraw studenckich. Wyniki ocen wykorzystywane są przede wszystkim do wzmacniania dobrych praktyk i usprawniania organizacji pracy.

W proces oceny systemu wsparcia włączone są również inne grupy interesariuszy – nauczyciele akademicy, pracownicy administracji oraz absolwenci. Nauczyciele akademicy i pracownicy administracyjni przekazują informacje dotyczące funkcjonowania systemu wsparcia podczas spotkań grupowych lub indywidualnych z bezpośrednimi przełożonymi. Informacje te wynikają m.in. z bieżących kontaktów ze studentami (konsultacje, dyżury, obsługa w dziekanacie i innych jednostkach), obserwacji trudności pojawiających się w toku studiowania oraz analizy powtarzających się zgłoszeń i problemów organizacyjnych. Opinie absolwentów pozyskiwane są m.in. poprzez badania dotyczące

losów zawodowych, co pozwala ocenić, w jakim stopniu środowisko i warunki studiowania wspierały ich rozwój. Uwzględnienie różnych perspektyw umożliwia wielostronną ocenę funkcjonowania systemu oraz identyfikację obszarów wymagających udoskonalenia.

Wnioski wynikające z monitorowania systemu wsparcia i oceny jego funkcjonowania omawiane są podczas posiedzeń Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia. Na tej podstawie wdrażane są zmiany organizacyjne, usprawnienia komunikacji, modyfikacje procedur oraz działania poprawiające dostępność informacji i jakość obsługi. Ciągły charakter monitoringu i regularna ewaluacja sprawiają, że system wsparcia postrzegany jest przez studentów jako skuteczny i w dużym stopniu odpowiadający ich potrzebom.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uczelnia zapewnia szeroki i stały dostęp do aktualnych informacji wszystkim grupom odbiorców – kandydatom, studentom, absolwentom, pracownikom oraz interesariuszom zewnętrznym. Podstawowym narzędziem komunikacji jest strona internetowa Akademii Łomżyńskiej, na której zamieszczane są aktualności dotyczące oferty dydaktycznej, zasad rekrutacji, programów studiów, organizacji roku akademickiego, bieżących wydarzeń oraz informacji o systemie jakości kształcenia. Strona posiada również wersję anglojęzyczną, co umożliwia korzystanie z niej studentom zagranicznym. Dla osób głuchych i słabosłyszących dostępny jest film promocyjny z odpowiednimi dostosowaniami audiowizualnymi, a także możliwość skorzystania z tłumaczenia na polski język migowy za pośrednictwem usługi Migam [udostępnionej na stronie internetowej](#).

Informacje o kierunkach, programach studiów i efektach uczenia się publikowane są na stronach wydziałowych, w tym Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych. Na podstronie Wydziału znajdują się szczegółowe programy i plany studiów, opisy ścieżek rozwoju wraz z wykazem przedmiotów oraz przypisanymi im efektami uczenia się, regulaminy praktyk zawodowych, procedury dyplomowania i informacje o wsparciu materialnym. Treści te są aktualizowane każdorazowo po wdrożeniu zmian programowych, zatwierdzeniu nowych planów studiów lub aktualizacji regulacji wewnętrznych.

Drugim źródłem publicznie dostępnych informacji jest Biuletyn Informacji Publicznej, w którym publikowane są formalne dokumenty dotyczące prowadzenia studiów, w tym raporty samooceny, akredytacje, zasady rekrutacji, opłaty za studia, regulaminy oraz oferta studiów podyplomowych i kursów.

Kluczową rolę w zapewnianiu aktualności i przejrzystości informacji pełni także system USOSweb. Zapewnia on studentom i kandydatom dostęp do sylabusów, harmonogramów zajęć, ocen, protokołów, informacji o płatnościach oraz rejestracji na przedmioty. USOSmail umożliwia komunikację pomiędzy studentami i wykładowcami. System jest aktualizowany na bieżąco, a publikowane w nim dane stanowią oficjalny i jednolity punkt odniesienia dla całej społeczności akademickiej.

Uczelnia prowadzi również szerokie działania informacyjne w mediach społecznościowych – na profilach Akademii oraz Wydziału w serwisach Facebook i Instagram, a także na uczelnianym kanale YouTube. Publikowane tam treści mają charakter informacyjno-promocyjny i są dostosowywane do potrzeb różnych grup odbiorców, w tym kandydatów na studia, którzy wykorzystują media społecznościowe jako podstawowe źródło informacji o uczelni.

Dodatkowo Uczelnia zapewnia dostęp do oferty edukacyjnej i informacji o procesie kształcenia w formie tradycyjnej – poprzez tablice ogłoszeń, materiały drukowane (ulotki, informatory, plakaty), reklamy radiowe oraz kampanie outdoorowe (billboardy, banery). Pozwala to dotrzeć do kandydatów reprezentujących różne grupy wiekowe, zróżnicowane potrzeby oraz zróżnicowaną dostępność cyfrową.

Aż przykładu dużą wagę do zgodności publikowanych treści z wymogami dostępności cyfrowej. Strona internetowa Uczelni oraz jej podstrony są projektowane zgodnie ze standardem WCAG 2.1, a ich funkcjonalność i czytelność są regularnie weryfikowane za pomocą narzędzi dostępnych online. Uczelnia zapewnia możliwość powiększania czcionki, korzystania z wersji o wysokim kontraście, nawigacji klawiaturą oraz dostępności treści na urządzeniach mobilnych. Dokumenty publikowane na stronie są stopniowo dostosowywane do standardów dostępności, a w przypadku materiałów archiwalnych, które mogą zawierać ograniczenia techniczne, zamieszczane są odpowiednie komunikaty.

Pracownicy odpowiedzialni za publikację treści zostali przeszkoleni w zakresie zasad dostępności cyfrowej w ramach projektu „PWSliP w Łomży dostępna i bez barier”, a wsparcie techniczne i merytoryczne zapewnia osoba odpowiedzialna za nadzór nad dostępnością cyfrową w Uczelni. Deklaracja dostępności, regularnie aktualizowana i dostępna na stronie ([internetowej Akademii Łomżyńskiej](#)), zawiera szczegółowe informacje o poziomie dostosowania serwisu, możliwościach kontaktu w przypadku zgłoszeń dotyczących barier oraz sposobach obsługi wniosków o udostępnienie informacji w formie alternatywnej.

Dostępność cyfrowa jest dodatkowo wzmocniana poprzez stosowanie multimediów z udogodnieniami, takimi jak: film promocyjny z napisami i tłumaczeniem na PJM oraz możliwość skorzystania z tłumacza języka migowego online (Migam). Dzięki różnorodnym kanałom komunikacji oraz ciągłej aktualizacji treści, Uczelnia zapewnia, że informacje dotyczące warunków kształcenia, programów studiów oraz

wyników ich realizacji są przejrzyste, aktualne i dostosowane do potrzeb wszystkich grup użytkowników, również tych ze szczególnymi potrzebami.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest systematycznie i obejmuje zarówno działania formalne, jak i bieżący monitoring potrzeb użytkowników. W szczególności wykorzystywane jest cykliczne badanie ankietowe realizowane w systemie Ankieter ([strona główna](#)), w ramach którego nauczyciele akademicki oraz studenci dokonują oceny jakości strony internetowej, infrastruktury informacyjnej oraz obsługi administracyjnej. Wyniki poddawane są analizie w ramach wydziałów, a następnie wykorzystywane do wprowadzania zmian mających na celu poprawę przejrzystości i aktualności publikowanych informacji.

Ocena dostępności informacji odbywa się również w sposób bieżący poprzez obserwację zgłoszeń kierowanych do pracowników administracji, komentarzy w mediach społecznościowych oraz uwag przekazywanych podczas spotkań ze studentami, opiekunami roku i Samorządem Studenckim. Uczelnia monitoruje także poprawność i dostępność cyfrową treści publikowanych na stronie internetowej w ramach stałego nadzoru nad zgodnością z WCAG. Zgłaszane sugestie dotyczące usprawnień są analizowane i – w miarę możliwości technicznych – wdrażane niezwłocznie, co potwierdza skuteczność działań doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem Filologia angielska realizowany jest w Akademii Łomżyńskiej w sposób systemowy, zgodny z przepisami powszechnie obowiązującego prawa oraz wewnętrznymi aktami normatywnymi regulującymi proces kształcenia. Funkcjonowanie kierunku, jego rozwój oraz jakość kształcenia określają w szczególności: Statut Uczelni (Uchwała Senatu Nr 52/2024 [dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), Regulamin Studiów (Uchwała nr 17/2024 [dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)), Uchwała Nr 5/2024 Senatu AŁ dotycząca Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia ([dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)) oraz Procedura zatwierdzania, monitorowania i przeglądu programów studiów oraz efektów uczenia się.

System nadzoru opiera się na założeniach Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK), którego celem jest zapewnianie i ciągłe doskonalenie jakości kształcenia, podnoszenie poziomu osiąganych efektów uczenia się oraz transparentne informowanie o jakości procesu dydaktycznego w AŁ. Nadzór nad kierunkiem sprawowany jest wielopoziomowo – na poziomie Zakładu, Wydziału, Uczelni oraz Senatu – co pozwala na kompleksową kontrolę, ewaluację i rozwój programu studiów.

I. NADZÓR NAD KIERUNKIEM STUDIÓW NA POZIOMIE ZAKŁADU

Zgodnie z § 58 Statutu Uczelni, Zakład jest podstawową wewnętrzną jednostką dydaktyczną Wydziału, odpowiedzialną za prowadzenie działalności dydaktycznej związanej z co najmniej jednym kierunkiem studiów. Zakład może zostać utworzony, jeżeli zatrudnia co najmniej trzech nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym przynajmniej jednego posiadającego stopień naukowy doktora.

Bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem Zakładu, a tym samym nad realizacją kierunku studiów, sprawuje Kierownik Zakładu. Do jego kompetencji należy w szczególności:

- organizowanie pracy dydaktycznej związanej z kierunkiem studiów oraz sprawowanie nadzoru merytorycznego nad zajęciami prowadzonymi przez pracowników Zakładu;
- przygotowanie i obsada zajęć dydaktycznych, w tym planowanie zastępstw w przypadku nieobecności prowadzących;
- opracowanie planu hospitacji oraz przeprowadzanie hospitacji zajęć w danym roku akademickim;
- podejmowanie działań na rzecz doskonalenia procesu kształcenia, w tym zgłaszanie zapotrzebowania na materiały dydaktyczne, literaturę oraz inne zasoby wspierające realizację programu;
- nadzór nad dokumentacją kierunku, w tym zgłaszanie potrzeby aktualizacji programów studiów, programów praktyk zawodowych, pytań egzaminacyjnych, wytycznych do prac dyplomowych i pozostałych dokumentów związanych z kształceniem;

- identyfikowanie i zgłaszanie nieprawidłowości w realizacji procesu dydaktycznego;
- raportowanie Prodziekanowi w zakresie m.in. jakości i kompletności sylabusów w USOS oraz weryfikacji teczek z efektami uczenia się;
- analiza wyników badań ankietowych dotyczących oceny zajęć dydaktycznych przez studentów;
- gromadzenie i analiza danych dotyczących kierunku, wykorzystywanych w Rocznym raporcie samooceny przygotowywanym przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Nadzór nad prawidłową realizacją tych zadań sprawuje Prodziekan Wydziału, który koordynuje również prace związane z tworzeniem nowych kierunków studiów, przygotowaniem raportów dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz podejmuje decyzje w sprawach studenckich dotyczących kierunków prowadzonych na Wydziale. Prodziekan opiniuje również wnioski kierowane przez studentów do Rektora.

II. NADZÓR NAD KIERUNKIEM STUDIÓW NA POZIOMIE WYDZIAŁU

Nadzór nad funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK) na poziomie Wydziału sprawuje Dziekan. Kluczową rolę wspierającą ten proces pełni Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK), której przewodniczy Prodziekan lub inna osoba wskazana przez niego. W skład WKJK wchodzi Kierownicy Zakładów lub inne osoby wyznaczone przez Dziekana, Kierownik Dziekanatu oraz przedstawiciel studentów delegowany przez Samorząd Studencki.

WKJK realizuje zadania związane z ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia, obejmujące w szczególności opiniowanie programów studiów oraz proponowanych zmian, analizowanie efektów uczenia się i zgodności programów z potrzebami rynku pracy, a także formułowanie opinii i wniosków na podstawie informacji zwrotnych od pracodawców, absolwentów i wyników badań studentów. Komisja przygotowuje również wzory dokumentacji, procedur i mechanizmów służących doskonaleniu jakości kształcenia, monitoruje jakość prac dyplomowych i etapowych, diagnozuje proces kształcenia poprzez identyfikację jego słabych i mocnych stron, analizuje oraz publikuje wyniki oceny jakości kształcenia, a także formułuje rekomendacje dotyczące zasad procesu dyplomowania, w tym przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Istotnym obszarem jej działań jest również ocena systemu wsparcia dydaktycznego, w tym wyposażenia sal dydaktycznych i zasobów bibliotecznych.

Wydział wykorzystuje zestaw narzędzi służących merytorycznemu i organizacyjnemu nadzorowi nad kierunkiem studiów. Należą do nich: raport z przeglądu sylabusów w systemie USOS, raport z weryfikacji teczek z efektami uczenia się, karta weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się w ramach przedmiotów, sprawozdania dotyczące mobilności w programie Erasmus+, sprawozdania z działalności zakładu, analizy badań ankietowych dotyczących przebiegu praktyk zawodowych oraz sprawozdania Koordynatora praktyk zawodowych. Zestawienie to umożliwia kompleksową ocenę jakości realizowanego programu oraz identyfikację obszarów wymagających doskonalenia.

Nadzór administracyjny nad kierunkiem prowadzony jest przez Władze Dziekańskie we współpracy z Kierownikami Zakładów i Zastępcami Kierowników Katedr, a także Dziekanatem i Sekretariatem Dziekana. Sekretariat Dziekana odpowiada za obsługę administracyjną Wydziału oraz realizację zadań

powierzonych przez Dziekana, w tym koordynację współpracy z jednostkami dydaktycznymi. Szczegółowy zakres zadań Dziekanatu określony jest w § 90 Regulaminu organizacyjnego.

III. NADZÓR NAD KIERUNKIEM STUDIÓW NA POZIOMIE UCZELNI ORAZ SENATU

Nadzór nad funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK) na poziomie Uczelni sprawuje Rektor. Kluczową rolę w tym procesie pełni Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (URJK). Przewodniczącym URJK jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia odpowiedzialny za koordynowanie działań związanych z planowaniem, wdrażaniem i doskonaleniem systemu jakości. W skład Komisji wchodzi również przewodniczący Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, nauczyciele akademicki wyznaczeni przez dziekanów, pracownicy Działu Kształcenia i Spraw Studenckich oraz przedstawiciel studentów delegowany przez Samorząd Studencki.

URJK inicjuje zmiany w wewnętrznych aktach normatywnych, współpracuje z dziekanami, prodziekanami, kierownikami jednostek dydaktycznych i Wydziałowymi Komisjami ds. Jakości Kształcenia oraz udziela merytorycznego wsparcia w przygotowaniu nowych kierunków studiów i w procesach ewaluacyjnych prowadzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Komisja analizuje opinie pracodawców, wyniki badań kariery zawodowej absolwentów, dane z ankiet studenckich oraz informacje dotyczące jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego. Na tej podstawie formułuje rekomendacje na rzecz doskonalenia kształcenia i przedstawia je Rektorowi.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny na poziomie Uczelni opiera się na zestawie procedur i narzędzi regulujących proces kształcenia, m.in. procedurze zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów studiów i efektów uczenia się, procedurze kontroli antyplagiatowej prac dyplomowych, zasadach przechowywania dokumentacji dydaktycznej, szablonie programu studiów oraz instrukcji uzupełniania sylabusów w systemie USOSweb. Ważnym źródłem informacji są również ankiety dotyczące oceny zajęć dydaktycznych, infrastruktury, biblioteki, strony internetowej, obsługi administracyjnej oraz ankiety dotyczące nauczania zdalnego. Efekty prac systemu jakości odzwierciedla coroczne sprawozdanie z działalności Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz działań projakościowych realizowanych przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia.

Integralnym elementem nadzoru nad jakością kształcenia na poziomie Uczelni jest działalność Senatu Akademii Łomżyńskiej, któremu przewodniczy Rektor. Senat pełni funkcję nadrzędnego organu uchwałodawczego w obszarze kształcenia. Do jego kluczowych kompetencji należy uchwalanie i zmiana Statutu Uczelni, Regulaminu Studiów oraz Strategii Uczelni. Senat zatwierdza także programy studiów, określa sposób potwierdzania efektów uczenia się oraz decyduje o najważniejszych regulacjach mających bezpośredni wpływ na organizację i jakość procesu dydaktycznego. Tym samym zapewnia ramy prawne i organizacyjne, w których realizowany jest nadzór prowadzony przez jednostki wydziałowe i ogólnouczelniane.

Połączone działania Senatu, Rektora, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, URJK oraz jednostek administracyjnych tworzą spójny system nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego, który umożliwia utrzymanie i systematyczne podnoszenie jakości kształcenia na kierunku Filologia angielska oraz wszystkich kierunkach prowadzonych w Akademii Łomżyńskiej.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania, modyfikowania i zatwierdzania programów studiów w Akademii Łomżyńskiej są regulowane przez Procedurę zatwierdzania, monitorowania oraz okresowego przeglądu programów studiów i zakładanych efektów uczenia się. Procedura ta określa etapy i osoby odpowiedzialne za tworzenie oraz ewaluację programu danego kierunku, w tym filologii angielskiej.

Projektowanie programu studiów rozpoczyna się na poziomie Zakładu, który analizuje potrzeby dydaktyczne, wyniki badań ankietowych, opinie interesariuszy oraz aktualne wymagania rynku pracy. Ważną rolę w tym procesie pełni Rada programowa kierunku, której zadaniem jest doradztwo merytoryczne, zgłaszanie rekomendacji dotyczących struktury programu, jego aktualizacji, adekwatności efektów uczenia się oraz praktycznych aspektów przygotowania absolwentów do pracy zawodowej. Rada programowa bierze pod uwagę także opinie interesariuszy zewnętrznych – pracodawców, absolwentów i ekspertów branżowych.

Proponowane zmiany w programie studiów są następnie analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK). Komisja ocenia spójność proponowanych efektów uczenia się, zgodność z Polską Ramą Kwalifikacji, adekwatność planowanej liczby punktów ECTS, proporcje między zajęciami teoretycznymi i praktycznymi oraz zgodność z wymaganiami standardów kształcenia. WKJK analizuje również powiązanie programu z potrzebami rynku pracy oraz wyniki wcześniejszych ewaluacji programu.

Po zatwierdzeniu przez WKJK projekt programu studiów przekazywany jest do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URJK), która dokonuje oceny całościowej zgodności programu z aktami wewnętrznymi Uczelni, strategią rozwoju, zasadami konstruowania efektów uczenia się oraz z obowiązującymi przepisami prawa. URJK formułuje rekomendacje i przedstawia opinię Rektorowi.

Ostateczne zatwierdzenie programu studiów – zarówno nowego, jak i zmodyfikowanego – należy do kompetencji Senatu Akademii Łomżyńskiej, który uchwała program jako akt obowiązujący na poziomie Uczelni.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Bieżące monitorowanie oraz okresowy przegląd programu studiów na kierunku Filologia angielska realizowane są w Akademii Łomżyńskiej zgodnie z zasadami określonymi w uczelnianej procedurze przeglądu programów studiów. Za prowadzenie tych działań odpowiedzialny jest przede wszystkim Kierownik Zakładu. Do jego zadań należy gromadzenie informacji od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, analiza sprawozdań i wyników badań ankietowych, monitorowanie losów absolwentów oraz opinii pracodawców.

W procesie monitorowania wykorzystywane są różnorodne źródła danych jakościowych i ilościowych. Należą do nich: badania ankietowe, badania Biura Karier i Kształcenia Ustawicznego dotyczące losów zawodowych absolwentów, ankiety oceniające zajęcia dydaktyczne, wyniki badań prowadzonych przez Wydziałową i Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, obserwacja procesu dydaktycznego oraz rozmowy i wywiady z pracodawcami, absolwentami, studentami i nauczycielami akademickimi. Stałym

elementem ocen są również analizy dokumentacji dotyczącej realizacji efektów uczenia się, w tym raporty z przeglądu sylabusów oraz weryfikacji teczek z efektami uczenia się.

Istotnym źródłem przesłanek do zmian programowych są także aktualizacje przepisów prawa, standardów kształcenia nauczycieli oraz wytyczne Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w tym stanowiska interpretacyjne, uchwały oraz raporty zespołów oceniających publikowane na stronie i w bazach PKA. Wnioski z tych analiz wykorzystywane są do dostosowywania programu studiów do wymogów formalnych oraz aktualnych standardów jakości kształcenia obowiązujących w szkolnictwie wyższym.

Zmiany w programie mogą być inicjowane zarówno przez interesariuszy wewnętrznych (m.in. nauczycieli akademickich, studentów, WKJK, URJK, Władze Wydziału i Uczelni), jak i przez interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców wchodzących w skład Rady programowej kierunku studiów. Modyfikacje mogą także wynikać z potrzeby ujednolicania rozwiązań dydaktycznych na poziomie całego Wydziału lub Uczelni, np. w zakresie liczby godzin czy przypisania punktów ECTS.

Istotnym impulsem do wprowadzania zmian w programie studiów są również zalecenia powizytacyjne Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Po wizytacji przeprowadzonej w czerwcu 2023 r. Uczelnia, w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, dokonała modyfikacji programu studiów, uwzględniając uwagi PKA i podejmując działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości wskazanych w kryterium 2 i 3. Ponieważ jednak wprowadzone zmiany nie doprowadziły do zmiany oceny kryteriów na „spełnione”, konieczne było podjęcie dalszych, pogłębionych działań naprawczych.

Jednym z kluczowych problemów była niemożność pozyskania nauczyciela akademickiego reprezentującego dyscyplinę nauki o kulturze i religii ze stopniem co najmniej doktora. W związku z tym zdecydowano o rezygnacji z przyporządkowania kierunku do tej dyscypliny. Obszar nauk o kulturze i religii pozostał w programie w charakterze kontekstowym, zgodnie z profilem studiów filologicznych. Decyzję tę wspierała również pogłębiona analiza programu studiów, która wykazała trudność w pogodzeniu jednoczesnej realizacji kształcenia praktycznego z równorzędnym rozwijaniem zaawansowanej wiedzy w trzech dyscyplinach naukowych.

Rezygnacja z przyporządkowania do dyscypliny nauki o kulturze i religii pozwoliła na skupienie programu na kształceniu praktycznym i lingwistycznym, bez konieczności osiągania przez studentów zaawansowanej wiedzy właściwej dla tej dyscypliny. W wyniku dalszej analizy uchwały PKA dotyczącej oceny kierunku oraz testowania możliwości powiązania kształcenia praktycznego z rozwijaniem kompetencji językowych z języka angielskiego, z programu usunięto także przedmioty typu „kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela” lub „tłumacza” w odniesieniu do poszczególnych sprawności językowych. Wycofano również tzw. przedmioty ogólnouczelniane o charakterze fakultatywnym, zastępując je zajęciami rozwijającymi umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne istotne dla absolwentów kierunku Filologia angielska.

Program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2025/2026 jest zatem rezultatem:

- szczegółowego odniesienia się do zaleceń PKA,
- analizy raportów zespołów oceniających publikowanych w bazie ocenionych uczelni, jednostek i kierunków dostępnych na stronie PKA,

- ewaluacji zmian wprowadzonych w poprzedniej wersji programu w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne,
- oraz oceny wprowadzonych po wizytacji rozwiązań mających spełnić wymagania PKA, które w praktyce okazały się wymagające pod względem realizacyjnym i powodowały istotne trudności dydaktyczne po stronie nauczycieli akademickich, co w konsekwencji wymagało dalszej, pogłębionej modyfikacji programu studiów.

Program studiów obowiązujący od 2025/2026 stanowi efekt szerokiej, iteracyjnej analizy jakościowej, uwzględniającej zarówno wymogi PKA, potrzeby studentów, jak i realia kadrowe oraz specyfikę profilu praktycznego kierunku.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się stanowi kluczowy element systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku Filologia angielska. Jest ona prowadzona na wszystkich etapach studiów i obejmuje zarówno bieżącą weryfikację efektów w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów, jak i końcową ocenę efektów osiąganych przez studentów w momencie ukończenia studiów. Za realizację działań w tym zakresie odpowiadają nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia, koordynatorzy przedmiotów, koordynatorzy praktyk zawodowych, Kierownik Zakładu oraz Władze Dziekańskie.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się w oparciu o różnorodne narzędzia, do których należą: oceny formatywne uzyskiwane przez studentów podczas realizacji zajęć, protokoły zaliczeń oraz karty weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów, karty okresowych osiągnięć studenta i karty przebiegu studiów, oceny prac dyplomowych oraz wyniki egzaminu dyplomowego, sprawozdania koordynatorów praktyk zawodowych, a także analizy przeprowadzane corocznie przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia w ramach przygotowywania Rocznego raportu samooceny. Analizie WKJK poddawane są m.in. wielkość i przyczyny odsiewu na każdym etapie studiów, a także liczba absolwentów kierunku.

Proces oceny uzupełniają wyniki badań monitorujących jakość kształcenia, obejmujących m.in. badania ankietowe dotyczące oceny zajęć dydaktycznych, oceny praktyk zawodowych, hospitacje zajęć, wyniki monitoringu losów absolwentów, w tym dane pozyskiwane poprzez ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), a także badania opinii absolwentów i pracodawców.

Szczególne znaczenie w ocenie przydatności efektów uczenia się na rynku pracy mają praktyki zawodowe, które stanowią najważniejszy element pozwalający na bezpośrednią ocenę przygotowania studenta do wykonywania zadań zawodowych. Koordynatorzy praktyk analizują stopień realizacji efektów uczenia się przyporządkowanych do praktyki, a pracodawcy — poprzez ankiety i konsultacje — dostarczają informacji o poziomie kompetencji językowych, komunikacyjnych i zawodowych studentów w rzeczywistych warunkach pracy. Istotnym źródłem ocen są również badania Biura Karier

i Kształcenia Ustawicznego, obejmujące zarówno opinie pracodawców, jak i losy zawodowe absolwentów. Analiza tych danych umożliwia ocenę adekwatności programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz wskazuje obszary wymagające modyfikacji.

Szczególne znaczenie w zmianie sposobu oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez absolwentów filologii miały także zalecenia powizytacyjne Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W uchwale nr 42/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazano, że prace dyplomowe nie w pełni odzwierciedlają profil praktyczny kierunku, a ich aplikacyjność jest rozumiana i realizowana w sposób niespójny. W szczególności zauważono, że tematyka części prac – zwłaszcza z zakresu przekładoznawstwa – nie była powiązana z doświadczeniami zdobywanymi podczas praktyk zawodowych, a wymagania dotyczące prac nie zawsze odzwierciedlały rzeczywiste zadania zawodowe wykonywane przez studentów. Zwrócono również uwagę na brak wystarczającego zakotwiczenia części prac w materiałach i problemach pozyskanych w toku praktyk oraz na niejednoznaczność kryteriów aplikacyjności w odniesieniu do poszczególnych ścieżek rozwoju.

W odpowiedzi na te uwagi Uczelnia dokonała kompleksowego przeglądu zasad dyplomowania i opracowała nowy, spójny i jednoznaczny zestaw wytycznych dotyczących przygotowania prac dyplomowych. Doprecyzowano definicję aplikacyjności, rozumianej jako przygotowanie pracy opartej na rzeczywistych problemach zawodowych oraz danych, materiałach i zadaniach wynikających z praktyk studenckich, a także wprowadzono obowiązek uzasadnienia praktycznego charakteru pracy już na etapie zgłaszania tematu. Dodatkowo propozycje tematów prac dyplomowych podlegają wstępnej analizie w zespołach odpowiedzialnych za prace realizowane w ramach poszczególnych ścieżek kształcenia, gdzie są konsultowane pod kątem możliwości ich praktycznego ujęcia, adekwatności do profilu kierunku oraz spójności z zakładanymi efektami uczenia się. Przeprowadzono również szkolenia dla nauczycieli akademickich pełniących funkcję promotorów na kierunku filologia, ukierunkowane na właściwe rozumienie aplikacyjności prac dyplomowych oraz dostosowanie ich do profilu praktycznego kierunku.

Wprowadzone rozwiązania mają bezpośrednie przełożenie na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, ponieważ nowe wytyczne umożliwiają jednoznaczne powiązanie treści i metodologii prac dyplomowych z efektami właściwymi dla profilu praktycznego kierunku. Aplikacyjny charakter prac, oparty na rzeczywistych zadaniach realizowanych w toku praktyk, pozwala na rzetelną weryfikację takich efektów, jak samodzielne rozwiązywanie problemów zawodowych, stosowanie narzędzi właściwych dla środowiska pracy, analiza praktycznych przypadków, wykorzystanie technologii i narzędzi wspierających pracę filologa oraz formułowanie propozycji usprawnień o charakterze praktycznym.

Wnioski wynikające z oceny osiągnięcia efektów uczenia się są wykorzystywane przede wszystkim do podejmowania decyzji dotyczących aktualizacji programu studiów oraz modyfikacji zakresu treści i metod dydaktycznych. Informacje te stanowią podstawę rekomendacji formułowanych przez Kierownika Zakładu oraz Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i są uwzględniane podczas corocznego przeglądu programu studiów oraz przy projektowaniu zmian na kolejny cykl kształcenia. Dzięki temu system oceny pełni funkcję realnego mechanizmu sprzężenia zwrotnego, umożliwiającego bieżące dostosowywanie programu do wyników weryfikacji efektów uczenia się oraz do potrzeb rynku pracy.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni odgrywają kluczową rolę w doskonaleniu programu studiów na kierunku Filologia angielska. Uczelnia zapewnia im różnorodne formy udziału w procesach projektowania, realizacji i modyfikacji programu oraz systematycznie wykorzystuje ich opinie w działaniach projakościowych.

Interesariusze wewnętrzni, w tym nauczyciele akademicy oraz studenci, mają możliwość zgłaszania propozycji zmian w programie studiów bezpośrednio Kierownikowi Zakładu lub podczas regularnych spotkań grupowych organizowanych w trakcie roku akademickiego. Opinie studentów są również zbierane w sposób sformalizowany, m.in. poprzez ankiety dotyczące oceny zajęć dydaktycznych, oceny realizacji praktyk zawodowych oraz badania prowadzone przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Uzyskane informacje są wykorzystywane przy planowaniu modyfikacji programu oraz przeglądzie efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych przedmiotów. Przykładem zmiany wynikającej z uwzględnienia opinii studentów jest likwidacja ścieżki rozwoju „język angielski w biznesie”, uruchomionej w roku akademickim 2021/2022. Ze względu na brak zainteresowania studentów (ścieżka została uruchomiona tylko raz) podjęto decyzję o jej wycofaniu, w związku z czym od roku akademickiego 2025/2026 nie występuje ona w programie studiów.

Znaczącą rolę w doskonaleniu programu studiów odgrywają także interesariusze zewnętrzni, w szczególności pracodawcy, przedstawiciele instytucji współpracujących ze studentami w ramach praktyk zawodowych oraz absolwenci kierunku. Interesariusze ci opiniują kluczowe dokumenty kierunku, takie jak program studiów, program praktyk zawodowych oraz zestawy pytań egzaminacyjnych do egzaminu dyplomowego. Opinie te zbierane są poprzez indywidualne konsultacje, rozmowy z pracodawcami, ankiety realizowane przez Biuro Karier i Kształcenia Ustawicznego oraz spotkania Rady programowej kierunku studiów, która pełni funkcję ciała doradczego i opiniującego. Rada programowa identyfikuje potrzeby rynku pracy, ocenia adekwatność założonych efektów uczenia się do rzeczywistych zadań zawodowych wykonywanych przez absolwentów oraz rekomenduje rozwiązania zwiększające praktyczny wymiar programu.

Wkład interesariuszy zewnętrznych uwzględniany jest również w procesie aktualizacji praktyk zawodowych, dostosowywania treści przedmiotów o charakterze praktycznym oraz rozwijania kompetencji kluczowych dla absolwentów, takich jak biegłość językowa, wykorzystanie technologii, kompetencje komunikacyjne i interkulturowe. Opinie absolwentów i pracodawców pozyskiwane w ramach monitorowania losów zawodowych oraz badań Biura Karier i Kształcenia Ustawicznego stanowią jedno z istotnych źródeł informacji o trafności i przydatności efektów uczenia się na rynku pracy.

Udział interesariuszy w procesie doskonalenia programu studiów ma realny wpływ na wprowadzane zmiany. Ich opinie wykorzystywane są przy modyfikacji treści kształcenia, aktualizacji efektów uczenia się, doprecyzowaniu wymagań dotyczących prac dyplomowych oraz projektowaniu rozwiązań wzmacniających praktyczny charakter kształcenia. Dzięki temu program studiów pozostaje aktualny, spójny i adekwatny do potrzeb zarówno studentów, jak i pracodawców.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia oraz zalecenia formułowane przez instytucje nadzorujące stanowią istotny element systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w Akademii Łomżyńskiej. Informacje uzyskane w toku ocen zewnętrznych są wykorzystywane zarówno na poziomie kierunku, jak i w ujęciu horyzontalnym, obejmującym inne programy studiów prowadzone na Wydziale oraz w Uczelni. Pozwala to na wdrażanie rozwiązań systemowych oraz utrzymanie spójności procesów projakościowych.

Po otrzymaniu raportów zewnętrznych, w tym wyników oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dokumenty te są przekazywane do analizy Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, Władzom Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Kierownikowi Zakładu i nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia na kierunku. Dokonywana jest analiza treści raportu, polegająca na identyfikacji obszarów wymagających zmian i możliwych sposobów wprowadzenia działań korygujących i doskonalących i harmonogramu ich realizacji.

W wyniku oceny programowej przeprowadzonej przez PKA w 2023 r. Akademia Łomżyńska wdrożyła szereg zmian dotyczących organizacji i realizacji kształcenia na kierunku Filologia angielska. Dokonano modyfikacji programu studiów, obejmującej m.in. korektę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz wynikające z tego przeformułowanie efektów uczenia się odnoszących się do dyscypliny nauki o kulturze i religii. Zmieniono również harmonogram realizacji planu studiów, zwiększając udział zajęć o charakterze praktycznym oraz zapewniając pełną zgodność programu z wymaganiami ustawowymi. Ponadto zaktualizowano wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, ograniczając go wyłącznie do przedmiotów bezpośrednio związanych z działalnością zawodową właściwą dla absolwenta kierunku lub realizowanych w warunkach typowych dla tej działalności.

Wprowadzono także zmiany w wytycznych dotyczących przygotowania prac dyplomowych. Doprecyzowano zapisy określające strukturę pracy, jednoznacznie wskazując na obowiązek nadania jej charakteru aplikacyjnego oraz powiązania tematyki z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek, a także ze środowiskiem praktyk zawodowych. Nowe wytyczne precyzują w szczególności wymagania dotyczące części praktycznej, określając możliwe formy realizacji aspektu aplikacyjnego. Uszczegółowienie wytycznych umożliwia studentom lepsze zrozumienie oczekiwań oraz jasne określenie sposobów nadania pracy charakteru praktycznego.

Realizacja zaleceń wynikających z ocen zewnętrznych wspiera misję Akademii Łomżyńskiej, polegającą na kształceniu kompetentnych absolwentów dobrze przygotowanych do wejścia na rynek pracy. Oceny zewnętrzne dostarczają rzetelnych informacji o mocnych stronach oraz obszarach wymagających poprawy, co umożliwia precyzyjne planowanie zmian, eliminowanie zidentyfikowanych nieprawidłowości oraz dalsze rozwijanie programu studiów zgodnie z aktualnymi wymogami rynku, oczekiwaniami pracodawców i standardami akademickimi.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.	W związku z zaleceniem Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącym pełnego i efektywnego wdrożenia zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia (USZJK) na kierunku Filologia angielska, Uczelnia podjęła w roku akademickim 2023/2024 i 2024/2025 szereg działań mających na celu wzmocnienie spójności, transparentności i skuteczności procesów projektowania, monitorowania i modyfikacji programu studiów. W celu zapewnienia systematycznego przepływu informacji, wzmocnienia konsultacji programowych oraz pełniejszego udziału interesariuszy w procesie kształcenia powołano Radę programową kierunku studiów, skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego, nauczycieli akademickich i studentów. Rada stanowi forum umożliwiające ocenę zgodności programu studiów z potrzebami rynku pracy, analizę zgłaszanych uwag oraz opiniowanie zmian w programie studiów przed ich formalnym procedowaniem. W zakresie procedur jakościowych wprowadzono obowiązek zatwierdzania zmian programowych nie tylko przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, jak to miało miejsce dotychczas, lecz także przez Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia. Zapewnia to podwójny nadzór merytoryczny i formalny, istotny dla rzetelnej oceny zgodności zmian z USZJK oraz z wymaganiami dotyczącymi profilu praktycznego. W ramach działań doskonalących zwiększono również zakres szkoleń dla osób zaangażowanych w projektowanie i realizację programu studiów. Nauczyciele akademicy, Kierownik Zakładu, koordynatorzy przedmiotów, koordynatorzy praktyk oraz członkowie WKJK i URJK uczestniczyli w szkoleniach dotyczących projektowania programów studiów, formułowania efektów uczenia się, monitorowania ich realizacji, przygotowywania dokumentacji jakościowej oraz interpretowania zaleceń i dobrych praktyk publikowanych przez PKA. Udział w konferencjach i seminariach poświęconych jakości kształcenia umożliwił zespołowi filologii aktualizację wiedzy i wdrożenie rozwiązań stosowanych w innych uczelniach.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
		Wprowadzono również system cyklicznych spotkań roboczych Kierownika Zakładu z nauczycielami prowadzącymi zajęcia na kierunku Filologia angielska, w tym z osobami odpowiedzialnymi za praktyki i dyplomowanie. Spotkania te mają charakter monitorujący i służą bieżącej ocenie prawidłowości realizacji programu studiów, identyfikowaniu potencjalnych trudności dydaktycznych oraz wymianie informacji na temat funkcjonowania przyjętych rozwiązań. Podjęte działania mają charakter zarówno naprawczy, jak i zapobiegawczy, a ich celem jest zapewnienie trwałego i skutecznego wdrożenia USZJK na kierunku Filologia angielska.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1) Wyraźnie ugruntowany i konsekwentnie realizowany profil praktyczny kierunku, obejmujący rozbudowany wymiar praktyk zawodowych oraz zajęcia ukierunkowane na rozwój kompetencji językowych, komunikacyjnych i zawodowych zgodnych z wymaganiami rynku pracy. 2) Systematyczna i efektywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, w tym pracodawcami, szkołami, instytucjami kultury i firmami tłumaczeniowymi, zapewniająca aktualność i użyteczność treści kształcenia. 3) Dostęp do nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej i technologicznej, umożliwiającej realizację zajęć w warunkach zbliżonych do zawodowych. 4) Stabilna, kompetentna i wysoko wykwalifikowana kadra dydaktyczna, posiadająca doświadczenie w dydaktyce języków obcych oraz translatoryce. 5) Wysokie zaangażowanie kadry w doskonalenie procesu kształcenia, obejmujące regularne monitorowanie programu, reagowanie na sygnały interesariuszy oraz stałe podnoszenie kompetencji dydaktycznych.	Słabe strony 1) Brak nauczyciela reprezentującego dyscyplinę nauki o kulturze i religii ze stopniem co najmniej doktora. 2) Zbyt niskie zaangażowanie pracowników filologii angielskiej w rozwój naukowy. 3) Ciągłe modyfikacje programu studiów wynikające z niejednoznacznych lub zmieniających się wytycznych zewnętrznych. 4) Ograniczona możliwość precyzyjnego przewidywania przyszłych potrzeb rynku pracy, co utrudnia długoterminowe planowanie oferty dydaktycznej i doboru treści programowych. 5) Obserwowany spadek poziomu przygotowania językowego części studentów oraz ograniczona aktywność własna w procesie uczenia się, co wpływa na efektywność realizacji programu studiów.
Czynniki zewnętrzne	Szanse 1) Działania Polskiej Komisji Akredytacyjnej zmierzające do ujednolicenia podejścia zespołów oceniających z różnych obszarów nauki, co zwiększa przewidywalność ocen i stabilność planowania programowego. 2) Rosnące znaczenie kompetencji językowych i międzykulturowych w większości sektorów rynku pracy, wzmacniające zapotrzebowanie na absolwentów kierunku. 3) Stabilne zapotrzebowanie regionu na specjalistów w zakresie nauczania języka	Zagrożenia 1) Konkurencja ze strony dużych uczelni akademickich prowadzących studia filologiczne o ugruntowanej pozycji, rozbudowanej ofercie i większej rozpoznawalności na rynku edukacyjnym. 2) Niekorzystne trendy demograficzne w regionie, prowadzące do zmniejszającej się liczby kandydatów na studia. 3) Dynamicznie zmieniające się wymagania rynku pracy, wymagające ciągłej aktualizacji programu studiów oraz

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	angielskiego oraz usług tłumaczeniowych. 4) Rozwój sektorów gospodarczych w województwie podlaskim — w tym logistyki, ochrony granicy i służb mundurowych — zwiększający zapotrzebowanie na absolwentów z dobrą znajomością języka angielskiego i umiejętnościami komunikacyjnymi. 5) Dynamiczny rozwój rynku pracy zdalnej, który zwiększa zapotrzebowanie na absolwentów z wysokimi kompetencjami językowymi, umożliwiając im podjęcie zatrudnienia w firmach krajowych i międzynarodowych niezależnie od lokalizacji.	systematycznego podnoszenia kompetencji kadry. 4) Wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie kompetencji językowych, przy jednoczesnym zwiększaniu znaczenia nieformalnych ścieżek edukacji językowej (np. szkoleń, kursów online), co może osłabiać postrzeganą wartość dyplomu kierunku filologicznego. 5) Postępująca automatyzacja usług językowych (AI, tłumaczenie maszynowe, narzędzia wspierające pracę lektora i tłumacza), mogąca zmniejszać zapotrzebowanie na część tradycyjnych zadań zawodowych wykonywanych przez absolwentów filologii.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁶

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	24	32	0	28
	II	39	24	0	20
	III	32	25	0	14
Razem:		95	81	0	62

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2025	31	17	0	0
	2024	48	22	0	0
	2023	24	12	0	0
Razem:		103	51	0	0

⁶ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS	
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	N ⁸ – 2106 T – 1832	N – 1384 T – 1064
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	N – 103 ECTS T – 113 ECTS	N – 76 ECTS T – 85 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	N – 91 ECTS T – 94 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	N – 45 ECTS T – 5 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	120 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	N – 13 ECTS T – 36 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁹	N – 360 godzin (ok. 2 miesiące) T – 960 godzin (6 miesięcy)	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. N – 2466 / 287 T – 2792 / 323	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. N – 1744 / 161 T – 2024 / 181	

⁷ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁸ N – ścieżka *nauczanie języka angielskiego*, T – ścieżka *translatoryka*.

⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹⁰

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
NAUCZANIE JĘZYKA ANGIELSKIEGO - N			
Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego (2)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Gramatyka opisowa dla nauczycieli (2, 3)	Ćwiczenia językowe	60 / 36	5
Metody i formy pracy z uczniem zdolnym (3)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (3)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Diagnostyka edukacyjna (3)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Komunikacja interpersonalna i społeczna w pracy nauczyciela (3)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Gramatyka kontrastywna dla nauczycieli (4)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Nowoczesne technologie i sztuczna inteligencja w dydaktyce języka angielskiego (4, 5)	Laboratorium	60 / 36	4
Pomiar dydaktyczny i ewaluacja osiągnięć ucznia na II i III etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Warsztat pracy nauczyciela języka angielskiego (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Edukacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego* (6) / Nauczanie języka angielskiego na potrzeby egzaminów STANAG 6001* (6)	Ćwiczenia	30 / 18	2
Neurodydaktyka w nauczaniu języka angielskiego (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Dydaktyczne narzędzia pracy zdalnej (6)	Laboratorium	30 / 18	2
Zarządzanie klasą i odporność psychiczna nauczyciela (6)	Ćwiczenia	30 / 18	3
Seminarium dyplomowe (4, 5, 6)	Seminarium	60 / 36	13
Praktyka dydaktyczna w szkole języków obcych (5)	Praktyka	180 / 180	7
SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2)	Ćwiczenia	30 / 30	2
SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30 / 30	2
SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	Ćwiczenia	30 / 30	2

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30 / 30	2
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30 / 30	1
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30 / 30	1
SKN C. Emisja głosu (6)	Ćwiczenia	30 / 30	2
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	Ćwiczenia językowe	60 / 60	6
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30 / 30	3
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30 / 30	3
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60 / 60	2
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60 / 60	2
TRANSLATORYKA			
Język polski dla tłumaczy (2)	Ćwiczenia	30 / 18	2
Przekład pisemny (2, 3)	Ćwiczenia językowe	60 / 36	4
Gramatyka opisowa dla tłumaczy (2, 3)	Ćwiczenia językowe	60 / 36	5
Narzędzia CAT w pracy tłumacza (3)	Laboratorium	30 / 18	2
Przekład tekstów biznesowych (3)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Gramatyka kontrastywna dla tłumaczy (4)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	2
Emisja głosu (4)	Ćwiczenia	16 / 10	1
Przekład tekstów literackich (5)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Przekład tekstów technicznych (5)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Przekład tekstów prawniczych (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3
Tłumaczenia specjalistyczne w zootechnice i weterynarii (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	3

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Tłumaczenia specjalistyczne w rolnictwie i branży spożywczej (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	2
Przekład ustny konferencyjny (4, 5, 6)	Laboratorium	90 / 54	8
Przekład audiowizualny (6)	Ćwiczenia językowe	30 / 18	2
Narzędzia do pracy zdalnej w biurze tłumaczeń (6)	Laboratorium	30 / 18	2
Seminarium dyplomowe (4, 5, 6)	Seminarium	60 / 36	13
Praktyka zawodowa (3, 4, 5)	Praktyka	960 / 960	36
Razem:		N – 1260 / 1044 T – 1576 / 1330	N – 91 T – 94

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹¹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne /niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
STUDIA STACJONARNE				
SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2)	Wykład	30	3	dr Monika Surawska
SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2)	Ćwiczenia	30		mgr Alicja Cuellar-Tarczewska
SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30	2	dr Monika Surawska
SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	Wykład	30	3	dr Małgorzata Bandach
SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	Ćwiczenia	30		Mgr Monika Bągart

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹² Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne /niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30	2	mgr Hanna Arciszewska
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30	1	mgr Radosław Brzeziński
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30	1	mgr Radosław Brzeziński
SKN C. Podstawy dydaktyki	Wykład	30	2	dr Małgorzata Bandach
SKN C. Emisja głosu (6)	Ćwiczenia	30	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	Wykład	30	9	dr Agnieszka Piórkowska dr Izabela Sekścińska
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	Ćwiczenia językowe	60		dr Agnieszka Piórkowska dr Izabela Sekścińska
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30	3	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30	3	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
STUDIA NIESTACJONARNE				
SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2)	Wykład	30	3	dr Monika Surawska
SKN B.1. Wprowadzenie do psychologii (2)	Ćwiczenia	30		mgr Alicja Cuellar-Tarczewska

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne /niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
SKN B.1. Warsztaty psychologiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30	2	dr Monika Surawska
SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	Wykład	30	3	dr Małgorzata Bandach
SKN B.2. Wprowadzenie do pedagogiki (2)	Ćwiczenia	30		mgr Hanna Arciszewska
SKN B.2. Warsztaty pedagogiczne zintegrowane z realizacją praktyk (3)	Ćwiczenia	30	2	mgr Monika Bągart
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na II etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30	1	mgr Radosław Brzeziński
SKN B.3. Praktyka psychologiczno-pedagogiczna na III etapie edukacyjnym (3)	Praktyka	30	1	mgr Radosław Brzeziński
SKN C. Podstawy dydaktyki	Wykład	30	2	dr Małgorzata Bandach
SKN C. Emisja głosu (6)	Ćwiczenia	30	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	Wykład	30	9	dr Agnieszka Piórkowska dr Izabela Sekścińska
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego (4)	Ćwiczenia językowe	60		dr Agnieszka Piórkowska dr Izabela Sekścińska
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na II etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30	3	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.1. Warsztaty dydaktyczne zintegrowane z realizacją praktyk na III etapie edukacyjnym (5)	Ćwiczenia językowe	30	3	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na II etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany
SKN D.2. Praktyka dydaktyczna na III etapie edukacyjnym (5)	Praktyka	60	2	W roku ak. 2025/2026 przedmiot nie jest realizowany

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma /formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne /niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹²
Razem:		570	35	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych^{13 14}

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Analiza tekstów literackich	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	32 ¹⁵
Fonetyka praktyczna	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	32
PNJA Practical Grammar	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	32
PNJA Reading & Listening	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	32
PNJA Speaking – American English	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	14
PNJA Speaking – British English	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	18
PNJA Writing	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	angielski	32
Kultura brytyjska	wykład	1	stacjonarne	angielski	32
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	hiszpański	19
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	1	stacjonarne	niemiecki	13
Wstęp do językoznawstwa	wykład	1	stacjonarne	angielski	35
Wstęp do literaturoznawstwa	wykład	1	stacjonarne	angielski	32

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

¹⁴ W tabeli ujęto wykaz zajęć prowadzonych w roku akademickim 2025/2026

¹⁵ Stan na dzień 05.12.2025 r.

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Gramatyka opisowa: semantyka, pragmatyka	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	25
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	hiszpański	18
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	niemiecki	6
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	11
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	11
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	11
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	15
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	15
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	15
Przekład pisemny	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	13
Przekład tekstów literackich	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	13
Przekład tekstów specjalistycznych	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	13
Treści kulturowo-literackie w pracy tłumacza	ćwiczenia językowe	3	stacjonarne	angielski	15
Gramatyka kontrastywna	ćwiczenia językowe	5	stacjonarne	angielski	23
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	5	stacjonarne	angielski	24

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	5	stacjonarne	angielski	24
Przekład tekstów prawniczych	ćwiczenia językowe	5	stacjonarne	angielski	23
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	5	stacjonarne	angielski	23
Seminarium dyplomowe T	seminarium	5	stacjonarne	angielski	23
Fonetyka praktyczna	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	Liczba studentów w semestrze letnim zostanie ustalona po zakończeniu sesji zimowej i przeprowadzeniu przerejestrowań; na dzień sporządzenia raportu (05.12.2025) dane nie są jeszcze dostępne.
Literatura brytyjska	Wykład	2	stacjonarne	angielski	
Literatura brytyjska	ćwiczenia	2	stacjonarne	angielski	
Gramatyka opisowa dla nauczycieli	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Podstawy językoznawstwa kognitywnego	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
PNJA Practical Grammar	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
PNJA Reading & Listening	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
PNJA Speaking – American English	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
PNJA Speaking – British English	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
PNJA Writing	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	hiszpański	
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	niemiecki	
Gramatyka opisowa dla tłumaczy	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Przekład pisemny	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Wstęp do teorii przekładu	ćwiczenia językowe	2	stacjonarne	angielski	
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	hiszpański	

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	niemiecki	
Metodologia badań językoznawczych	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	wykład	4	stacjonarne	angielski	
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	ćwiczenia	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Seminarium dyplomowe N	seminarium	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	
Narzędzia CAT w pracy tłumacza	laboratorium	4	stacjonarne	angielski	
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	4	stacjonarne	angielski	
Seminarium dyplomowe T	seminarium	4	stacjonarne	angielski	
Treści kulturowo-literackie w pracy tłumacza	ćwiczenia językowe	4	stacjonarne	angielski	

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Historia języka angielskiego	wykład	6	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisanie i czytania	ćwiczenia językowe	6	stacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	6	stacjonarne	angielski	
Narzędzia do pracy zdalnej w biurze tłumaczeń	ćwiczenia językowe	6	stacjonarne	angielski	
Przekład audiowizualny	ćwiczenia językowe	6	stacjonarne	angielski	
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	6	stacjonarne	angielski	
Seminarium dyplomowe T	seminarium	6	stacjonarne	angielski	
Analiza tekstów literackich	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	28
Fonetyka praktyczna	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	28
PNJA Practical Grammar	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	27
PNJA Reading & Listening	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	27
PNJA Speaking – American English	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	16
PNJA Speaking – British English	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	11
PNJA Writing	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	angielski	27
Kultura amerykańska	wykład	1	niestacjonarne	angielski	28
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	hiszpański	16
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	1	niestacjonarne	niemiecki	12
Wstęp do językoznawstwa	wykład	1	niestacjonarne	angielski	28
Wstęp do literaturoznawstwa	wykład	1	niestacjonarne	angielski	28
Gramatyka opisowa: semantyka, pragmatyka	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	angielski	20

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	hiszpański	11
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	niemiecki	9
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	angielski	20
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	angielski	20
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	3	niestacjonarne	angielski	20
Gramatyka kontrastywna	ćwiczenia językowe	5	niestacjonarne	angielski	14
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	5	niestacjonarne	angielski	14
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	5	niestacjonarne	angielski	14
Przekład tekstów prawnych	ćwiczenia językowe	5	niestacjonarne	angielski	14
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	5	niestacjonarne	angielski	14
Seminarium dyplomowe T	seminarium	5	niestacjonarne	angielski	14
Fonetyka praktyczna	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	Liczba studentów w semestrze letnim zostanie ustalona po zakończeniu sesji zimowej i przeprowadzeniu przerejestrowań; na dzień sporządzenia raportu
Literatura brytyjska	Wykład	2	niestacjonarne	angielski	
Literatura brytyjska	ćwiczenia	2	niestacjonarne	angielski	
Gramatyka opisowa dla nauczycieli	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Podstawy językoznawstwa kognitywnego	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
PNJA Practical Grammar	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	(05.12.2025) dane nie są jeszcze dostępne.
PNJA Reading & Listening	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
PNJA Speaking – American English	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
PNJA Speaking – British English	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
PNJA Writing	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	hiszpański	
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	niemiecki	
Gramatyka opisowa dla tłumaczy	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Przekład pisemny	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Wstęp do teorii przekładu	ćwiczenia językowe	2	niestacjonarne	angielski	
Lektorat języka hiszpańskiego	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	hiszpański	
Lektorat języka niemieckiego	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	niemiecki	
Metodologia badań językoznawczych	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	wykład	4	niestacjonarne	angielski	
SKN D.1. Dydaktyka języka angielskiego	ćwiczenia	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kulturowo-literackie na lekcjach języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisanie i czytania	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Seminarium dyplomowe N	seminarium	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie gramatyki języka angielskiego	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Narzędzia CAT w pracy tłumacza	laboratorium	4	niestacjonarne	angielski	
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	4	niestacjonarne	angielski	
Seminarium dyplomowe T	seminarium	4	niestacjonarne	angielski	
Treści kulturowo-literackie w pracy tłumacza	ćwiczenia językowe	4	niestacjonarne	angielski	
Historia języka angielskiego	wykład	6	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności pisania i czytania	ćwiczenia językowe	6	niestacjonarne	angielski	
Kształcenie kompetencji zawodowych tłumacza w zakresie sprawności słuchania i mówienia	ćwiczenia językowe	6	niestacjonarne	angielski	
Narzędzia do pracy zdalnej w biurze tłumaczeń	ćwiczenia językowe	6	niestacjonarne	angielski	
Przekład audiowizualny	ćwiczenia językowe	6	niestacjonarne	angielski	
Przekład ustny konferencyjny	laboratorium	6	niestacjonarne	angielski	
Seminarium dyplomowe T	seminarium	6	niestacjonarne	angielski	

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

Dokumenty wymagane w tej części zostały opracowane i dołączone do raportu w postaci odrębnych plików jako załączniki, zgodnie z poniższym wykazem.

NUMER ZAŁĄCZNIKA	OPIS ZAŁĄCZNIKA
2_1.	Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).
2_2.	Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
2_3.	Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
2_4.	Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć.
2_5.	Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
2_6.	Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.
2_7.	Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru – dotyczy studiów pierwszego stopnia kończących się egzaminem dyplomowym. – NIE DOTYCZY , ponieważ na studiach I stopnia na kierunku przewidziana jest praca dyplomowa , a egzamin dyplomowy ma formę obrony pracy ; informacje o ocenach egzaminu i ocenie na dyplomie ujęto w wykazie prac dyplomowych (zał. 2_6). Egzamin dyplomowy nie przewiduje projektu dyplomowego .

WYKAZ DODATKOWYCH DOKUMENTÓW DOŁĄCZONYCH DO RAPORTU SAMOOCENY

NUMER ZAŁĄCZNIKA	OPIS ZAŁĄCZNIKA
7.	Program praktyki zawodowej na kierunku Filologia angielska
8.	Regulamin praktyk zawodowych realizowanych przez studentów Akademii Łomżyńskiej
9.	Regulamin oceniania zajęć oraz przeprowadzania egzaminu z Praktycznej nauki języka angielskiego
10.	Wykaz zbiorów bibliotecznych przeznaczonych dla kierunku Filologia angielska
11.	Wytyczne do prac dyplomowych dla kierunku Filologia angielska

Podstawowe akty prawne:

1. Misja Uczelni [dostępna na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)
2. Statut Uczelni [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)
3. Regulamin organizacyjny [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)
4. Regulamin Studiów [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#)
5. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się
(Uchwała Senatu Nr 80/2019 [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#),
Uchwała Senatu Nr 18/2021 [dostępny na stronie Akademii Łomżyńskiej](#))

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz osiągnięć, których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej w formule ex post **Profil praktyczny**

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie tworzenia koncepcji i celów kształcenia.

Standard jakości kształcenia 1.3

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.3a

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.3b

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/ gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera pozwalają na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard jakości kształcenia 2.1b

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, egzamin dyplomowy, projekty dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

